

Literátor-politikusok levelei
Jenei Ferenc gyűjtéséből
(1566—1623)

BUDAPEST – SZEGED

1981

**ADATTÁR XVI–XVIII. SZÁZADI SZELLEMI MOZGALMAINK
TÖRTÉNETÉHEZ**

5.

**Szerkeszti:
KESERŐ BÁLINT**

**Literátor-politikusok levelei
Jenei Ferenc gyűjtéséből
(1566–1623)**

**Sajtó alá rendezte:
JANKOVICS JÓZSEF**

**BUDAPEST – SZEGED
1981**

Készült
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZETÉBEN
és
A JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM
I. sz. MAGYAR IRODALOMTÖRTÉNETI TANSZÉKÉN

Lektorálta:
BENDA KÁLMÁN

A mutatót összeállította:
HOFFMANN GIZELLA

Technikai munkatárs:
SALIGA LÁSZLÓNÉ

ISBN 963 481 187 6
összkiadás
ISBN 963 481 189 2
5. kötet

Előszó

Jenei Ferenc irodalomtörténész tevékenysége akkor bontakozott ki igazán, amikor Budapestre, a Magyar Tudományos Akadémia - akkor még - Irodalomtörténeti Intézetébe került. Addigi győri munkásságát ma már inkább a genius loci irodalmi előképét feltáró helytörténeti kutatásoknak nevezhetnénk. 1956-tól azonban, az Intézetben dolgozva, majd 1963-tól a Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársaként, kibővült látóköre és kutatási területe. A szívesen sajtó alá rendező filológus, a könyvtörténész számára ez idő tájt is az "új adatok, szövegek, dokumentumok felfedezése és közzététele" volt a vágyott feladat. Részint primér szépirodalmi anyagok közlésével, részint portrék, pályaképek megrajzolásával, részint pedig egyéb dokumentumok napfényre hozásával meg is valósította terveit. Már az intézeti évek alatt elkezdte, az irodalmi múzeumban eltöltött esztendőkhöz pedig kiteljesítette azt a kiterjedt levéltári munkát, amellyel XVI-XVII. századi íróink levelezését kívánta összegyűjteni, hogy a régi magyar irodalom művei mögé felrajzolhassuk azt a kulturális-politikai-gazdasági háttérrel, amelyben szerzőik éltek és alkottak; ugyanakkor a feltárt missilisek által teljesebbé és igazabbá válhassanak az íróportrék századok folyamán elhalványult tollvonásai; az újonnan fellelt adatok révén megszűnjenek az életrajzok hiátusai.

E cél végleges megvalósítására már nem adatott Jenei Ferencnek elégséges idő. Hagyatékában azonban olyan hatalmas mennyiségű értékes anyag gyűlt össze, hogy az MTA Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz Osztálya - ahol korábban Jenei Ferenc dolgozott - és a szegedi József Attila Tudományegyetem I. sz. Magyar Irodalomtörténeti Tanszéke alhatározta: nem hagyja ezt a több tudományág számára is fontos forrásanyagot veszendőbe menni.

Munkája egy részének kötetbe mentésével tisztelgünk Jenei Ferenc emléke előtt, halálának tizedik évfordulóján.

Jenei Ferenc hagyatékában, mely az MTA Irodalomtudományi Intézetében van elhelyezve, egyebek között több száz XVI-XVII. századi írói missilis kiadásra szánt kéziratot vagy gépelt másolata maradt ránk. Jenei e levelek mindegyikét a budapesti Országos Levéltárban másolta, főként a Batthyány-, a Thurzó-, a Zichy-levéltár és a kamarai archívum anyagát nézve át. A gyűjtés során azokra a szerzőkre összpontosította figyelmét, akiknek neve valamiképpen köthető régi magyar irodalmunk történetéhez, akik - ha csak egy vers, vagy egy értekezés erejéig is - maguk is aktív értelemben is literátorok voltak. Lépes Bálint vagy Náprági Demeter szerepeltetése nem kíván különösebb indoklást. A latinul verselő Szokoli Miklós tagja volt a Balassi körül csoportosuló "Pallas magyar ivadékinak"; felesége, Telegdi Kata verses leveléről híres. Czobor Mihály Aithiopika-fordítása Zrínyire és Gyöngyösire is hatással volt, Homonnai Drugeth Bálintot pedig csakúgy a kor "Balassi hatásától is megérintett" költői között kell számon tartanunk, akár a keserves véget ért Kátai Mihályt. Jóllehet, Illésházy Istvának emlékiratain kívül csupán a Ferendum et sperandum c. vers tulajdonítható, kiterjedt levelezése itt új vonásokkal gazdagodik.

A gyűjtemény természetesen nem törekedhet teljességre, hiszen félbemaradt munkáról van szó. De azért sem lehet teljes - amellet, hogy az OL egyéb állagaiban is található a jelen szerzőktől levél -, mert a gyűjtés csupán a kiadatlan, magyar nyelvű levelekre szorítkozott. A kötet anyaga még az átvizsgált állagok alapján is szaporítható lenne, azonban azt sem tudjuk, hogy Jenei Ferencet valamiféle válogatási szempont vezérelte, vagy a hirtelen halál akadályozta-e meg a kiegészítésben. Az nyilvánvalóan kitűnik, hogy a számára megoldhatatlan olvasati problémákat tartalmazó, vagy erősen rongált, foltos, tehát csak nagyon töredékesen közölhető levelek máso-

lásától eltekintett. E módszerén nem változtattunk erőszakosan, csupán a Lépes Bálint-levelezést egészítettük ki a jól körülhatárolható anyag viszonylagos teljessége kedvéért. (A Jankovics Józseftől származó másolatokat a jelzetnél csillag jelöli meg.)

A levelek sajtó alá rendezése során Jenei szövegeit csak alapul vettük, olvasatát nem fogadtuk el kritika nélkül. Az itt közreadott levelek mindegyikét összeolvastuk az eredetivel, s az alapszövegeket kiegészítettük a többnyire latin megszólítással és címezéssel, valamint a szövegkritikai jegyzetapparátussal.

A leveleket betűhíven kívántuk közölni, azonban a sokszorosítási eljárás miatt bizonyos mellékjelek reprodukcióját nem tudtuk vállalni. A rövidítéseket feloldottuk a kgd, Ngd alakok és variánsaik kivételével.

A kötetünkben nem reprodukálható betűket ekként írtuk át:

ö = ̊

̊, ̊ = ̊ (̊, ̊ hangértékben is)

β = sz

ü = u, ü

ŵ = w (u, ü hangértékben is)

ŵ = w

ȳ = y

ȳ = y, ij

A szöveg gondozása során alkalmazott jelek:

< > = kihúzás, törlés az eredetiben

<?> = olvashatatlan törlés az eredetiben

/ / = a sajtó alá rendező kiegészítése

/ ? / = bizonytalan olvasat

/ ... / = szakadás vagy folt miatt olvashatatlan

() = a levélíró saját zárójele

IV

A levelek lelőhelyére és jelzetére történő utalások rövidítései:

OL = Országos Levéltár, Budapest

B. = a Batthyány család levéltára, P 1314

Kamarai lt = a magyar kamara archívuma, E 204, Missiles

Th. = a Thurzó család levéltára, E 196

Z. = a Zichy család levéltára, P 707

A szöveg olvasatában és értelmezésében nyújtott segítségért itt mondunk köszönetet Benda Kálmán lektornak, Kenéz Győzőnek, Kulcsár Péternek és Pirnát Antalnak.

Jankovics József

I.

ILLESHÁZY ISTVÁN

Várdy Miklósnak

Nyitra, 1566. január 14.

Egregie domine et Amice mihi quam obseruandissime Salu-
tem et Seruitij mej debitam Commendationem.

En Immar the k:nek ez wy ezthendeoben keth lewelet Ir-
tham nem thwdom ha megh atthake k:nek az vagy nem. Kykben
myndenykben Irtham k:dnek az the k: maganak walastot zerelmes
atthyafya feoleolj hogy az k: Zywe bator ne haborogyon,
ketthszegh nekyl Jo egessegeben wagyon, es Im Cyak thegnap Zo-
lek tharrodj Myhallyal Cyak thawol zokal kerdezem es azt mon-
da hogy frisz vnt geszwnt semy egyeb nyawalyaya nyncz hanem
hogy <nem> Immar Cyak hogy seme fayowa nem letht dewenbeol
kys warda fele nezteben, hogy k: eny Ideygh fely nem lw es
hogy Cyak hamareb Jenne k: es <en azth hy> ew rea nezwe hydne
Istent hogy rweberynt Joban ely feledne k: Thowaba en azt hy-
szem hogy megh most wyontaba k:med emlekezyk rola hogy echyer
harman the k:, en, es borszolo gaspar wram, egy masnak <fogaz>
fogatthwnk wala, hogy ha Ideo Jartabany My harmwnk kezeol wa-
lamellykynk wrra lenne hatth az masykwnkrol megh emlekeznek
wgyan fogad/asunk/ szerynt, Azert Immar Im wgyan mostanys az
partthyara erkezetth k: kyn Mynekynk nagy eoremynk mert my
azth remenllyk hogy mynketthys wtthana wonzony k:<Imar>En

Inneny szemy wy hyrt k: nem Irhatok Mert hyszem az wdwarnal
<hol> gyengen lakoza wraym the k nek myndeneketth thwtara ad-
nak Mediolanum feletth mosthany keth nap techyet fel es keo-
zetthe egy fegyweres ozthan keth Cymeres Cyllagh fewel ezwe
woltanak kezel ozthany az papays megh holth meg mast nem wa-
lastotak Krwsythnak az Corponay hadjnagjsagot megh atthak es
az fyzetestys megh Jobetotthak neky <seb> wylaky sebestyen

Mazwl, Dersffy Isthwan wramath Kermenden megh eskywtethyk az ban wram leanyawal, magam feleol azth Irhatam Im megh mosthys az eleoby hadjnagysagba Itth Nytran waywszom ha k: fely Iw erre Iwyen k:d Nytrara. Mytth egyebet Irnom nem thwdok k: hanem Az hatalmas Vr Isten eltesse k: mynd szep lean mattkayawal newellye Jo zerenchyayatth k: ez wy Eztendeoben.<es>dath Nitry. 14 January 1566.

K: regy zolgaya, baratthia

Illyeshazy Isthwan

/Címzés/:

Egregio Domino Nicolao de Kys Warda Domino Amico et fratri mihi obseruandissimo

Z. 11 342. Autográf.

2.

Batthyány Boldizsárnak

Körmend, 1575. november 18.

Magnifice domine et patrone mihi obseruandissime, post seruitiorum meorum perpetuam Commendationem, az nag:god paranchjolatjatth az wyzla feleol megh ertetem, the nag:god nem Irya mjchjoda szeoneo, Im azertth wtthanna bochjattam mjndenfele, ha Itth lesen azonnal megh kjldem Nag:dnak ha penjgh wegere mehetekys hogj olj heljen wolna <hogj> holj en nem byrnek wele azttis thwtara Adom nag:nak. Isten eltesse es tarcja meg Nag:dotth mjnden Jowal. Datum In Kermend 18. 9bris 1575.

Vestrae Magnificae Dominationis

Seruator perpetuus

Stephanus de Illjeshaza

Spectabilj ac Magnifico domino domino baltthasaro Battjanj dapiferorum Regalium Magistro ac Consilliario Sacrae Caesariae Majestatis, domino et patrono obseruandissimo

B. 20 788. Autográf.

3.

Batthyány Boldizsárnak

Zalaegerszeg, 1577.október 21.

Spectabilis ac Magnifice domine domine et patrone mihi singulariter obseruandissime, atque Confidentissime post seruitiorum meorum perpetuam Commendationem, Nag:dat kerem hogy Nag: meg bocyassa, hogy Nag:dat Ismegh bantanom keol, Im vtanam Irtak hogj feol menjek, az Camrosok Cyasar newewel, En az kermendj tyztartokal semj Jotth nem wegezhetek, hanem azt wegeztem magamba hogj reaok megjek es egj nehanj polgarat megh fogom es feol wysem welem, mastis hogj elj Iwek Nag:tol ot haltam, regel az Izengetes wtan, wagj nolcz polgarokatth, megh fogam az kwlseo warasban es elj hozam welem, Itth wadnak, the Nag:dat azon kerem hogy Adna mellem az eotthwen gjalogot, es wagj hws lowast keowesy benedek wram twdom Eoreomest elj Jw welek Cyak Nag: paranchjollja, ez Iweo<Cwterteken> Zent Simon Judas napiara esthwere, <hjdwegen> was waratth keollene leon-njk, Enjs Innen az Canisaj segetsegel, hozajok megyek, ostan vgyan Onnan menten feol mennek, Igen kerem Nag:datth hogj ne hagjon Nag:, mert Isten wtan Cyak Nag:ba vagy on mjn den byzodal-mam, kyt mjnd aczjg, az meg elek megh Igyekezem Nag:nak Zol-galnom, lattja az wr Isten hogj az karawal nem Anyra gondolok, Az mjn jere azt banom hogj En mjnem eo Igazol' ajanlom nekj ma-gamot es megh Cyak valast sem tesen lewelemre hanem In contemp-tum Cyak kj foglalja kezembeol, Nag:tol Mjn den Jo valast wa-rok, Az wr Isten eltesse es tarcja megh Nag:datth Mjn den Ja-

wajwal, Datum In Egersegh. 21 octobris 1577.

Azonjs kerem Nag:dat hogj az polgarokba, ha salonokra kj/.../k, hagja meg Nag: az tistartanak, hogj weonne be eoketth, es Mjweltetthne ha swkseg <lesen> nekj.

Palffj tamas wramnak Iwe egj solgaja palotarol, az begkopyat tert wele az fejerwari, az bek eotet nem talajta, de tamas vram talajta, <hog> az paizan panceran ky az fegywer derek feljeol volt mjnd atal ment, eo magat nem serthete megh. az bek hjta eotet ki.

Vestrae Spectabilis ac Magnificae dominationis

Seruator perpetuus

Stephanus de Illjeshaza

Spectabili ac Magnifico domino Balthasaro de Batthyan, Dapiferorum regaliū Magistro, ac Consiliario Sacrae Caesariae et Regiae Majestatis &c. domino et patrono mihi semper obseruandissimo atque confidentissimo.

B. 20 789. Autográf.

4.

Batthyány Boldizsárnak

Zalaegerszeg, 1577. október 23.

Spectabilis ac Magnifice domine et patrone mihi singulariter obseruandissime atque Confidentissime post seruitiorum meorum debitam perpetuamque Commendationem, Irtam wala es kertem wala Nag: hogj Nag: sent simon Jwda napyara, waswarra eotthwen gjalogot es hwsz lowast kjldene, szegetsegemre, mastis kerem Nag:datth hogj Nag:god kjldene meg, Itth Igen Hirdetik hogj az teorek rablanj Jw kj az mjat keoweseb lesen az Canisaj segetseg, de azert vgjan Iwnek azokbajs elj: ezt

gondoltam ha Nag:is tecjenek hogj Cyak meg Iestem Eoketth ha egjeb nem lehet benne leweleth wesek teolek hogj se eok se en ne byryam mig ez dolognak keozeotjuk wege nem sakad, mjert hogj az warmegjeis Irtth az fejedelemnek, hogj meg adassa Er-deodjnewel az Iosagotth, ostan en magamjs Irtam suplicaciot az fejedelemnek es feol kjldeotem, hogj meg adassa. Hanem Nag:dat megis azon kernem, hogj wonatna negj algjwtt az py-archra, hogj mar azokat oda kesytene Nag:<nak> mert atol ser-telen Igen felnek, Inkab meg alkwdnanak, mert ot az Nag: ha-zaban egj wice porkolab wagyon horwat pal kjnek haza kermen-den wagjon, az azt nekjk Mjndjarast twtokra Adna velem, Enjs Innen peoleskereol vontatok egjet Ide, az mj It Egersegen ta-raskok vadnak azokattjs Igen kesettem, hjnnem hogj ha ezt megh halljak az en dolgomnak Iob mogja lesen, Az mjt Nag: en eretem mjwel ha az wr Isten eltet eoreoke meg akarom Nag:nak szolgalmom. Az wr Isten eltesse es tarcja meg Nagatt mjnden Ja-wajwal Datum In Egerseg 23 octobris 1577.

En vgjan onnan fel megjek Nag: ne feletkezek az fejedel-met meg talajnj az salariom feleol mert majd nem lesen Jeowe-delme az Camaranak.

The Nag: Zolgaja

Illjeshazj Istwan

A levél mellett, külön papíron:

Zrinj wramwal fenegetnek ezek az Horwatok es Kermendiek, hogj eo akarna melletek tamadnj, hisem Nag: ertene ha az wol-na akarattja.

Spectabilj ac Magnifico domino domino Baltthasaro de bottjan dapiferorum regalium Magistro ac Consilliario Sacrae Caesareae Maiestatís &c domino et patrono mihi singulariter obseruandissimo atque Confidentissimo.

B. 20 790. Autográf.

Batthyány Boldizsárnak

Keszthely, 1578. június 8.

Spectabilis ac Magnifice domine et patrone mihi obseruandissime post Seruitiorum meorum perpetuam Commendationem, Im en Ide az wegeketth mynd megh jaram, <az Ide> az mynth Eo felsege paranchyoltta wala byzon Igen Zwkszegh, hogy eo felsege Joban fyzesen nekjk es epechye az weghhazakatth, mertht byzon semyre keolleoweol wadnak, Egj nehanj war beljek mjnd fejenkent bwchwanak es mjnd elj akartak menj pwstan akartak hadny nagj szok keresemwel, tartoztatam egj holnapygh megh eoketth: az wthtan Am bator szabadok leogyenek welje, En Immar Innen kezteallreol papara geore megyek, Onnan beczben ha mjt fogna rajtok Mjndent megh beszellek nekyk.

Thowaba az en Nag:hoz walo byzodalmam Indetot wala Arra, hogy egy Cedwlaban, walamy dolgomrol, megh talaytam wala Nagdatth posonban, melj Cedwlatth ely egetet woltth Nagod. Azt az dolgotth: ne Indecya Nagod kerem Nagdatth sok okok mjat, kyreol ez eleottjs Irttham wolna Nagnak, de byzonjos emberem <Ide> eleob nem lehetetth.

Erdeodj tamas mongjak, hogj Igen theorekedet beczben hogj az Articulusbol kj hadnak az en dolgomat Masys Igen Irogatot, de nem segellete Isten hozza,

Palfy Thamas wram feol mene palotarol, <de> Az Arena Igen banttja Igen keonjeoregh Nagnak hogy, az orwossagban kj arrol hasnal <kyldene> az wyzben, kyldene egj Iwegel nekj, ha Nagnak embere Jwne wagj posonba, wagj beczben Isthwanffi wramnak kjldenek, eo meg kwldene, enjs megh szolgalom Nagnak mast nem Jokor betegeskedjk hogj menjegzeje akar leonny.

The Naggod Jo lowajhoz, Im egj feketth kwldeotem Nagnak kjnek az Zablaia deomechkj, megh nem rosdasol soha, Ezel Nagnak Zolgalatthomatth Ayanlom <es> az wr Isten eltesse es tarcja megh Naglatth Datum In Keztel 8. Juny. 1578.

Vestrae Magnificae dominationis

Seruator

Stephanus de Illyeshaza

Spectabilj ac Magnifico domino domino Baltthasaro de
Batthjan Dapiferorum Regalium Magistro, ac Consilliario Sac-
rae Caesareae Maiestatis &c. Domino et patrono mihi obseruan-
dissimo

B. 20 791. Autográf.

6.

Batthyány Boldizsárnak

Illésháza, 1578. augusztus 15.

Magnifice domine et patrone mihi obseruandissime post
seruitiorum meorum debitam Commendationem, The Nagnak erreol
akarek Irnom hogy en az en keormendj dolgomat ez Idejg azért
halasztotom hogy Cyaszart nem erem Ithon elj Indolt wolt pra-
gaban linczbeol kjldeotte meg Isthwanffj wram az parancjola-
tokat azonba az Aratasis reank erkezek, Immar mjnd az Zolgalo
nepertth smjnd az elesert Job mogya wagyon ez dolognak execu-
tioianak Nadasdj wramra az paranchyolatokat rea kjldeotem, Az
Canisay Capitannakjs paranchjolt eo felsege hogj rea menjen,
Az assonnakjs Erdeodjnek parancjolt hogj megh agya, Immar Na-
dasdj wram napot hagy az restatutionak az napra ozttan rea
megwnk, nem gondolok wele ha fegjwerel nem Jwys, Cyak Zowal
restatuallja rea gondolok hogj byryam, Az restatutiorol le-
weletth weszek teole, The Nagodat kerem Irna Nagodjs nekj
hogj eo kme az orszagh wegezese szerynth Jarna elj ez dolog-
ban Nagnak megh szolgalom, Az wr Isten eltesse es tarcia
megh Nagdat Datum in Illjeshaza. 15 Augustj 1578.

Vestrae Spectabilis ac Magnificae dominationis
Seruator

Stephanus de Illjeshaza

Spectabili ac Magnifico Domino domino Balthasaro Battya-
ny, Dapiferorum regaliū Magistro, ac Sacrae Caesareae Maies-
tatis Consiliario &c. Domino et Patrono obseruandissimo.

B. 20 792. Autográf.

7.

Batthyány Boldizsárnak

Pozsony, 1579. augusztus 22.

Spectabilis ac Magnifice domine domine et patrone mihi singu-
lariter obseruandissime.

Post seruitiorum meorum debitam Commendationem, Az Nagod
Zolgajától meggh erttj Nagod. Az Camra walastjat az penz dolga
feleol, lattja Isten hogj ha lesen wala Cyak. Zaz foryntjs azt-
js oda agjak wala de byzon wagjon harom egez hettj hogj egj
penz sem Jwt Ide nemjs Jwhet mert az harminchjadba egjeb Jeo-
wedelem nem Jw hanem az barom hajtas, libera pulsiot adot az
fejedelem <sok> nekjk, byzonnjál Irhatom Nagnak hogj cyak
<azok> az kjk kesz penzeketh attak keolchjen az fejedelemnek,
tesen nolchwan ezer foryntot, nagwatj az Carsaj Camras <Im>
adot volt harom ezer foryntot nagj ereos lewelre az fejedelem-
nek, Imar harom holnapya hogj It vl posonban, az fejedelem Im-
mar soksor meggh hatta hogj ot meggh fyzesswnk nekj es tyztiben
bocjasswk de meg mjnd ez Idejgh nem fyzethetwnk <megh> nekj
hatth szaz foryntnal teobeth. Ebeol nem sokajg kj fogwnk az
mjnt hoza fogtak, Igen le sallot az Jeowedelem az Adossag pe-
njg neoteo/n/ neo, az Rawasokottjs mjnd eo maga el deputalta

az fejedelem, azal sem byrwnk Jollehet az paranchjolatban kjt mast Ide kuldeot k: azt Irya az fejedelem hogj soluath quoad fieri potest, az penjg It Anjat tesen <ho> mjnt semy, de azert ha lehetséges <lese> leot volna es ha lesen wala wgjan attak volna, Az zempchj harminchjadra deputaltak f 400, Nag-nak Igen sorgalmaztom En magam hogj meg zerzem azt az penzt, de meg nem lehetet, rajta lesek ez vtanjs hogj megh legjen az, ha teob nem lehetth: ez eztendeoben talam Jeowendeore Job mogja lesen

Az Zentelekj dologrol Azert nem Irtam Nagdnak semjt hogj meg az dologh mjnd welekedesben vonodot, mast Imar ely wegeztek hogj, engem Naghoz kwljgjenek, es kezhez keryek, Cyak az paranchjolatot warom ala azonnal oda megjek Naghoz ez Jweo heten walamelj nap de ot lesek Nagnal es azkor Nagdal mjnd ezekreol Zemben beweben Zolok.

Ma hozanak egj paranchjolatot hogj locumtenens vram es az keoszel walo tanachjok ad 24. Augustj bechben menjenek: ot vagjon Cancellarius vramjs. Az wr Isten eltesse es tarcja meg Ndat mjnden Jowal Datum posony. 22. Augustj 1579.

Vestrae Magnificae Dominationis

Seruitör

Stephanus Illjeshazi

Spectabilj ac Magnifico Domino domino Baltthasaro bottjanj Dapiferorum regalium Magistro ac Consilliario Sacrae Caesareae Majestatis &c domino et patrono mihi singulariter obseruandissimo

B. 20 794. Autográf.

Batthyány Boldizsárnak

Pozsony, 1579. szeptember 10.

Spectabilis ac Magnifice domine domine et patrone mihi singulariter obseruandissime

Post seruitiorum meorum debitam Commendationem, Im Irwa kwldeotem Nagnak mjnemeo valaszt teotem en az herchegnek az Nagod dolga feleol, nekem mjnd vgj tecik hogj Nagodjs egj Illjen forman tegjen eofelsegenek valaszt es feo kepen hogj eo felsege ez dolgot reiciallja ad Jus ordinarium Juxta leges et libertates regnj: Mert en Itiletem Zerint eleo nem vyzj Nagod az donatit in specie mert nem tutum talam.

It semj ol hirwnk ninch: kjt Nagodjs nem ertene, az teo- rek keowetek ala mentek, Az Cyaszar leweleben az kjwel feol mentek semj egjeb nem volt Irwa hanem hogj deobreochenben ty- zenketth polgarra byztak volna kjk mjat el pwstolna az warasz kj az frig ellen leonne hogj eo felsege azt ne engedne, Cya- sar megh ajandekozta meg az kocissokattjs aran foryntal, az passanak egj nag kwpat kwldeot es aban eot zaz Aranjatth: hercegis nem keowesebel ajandekozta eoketth:

Matjas hercegetth mjnd el hattak az statusok Cyak maga wagjon az polgarokal antthwerpiaban, dux orangje azis haza ment az fwlep nepe egj warast wy. Vgnod Daujdot es egj Apat wrt kjldet Cyaszar musquahosz Isthwan kjral keresere hogj megh bekeltesse eoketth. Ma Irak hogj az teorek sokan gjwlt fileknel Rweberys gjwlt tokajnal, Az wr Isten eltesse es tar- cja megh Nagodat. Datum Posony 10. Septembris 1579.

En az kermendj dolgot locumtenens vram Intesebeol el ha- lastam Zent mihal nap vtanra hogj azkor feol Jw Ide az aszon es megh bekeltet wele.

Vestrae Magnificae dominationis

Seruator

Stephanus Illjeshazj

Az gwlesz feleol azt Irhatom Nagnak hogj Januariusban kezdetik az Che orsagj gwlesz az el vegezwen Jwhet Ide.

Spectabilj ac Magnifico Domino Baltasaro De batjan &c
domino et patrono obseruandissimo

B. 20 795. Autográf.

9.

Batthyány Boldizsárnak

Pozsony, 1581. augusztus 12.

Spectabilis ac Magnifice domine domine et Patrone mihi singulariter obseruandissime.

Post Seruitiorum meorum debitam Commendationem. Az wr Istenteol Nag:nak egessegetth es mjnden Jo Zerenchjetth kjwanok: neminemeo rossz lewel feleol emlekeztem wolt Isthwanfj wrannak, de azert eo kmeteol Arrol semjt nem Izentem wolt, Nag:nak melj dolog feleol hogj solotth wolna Nagnak megh monda ennekem, Jollehet hogj azt az lewelett Nagod neue alat hordoztak It, az legen az kj hozta kepchjenj sallasan es az posonjn Nagod Zolgajanak mondot magatth: es az pecietetis az Nagod Cymerere Cynaltak, de azert azt valoba nem hihetem hogj ez <Igaz> legen Igaz Jaratban leotth wolna, mert nemjs kepes dologh leot wolna, es feokepen mjert hogj azt <valoban> byzonzial megh tapasztaltam hogj: Nagod ennekem, kj soha semjt nem zolgaltam Nagnak mjndaha erdemem feoleot walo beocheoletel es Zegetsegel wolt <ennekem> mostanis the Nagodban, mjnd Az teoby elect nagj byzodalmam wagjon, ha mjben az en keowes nywoltomwal wysontak twdnek Nagnak zolgálnom: es meg az Nagod kissebyk Zolgajanakjs azt eoreomest mjwelem mig elek mjndaha. Azert Nagodat feoleote Igen kerem megh bociasson ennekem ha mj nehessége ebeol en ream volna Nagnak mert byzonn-

jal semjt erreol nem Izentem Nagnak <hanem> + es semire en-
nel egjebre ne vellje hogj igj N: nowe alat hordoztak+ az
Igaz hogj mondotam nekj hogj Im mi dolog tertent, ha ertene
eo kme ez dolgotth mert olj roszt Iras volt <kjt> az kjreol
twdakoznom Illendeo es melto volt: Es Nagod engem mjndaha by-
zot Zolgajanak tarcion kerem Nagodat.

Towaba Kanisara gabnat weonne az Camra ha Naggod <ad>
akarna Adnj Jo arat meg adnak de be wynnj Kanisara kjwannak:
ha azert ha Nagod akaratia lesen ciak Jelencie meg Nagod ve-
geznek Nagodal. Az wr Isten eltesse es tarcia meg Nagdat.
Datum Posony 12. Augustj 1581.

Vestrae Spectabilis ac Magnificae dominationis

Seruator

Stephanus Illieshazj

Spectabilj ae Magnifico domino domino Baltasoro batianj.
Sacrae Caesareae Majestatis dapiferorum magistro Domino et
patrono

B. 20 796. Autográf.

+ - + A margón beszúrva.

10.

Berki Boldizsárnak

Illésháza, 1587. február 27.

Közönethemet es magam Ayanlasath irom kegielmednek. To-
wabba megh ertettem az mit Ty Irtatok es Izentetekis, hogy en
az oth walo zolgalo nepnek horrol hora fizessek mert mind ky
mennek az Varbol, Azert ercsietek hogy en az csabragh wara
olthalmat Eörzeset es az zolgalo nep fizeteseth sem w feölse-

ge eleöt, sem penigh Ty eleötettek magamra nem weöttem es nemis vezeöm, ez az oka hogy en ez Ideigh senkit nem kwldeöttem Csabragba, en Annak az Jozagat Szithniahozis el birhatom, De nam minden Jöwedelmet kezeteknel hattam es megh ahoz ketházák Ako bortis Attam oda Szithniarol; Azert hiretekke Adom hogy en oda nem fizeteök, sem az Varat az okkal kezemheöz nem wezem hanem keryetek ew feölsegeteöl wagy feö kapitan wramtol kapitant bele, ky.40. gialoggal Az Varnak olthaltat magara wegie, es horrol hora megh fizesse az Nepet benne, 12. hora es w Neki 10. hora fizessenek Aztis wgian mikor három eztendeöig fizet, w nekie akkor egikre fizethenek megh, oztan Pálffy Istwannak regy Adossaga Tyzen niolcz záz wagian Chabragon Dietrichstain Wramnak keth ezer, Az ordinari fizetes zerenth Annak az ky most zolgal negy eztendeig sem kerwl rea az fizetes Addigh mind heiaban zolgallion. Azert röwideden engem ne Solicitalliatok mert Atalam fogwa en nem fizetek. Nam az my Jöwedelme wagian mind Nalatok hattam hogy keözitekken Adgiak. Az Dezma Nekwl negy záz forint Jöwedelme lehet, Talam en Twlem elegh segetsegh, Ew feölseget wagy kapitan wramot Talalialatok megh fizetesetekerth. Isten Tarchion megh. In Illieshaza 27 february Anno 87.

Ez dolgot w feölsegenek herczegh wrwnknakis eleiben Attam, Onnand wegietek walaztot es Ide ne kwldeözzeteök en ream.

Illieshazj Istwan

Egregio Domino Balthasar Berky, Vice Capitaneo Chabragiensis Amico Nobis honorando.

Kamarai lt., Missiles. 20. cs. Az aláírás autográf.

Batthyány Boldizsárnak

Bazin, 1587. július 10.

Spectabilis ac Magnifice Domine et patrone obseruandissime Post salutem et seruitij mej Commendationem, <ha> Az vr Istennek newe dicirtessek hogj k: egessegeben vagjon, es eo szentth feolsege agjon sok eztendejgh walo Jo egesseget knek magam feleol azt Irhatom hogj hala Istennek Jo egessegeben vagjok, de felesegemet mjnd az vta hogj segin leanja megh hala az negjed napj hideg lel j es Immar Zwnten el geotreote semjkepen rajta megh nem allathatjwk, es nem hagjhatom Illjen nagj Zwksegeben el, mert echigh megh lattam volna kdetth az mjt meltoys leotth volna, de ha az vr <ha> Isten egesseget megh Adna felesegemnek <megh> oda mennek khez assonnal mert tartozom Zolgalnj knek. Az mjt az Contagio feleol ir k: virtutis Comes Inuidia mjt vetet k: eo feolsegenek eo magok sem mondhatiak, ha Jot mond k: nekjk es nem <erti vesyk> erti eo feolsege, Az tanach penigh maga haznajert mjnd vyssa magia-razza, kj tehet rola, eok azt akarnak hogj az magiarok solnj se twdnanak noha mjnden szyryat mostis eok wesyk el, de vgian megis gjwleoynek benjnketh: Eo feolsege semjt nem Ad knek az mjt az regi kjraljok attak azt el nem vehetthj; <es> Az vr Isten Az Igassagot el nem hagia vegrejs meg fyzeti nekjk mjnemeo Igassagal vagjnak magiar orszaghoz: njnch ketsegem benne

Az paripajert mjndjarast posonban kwldeotem volt es egi swogoromnak baranaj <baljnt> vramnak Irtam volt hogj valamjnt megh vehetj mjndjarast megh veogje es kj kwlgie, ki azt Irya hogj nem Jo nem epys es kj vertek az pasytra, magamnakjs byzon njnch Jo, Isthwanffi wram adot egiet de Igen reoteogeo es nem Arra walo mert ha oda valo volna nagj eoreomest oda kwl-denem knek Itth az mj feoldwnkbe vgian senkjnek njnch Jo paripa, mast Baj vram vagion echedbe eo ha hozna onnan:

Hoszwtoti vram azt Irya az <haz> vzaline haza feleol,

hogj vzaline Assonjom valamj attiafianak engette volt: mjnd az Altal hogj byzonjos valast veszen teole, es eo maga megh Irya knek:

Az scatulat mjnd lewelesteol mjndjarast el kwldeotem balogh mester vramnak Azon kerem kdet paranciolljon k: ennekem segin Zolgayanak en k: Zolgaja vagiok: Az vr Isten eltesse es tarcia megh k:t mjnden Jawajwal: Datum In bozin 10. July. 87.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator

Stephanus de Ilieshazj

Spectabilj ac Magnifico Domino Domino Baltthasaro Batthjani Sacrae Caesareae Maiestatis Consilliaro et Dapiferorum Magistro &c. Domino et patrono obseruandissimo

B. 20 797. Autográf.

12.

Batthyány Boldizsárnak

Bazin, 1587. augusztus 14.

Spectabilis et Magnifice Domine et patrone mihi singulriter obseruandissime post seruitiorum meorum debitam Commendationem

Az k: lewelet megh ertettem, Az sok gonoz akaro tanaciok vysik eo feolsegetth <?> kmed ellen: Jollehet ot vagion Cancellarius vram eo tartoznek orsagwnk sabadsagat otalmaznj: Az minem eo valaszt Cyasarnak Irt k: Jo de en teciesem szerint, vgj keollene el rendcolnj, az mjnt Im Irwa kwltem knek mert eben az paranciolatba, az feo es elseo hogj Illjen nehez sokwal Jr <egj> es haragal egj fel panasra: masik az factum, melyreol nem sok mentseget Irt hogj keoweseb <ha> horgot wethessenek

nekj: harmadik, hogj mire ajanlja k: magat econverso: az Ajanlas generalis legjen, ne Iryon k: se Cytatio feleol, se de submissione sententiam: per Iudices regni pronuncianis: hanem simpliciter hogj az orsag byray kjk ez orsagban eo feolsege byray megh mwtattia ha vetete k:, azkor oztan ha sine Cytatione nem akarnais k: felejnj mjndenfele sabad vta lehetth.

Ezen dologrol az hercegnekis <?> In simili forma felejek: es az mjnt k: Iryajs nekj feleletibe: Az hodoltatas dolgarol: elejben samlajnam menjet keoltek es faradok az orsagh oltalmaba: senkjteol segetseget nem kerhet k: Az mjt az regi elej talajt k: aban sok el pwstolt az teobys el pwstol mert nem eoleg az otalmara k: melljert senkj mast nem ad knek Azert az swksegh es az Igassagh kesereti rea k: hogj meg hodolljanak, az swksegh mert nem lesen Josaga k: ha az teorek el horgia: masik hogj nem otalmazhattja meg k: az teorekteol, Az Igassagh: hogj nem twdna k: sem Isten eleot sem ember eleot salua Conscientia megh mentenj magatth, enny keoreosten ver ontasnak, rabsagba vytelnek szwszegh, Iffiak, Artatlanok kjk azok keozel poganna lesznek: <ha> Job azert hogj agion az teoreknekis: knekis hwtiben, <es> meg maragion es az rabsagtolis az atal meg tartassek: az mint magiar orsagnak Job reze hodolt: meg sem otalmaznj hodolni se hadnj, eoleg <kez> pogan kezbe adas az, segenieket nem vegezte azt az orsag hogj ne hodolljanak hanem pwsta legjen az feold⁺ Im mostis az eo feolsege solgaj az feoldet pwstitiak az segin njomorwlt keosseget rontiak: Azonba az teorek sabadon mjnden fegjwer <?> es vyadal nekwl ennj keorestent vyt el: En teciesembeol senkjt ne hozna k: bele: ennekem Igj tecienek hogj felejne k: <de> mjndazaltal mjndenek az k: Itileti ala veteok: Ezek vgian Cyak okot keresnenek khez es ha az vegh olljan keozel nem volna meg haragozbak volnanak kre.

De az Igassagh zereteo vr Isten megh boszwt al ez segjn megh romlot njomorwlt orsagal az mjnt Cyelekezek:

Innen semj hirt nem Irhatok knek valtig keseolwnk lengiel orsagban valamjre agia az Isten: Az en gazdam asson knek Zolgalatiat ajanlia, az vta hogj meg hala leanja az negied napi hidegh leli semjkepen el nem hagiathatiwk vele: Imar Igen

el geotreote farastotta, Baj vram megh Jwz hozot valamj Apro
paripakot ha meg vehetek teole valamelliket erte lesek azt
mongia hogj oda sem talajnj es njnchenjs

Ennekem k: paranciolljon es az mire eolegh vagiok kmed
Zolgaja vagiok az vr Isten eltesse es tarcia megh k: mjnden
Jawajwal: Datum In bozin. 14. Augusti 1587.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator

Stephanus Ilieshazj

Spectabilj ac Magnifico Domino Domino Baltthasaro
Battjanj Sacrae Caesareae Maiestatis Dapiferorum Magistro
atque Consilliario &c Domino et patrono obseruandissimo

B. 20 798. Autográf.

+ - + A margón beszúrva.

13.

Batthyány Ferencnek

Németbrod, 1592. augusztus 19.

Spectabilis ac Magnifice domine et affinis obseruandis-
sime post seruitiorum meorum commendationem az k: lewelet megh
adak ennekem pragaban, Akartam volna ha k: bechben ert volna
palffi vramot, es engemetis de ot nem kestwnk, en pragabanjs
nem feletkeztem el azokról Az mjt k: Irt Ennekem: de Jo volna
hogj k: Amaz regy Zent attjak, fyayt keowetthne, kjk sacra-
mentomnak tartotak az Attjok akaratiat, feo kepen vtolso Aka-
ratiokat, kjkét az, az Engedelmesseg hoszw eleteoke, es Jo
Zerenchesse teot: Jollehet ez Ideig abban maradot meg k: hogi
ez vtanjs abban maragion k: en vgian Istenertis kerem kdet

kjert az vr Isten sok Jo serenciekkel meg latogassa kdet.

Az kmed Alapatiarol gondolkodwan, mint hogi en byzon tista Zwbeol k: Attiafia es Zolgaja vagiok sok Igaz okokbol vgi Itilem hogj k: az magyar newet az Jo hyrel newel egietemben, meg tarcia, Josagais knek vegbe vagion, Doctorsagh nem Illik khez hanem mjnt az elej nagj diciretes newet vyselteknnek: Azert hogi hazajoknak Zolgaltak Azonkepen Zolgalljon kis: Im az fejedelem Nadasdj Vramat, ezer lowal es ezer gialogal kwldj tot orsagh segetsegere kjk keozeot knekis ket Zaz lora attak <ho>fyzetest, kjwel mehessen k: byzwaban el, es howa keonjeben, mint hogi ottis Joszaga vagion knek: Es mikor lathatna teobetis mjnt most en nem latom, Azert kerem kdet: ez dologban ne hagian benne k: engem hanem menien el k: Nadasdj vramal 200 lowal k: horol hora meg fizetnek mutassa meg k: hogi botiani <Bos> boldisar vram fia k: Az vr Isten eltesse k: Ex Nemet brod. 19. Augusti 92.

Spectabilis ac Magnificae dominationis Vestrae

Seruator et affinis

Stephanus Ilieshazi

Irtam Asoniomnakis es kertem hogi el bociassa kdet.

Spectabili ac Magnifico Domino Francisco de Bottian &c
Domino et affini obseruandissimo

B. 20 801. Autográf.

Utóirat a margón, függőlegesen.

Baranyai Istvának

Bazin, 1592. december 15.

Generose domine et affinis obseruandissime, post salutem et seruicij mej Commendationem

Amaz dologrol kjt posonba monda k: eoleoget gondolkozta miniajan halando emberek, vagiunk, egi ora az keozj: oztan forgandoys az embereknek elmejek, post tot Iustas Admonitiones mentth Cyak errejs, nem keollene Az segin giermeknek kart teonnjuk: Mongya vala locumtenens vram hogi nitrara megyen kerye k: en Zomwal therne be Ide hozam, Iwne el k: is vele, tractalnank It feleole, Zolna k: Balint uramwalis feleole mi-cioda vtat talaynank benne hogj kj vajhatnank az kamran, ha Ide Jw hozam locumtenens vram Itth vesek adosz leweleket teole egi eleoser veogiunk <vgi> kj az Adosz leuleket az vtan modot keressunk az kj veteleben:

Ha Balint vram tractalna Sandorfiwal,⁺ locumtenens vram neuewel,⁺ hogj Balasa Sigmond az 4. ezer forintot kjt az fedelemnek vywarra Adotth volt az Apja, hogj azt az penzt deputalna locumtenens vramnak, hogj Azal Contentalna engemet, de pretensio debito, njarba oztan mint hogj salariomya /.../ volna veonne feol az harminciadokon, es fizetne meg vele Balasi Sigmondot Annak most nam nem Zukseg az, az penz, baratokatis Jo volna maganak Zerzenj, nam nem vallana semj kart az kewes varasual egjebet benne. Azt keollene Sandorfinak mondanj, hogj Ados nekem locumtenens vram es en Igen ereoltem erette hogj meg fyzessen, es hogj Il hamar nem fyzethetne meg, hanem hajtana ezt nekj, es eotet Zent Jacab napra megh fizetne, ha penig mas valamj Job modot talaj ktek benne Jo, en eoreomest segetek hoza, Isten tarcia meg k: Ex Bozin 15 Xbris 92: locumtenens vramnak, es Balint vramnak Zolgalatomot mongia k:

Stephanus Ilieshajj

Generoso Domino Stephano Baraniay etc: Domino et affini
obseruandissimo

Z. 46. Autográf.

+ - + Beszúrás.

15.

Batthyány Boldizsárné
Zrínyi Dorottyának

Bazin, 1593. augusztus 15.

Generosa ac Magnifica Domina obseruandissima, Post Salu-
tem et seruicij mej commendationem Az Vr istenteól knek
egesseget es mynden io zeremchet kywanok: Beöithe Isthwan
Vramieót vála ide latogattny hozzank, k: ne hadgia zeginth
ott Venheódeóth megh, es vgian zemerem volna immar, ha vense-
gere ky keóllene onnan búdosny, az my ioth vele k: celekezyk,
az Vr isten megh fyzety knek. Mys megh zolgalíuk k:nek.

Innen semmy hírt nem írhatok knek, hanem az Aiandekoth
tegnap Comaromban kwlde az feiedelem, de be nem vizyk onnan
mind aczigis, migh az frigy dolgaban wegh nem lezen: Hyre az
hogy sok török ieó az portarol reank, kyth isten ne hozzon,
mert my igen erőttlenjek vagiunk: The k: paranchollion enne-
kem, az mybe tudok knek nag' óró mest zolgalok: Ez Leuelet
kerem kdet, hog' kwlddie k: Isthwanffy Vramnak, Felesegem
knek zolgalatit aianlia mynth byszodalmas azzoníának atia-
fíának, Isten tarcia megh kdet: Datum ex Bozin. 15. Augustj
Anno 93.

K:d Zolgaya es attjafia
Ilieshazj Istwan

Ha othon wagian Ferencz Vram az k: fia, zolgalatomat aianlom
eó knek, de azt hallam, hogy az hadban menth.

Generosae ac Magnificae Dominae Dorotheae Comitissae de
Zrinio, relictæ quondam uiduæ Magnifici fomini Balthasar
Bottiany. &c Dominae obseruandissimæ

B. 20 802. Nem autográf.

16.

Batthyány Ferencnek

Hodolin, 1602. január 14.

Spectabilis ac Magnifice Domine et affinis obseruandis-
sime, post salutem et seruicij mej Commendationem

Az vr Istenteol knek vduesseseges es Jo Zerenchjes vy es-
tendeot kjwanok, agion az vr Isten knek sok Jo vy eztendeocket
erhetnj, es agion eo Zentth feolsege egj Zep magyar lean
Asson Matkatth knek, kjwel az Battjanj nemzetseg meg sapo-
rogiek, es meg sokasolljon Amen

Az k: lewelet meg adak ennekem, kyt Igen eoreomest lat-
tam, es az ktek egesseget eoreomest hallotthuk mind felese-
gemwel egjetemben, hogj k: nem feletkezet el rolam, <az> ha-
nem lewelewed megis meg latogatot: knek meg Igyekezem Zol-
galnj:

Az nem Jo hyr hogj az tatarok Immar el erkestek es pech
tajan telejnek, Azok sok rablast es sok pwstitast fognak mj-
welnj, meg ezen telenjs, Az fegjueres ha Zwnten oda megienjs
nehesz nep azok feleol mind el fognak dolgokban Jarnj, Az
dwnan Innen valo varmegiekben Inkab mindenikbe nemetek vagj
gialog vagj lowas telej Jzonjo nagj pustasagot es koborlast
mjwelnek: falwkat egetthnek: senkj bekewel teolek nem marad-
hat: Az vr Isten valamelj vegre de el nem senwedj ez sok go-
nossagot el vezwnk my de byzon somsedoknakjs Iwth benne ha
el fogj magjar orszagh:

Ez magyar orsag most predaja omnium nacionum. Teorek, tatar, bolon olasz nemet, per Arbitrio predallja, Az mint Zwnten tecik nekjk El hattwk mys az Istenj Zolgalatot es felejmet, <el> feo kepen az keossege sem Innepet nel /!/ Ily sem Zentegihazban nem Jar, mind eoreke nem fog azert az vr Isten reank haragudnj, Ismeg hozank fogh ternj, es az vesseot az kjkwel vstoroz most el fogia teornj: Iffjw ember k: ezeket meg mind meg ery k: mert Igaz az Isten, es eoreken meg marad az eo Igassaga vgjan nem mondhatnj minemo nagj kegjetlensegeket Cyelekesnek

Itt berench tajan, eolnek foztnak, vtalatos sok gonossagot mjvelnek, fyzetesekeket kerik, most Ismeg Jw 2 ezer ember Ala az perouisuagj herceg kwldj, pestet meg Igen byrywk, bwda-ban nagj Ehseg vagion, de Elest fognak bele wynnj az teorekek, cyak Az vr Isten bwdat Adna kezhesz Job lehetne az my hadakozaswnk mert ket fele sakadna az eo byrodalmok Itth magyar Orsagban:

Kerem kdet Assonjomnak Az k: Annyanak, en somwal es felesegemewel Ajanlja k: Zolgalatunkat: Az vy suogornakis Theorek Istwan vramnak: Ennekem kmed byzwast paranciolljon kerem kdet: Ezek vtan Az vr Isten eltesse es tarcia megh kdet mjnden Jawajwal Datum in Hodolin 19 January 1602

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et affinis

Stephanus Ilieshazj

Spectabili ac Magnifico Domino Francisco Battiany, libero Baroni in Uyuar et Zalonok &c et Affini obseruandissimo

B. 20 803. Autográf.

Thurzó Györgynek

Landskron, 1604. február 7.

Spectabilis ac Magnifice Domine et Compater obseruandissime post seruitiorum meorum Commendationem Nem sukces sok Zoval panasolkodnom az en zeorencietlensegemreol, mjnd az vr Istenre smjnd ez vylagnak kjaltok azokra az kjk Igj rontanak meg, es megh nem cak engem hanem Zegin felesegemnekjs mjndenet el vewek, bwdosowa tewenek benjnket, hat vara volt az en felesegemnek hogj en hozam Iutt. Azoknak sep Jeowedelmek volt, kjt en el nem tekozlotam nekj hanem Jobitottam Ennekem semjt nem keotet sem vallott, se Josagaban sem Jeouedelmeben, epen vagion mjnden Igassaga, seot az eouet, mjnt egj Idegenet az decretom Zeorint nem <fordith> tulajdonithattam sem magamnak sem masnak. Az Camra el kezde ezt az dobo heresin, es noha az orsag az Articulusba be Irtva vala eo nomine ne silentio regnicolarum vim legis exemplum hoc obtineat, az mjnt az elejnkjs mihelen az nemet tanach birodalma ala Jutot, sok helien meg talajnj az Articulusokban, ferdinandus et maxiliani regum hogj Suplicando Contra dixerunt akar mj kicin dolognakjs, vgjs meg otalmaztak hazajok tervenjet de kjuonata az Camra beleole, Imar ez masodik felesegemet: attjamfiajet teorwente-len el vewek, magamot opiniobol titkon Irt sententiawal kergetnek, byzon ha ktek Consencial ennek, reovidnap masonjs meg esik, nem orsag lesen hanem falunaljs alab valo, ha Igj semi teorwenje nem leszen. Jo Janos pragaban az egj exemplo-mal sokat Artot ennekem, Dobott: balasi Janost tanachbol fogtak meg, ha ezis feon marad, es heljen hagia az orsag, taci-turnitas vim Consensus prebet: obtinebit vim legis, en hazam Igassagaert magamert, posteritasert, Irtam az orsagnak, Irtam kteknakis. Igaz eoleg oka lesen hogj eo felsegenek az orsag elejben agia az Camra mjnt Cielekesik, tavalis kerdette eo felsege az keouetekteol, mjben nem tartiak meg teorwenjeket most az sok panazbol meg mutathatiak, mind az dobo heresi s

s mjnd az en felesegem es attjamfiaj kiknek meg eosteol marat Josagokatis el foglajtak, en ag vagiok Imar keouesel meg erem, Ittis adnanak keonjeret: bator nem Anjra en erettem hanem magart: hazastarsotokert, maradektokert ne Consencialatok vram ez fele teorwentelensegnek, mert non regnicole sed Mancipia Camere <lesen> lesen az orsag, kwlgien feol ktek eo felsegehezis, hisem <eo> eskut es Coronas kiralia az orsagnak, tartozik Isten vtan az teorwent otalmaznj <my> eo feolsege ne hagia ktek harom vagj 4 embernek semjue teonj az orsag teorvenjet. In rujnam patriae posteritatis hisem en hogj eo feolsege mjnt keresten fejedelem ez sok abus/us/t kjt Cak most kestek el vesi az orsagrol, ⁺mert ha opiniobol fognak gubernalnj senkj tutus nem lesen.⁺

Az en suplicaciom melletis teorekegiek ktek eo feolsege veonne el haragjat rolam. Az eo feolsege kygielmessegenek mi diciretire vagion ez hogj Illjen ven regi Zolgaja Idegen orsagban budosik, <az en> tudom k: sokat segethet:<Az en> es ne hagia kmed az segin felesegemett <?> vr Isten meg fizeti k: mys mind ketten meg Zolgalljuk kegyelmednek azonkepen segin attiamfiajtis otalmaz k: Igassagokban. <Isten tarca> Az orsag Zolhat beueben ehez, Azoktol nem jo el sakadni, tistessegem Igassagom kywanta teolem hogj meg Iriam az orsagnak az Igazat, oluastassa meg ktek az vrak keozeotis, Isten tarca meg kdet: szá/z/ Jowal. Datum in Castro Landocorona 7. february 1604

Seruator et Compater

Stephanus Ilieshajj

Spectabili ac Magnifico Domino Georgio Thurzo Comiti Comitatus Aruensis Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario ac per Regni Hungariae magistro pincernarum necnon parcium Regni Hungariae cisdanubianarum Supremo Capitaneo. &c. Domino et compatri obseruandissimo

B. 20 809 /!/. Autográf, kivéve a címzést.

+ - + A margón beszúrva.

A csallóközieknek

Nagyszombat, 1605. augusztus 24.

Köszönethömötht zolghalathomoth Irom k:gtőknek mynth Jo Vraymnak, Attyam fyajnak, Az k:gtők leueleth megh ertöttem, tudgya azth az Isten hogy nem magham haznayerth Jwttem ide, hanem az közönseghöss Joerth, es few keppen az k:gtők lewele, kyth Varmegyeöll Irtatok volth Kassara, kyth Im oda kwldöttem k:gtőknek, kyth eleg keserwes zywell oluastam, ottys megh, mast penygh im zemejmmell lathom. Atta volna az Vr Isten, hogy ez wdöth ne erthem volna, es ez vndok uilagboll reghen ky multam volna, boldogok azok az kyk az Vrban megh holthanak es ezeketh nem lattyak. Zegheny Pallffy Vram, es Nadasdy Ferencz ha elthek volna es engemis az pwsspökök ighazz mondasomerth ky nem kergettek vala Inned, erre ez my zegheny hazank, sem my maghunk nem Jutottunk volna, ky allanak az papok az papy hywatalboll, poorfyak es tudatlanok lewen az secularis dolghokban artak maghokoth, es az orszagh gubernatioyath maghokra veuek, es mynth veszthenek bennünköth. Joll lathom asztys, hogy nem embörthöll, hanem az Istennek nagy haragya-tholl vadnak ezek, merth mynden emböry okossaghoth föllyöll hallad ezöknek az embereknek az ew Istentelenseghök, es gonossaghok (peccauimus in qui egjmus) az Istennek az ew ighaz iteletith es haragyath megh erdemlettök, Az Eghikennis megh mutatta Isten azokoth az nagy romlasokoth es reank köuetközendő iszonyu nagy karwallasokoth, Jo volna hogy az Nyniwebeliek peldayath köuethnek az feyedelmek es myss myndyajan kyk elwnk ez nyomorulth vilagban, venne ell az Vr Isten nagy ostorath haragyath rolunk es adna bekeseghetth az keresztyen orszagokban, bizonsaghoth tehetnek azok az magyarok rola hogy ha en Kassara nem menthem volna az howa, mynd az ketth felöll valo feyedelmek intötthek hyttak, es kwltek erre sem menth volna az bekeseghnek dolgha, reya byrtham azerth immar ököth, hogy chyak kywannyak az magyarok hogy az ew törüenyekben ez

zabadsaghokban, az kytth hyttelis Confirmalth Chyaszar Vrunk
 ew Fölseghe Koronazattyán, es az kyben Ferdynandus Chiaszar
 ew Fölseghe es az teöb Zenth kyralyokis megh tartottak az
 magjarokoth, tarcsa abban megh, keszek feyeth haytany ew
 fölseghenek, Itellye az Isten es az eghesz körösztynsegh
 megh ha meltobbe ew Fölseghenek aszth megh tarthany, az myuel
 Isten szerjnth tartozyk, awagy okoth adny az keresztynsegh-
 nek ilyen nagy romlasara. Az töröknek nem hyhetwnk, merth az
 török természetth szerjnth valo ellenseghe az körösztynsegh-
 nek. Megh ez telen mynd le zallitottam volna en ezököth, de
 ew fölseghe awagy az vthanna valok nem akarak, hanem aszth
 wegeszthek, hogy az ok adassall az magyar nemzetöth mynd le
 uagyak orszagunkoth ell töröllyek, semmywe tegyek, es igyh
 reghtöl fogwa valo tanacsokoth weghez uigyek, hogy magyar
 orszaghoth prouinciawa tegyek, es Austria/e/ haereditariam
 faciant, Az Isten ellen nynch tanach, ha eleyth nem veszyk,
 es az magyar Nemzeth az ew keserwsegökböll az törökökhöz
 all, az eghesz keresztynseghnek veszedelme köuethkezik belö-
 le, En az Vr Isten segitsegeböll azon vagyok, hogy weghez
 mennyen az bekesegh, mynd az törökkell mynd az Nemetthell,
 chyak hogy zoth foghadnanak kyth adgyon megh az Vr Isten az
 ew zenth Fyaerth, Merth az keth had közöth ell wesz magyar
 orszagh. Az feseös /?/ Matthyas ha praedalth ew, meltan zen-
 wedy ewys az praedalasth, en rajtham es feleseghemen kezdek
 ell az praedalasth, im nekyis Juta benne. Isten zawa vae qui
 praedaris, quia praedaberis, En chyak azon kerem kegtököth,
 legyethök chendesseghben ne törzetök az maghatok Nemzetse-
 ghere, es ne adgyatok az haborosaghra okoth. Mostys Sellye-
 re kwltetök embereketh, es barmoth vittetek ell. Az herchegh
 negy hetygh walo frigyeth kywan azon vagyok hogy aszthys veg-
 höz uigyem. Az Bay Vram fyath Tataroktoll vettem el, penzen
 vettem megh mynd magat mynd zolgajath, en rabom itth vagyon
 nalam, chiak az Vr Isten oltalmazza önön maghath. Batthory
 Istwan megh holth ha elne az kamora mosth eleghe dolghoth ad-
 nanak neky. Az Sellyeieketh bochyassa ky k:gtek onnejd, töre-
 ködgyetök erőttök, Ne adgyatok okoth az gonoszra, hyszem tud-
 gyatok hogy vezer passa Bwdanal vagyon, es Vywarath lesy,

hogy ew kezeben akadhatna, masth ne igyeközzetnek ide ky, varyatok legyetek bekewell, gondom vagjon reatok hogy megh maradhassathok: Ex Nagy Zombath 24 die Augusti. 1605.

Illeshazy Istwan

P.S. Ir kmetök hogy az gyözhethetlen Nemeth had Jw es Ban Vramys Jw Joll tudom Aranyassj Vram feye az, Az Török mynemo gözhetetlen volth ez Ideigh, mynd my s=mynd az Kronikak bizonyosaghoth tesznek felöle, Nem veszeth volna ell Magyar orszagh, ha gyözhethetlen volna, ha Immar az magyarys az török melleth leszen, nem de erőssb leszene az Török, ne öröllywnk ezeknek, Adna Isten hogy volna gjözhethetlen hada ew fölseghenek, de Joll tudgyok mynth vagyon mjnden. Hamar nap megh hallyatok hogy Nemethy Gergelinek segetseghe menth, kyth zanny kell mynden keresztyen embernek.

Az Poson Var megye leweletth nem kwldöm oda nem Itelem zwkseghesnek lenny.

Megjegyzés: Illyeshazy Istwan lewele massa kyth az charloközieknek Irth:

B. 20 805. Nem autográf.

19.

Bocskai Istvánnak

Trencsén, 1605. szeptember 25.

Serenissime Princeps domine domine mihi Clementissime
post fidelium seruitiorum meorum Commendationem.

Akaram feolsegednek twtara adnom Ismeg, az Ide valo al-
lapatot, ha feolseged kesik az Ittffen valo magyarokat es or-
sagot, mjnden byzonal el vesti feolseged, Az vtan az teobitis

zeorenhje hogj meg tarhassa feolseged, ez hjttwan Erdelertt maid mjnajaan el vezunk, Az Ide valo vrakat nemesseket: moruat, Silesiat sep somual Cendessegben tartom, hogj feolseged ellen semit nem Inditnak, <de> az zolgalo vytezleo nepnekjs Imar attam 40. ezer forintot, noha ennekem az orsagh Jeowedelmebeol mjndenesteoljs .2. ezer forint kezemhesz nem Jutt, mert az ersekseget redej el ostotta, az harminciadoknak semj Jeuedelmek njncz, az zolgalo nepetis meg Cyendesetettem, de ezeket vgj tanitotta soktatta dengeolegj vram hogj ha mjnden nap egj ho penzt adnanakjs nekjk, vgian nem hagiak az dulast fostast:

hanem⁺ az teorek az eo alnoksagat sokasa es termeseti zeorint nem Jol Cyelekesik velunk, vit 40. ezer keorestent el, Istergamot meg zalla megis vezi reuidnap. Az <keoz> eo hoza keozel valo varmegiekbeol az elest pestre Budara takartatja, vywarat <eoleg> mjnden mod nekul meg sallota volt redej vram, mast az teorek akarattunk ellen az egri passat sok teorekel <od> alaja sallitotta, az vegre hogj vywaratis eoueue teogie, Igyenleo akarattbol, most meg vstromlotak vywarat az magiarok rea mentek az teorek nem ment es ez mjat eoleogen vestek az magiarokban, Imar lattjuk <hog> bizonial hogj vyuaratis el uezi az dunan hidat vetet Istergamnal atal ha penig el vesi vywarat mjnd az banjak smjnd az egesz feold fatraig eoue lesen, ha feolseged ellen nem volna modot keresunk benne hogj valamj Zwn alat bele bociassuk az nemetekett maradna keoreosten keznel, mert akar mj vegrejs az teorek birodalam nem szenved tarsot sem vrat, sem nemes embert, bizonsagot tesen erreol az eo egesz byrodalma

Irtam vala keosz tanachbol nekj es bosnjak tamas vramat kultem vala az vezerhesz, mi valastot teott Im oda kuldeotem az Bosniak leuele massat: Eolege elejben adatam hogi nem ez volt az vegezes hogj eojs mjnket es magiar orsagot roncion hanem hogi az nemetekre ment volna, es hogi meg mostis azt Cyelekedne, de nem akaria semikepen feolsegedre mutat hogj feolsegedel vegezet Igy Az Istenert kerem feolsegedet, hagia rakoci vramra az erdelj Igazgatast es siessen feol Jwnj karsara, az hadj vtanna Iuhet feolsegednek lasan es lasson ehesz

feolseged, hagi az feolseged melle tamadot magyar nemzet mjnd orsagostol ne vessen el az pogan mjat Illjen mod nekul ne gialazanak ez vylagi mjnden nemzetsegek bennjnket, es ne Zidalma-zon az posteritasis benjnket, az Cronikaknakjs ne hagiunk rutt neuet vtannunk, nam az nemetek egesz Erdellel kjnalljak feol-segedetth, ez vtanjs meg talalja felolseged Erdelt, de ha Is-tergam es vywar az pogan kezeben akad, Ide hatra mas kepen fog paranciolnj es hozank lattnj, keonjen el ueheti az teobitis ebeol teolunk,

Ez az Erdel sokszor artot magyar orsagnak, de nagjobat nem mjnt most fog Artanj ha feolseged feol nem siet onnan: az Isten eleot es ez vylag eleottjs nagj Zam adasa lezen feolse-gednek, ha Igj fogh el vezni magyar orsagh.⁺

Az forgacz vram keouetsegere feolseged az orsag, vrak, es nemessek hjre nekul, nekem ugj tecik valastot ne siessen feolseged Annj, mert aban az valastban sok alnoksag vagion

Basta kolonichial, Comaromnal vagion taborba, hidat ve-tet az dunan atal vywarat akaria meg segitenj, nem sokan va-gion, Jo ha .8. ezeren vagion, meg 2. ezer fegjuerest var es 3. ezer gialogot teob nem lezen ez Idén hada Az Imperiom nem akar segetseget adnj nekj, meg Izentek nekj hagi el ne ueses-se magyar orsagott mert mast gondolnak rajta hanem meg bekel-liek vele, megis az Istenert kerem feolsegedet siessen feol Iwnj, ne vessunk el az teorek mjatt, Az vezer az Cyasaral titkon mi teolunk friget tractal, Iwnek mennek az keouetek keozeotek Comarombol Az vr Isten eltesse es tarcia meg feol-segedet es Igazgassa mjnden dolgaiban. Datum Trincenben, 25. septembris 1605.

feolseged Alazatos Zolgaja

Ilieshazj Istwan

Serenissimo Principi ac domino, domino Stephano Dei gra-tia Regnorum Hungariae, Transylvaniae, Transalpinae, /.../
daviae Principi, Siculorum /Comiti/ domino mihj clementissi-mo. Cito Cito Cito Cito Citissime

Kamarai lt. Missiles. 20. cs. Autográf.

+ - + A levél e része kiadva: Történelmi Tár, 1878. 22-23.

20.

Batthyány Ferencnek

Vác, 1605. november 14.

Spectabilis ac Magnifice Domine et affinis obseruandissime post Salutem et Seruitij mej Commendationem

Az vr Istenteol egesseget es mjnden Jotth kjwanok kdnek; az k: leuelet kjt Irt k: 15 8bris ma 12. nouembris adak meg vacion. Azonjomnak az k: anjanak betegeskedeset byzon szanom az vr Isten eo Zent feolsege giogicsia meg Ez haborusag <bantt> Jol hisem hogi nagi oka az eo kme betegsegenek, kjwanom hogy az vr Isten meg giogicsja eo kett.

Irtam vala knek azonnal hogi Ide lengiel orsagbol magyar orsagban Jwtem vala, hogj kmed bekeseget leonne hazayban, <es> mjnt hogy otth zunten az nemetek torkaban vagion k: Im ertem hogj nem attak meg az en leweletem k:nek kjt Igen banok, Ide eo feolseget, kmed feleol, nem Igen Jol Informaltak, hogj k: sok Zolgajt eolette meg, Simeget meg lopatta, Nemeti georgeolnek sok <?> marhaját veotte volna el, <mast Imar> sok efele panasi vадnak eo feolsegenek k: feleol, lattnj valo dolog hogj ez Istenteol Inditatot dolog, az kj meg Zana az zegin magyarokat es nem nezhete az sok alnoksagra es hamjssagra. Akarnam ha k: az en kicsin tanaciomat meg fogadna, Ebeol, valamj Zwn alat ejtene k: Simeget titkon nemeti gergeol vram kezeben, Eois kermendet erestene meg k:nek marhajatis adna meg k:: Im gyulesunk lesen It korponan ha veghez megien az bekeseget Az mjnt minjajan remenljuk, Simeg az pispeke lesen, hagian beket k: nekj Ad eo feolsege kdnek mas Josagottjs, mast maragion Cyak aban k:, az gyulesbe mit fognak wegeznj meg ertwen

azt, ahoz fogia tudnj az vtan magat k: tarhatnj Ennekem k:
byzuast parancollion en k: Zolgaja vagiok Isten eltesse es
tarcia meg k: Datum In vacz. 14. 9bris 1605

Izentem knek Zoualjs, Irtam nemeti gergeolnekis ezek-
reol

Spectabilis ac Magnificae dominationis Vestrae

Seruator et affinis
deditissimus

Stephanus Ilieshazj

Azonjomnak eö knek alazatos Zolgalatomat ajanlom.

Spectabilj ac Magnifico domino Francisco Battiani libero
Baroni in Nemet Vywar et Szalonok &c. domino et affinj obser-
uandissimo

B. 20 806. Autográf.

21.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1606. január 12.

Spectabilis ac Magnifice domine et affinis obseruandis-
sime post salutem et seruitij mej Commendationem

Az vr Istenteol knek egesseget es sok Jo zeorencies vy
estendeokett kjwanok, hisem hagi ertete k: hagi boczkaj vram,
es az mellete valo magiarok engem kuldenek Ide becsben beke-
seg Zeorzenj, Az minemeo nagi gialazatal <es> bossusagal es
sok karal Illetenek mjnd engem smjnd felesegemet, Istwanfi mik-
losis mjnt Arola el, mjnd maga hutit es tisteseget, +smid /!/
engem, + becsben sententiat aduan ream, meg penig nem segjenlet
20. ezer forintot vagj keormendet az sententiajert kernj, meg

lengiel orsagban voltam hogj pragabol meg Irtak vala Illjen soual, Judas mjkor el Arolta volna az Artatlan vert Cristust el hagitotta az penzt, eo penig keri meg mostis keri hisem: mjnd azokrul nem gondoluan, latthwan az en hazamnak Illjen nagj romlasat, lattja az Isten zwem Zeorint teorekesem benne. Im valtig disputalok az nemetekel hogj magiar orsagbol kj keolteozenek es az magiaroknak hagiak birnj, Im mjnd az teoreknek adak az feo veg hazakat, ha meg Cyak keteot oda agiának benne veget erjuk magiar orsagnak, nem eoreomest halljak hogi meg mondom az Igazatt nekjk: talam azert fogh rajtok, az pispemek dolgat el vegetjuk hogi se feo Ispansagot se secularis tistet ne vyselhessenek, neys legjen teob pispék hanem az kjnek Ecclesiaja vagion, sekjuel njnch teob veseodezunk mjnt nitraj pispékel, nem kjwanja Jauat hazajanak Cyak maga reputacioiara nez es haznara, vegetunk sok egieb Jo dolgokatis Camra hogi ne legien, nadorispan legien etc. Az tisan tul valo feoldet Erdeljel bocskaj vramnak kjwanjuk, de ugi hogi az <eo> magiar Coronatol fwgien es Ide valo legien magiar orsaghoz, semjt nem kjwanunk mjnd Isten smjnd ez vylag bizonsagunk lesen ez utanjs rola, hanem Igazat, es az mj regi teoruenjunknek sabatsagunknak meg adasat es meg tartasat sokat Zolgaltak az Zegin magiarok Imar 200. Estendeoteol fogwa az somsed orsagoknak ezel akariak meg halajnj hogj az maradekjabol hazannak kj rekessenek es Zwnjelljenek bennunket, de az Igaz Istennek mas tanacia volt: ha mit vegezunk meg Irom k: Datum vienne 12. Janury 1606

Assonjomnak az k: Anjanak mjnd en smjnd felesegem alazatos Zolgalatunkat Ajanljuk

Spectabilis ac Magnificae dominationis Vestrae

Seruitor et affinis

Stephanus Ilieshajj

Spectabili et Magnifico domino, Francisco Battiani, Comitatus Soproni/ensis/ libero Baroni in Szalonok /.../ ac partium Vltradanubia/narum/ Regni Hungariae Supremo Capita-

neo &c. domino et affini obseruandissimo

B. 20 807. Autográf.

+ - + Beszúrva a margón.

22.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1606. február 12.

Spectabilis ac Magnifice domine et affinis obseruandissime post salutem et seruicij mej Commendationem

Az k: embere menwen Innen, Irnj akarek knek. Itt hala Istennek az orsag dolgat es sabadsagat vgy el vegestem hogy az en hazam Jo newen veheti, az piskeokeoknekjs lo njugett vetetem lababokra, /!/ talam az vtan nem forditiak feol az orsagot: az mohacsj had vesedelménekjs eok leonek okay, mostis eok. Zent Iwan napig Azert friget veteotunk az Alat hogi az teoreokeljs meg bekelljunk, gjulesunkjs legjen, pragaban se Jariunk solicialnj plenipotenciaja lezen az hercegnek: Az bekeseget az teoreokekjs akariak, az Vr Isten Imar talam egj Ideig bekesege leonne segin Magiar orsagnak: Isten tarcia meg k: Datum Vienne 12 february 1606

Ha Isten engedj keden el megiek Innen Carsara eoleg munkam faratsagom vagion az keozuenys rajttam beteges es agis vagiok

Kemed Zolgaja es attjafia

Ilieshazj Istwan

Spectabilj ac Magnifico domino, Francisco Battianj, Libero Baronj in Wywar, et Szalonok, partium Regni Hungariae

Vltradanubianarum generali Capitaneo &c domino amico et affini obseruandissimo

B. 20 808. Autográf.

23.

Bocskai Istvánnak

Trencsén, 1606. július 19.

Serenissime princeps et domine domine mihi Clementissime post fidelium seruitiorum meorum Commendationem.

Az banja varasok Iwenek Ide hozam es panasolkodanak hogj leoikes laslo valamj hajdukat vyt oda es egetesel fenegeti eeket; es hogj belouaritis meg fogta volna, eeketis hjuatna de nem mernek mennj mert felnek hogj meg fogjak eokett, sukcesnek Itilem leonnj hogj feolsegedet Informalljam ezekreol:

Jol emlekezhetik feolseged, rola hogj az Corponaj gjulesben vegeze feolged az banjakal keormech es selmechbanja hwtt lewelet adanak feolsegednek hogj hjuek lesnek, Az nemeteket semjkepen kj nem beselhetuk onnan, hanem eokjs hut leuelet adanak hogj nem artiak az varashoz magokat es penzeken elnek, oka ennek az leon, hogj ha fegjuerel reaok mentek volna, eok az nemetek az varban salatak volna es az varasok el egtek volna es predaua leottek volna, az orsagnak nagj karara es soha feol nem epeolesere:

Ez 7. banja varast penig Igj erchje feolseged bestercie bania el eget odrus banja, bela banja, el ektek Inkab az teobibejs, Annak feoleote mjnden Marhajokban predat teottek, lo-uokat barmokat marhajokat mjnd el predalta nem echjes hanem teobseris az hajdusag, <orsag> likakban laknak seginjek nekjk sem santo feoldek sem seoleoiek Ciak az feoldet assak, orsag teruenje seorint ezeknek <3> az el egetetnek pustoltotnak 3. eztendeig vagion sabadsagok, mjnd az altal, három ezer forin-

tot veotunk az korponaj giulesben rajtok, masfel ezeret Araniol el viue feolseged magauul stanch ferench vram atal, az mas fel ezeret tatajaknak /.../sieknek es egiebeknek ostata el feolseged:

Az taxajert kjt reaok vetetek az giulesben, noha az el pustolas eoleg mentsegek volna de mjnd az altal rea ereoltem eeket hogj agianak, es azt hogi egiben zeoreozhessek, vdeot keollet nekjk hadnj. Az Ide feol valo vytezleo nep fizetesere tartoztatam <mjnd azt> nalok mjnd azt smjnd az varmegjek az kj mjt adhatna, de az hol rajtok vadnak az hajduk ott semjt nem adnak.

Belouarytis mjnt hogj fejedelem solgaja es nem hatan haza, nem el seokhetero ember fel seor /?/ panasra meg segienitenj es meg fognj talam nem illet volna achig hanem eleoser az vetket rea keollet volna raknj es az vtan az <mj> maga bune buntette volna erdeme seorint meg, ez fele modnekul valo dolgok feolsegednek esnek karara, El Idegeretik az Embereket feolsegedteol, hisem vgjan Inquiralhatnak es az Igassagot vgian feol kereshetnek az Igasz vtonjs, En attam volt kett Ezer Aranjra penzt az baniasoknak mjnt hogj sukcesem volt az kett Ezer Aranra Imar vagion teob ket holnapjanal hogi oda attam volt az penzt, talam azt akaria laslo vram el vyny onnan:

Feolsegedet kerem legien kigielmes vrok az segin el romlot banjaknak, az masik resettis birodalmanak tekencie meg feolseged, az Isteni Igassagot es maga Jo hiret newet, et afflictis non adat afflictionem, Az vr Isten meg fizeti feolsegednek, ezekjs az feolseged birodalmanak kj teriedesejert Istent fognak Imadnj: Belouaritis bociatassa el feolseged kezessegen, az mjben buntetik rakjak rea es bunhegjek vgj enjs meg zolgalom feolsegednek, Az eo tisti zam adasa az Ersegege vdvar birajauul jar egyut most adot Idejs samot: most latatom Arbiterkel meg az eo sam adasokat: Chery Mihalt ne kestesse otth feolseged mert eo Igen sukces ehez eo volt egik <z>eo /!/ feo zam veweo, mjnt hogj eojs volt valahanj estendeig Administrator ert hoza.

En hala Istennek meg keztem giogiolnj, liptoban megiek

ot talajnak meg ha feolseged mjt paranciol Isten eltesse es
 tarcia meg feolsegedett Datum trincenben. 19. July 1606
 feolseged Alazatos Zolgaja

Ilieshazj Istwan

Serenissimo Principi ac Domino domino Stephano Dei gra-
 tia Regnorum Hungariae Transylvaniaeque /Prin/cipi et Siculo-
 rum Comiti &c: Domino mihi Clementissimo
 Cito Cito Citissime Citissime

Z. 216. Autográf.

24.

Bocskai Istvának

Szepesvár, 1606. augusztus 23.

Serenissime Princeps et domine domine mihi Clementissime
 post fidelium seruitiorum meorum Commendationem

Az vr Istenteol feolsegednek egesseget, es mjnden Jott
 kjwanok, paranciola nekem feolseged hogi az en teciesemet meg
 Irnam feolsegednek az successor feleol, ennekem megis vgj te-
 cik, hogj Miklos vramis <ha meg> hogj Job mogjaval maradhas-
 son meg az eo vrasagaban, Balint vramnak most mjndjarast, mjnd
 Erdelben smjnd magyar orsagban huteoztetne meg feolseged az
 ereosegekben valo porkolabokatt In Casu mortis, vgj ha feolse-
 gednek ez mostani betegsegeben holta teortennek (kjt az vr Is-
 ten el tauoztasson) tahat adnak azokat az varakot es ereosse-
 geket Balint vram kezeben: vyzontak, Balint vram adna egj re-
 uersalist feolsegednek, hogj ha az vr Isten ebben a betegsege-
 ben ez Arnjek vylagbol kj hjna feolsegedet tahat azon legien
 hogy succedalljon feolsegednek fejedelem legien, Az feolseged
 testamentomanak Igaz <?> executora lesen, es Annak otalma, Az

feolseged attjafjajt mjndenek ellen meg otalmaza es aban meg tartia az mjt feolseged nekjk adott, Erreol Adna ereos hut leuelett es mast hadna eben feolseged:varnank az vr Istenteol, ennek vtanna ha az vr Isten feolsegedet feol giogitja meg tanitia az vr Isten feolsegedet mjt keollessek feolsegednek Cyelekednj Cyak mast Assecurallja feolseged ezel az segin magiar nemzetetth. Ehez az feolseged akarathoz keotelezne <?> feolseged Erdelbenjs valakjket kjk bizot embery feolsegednek, Az Ezek mjnd az nagj Istennek vadnak birodalmaban de az mj ember-teol leheteo Cyelekegje meg <se> feolseged mjnd azokat:

Az testamentomatjs vgj Irassa feolseged mjnd az lengiel Cancellariusis zolot feleol, tarcion harmat Confessionem, fidem et dispositionem vallast tegjen feolseged az vr Istennek feolsegedel valo sok kygielmessegjreol, es hogj hisi feolseged hogi az eo Zent fianak erdemejert meg nem emlekezik az feolseged bwnejreol, es az eorek bodogsagotis holta vtan meg agia feolsegednek Amen.

Ezek vtan disponalljon oztan feolseged Josagireol, Ingo morhajarol, az mjnt feolsegednek tecik, mjndenek eleote hor-do-zuan feolseged beocieolletes Jo hjre neuet, ezen ez vylagon Arra vagion suksagunk az mas vylagon az eorek bodogsagra ezel feolseged sem eleob sem utol ez vylagbol ky nem megjen Job hogj vesteg alljon es kessen legjen ne Jaryon vgj feolseged mjnt Istwan kjralj lengjel orsagban:

Azon kerem feolsegedet mjnden Aprolek gondal ne bancia feolseged magat es ne terhellje haragoskodassal busulassal mert Igen Artalmas feolseged egessegenek vyselljen feolseged <ez> Cyak az egessegere gondot Az teobyt hagia az vr Isten vtan Jambor hy Zolgajra, en az mjben el bociatot feolseged hjwen es Igazan el Jarok Cyak Imar azok Jwienek vtannam az kjket feolseged rendeolt: es ne kessenek megh.

Thurzo Cristoff vram suplicalt feolsegednek valamj dezma feleol keonjergek enjs feolsegednek ne hagia feolseged nam zeretetel zolgal feolsegednek Corponarajs sep Zeregekel Iut vala feolseged mellett, ez vtanjs ezek Zolgalhatnak feolsegednek:

Rakoci laost ne bociassa el maga melleol varakogjek ott

tarcia az haidusagot fenetekben, ne Idege/ne/gjenek az varmegiek, Az alljat hanjak kj, ne Indicia feolseged Imar meg eoket hogy Indolljon valamj Zwr Zauar, az mjnt hogj mj az feolseged keoueti often lesunk, ne bomolljon meg az bekesegis az eo kapdosasok mjat, az Itfen valo vytezleo nepis ne busolljon meg rajta hogj reaok fogunk sollanj. Az nagj vr Isten giogichja meg es tarcia meg feolseged Datum Seopes varaban 23. Augusti 1606.

feolseged alazatos Zolgaya

Ilieshazj Istwan

Serenissimo Principi ac Domino domino Stephano DEi gratia
/Regn/orum Hungariae Transyl/van/iaque Principi et Siculorum
/Com/iti &c. Domino mihi Clementissimo
Cito, Citissime

Z. 218. Autográf.

25.

Bocskai Istvánnak

Trencsén, 1606. december 24.

Serenissime Princeps Domine domine mihi Clementissime
Post fidelium seruitiorum meorum humilimam Commentationem

Az Vr Istentol Felgnek Egessegett Es minden iot kiuanok:
Az Felged leuelet megh ada Ennekem Barnamiza Miklos Vram es
Basodi Lazlo Vram 22. napian Decembernek; megh Erteottem, az
Felged leuelet es izenetitis, hogy a' pinzt s az poztott a kyt
az tractalasban igert Matthias Hercziegh az haiduknak le zal-
letasara, aztot hogy mindgiarast ala kuldenem Fegdnek, Es
hogy ez ideualo hadaknak az Redey Vram alat valoknak, az var-
megiek restantiaiabol fizetnenk megh;

En eoreomesth megh chielekednem az Felged parancziolatti-
at, ha az en tehettsegemben volna az mit Felged parancziol,
de minthogy nincz az en birodalmomba, annak tulaidoneczia Fl-
ged, azoknak megh nem letelelet.

Az derek tractatusba azt vegezte Felged s az Egez Orzagh,
hogy mihelien az Teoreokel az bekesege el vegezeodik, azonnal
minden ceremonia nelkul, a Vegh hazakot es az Varmegieketis
Felged /ke/zebe cedallia es kezebe bocziassa Rudolphus Chazar-
nak, Es az transactio zerint Felged azzal a reszel Felged con-
tentus legien, az kit az Magyar Orzagi kiraly Felgnek enged-
deott, Ez a' vegezes penigh huttel megh ereossitteteott mind
ket feleol, az zomzed Orzagokis megh Ereossiteottek, Ebben te-
hat sem Felged sem az Orzagh hattra nem mehett, de ha mehett-
neis, az Magyar Orzagnak az mi allapottba hozok hazankot vtol-
so excidiumia leone.

Az mi az Haiduk le zalletasat illety, sokzor mind zoual
zoltam, mind leueleim által Irtam Flgnek, hogy felged az wdeo-
heoz zabna a' dolgott, nem tagadhattia senki azt megh, hogy
Teoreok Chazar kett kezel kiuanta az bekesegett, seott Flgnek-
is sokzor izent es Irtis feleole, hogy El vegezze Flsged. Se-
mi ketsege azert nem leuen az Teoreok feleol az bekesege dol-
gaba, az Romaj Chazarralis El vegezuen minden dolgokat, mely
vegezes huttel, megh Ereossittetött, a' mint feolliulis megh
iram, keoreoztien Embernek mind ez Vilagh s mind az mas Vi-
lagh hüteon all, semikepen azert nem io azt megh moczkolni,
hanem zentul es Vetek nelkul kiuantatik hogy megh tartassek,
mert Ezeket Ez Vilagnak Cronikaibais meg be Iriak es Emle-
kezetbe marad, nem melto azert hogy valami keues hazonert Fel-
ged magad az Egez keoreoztiensege megh iegieztesse, feokepen
az zegeni megh niomorodot magyar Nemzett, az kiknek annelkul-
is keues barattioik vagion De mind Ezek feoleott, az Istennek
melto haragiatol, feokepen az zegeni niomorult keossege nek ki-
altasat az Istenre, az kiknek az eo nagy niomorusagokott zo-
ual ky sem mondhatni, meltan mindniajunknak felni keol,

Az haiduk le zalletasarulis sokzor Irtam Felgnek, zollot-
tamis, hagi ideien koran hozza kezgien Felged, <Es ma>⁺azutan

hogy⁺ feokepenis bizoniossok leuenk bene Es El vegezeok az bekesegett az Romai Chazaral tuduan imar hogy az Teoreok kiuania es kerik az bekesegett, hogi te Felged mindgiarast hosza kezdgien az haiduk le zalletasahoz, Es az Tizan tul valokat le zalleczia Flged, az Erdely hadatis hogy ne siesse Flged ky hozni, mert ha zinten Ezek El ozolnak, minthogy mind Magyar Orzagiak, ismegh mindenkor ha az zuksegh kiuania fel veheti Flged eokeott mert ha Egycz/e/rsmind realiok zorolunk nehezebe lezen le zalletani eokeott, az meni kart puztusagott teottek az Tizan tul valo Orzagba minden zuksegh nelkul, Omnibus prudentibus iudicandum relinguo;

Az mi penigh az mostani allapatot illeti, en semi modgiat nem latom annak hogy az Veghez menien aual, ha Egy ho pint adnanak nekik, annakis fele pinz s fele pozto, mert ket forint Ereo poztoval s ket forintal, Egy louas katona igen keues ideigh Erne megh, az utan az ha El fogyna, ismegh az falukon Elne mint most, mert nem tudna houa leonni, az mint az Eleottis sokzor montam sokzor meghis Irtam Flgnek, hogy Ezeknek le zalletasanak ninczien bizoniosb es iob vta, hanem Ez, hogy az Veghazakba zalleczia Eokeott fizetesre, Minthogy penigh azt vegeztuk, minden Veghhazba chiak Magyar legien, Ezeknek nagy resze Es a joua mind bele takaradot volna, az alab valoiat sok koczist, paztorokat, giermekeket keonnieb volna le zalletana Senki ne gondollia azt hogi az magyar Orzagy Vegh hazak megh tartasa kichin dologh legien; 1587 Eztendeoben <?> az Chazar minden Vegh hazakott megh iratot meni nep vagion bene, Es meni pinz megien realiok, En voltam Egyk feo Commissarius bene, talaltatot azert Tott Orzagtul fogua Erdeligh, fegiueres louas 210, Archybusyer 430, Lanczknecht 4489, Huzar <790975> 4975, Magyar gyalogh 6620, Ezekre Egy holnapra ment 83.400 Eztendeigh 1 000 871. Enni ment az Vegh hazak Ordinarius fizetesere. Imar por globis, Epetes, Es Egieb Extraordinarius keoltsegekre⁺ meni ment⁺ eoreomest akarnam latni, magyar Orzagh jeouedelmebeol, ky tudna ky veonni az tizer valo zaz Ezer forintot, Az zomzed Prouinciak s Orzagok sem gwztek El tartani fizetessel, nem hogy mi tarthatnok El A mi zomzedunk penigh az Teoreok, masnak /.../ nem vött hanem chiak maganak, az mas Ember joza-

gauual penigh es az zegeni ember siralmaual Vegh hazakott tartani nem <allando sem> keoreoztieni dologh, sem allando sem lehatteo zuksegh azert hogy Flged az Vegh hazakott az vegezes zerint kezbe adgia, abba Magiar Capitaniokat rendel eo Flge Chazar az Magiar tanaczial vagy az Commissariussok által, oda keol zalletani Ezeket az haidukat, így mind hutunknek Elegett tezunk, s /mi/nd azoktul megh menekedunk, Orzagunkotis megh czieondesett/iu/k.

Az my illethy az pinzt s poztot, az kyt igertek az haiduk le zalletasara Beczben, arrol en keczieris Irtam Matthias Hercziegnek, mi valasztot tezen rea, im in Specie oda kuldeottem Flgnek, mi nem zinten bolondok, hogy ki adnak kezekből mod nélkül, hizem azert igertek azt hogy le zallecziak az haidukat vele, azoknak penigh le zalletasok nem lezen Eucl megh az Egi ho pinzel, annakis fele pinz s fele pozto, az mint oda felis megh Iram. Hanem ha az Vegh hazakba zallettiak az iouat fizettesre, ugy zabadulhat megh az Orzagh teoleok, eokis ugy maradhatnak megh, iob moddal;

Vgian Ezen leuelbe mit Ir Ennekem Matthias Hercziegh Vyuar feleol, megh Erti Flged, sok iambor tudgia azt, Isten vtan ha en nem voltam volna, most magiar Orzagnak nagy romlasara Vyuarba Teoreok laknek. Arrolis megh Emlekezhetik Flged hogy Korponan Flged Assecuralt rola es leuelet adott, hogy az en huteombe megh /nem/ sert Flged hanem megh tart bene, Minthogy Ennekem Ereos hut leuelemre kinek az massat Niari Pal vramtol megh kuldttem Flgnek atta Matthias Hercziegh Vyuarat en kezembe, de mind Enni Irasomrais megh chiak valaszt sem ad Flged, Istent hium bizonsgul Es mind az magiar Nemzeteott, hogy Flgedtől Ezt a' gialazatot nem Erdemleottem, mert huen igazan, iamborul, vetek nélkül zolgaltam Felgednek s mind az Orzagnak Ez mostani zuksegebe, am bator tarczia Flged, Flged Feiedelem en zegeni legen vagyok, nem cziak az Magiar Nemzett, megh a' zomzed Orzagok Eleottis niluan leuen Ez a' dologh, <lassa> Itellie Isten s ez Vilagh megh, ha Ennekem tulaidonithatnie meltan vagy Flgnek ez Vetkett, En Ezutan nem kerem teobzeor Flgedtől mert megh chiak valaszt sem ad Flged mind Enni melto keonieorgesemreis, hizem az teobiuel Eggyut Vyua-

ratjs megh keol Flgnek adni. Emlekezetben marad az embereknel es az Cronikakbanis mind az Flged chielekedeti s mind az Enim. Erre tiztessegem es hwtteom kezerett hogy Iriam Flgnek mert gonosz neuen Felged meltan en teolem nem veheti Ezekett.

A Buday Passa mit Irion Matthias Hercziegnek, im oda kuldtem Flgnek in Specie.

Magam nagy eoreomest mentem volna Flghez ha az betegség raitam nem volna, de Ezideigh az Agibol sem kelhettem fel;

Az haidukal valo tractalashoz es le zalletashoz en n/em/tudom mikenen ferhessek ha Flgd megh hata nekik hogy ne halgassa/na/k en hozam hanem Redey Vramhoz, az leg kissebik Hadnagiais Flgnek, ha mireol Irok nekik, azt veti <?> zeomeombe, hogy Flged megh hata hogy nem en hozam halgassanak, hanem Redey Vramhoz, Egynehania mind Vegh beliek s mind Mezey Capitaniok Eleombe hoztak az Flged parancziolattiat, kube ereossen vagion parancziolua hogy Redey Vramhoz halgassanak, Redey Vramis minden Varmegiekbe publicalta az Flged parancziolattiat es akarattiat. En nem lathatom miczioda tiztessegebe modal arcziam en magamot Ebbe, az Flged parancziolattia es akarattia Ellen, Minthogy ag vagiok imar mind Ez vilag chiuafiaua nem teheteom magamott, hanem ha Flged imar rea bizta, tehat az le zalletasokatis biza rea imar mert az attol lehet megh, az kihez Flged hatta hogy halgassanak, mas az ha zinten akar-namis Egessegem sem zenuedne az velek valo vezeodest.

Az pinzt az poztot Matthias Hercziegh megh adgia, mihe-
lien az Vegh hazakott megh adgia Flged az vegezes zerint ne-
kik; Szoualis izentem Flgednek. Isten tarczia megh es gieo-
gieczia megh Flgedet. Datum ex Arce Trinchin 24. Xbris 1606.

Feged alazatos zolgaia

Ilieshazj Istwan

Serenissimo Principi ac Domino domino Stephano DEJ gra-
tia Regnorum Hungariae Transylvaniaeque Principi et Sicularum
Comiti &c. Domino mihi Clementissimo.

Z. 217. Csak az aláírás autográf.

+ - +Beszúrárok a margón.

Batthyány Ferencnek

Bazin, 1607. november 5.

Spectabilis ac Magnifice domine et Affinis obseruandissime Post salutem et Seruitij mei commendationem

Az Vr Istenteol kegnek egesseget es minden jot kiuanok, mind Aszoniomal eo kegmeuel egieteomben

En ide Bozinba jeottem vala itt valo dolgaimat megh tekinteni. Jeoue hoszam Horrach Vram, hogy nem teoruen zerint procedaltanak eo kegmeuel, es hogy valami Parancziolatot hoztak az Pruikiak kegmedre, hogy kegmed tanquam Supremus Generalis Capitaneus exsequaltatna a' dolgot. Es Armis allana <eleibe> Ellene. Jol tudgia k: az magyar Orzagh teorueniebe megh vagion irua, az feo Capitaniok mikor tehetnek es miczioda dologba executiot. Azert iob hogi k: ahoz tarczia magat, hogi k: masert maganak Peort zeoreozen:

Innend kegnek semi hirt nem irhatok, Im nem vegezik el az frigy dolgat, felek raita hogi az Teoreok Practicaja es valami zurzauart ne indeczion ismegh:

Az haidukat akaria ismegh fel tamasztani, panazolkodnak kegreis hogi k: az Teoreokeokre chiataztat, es az bekeseget azal akaria fel bontani, ha fel bonttiuk az bekeseget magyar orzagh foghia megh banni, iob azert hogi bekeuel maradgiunk, es az mit el vegeztek megh alliuk.

Isten tarczia megh kegdet, Datum ex Arce Bozin 5. 9bris 1607.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Affinis deditissimus

Stephanus Ilieshazj

Spectabili ac Magnifico domino Francisco de Botthian Libero Baroni in Vyuar et Zalanocz Comiti Comitatus Soproniensis Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis Consiliario, Partium

regni Hungariae Vltra Danubianarum Supremo Generali Capitaneo
&c Domino et Affini obseruandissimo

B. 20 810. Az aláírás autográf.

II.

SZOKOLI MIKLÓS ÉS TELEGDI KATA

Várday Istvánnak

Prága, 1575. július 30.

Magnifice domine frater mihi semper plurimum obseruandissime. Seruitiorum meorum commendationem.

Az keged io egesegeth Istentul kyuanom hallanom, en mostan hala Istennek io egesegebe uagiok. Touaba azth irhatom kegednek hogy az feiedelem mostan igen betegh. Chiazarne azzonall fekzik az w maga Cameraiaban, 28 July iuta az Vayda embere Torma Christoph, es ugian azon naph mind azon beteghegenis hoza hiuata az feiedelem mind az my Vrunckall egiuth. maas naph megh be hiuata, es egy ruhanak ualo kamokath ada neky zaz arianial egiuth, es ugy bochiata uizza, oly ualazzal, es oly az Vaydahoz ualo maga aianlasauall, hogy kyth az Vayda ingien sem tudna megh gondolni, Merth ugy aianla magath (en uoltam tolmachia az Vayda emberenek), hogy megh muttatja azokon az kyk inditoy uoltanak ez haborusagnak, hogy w nem hogy oka uolth uolna, de hireuell sem uolth; es enek utana is ualamikor az Vayda megh talialia, keez holtaigh mindenkor megh segiteny. Olaz orzagbais mostan nagy haborusagh uagion, mert az Genuayak az fw fw nepeketh, es regy familiakak/!/ mynd ky uztek az uarasbol, es mindaz egez Genuay tartomaniaboll, imar az ky uzetek phileph kyralth kertek segitsegul melleiek, kyk segetsegere nagy tengeri ereouell indulth Don Jouan phileph kyrall hagiaboll. De uizontagh esmeth az Papa, Venenchesek, Florentiay Herczegh es az Francziay kyrall ezue eskuttek phileph kyrall ellen, hogy ha Genuara raa kuld, esmeet chiak minden kepen rayta leznek. Imar minden feleol nagy kyzuletbe uadnak. Chiak uariak minden naph my lezen beleole imar: Azon keozbe Francziaba az Hugenetok egen megh uertek az kyrall ha-

dath, de az Hugenotok fw hadnagia Dux Auguillans el esseth az harczon es megh öltek ugian oth. Kybeol remilik imar hogi uagy hogy megh concordalnak kyrallial, uagy kyralnak raytok giozedelmeth. Flandriaba mierth hogy imar Aprilistul fogua az concordiath mind tractalliak Phileph kyral es az orangiay Herczegh keozeoth. az kyral megh czyrkaltatta az egez prouinciath, hogj ky uolth fö oka eny ideigh ualo haborusagnak, es megh talaltak hogy Dux Albanus az kyk az concordiath inditany akartak sok fw emberth kyth megh eleoteth, es kyth adomanial ell haytoth rula azerth phileph kyral vtheth exiliomba kulte uolth, es mosth ugian oth megh holth buaba. Azerth remilik imar az concordiath hogy io uegre uizik. Chiazar kepebe az Altenburgy groff keozbe iaroiok. Ith iolleheth imar az cheh orzagy kyral ualaztasa megh vagion <imar> 6 July, de meegh koronazath napia feleol semith bizoniosth nem uegeztek, azert hirdetik hogy augustusba megh lezen. merth azth atalam fogua tudgiak hogy inneth septembernek tizenhatodik napian ell indulunk az imperiomba, hanem ha az feiedelmeth ualamy nagy dologh tartoztatna megh. De onnath esmeeth ide cheh orzagba uizza ieuenk, es inneth haza bechbe. In reliquum Dominationem Vestram Magnificam feliciter valere opto adamos plurimos. Datum Pragae 30 July Anno domini 1575

Seruator ac frater

Nicolaus Szokoly

Magnifico domino Stephano Warday de Kys Warda &c domino fratri mihi semper plurimum obseruandissimo

Z. 10 119. Autográf.

Kereki Jánosnak

Kisvárdá, 1587. június 19.

Zolgalatom utan. Az keg med leuelet Ennekem meg adak. Az mi az Thegzesne Azzoniom Bakaj Jobbagia marhaiat illetj, Im megh hattam hogi mingiarast meg aggiak. De az kit keg: Jr hogi w Jobbagia uolt volna Bakan es onnat ide zököt uolna ugian azon felöll Anarchj Istuanis be jöt uala hozzam, wys w Jobbagianak mongia, de K. meg higgie hogi En alam Ide Wardaban az Pwspök holta Vtan Lizkarol Jöt uala es, sokaigh uolth ith En Jobbagiom Vardaban, be atta magat leuelet attam nekj. Innet költ fel ment ualamj Attiafiahoz Bakara, Anarczj Istuan ugi foghta oth hozza. Ezt En megh ertuen, az kik által Ennekem be atta uala magat es meg eskwt wala, Izenek neki hogi az honnan el ment, heliere Jöyön, mert ha megh kapathatom, meg hozatom, ugi Jöt esmet fezkere az honnan el ment uala, de sem az k: Attiafia Jobbagia sem Anarczi /Istuan/ jobbagia soha nem uolt. Im mostan az keg: kiunsaga zer/int/ az Azzoniom iobbagia marhaiat meg adatom, ugj hogj az kezesek meg zabadullionak, de Enis kerem keg: hogi az En Jobbagiomnakis az w el uöt marhaia adassek megh, mert Enis zinte ugi nem hagihatom ez En Jobbagiomot karban, mint zinte kegnek nehez uolna az kegielteket karban hadnj.

Az mi az Chigan dolgat illetj, kegdet ez előttis kertem mostis kerem, hogi k. azzal haggion beket, mert niluan uagion kegnel az, hogi az a' Chigan zwletesetöl fogua mind Eltigh Varday Jobbagj es Chigan uolt, most sem Engedhetem semmikeppen masua, mert Lantzal, zeggel, egi mas aprolek vas zerzamu al az Varat ezek tartiak. Kegdet kerem Ennekem meg boczasson, nem tagadom keg: előt hogi ugian megh hattam hogi ha megh kaphattiak be hozzak es Vasban ueriek, mint ez haznak zököt Jobbagiat es budoso zolgaia. Lam kegdis haza uiue zököt Jobbagiat Paptol, nekemis zabad az myenket tuggia k. haza

hoznom. Vgian keremis kegdet ebben ne tarczion k. ellent had Jöyön haza. Az Ayaky Embert megh hagiom hogi az Jöuö zekre bé Jöyön Karazban es ugian oth zemtöl zemben igaziczuk el az Ember marhaiat. Isten tarcza meg k. minden Jokkal. Datum ex Arce Kys warda 19 die Juny Anno 1587.

Seruator et amicus

Nicolaus Zokolj de Varda

Generoso ac Egregio domino Johannj Kerekj de Kyskerekj
Domino Amico et Vicino obseruandissimo

Z. 1889. Autográf.

29.

Csapy Kristófnak

Kisvárdá, 1587. október 28.

Zolgalatomat Irom kegnek mint bizodalmas Vramnak Attiamfianak, es az Vr Is/tentol/ minden iokat kiuanok kegnek. Im az Rabot kegnek el kwldöttem az mint <tegnap> az elöt Jo Jacáb altal, es En magamis kegnek zollottam felöle, annak elötteys, kegdet kerem mint Vramat Attiamfiat, hogi kegmed uiseltesse ugi gongiat, hogi az zegenj Kerczj Thamast zabadithassuk kj raita, kit enis kegdnek zolgalhassak megh. Az Egieb dolgokrul az kikre kegdet kertem, mostis azon kerem kegdet az en touabba ualo zolgalatomert keg. legien minden oltalomual, az miböl meg talalliak K. az En Emberim. Eöchemtöl kegnek az penzt mingiarast meg kwldöm, Az Vr Isten tarcha meg kegdet minden iokkal. Datum ex Arce Kys warda 28. die octobris Anno 1587.

Kemed attiafia zolgaia

Zokolj Miklos Vardaj

Generoso ac Egregio Domino Christophoro Chiapj de Ezen,
 Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Capitaneo Callouiensis.
 Domino et fratrj obseruandissimo.

Z. 744. Az aláírás autográf.

30.

Csapy Kristófnak

Pozsony, 1587. december 1.

Zolgalathomat Irom kg: Mint Vramnak es Attyamfianak, Az
 Wristentöll minden wdweosseges Jokot keuanok kg: megh adatthnj.
 Mi Istennek legyen hala mi mindnyaian egessegeben vagyunk ide
 fell, Az Gwles allapatthya miben legyen, bizonyost kg: semmit
 nem Irhatok, mert megh ez jdeig semmy dolgon az orzagh az fe-
 iedelemmell megh nem alkhatott, semmj bizonyos dolgoth megh
 eddig nem vegezhettek, hanem az minemw walazza az orzagnak
 leth az herczegtwl, az Vrak ma mondottak az Orzagnak meögh,
 es az Vrak keozzwl tizen kettet, s az orzagh keözzwlis tizen
 kettet walasztottak az hercegheöz, holnap nyolcz oran mennek
 fell, es oth zemtwl zemben az herceggell le wlven, vgy vegez-
 nek, Az orzag keuansagi feleöll, feö keuansagh penigh ez,
 hogy w felsege mindgyarast ez Gwlesben, harom Magyar Genera-
 lis kapitant neuezzen, eggik Kassan Lakiek, masik Leuan, har-
 madik Papan, ezek mind az Egez Magyar orzag beli wegh warakra
 visellyenek gondoth, eögyeb wegh warakbannis mindeonuwe Ma-
 gyar kapitanyokat hannjon. Erre Immar annyra rea ment az her-
 cegh hogy vgyan nem sok hia vagyon, az mi az egyeb dologh, az
 Orzagh ieöuedelmerul, es eögyeb Igassagh zolgaltatasaroll
 egyebrel <mirell>tereuenrel mirel, mind kennyebben alkuzunk.
 Kgtek felel mi nekwnk vgyan nagh sok gonoz hireink jwttenek,

de megh tellyessegesen bizonyosu senkitwl nem erthettwk, hogy
 meny es kik veztek volna, Az hire it vgyan sok. Ez el mult
 vasarnap mutatak be az hercegnek az ide fel walo Vrak es wi-
 tezleö nep, az ket Beket, az Koppanyt, es pechyt, tizeneóth
 zazlouall, es tizen ketted Magokuall, Az Sasuar Basa Louauall,
 minden eöltezetiuell, kett Trombitassall Sipossall Dobossall,
 kinek az /.../ aian sok nep uolth /.../ hogy Itilik azt, hogy
 Matth/.../al Ideietwll foguan Illyen Aiandekot, feiede/lemnek/
 nem hoztak. Gwleswnknek mikor lezen vege, azt chak az egy Is-
 ten tugga, mertt megh chak ugh vagyunk mintha hozza sem kez-
 twnk volna. Az Wristen tarcha megh kg: minden Jokuall. Datum
 Posonj Prima die Decembris Annj 87.

Kegmed attiafia zolgaia

Zokolj Miklos Vardaj

Generoso ac Egregio domino Cristophoro Chapy de Ezeön,
 Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Capitaneo Kallouiensis
 &c. Domino et fratrj mihi obseruandissimo
 Kallo Cito Cito Cito Citissime

Az zolgaimnak Irtam oda haza, egy leuelett, kgdet kerem
 kgd kwlgye megh nekik

Z. 741. Az aláírás autográf.

Melith Istvának

Kisvárdá, 1588. február 8.

Generose ac Egregie domine et frater Nobis obseruandissime. Seruitiorum Nostrorum paratissimam commendationem.

Miuelhogy Istennek reóndelesebeől es az keóreözthyeneöknek zokasok zeórentth az mi zerelmes hugunkat Zokoly Margit Azzontt, az mi meógh holtt Bodogh emlékeözethw Vrunck, Batthyam es Attyam. Az Nehay Zokoly Geórgy Vrunck, atta volttt teóruen hazos tarsul az Vitezleő Monaki pether Vruncknak, melynek haza adasa, es tizteőssegeős eóreöme napiatt, egyenleő akarrattbul, vegezthwk ez jeöweő hushagyo vasarnapott, mely lezeón ez jeleón valo beöytt eleő honak februariusnak, huzon nyolczadik napiara, az feölseő Redmeöczy haznal lennj. Keriwk annak okaertt kegdettt, Mint bizot Vrunckatt Attyankfiatth, hogy az meógh neuzeöött nap eleótt ualo zombathon Vachorara legyen otth Redmeöczeón, hogy az mi zerelmes hugunk, tiztessegeős eóreömében, az kg: jeleón letheuel, theób bizott Vraink Attyankfyay, es Barathynk keözeött dickekedhesswnk /es/ kg. zolgalhassuk meógh. Isten tarcha meógh kg. D/atum/ ex Arce Kys warda 8 die Mensis february Annj 88.

Generosae ac Egregiae Dominationis Vestrae

Seruitores et fratres

Nicolaus et Petrus
de Zokoljus

Generoso ac Egregio Domino Stephano Melytt de Briber, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis, Camerae Scepusiensis Praefecto &c. Domino et fratri nobis obseruandissimo.

Z. 2680. Nem autográf.

Telegdi Pálnak

Prága, 1591. március 27.

Generose domine affinis obseruandissime Salutem et mea parata studio. Isten adgion kteknék minden iokoth, mi ith pragaba Istenek legien hala egiebképen bekeuel uagiunk, hanem az inasom az zegin miklos nagi hirtelen betegsegell meghala, tegnap eleoth temeteok ell zeginth. Dolgainkoth sine intermissione futtiuk. az feiedelem priuatim kamoraiaba halgatoth megh bennünketh, nagi sok zep zokall zolth. Imar az utan mar /.../ uolth tanacs az dolgok /.../ de semith bizo-nyost nem/ erthetunk micsoda es mikor lesen ualazunk, Jolleheth igen biztatnak benünketh. Hir ith uduarnal igaz elegh uagion, de mind inkab ollovak kik nekunk keueseth artanak, uagi haználnak,

Galliaba had nagi uagion, meegh nagiob kesuletell uadnak, kith az Teoreok nem baan. Chiasar mar egi hete hogi kin nem uolth, ualami alkimistasagot akarth de aqua vitae probalni, es hogi hirtelen fell g/iul/th mind ell egette magath archiul.

En bizony Vram csudalkozom kegden, hogi im maar hath hetj hogi hazul ell ieotem, es anni zolgalatom kegnel nem uolth, hogi egi czedulath irth uolna mind magok s mind az en hazam nepe feleoll. Idegenek kassarul irtak maar nekem ketzer, miolta onnath fell ieotem, es azok leuelebul ertetem megh, hogi Isten kegneteketh zep fiual latogatta megh, kin enis ziuem zerinth eorultem, Jolleheth talam megh erdemlettem uolna ha k.d nekemis megh irta uolna; de patientia, Imar en kegnék ez utambul euel harom leueleth irtam, talam teobeth nem irok, merth latom k. sem ir nekem. Az Vrnak az mell leueleth irtam k. kerem k' kulgie megh. Isten sokaigh eltes-

se k. Irtam Pragae 27 Marty Anni 91

Seruator et affinis Dominationis

Vestrae Generosae

Nicolaus Zokolj

Generalisunk Vram /Tiefe/npakh, Tokaj kapitaniunk Haden-
rajch kinell tegnap ebeden uolth, deplorandum Vram az minemeö
dragasagh ith uagion.

Generoso domino Paulo de Thelegd. &c. Domino et Affinj.
mihi obseruandissimo

Z. 9947. Autográf.

33.

Balassi Ferencnek

Bátor, 1591.

Zolgalatomath irom kegnek minth io akaro Vitez Vramnak,
becsuletes attiamfianak. Istentul kiuanuan kegnek minden ia-
uath io zerencheieth, legien hala az io Istenek, hogi k. be-
keuel ieoth közinkbe haza, ma a hogi megh ertetem az k. Kal-
loba leteth, Zokolj Albertul Vchemtul mindgiarth oda akarok
uala keghhez mennj. De miuel az Vr honap prinj Giergieth ide
uaria, nem ereste ell. Hanem kerem azon k. minth Vramath hogi
uarion megh k. honap utan, az az kedden deel eleoth oda me-
giek Kalloba keghed latogatni, megh zolgalom k. minth Vram-
nak ha olj sieteo dolga nincs k. uarion megh k. chiak deligh
kedden Isten soka eltesse k.t Irtam <Vardaba> Bathorba. Vasarnap

estue egi giertianal Anno 91.

Kegmed io akaro
attiafia zolgaja

Zokolj Miklos Vardaj

Megh zolgalom Vram k. Kapitany Vramnak uegie fel az keo-
uetsegett mondgia zolgalatomath, k. az minth w k. isenth Vcsem-
tul kedden megh keresem w kegmeth, mert az Vr nem ereste ho-
nap ell. az minth iram k.

Magnifico domino Francisco Ballassa de giarmath &c Domi-
ne uti fratri obseruandissimo

Z. 27. Autográf.

34.

Anarchi Istvánnak

Kisvárdá, 1592. szombat

Keozenet/em/zolgalatom utan, kiuanok Istentul k. ez vy
eztendeobe mind Azzoniomal egietemben minden iokath. Ertem
Vram mith irion k. ennekiem. Az minth k. megh montam uala. En
Kerekj Vramath nem ertem ot fen (?) De az penzth mind leue-
les/tul/ az pecsi puspektul kultem megh, kj oda fell mene.
nem tudom ha attae megh talaltae Kerekj Vramath neme. Ha megh
nem atta, uagi nem talalta, egi nehanj napoth uariunk Vram.
tudom Baj Vramtul megh ertiuk, kj ala iew, ez napokba, es en
k. megh adom. ha megh nem attak Kerekj Vramnak, uagi Baj
Vramnak. Isten eltesse k. Irtam Vardaba maa Zombaton Anni
92

K.d attiafia baratia

Nicolaus Zokolj

Egregio Domino Stephano Anarchi /.../ fratri obseruandissimo

Z. 11-13. Autográf.

35.

Csapy Kristófnak

Kisvárdá, 1592.

Zolgalathomath irom k. minth bizadalmas Vramnak attiamfianak. Adgion az Vr Isten k. minden iokath mind az keghez tartozokal egietembe. Tegnap Vram es tegnap eleotis mind uigiazattam kegre, ha erre megien k. hagi zembe lehessek kegdel, de ez oraba ertem hagi k. ezenel menth uolna ezen ell. Chiak ezrul akarok uala kegdel zolanom, hagi en Kassara fell nem mehetek im megh lattia k. az Vr minth irion nekem es sogoromnak, k. ioll tudgia természetith maas az hagi az felesgem mondhatatlan igen hirtelen betegedek tegnap megh, nem tudom az feiebe keolte, mi leltee, de ez egez eten edczaka egi zalath sem aluth, chiak hankodoth, iajgatoth, mostis fezik.

Az Var megereis hoztak Tiffenpakh Vram leueleth, meljbe iria, hagi fell ullienek merth magais Zikzofele indul. gondolom azbulis, hagi ha kj indul ell multh az giules hetforul, de mind ezell sem gondoltam uolna, ha az felesgem betegsege nem talal uala. Hanem k. az en zolgalatomerth kerem ha zuksegh lesen mentsen Tiffenpackhnal, es fokepen Balassi Vramnal. Az Vr leueleth ugian megh mutathattia k. ha iranza k. hagi zuksegh.

Touaba kuldeotem egi zolgamath fell, merth nem tuttam hagi k. fell menien, hagi semith nem halhatek k. feleoll tegnap. Az Vr irth melletem az chukasal ualo dolgom feleoll Tiffenpaknak, informaltais az minth maga leuelebe kiwana Tiffen-

pakh az dologh mibe legien. En imar chiak azon keonergek nekj hogi irna eleozer az Varadi kapitanak, ne engedne csukasnak az en iozagomoth ith az feiedelem birodalmaba teoruen ellen haborgatni. Es ez melleth parancsolna mind k. smind Tokajba, Zatmara hogi otalmazna kegtek. Enis ez alath megh erti k. hogi rajta lesek mind vasall, feguerrel az mire erkesem.

Kerem azon k. minth Vramath k. mind ezeketh ertuen lenne io teorekedeo mellettem. Zerzene io ualazth, es iratna io ualazth, es iratna k. Varadrais uele, Kapronczajnak irtam es kertem uala⁺ hogi az zolgamal be menien hozza, ha k. az en zolgalatomerth maga be adatna az en leuelemeth es az Vreth az melleth es ugian azkor informalna k. maga Tiffenpakhoth, idej uolna, megis zolgalm k. minth Vramnak. Isten soka eltesse k. Irtam Vardaba maa zombaton Anni 92

K. zolgaia es attiafia

Zokolj Miklos Vardaj

Generoso domino christophoro chiapi de Ezeny. Sacrae Caesareae Regiaeque Capitaneo kallouiensi Domino ac fratri meo mihi obseruandissimo.

Z. 747. Autográf.

⁺ E szó beszúrva.

36.

Ecsedi Báthory Istvánnak

Kisvárdá, 1593. április 27.

Illustris et Magnifice Domine, mihi semper obseruandissime. Seruitiorum meorum deditissimam commendationem.

Keuanok az Wristentwl Nag: mind az Naghoz thartozokuell egyethemben nagh sok bodogsagos iokatt meógh adatthnia.

Hizeóm azt, hogy te Nagod iol meógh emlekeózik rea, mi-keppen keőnyergettem en the Nagnak, mind en magam Somlyon le-themben, es mind annak uthanna Leuelem althal, az Chwkat pe-therrel ualo egyenetlensegwnk feleóll, Mely dologroll im mos-tan ismet Wajda uramatt w Nagatt keőnyeórgéó leuelemmel meógh thalaltham.

Nagnakis keőnyeórgéók, es kereóm mintt ennekem io aka-rattal ualo wramatt, Nagod ertthuen, ez dologban nekem mel-tho, es igaz keuansagomatt Nagod légyen io promothorom, es illyen igassagos dolgomba, mindeón segetseguell, Igaszitassek Chwkath uram az thérue nyre ne haborgassa az en jozagomatt ereóuell, az thérue ny ellen, Enis az en kichyn allapatom szerentt, Nagodnak eszbely hoszsza ualo io akarathyatt szolgálhassam megh, mintt io akaro Vramnak es az wristen tharcha megh Nag: Datum ex Arce Kysuarda 27 die Aprijlis Annj 93.

Illustrissimae ac Magnificae Dominationis Vestrae ser-
uator deditissimus

Nicolaus Zokolj de Kys Varda

Illustrissimo et Magnifico Domino Stephano Bathory de
Somlyo Comiti Comitatus Zolnok mediocris ac Illustrissimi
Principis Transylvaniae Consiliario &c. Domino mihi obser-
uandissimo.

Z. 197. Az aláírás autográf.

Telegdi Pálné Várdaj Katának

Hatvani táborban,

1594. május 4.

Zolgalatomnak aianlasanak utana, legien hala az Vr Istenek hogi k. minden az kegmetek zerelmes zep giermekiuell egesegben ertem lennj. Hogi kegnel feledw nem uoltam, hanem leueleuel megh latogatoth, es allapatunk feleoll tudakozik megh zolgalom k. minth zerelmes hugom Azzonak. Legien hala az Vr Istenek mind ketten sogoromal meegh bekeuel uagiunk. Jol-leheth en elegh karth uallek negh zolgam halá megh tizen három sebes benne. magamnak egi hituan paripamnal teob nem marada. Kith megh lutek, s kith le uaganak benne. Imar luual nem zolgalhatok. hanem drabanth fizeteth uezek fell az kj megh tarth, migh louath uehetek.

Tudom Vram sogorom k. mindenth megh irth. Enis megh irtam az felesegemnek, azbulis k: megh erti Im ez oraba uezek az algiukath az sanchba. uagion Imar keeth oraia, hogi megh nem zunek. egik loeuis az masikath eri. Hizzuk Istenth harmad napoth ez alath sem kesunk imar. Isten eltesse s algia megh k. Irtam az Hatuani Taborba 4 Maj. kedden 94

K. attiafia zolgal k.

Zokolj Miklos Vardaj .

Az Vitezleo Thelegdi Pal Vramne Azzonomnak. Vardaj Katha Azzonak nekem zerelmes hugom Azzonak adassek

Z. 9948. Autográf.

Telegdi Pálnak

Kisvárdá, 1596. augusztus 14.

Zolgalatomnak utana. Az Vr Isten kegnek adgia megh elebi io egesegeth, s mostani hozzw betegsegebul megh giogituan zenth fiaerth eltesse soka io egesegbe keoztunk.

Tudom hogi k. csudalkozhatik mi legien az oka, hogi illien nagi betegsegebe k. megh nem latogatok, melliel mind Isten zerinth smind az egmasnak tartozo attiafi zeretetre nezuen tartoztunk uolna. De Vram mikor mj az k. nehez betegsegeth megh ertetuk, bizonj enis betegh uoltam, ugi annira, hogi holl fekuttem, s holl az hazamba fen ballagtam, majd mas fell hetigh, merth az eleoth minekunk ugi irtak, s ugi montak hogi k. nem fekzik, hanem chiak beteges allapatall leuen fen ballagh, s neha fekzikis. Ezre nezue, minth hogi az utis izoniw uolth, s az nemetekis oth munkacs taian leonek nem mehetunk, sem mertunk oda mennj. Hanem Zaruajtul ertuen niluaban az k. nehez betegsegeth, ell kezultunk uala, ma akartunk indulni k. latni, azonba erkezek az Azzoniom hugom leuele, melibul ertenk, hogi az Vr Isten kegnek betegsegeth meg teretette uolna, es io konien uolna. minthogi az utazas mi uolta retenth bennunketh, es im az fell ulesis eleotunk, ugi hagiok ell az ell menesth. Hanem keriuk azon, s kertukis imatsaginkba az mi kegielmes Istenunketh, hogi k. megh giogichia, elebi io egeseges allapatiath megh adua soka eltesse keoztunk. Es irion k. ugian ualoba allapatia feleoll, s az Doctor haznalae ualamith, neme kegnek. Ha ugian hozzam iranza k. hogi az betegsegh mivel./?/ Bizonj Vram meniunk Cracoba en beuizem, keserem k. oth fw Doctorok uadnak, s megh Isten kegielmesegebul az ideois segith kegnek. Isten utan nagi niaualia-bul megh zabadetnak.

Hirth k. egiebeth nem irhatok. Maximilian Vrunck mind az egez hadall Vaczon inneth az keortueliesnel uolth taborban, onnath ell indultak, penteken kell hatuant megh zallani, Vgnod

David iaria megh az Vrakath fw nepeketh ide, ha fell ultethet-
ne azon uagion. Az Vrnal presentiaual volth, mosth Dobohoz me-
gien. Teoreek chiazar bizonios hogi Nandorferuarnal utba ua-
gion. Egiebeketis izentem Zaruaajtul k. Isten soka eltesse k.
io egesegeth megh adua. Irtam Vardaba 14. Augusti 96

K. attiafia zolgaia

Nicolaus Zokolj

Azzoniomnak hugomnak zolgalatomath aianlom, s az io ha-
lakath megh zolgalom w k. de w k. rakotis kulgien, ide hiret
sem halliuk.

Generoso domino Paulo de Thelegd &c. Domino affini meo
obseruandissimo

Z. 9949. Autográf.

39.

Telegdi Pálnak

A mezőkeresztesi táborban,
1596. október 16.

Zolgalatomnak utana. Az Vr Isten adgion k. ió egesegeth
mind azzoniomal hugomal zerelmes germekiuell. En zinthe megh
az Vr Istennek legien hala ió egesegebe vagiok, nem tudom ha
ijetembe, feltembe, de Istennek hala mihenth ell indulank
megh giogulek, megh irtam uala k. hogi mind az hadak Vamosnal
eozue giultek, onnath heotfun indultunk, Onodnal haltunk Mis-
kolcz fele menuen. Kedden Zalontanal, zerdan rendelek ell az
hadath. mi uagiunk ez fell feoldi had eleoll iaroba, az Ba-
lokall.[†] Az Erdelj had iob feleoll mi segeteonk, vtanunk az

derek had, minden hadall az gialogokall algiw, tarazk etc.

Chiafer Bassa az hadnak egi rezeuel s az Tatarokall, megh allota uolth utunkoth, az kereztesi hidath ell hanta. Tul az partian sanczokoth haniatoth, zep tarazkokal megh rakta uolth. Mihenth iuta az mieinknek az zalongoira mindgiarth hozza leoueodeze, ez utan agian sok leouesth zora atal rank, de eoth uagi hath ember karnal fellieb nem lewn. Inneth az gialogh ell erkezek neegj tarazkall, es az Ballok vagi valokis⁺ iutanak, kj leoueodezek az sanchbul az Teoreoketh. Vegre az valok atal, s a mi gialogunkis giorsan reweth talala, eleozeris az Tatar futamath megh, az Teorekis megh kiwana tule, minden Tarazkith ell hagia s ell futa az Janchiar ualami oth uolth mind oth uagtak le, oztan egez seteth estueigh keowesdigh s fell che-rep fele kergetek uagtak. Neguenkeeth Tarazk marada ide, keozel kewesdigh az holth testh rakua zellel, az keteonel teob eleuenth nem tudok hogi fogtak uolna. Ha chiak keeth uagi harom oraua eleb erkeztunk uolna, megh lathatta uolna Mehmeth chiazar zemeuel az Vitez iatekoth, ugi aldota megh az Vr Isten jgiunketh zenth fiaerth, ma ith nyugzunk az uiz melleth, honap ha eleonkbe nem iu, maklar fele zallunk elejbe. Isten uelunk lewen, Hadunk igen nagi s igen zep uagion. Kinek nem en de senkj ez orzagba massath soha nem latta, s talam masutis az kereztsienssege, keduek mind feiedelmeknek, minden rendeknek nagi az uiadalra. Hizzuk az mi kegielmes Istenunketh, megh al-gia igiunketh. Zenth Angialath iartassa nekunk, s megh zegeniti az hiti vegeth fell fualkodoth ellensegeth, amen. amen. Adgia az Vr Isten reuid nap iob s eoruendeteseb hireketh irhassak k. Es lassuk egimasth io egesegbe bekeuel mindniaian. Azzoniomnak hugomnak zolgalatomath aianlom w k. imatkozok en eretem kerem w k.

Isten eltesse kegmteteketh Irtam az kereztesi Taborba zerdan zenth Gall napian az Vy zerinth Anno 96.

K. attiafia zolgal ha
megh marad

Nicolaus Zokolj

Generoso domino Paulo Thelegd &c Domino Affini obseruandissimo

Z. 9950. Autográf.

+ Értsd: vallonokkal.

40.

Kereki Jánosnak

Szentmiklós, 1596. november 28.

Zolgalatom utan. Tudom k. ertesere uagion az zegin io emlekezeteo Telegdi Pall Vramath sogoromath az Vr Isten kj uiue ez uilagbul, meegh temetesenek napoth az Vr hire nekul nem rendelhetunk. ha bizonios napunk lezen, kegdetis teob io Vrajnk attiankfiaj keozth megh talalliuk. Hanem mostan chiak ezen /ker/em k. adna k. ualami talakoth, tanirokoth, ismeeth fogiatkozas nekul eppen megh küldeom en magam k. Amarchi Istuantulis kerne k. Kerem igen k. merth keues zabasu lezen az fele marhank. Isten soka eltesse k. Irtam Zent mikloson 28 9bris Anni 96

Seruator amicus uti frater

Nicolaus Zokolj

Generoso ac Egregio domino Joanni Kerekj &c. Domino amico obseruandissimo.

Z. 1894. Autográf.

Szokoli Miklósnak

Kisvárdá, 1595.

Zolgalathomat Irom kegdnek mynd szerelmes Vramnak, az Jo Istentül keuanok kegdnek, mynd testj lólkj Jokat Jo szerenchet es Jo Egesseget meg adatnj. Magam felől azt Irhattom kegdnek, En hala az Jo Istennek Jo Egessegeben vagyok melly Jo Egesseget kegdnekis meg adatnj keuanok szerelmes Vram.

Az kegd levelet szerelmes Vram az Apatj Sandor Inasa meg hoza mellyet tizta szübül vartam szerettetelis vóttem. Aztis kegdnek mynd szerelmes Vramnak meg zolgalom, hogy kegd mjdnen dolgokrul beosegesen Ir, kegdet kerem mynt szerelmes Edes Vramat; hogy kd ennekem Iryon meg aztis, mi modon ment kegték Zolnok ala, Mert Vram It Igen nagj hire vagyon, hogy kegték az mynd az elő Jaroba volt, az Tórokók kj ütettek volna Zolnokbül, kegtékel Igen hartzoltak volna. Azert szerelmes Vram, kegdet kérem, hogj kegd mentül hamaréb lehetne, ennekem Iryon, hogy kegd vagyone Jo Egessegeben. Mert szerelmes Vram, az lólkem adig mind rettegesbe vagyon a mig az kegd levelet nem latok, kegdet kerem azonis, hogj kegd Edes Vram Iryon meg ennekem, kik estek ot az hartzon, s kik sebestültek meg, Edes Vram, kdnek e felólis kelletek Irnom, hogj az kd ket Inasa ki Ithon volt most, kertek engem erősen, hogy valamj mentet chinaltassak nekiek, de Vram Ithon pozto bizony nem volt, hanem ha kegdnek Jo akarattya Im az sokadalom előttünk vagyon, kegd Vram, paranchyollyon Ide haza Imre deaknak, hogj venne akkor valamj poztot nekiek, Mert Vram, tudom azt byzonj hogj ot mentétlen kegd kórnyül nem lehetnek, Imre deak szabadon vehet Ithon, Mert Vram, a mind latom, a sokadalombais keues gongya vagyon, Mert Vram, megh az Zomborj zölönkis földötlen aldogal, de az Latmaczj zólónknek Im Istennek Akarattyabul gondgyat viselek, hogj valamenj zóleink vagjon im szépen be földettem Ittis Vram az kert szóleittis be földettem régen, Az kd paranchyolatattyabul Vram, az kemenéczeket

rakattom most, de Vram byzonj ez a mjnd latom Igen draga. Mert
 Vram az ket kemenczetül chak 26 forintot emleget az fazokas,
 Vram kegdnék errülis kellett Irnom, hogj ha kd az Aztag
 cheplés felöl nem gondolkodik, chjak 2 hetik sem leszen egj
 szal fekete cziponak valo liztunkis, meg chak az raboknak sem
 leszen, Vram, egi szal czipoiokis, mert Vram bizonyj tugja
 kegdi hogj felesen vadnak, Vram, chak en ream tud Kerthj Istuan
 kialtanj hogi chéplessem, En pedig meg monddtam, hogj kd
 hire nekül nem chepletok, ha egj szal kenyerunk nem leszenis.
 Vram, az vetnj valotül nem marad, mert Vram Szegódj Janos oda
 készül kegdhöz, hiszen kegdnék mjndenkeppen meg beszélj, de
 Vram, ha kd, cheplettnj akar, kd onnan Szegódi Janost haza
 külgye, kd Vram, az Juhok felölis lasson mit chyelekeszik,
 mert Vram, az Juhaz en ream futon fut, ha kd az Juhokat el
 nem adattya télre egyk sem marat, hanem mynd meg hal, mert
 Vram en egyket be hozattam vala probara a rakua volt metely-
 lyel, de azert Vram, ha kdnek az Akarattja hogj el ne adgyak,
 kd meg bochiasson, hogj kdnek arrul kellett Irnom, mert ké-
 telen vagyok vele, de kd mas kossokot szöröztessen közikbe,
 tegnapelöt voltonk kj, oda mandokon voltak, de az az mj mar-
 hank igen öztöüér s igen roz. Vram az hazatis az ki zobat a
 mind kd hatta most chinaltattom de Vram az pallásatis egj da-
 rab helyen mint fel kellett hanyhatnom, mert Vram öt gerenda
 tellyesegessen kette kettó törót volt, chak le szakadora volt.
 Ezzenybül hozattam, vgian az Eóchem Jobagival, hat szal fara-
 got gerendat azt chinaltattom az helyere, de Vram, chyak ke-
 mencze heaval leszen mert Homonai Istuane Azzonyom semmi va-
 lazt teszen az kemencze felöl ha ade avagy nem ad, vagyon
 Vram szóldt kalyham, de Imar ha lehetne azt akarnam, hogj az
 se chofolna meg az többit, hanem ha Homonaj Istuane Azzonyom
 ad vala, abbanis oly szep kemenczet rakatom vala mind az
 kegdi hazaiaban, Azert kegdi Iryon meg Edes Vram ha kelle var-
 nunk avagj nem. Az Isten kegdet sokaig eltesse, adgyon az Jo
 Isten kdtek felöl szerenches óruendetes hirt hallanunk. Da-

tum Kis Warda ma Vasarnap Anno 1595.

Az kegd leanya

Telegdj Kata Tizta szübül s
szeretettel Zolgal kegdnek.

En edes szerelmes Vram, Értem, hogy kegdhez az Gjenó
alat való had kegdhöz akar mennj. Azert Edes szerelmes Vram,
ha kdnek olly barattya avagj Attyafia olly kóztek volna,
kegd vettetne ennekem tülók egj Tórók varo Azzont avagj le-
ant, kd szerelmes Vram Irna meg chyak az Arrat mj volna, en-
magam meg küldenem, az min kd szerelmes Vram meg Arulhatna
vélek Ezen Vram vgyan szekerekel vötte el, beszélük mely Igen
ochon vötték <chak> kit 5 s kit 6 forinton benne, de Edes
Vram en aval nem gondolnak ha annal dragab volnais, chak ta-
lalnak Jo varrot, azert kegdet fellótteb Igen kerem ha lehet-
seges kedtül, hogj kd ebben kedvemet ne szeggyen Edes szep
Vram.

Az level adassek az En szerelmes Vramnak az Vitezló Zo-
kolj Miklos Vramnak. Nekem szerelmes Vramnak.

Z. 9390. Autográf.

42.

Kereki Jánosnak

Kisvárdá, 1599. szeptember 26.

Keserues Niomorult Alapatomban Isteny Imatsagomal walo
zolgalatomat Ayanlom kegdnek minth bizodalmos Wramnak, Atta
wolna az Wr Isten hogj ennekem te kgdet keoleteott wolna mas
dologhban eóruendetessen megh talalnom. De mindeoneokban az
my keogielmes Istenwnknek kedues keolemetes Akaratia zerentt

keoleött leönnj, Az Istenben ell Niugott Bodogh emlekeozetw
 zerelmes Wramatt Az Nemzetes es Witezleo Kiswarday Zokoly Mik-
 los Wramath az Wr Isten az eorecke walo Bodoghsaghra magnok
 walazttuan ez Arnjek wilaghboll weotte ky: Ez jelen walo zentt
 Mihalj hawanak Tizen Niolczadik Napian zombatra wiradolan,
 Mely Istenben ell Niugott Bodogh emlekeozetw zerelmes Wramnak,
 wtholso Beoczwletes es Tjzteseges ell Takarittassanak Napiatt,
 Az en zerelmes Beoczwletes wram Attiafiaywall wegeztwk ez Jeö-
 wendö Minthzentt hawanak tizen egedik napiatt az wy Calenda-
 rium zerentt Itt Kiswardaban leönnny. Annakokajertt keönjeor-
 gek te kgnek az en zegeny zerelmes wram Aruajauall es Attia-
 fiaywal, Hogy te kgd ez feoliwll meogh Irtt napra es heljre
 Niolcz ora korban legien Jelen mind az en Jo akaro Azzoniom-
 mal w kgmeuel egietemben Hogy az te kgtek beoczwletes Jelen
 lete, zegeny Istenben Idueözwłth zerelmes Wramnak wtholso
 Tizteseges Testenek ell takarittassat Ekeösicze Mely kgtek
 faratsagatt es Munkajatt Agia Az Wr Isten az en Idueozwłth
 zerelmes Wram Aruajauall es Attiafiaywal zolgalhassam megh
 Eoruendetes dologhban. Tarcza megh az Wr Isten kgdett minden
 Jauayban io egesege Alapattban. Datum ex Arce Kyswarda 26.
 Septembris Nov Call Anno 99.

Isteny Imatsagawal zoltal te kgnek

Az Nehay Nemzetes es Witezleo
 Kys Warday Z/okolj/ Miklos Wram
 Arua Eozuegie
 Teleghdj Katta

Generoso ac Egregio Domino Joany Kereky de Kys Kereky &c
 Domino et fautory mihi semper obseruandissimo et confidentis-
 simo

Z. 1901. Autográf.

III.
KÁTAI MIHÁLY

Melith Istvának

Misle, 1589. január 15.

Generose ac Egregie domine, et pater obseruandissime,
Seruitorum meorum ut debitam, ita et paratissimam commenda-
tionem

Mynth hogy az nem születeth germechkeknek, kyk megh
annyok mehetull nem születetnek, termeszet szerynt moggyok
wagyon eletekben, tuggyak hogy etkeketh kell warnia, annyok-
nak emleyebüll, kyk ha mykor születtetnekys, az eö beleyek
adatoth okosságok szerynth, keouetyk myndazonaltal az ter-
meszhetnek folyasath. Igy az emberekys, kjk az yoth az go-
nosztull megh tuggyak walasztani, mynd egessegekben, Nyaualya-
iokban, ad retinendum iter salutaris Vitae, az ratio cursu-
sath keöuetyk. Ahon keg indoleallya, az en raytam eseth we-
letlen Antipatiat, azt keg megh zolgalom, hogy in tantis ca-
sibus, flens, flentem amicum expertus sum. Casus enim subita-
nei dolores, amicorum lachrymis leuiuntur et mitiores reddun-
tur de Wram az Horatius mondasa szerynt (Rebus aduersis animo-
sus atque, Fortis appare, sapienter idem, Contrahes Vento ni-
mium secundo Turgida Vela) az eszem akkoris nalam wolth, chyak
hogy egy hasas doctortul esek azt banom, akartam volna ha mas
chyelekette volna.

Az my az maas reszeth ylleti az keg leuelenek, az Poso-
ni Warban walo y/.../ az kotyawethyerül walo ell weszesem fe-
leöl, a /.../ouideden chyak azt yrhatom, hogy Istentüll myn-
denkor ez Wylagy dologban három dolgot keuantam, elseö hogy
az feoldi hatalmasoknak keduekben, az masik hogy az meszeö
yaro Wytezeknek, yo emlekezetekben, harmad hogy az pogan beol-
czektül Isten aszonyok gyanant tiszteltetet draga szep aszo-

nyokhoz hasonlítando szuz leányoknak, Isteni Imatsagos es keő-
neorgeő emlékezetekben lehessek, myuel hogy ennek egyyketh
sem talaltam ez Wylagh szerte megh azerthfutok, yarok, teoreő-
deok, hogy ennek walamellyketh nyerhessem megh, hogy ygi enys
lehessek particeps Witae beatae.

Ha tudnam hogy keg: Cheken talalnam, es keg megh yrna
mely nap lehetnek keg zembe, altal szaguldanak keg: merth en
(noha Melyth Paal Wramnak azt weli hogy nagyob gonosz akaroya
ne legyen nalammal) tizta zybeol mynth yoo akaro fiu zolgalnj
akarok keg: non verbis sed factis. Isten eltesse mynden yokal
keg. A'dio ex Misle 15 January Anno 1589.

Generosae dominationis Vestrae Seruitor et filius

Michael Kathay

Nekem yo akaro Byszodalmas Wramnak, es megh hytt Apamnak,
az Wytezteő Melyth Isthuan Wramnak, Romay Chyasar eő felsege
Scepesy Camorayanak praefectusának, adassek ez leuel tulaydon
kezebe

Z. 2433. Autográf.

44.

Melith Istvánnak

Misle, 1589. július 17.

Zolgalok Wram kegk mynth yo akaro Byszodalmas Wramnak
Sogoromnak, lassa Isten az megh adatoth yauayban, jo szeren-
cheuel kegdet.

Az keg leueleth weom, kybeől mynth hogy az <Mesze> Mehek
mynden fuuekreol, kykreol az pokokys Mergeth uezsnek, *Meszet
szednek, + enys erouendetessegeth week. Legjen azerth az Joo
Isten akarattya, wgy hogy az my gondolathynkat eő disponallya.

Az dobo Wram hyuatallyat my chyak kegdre haggyuk. Wala-
mit kegđ akar wgy leghyen, chyak hogy kegđ zombaton aggja
tuttunkra, kykkell jeö kegđ, tuggyunk zallasokath oztatni
nekyk.

Im wram egy zolgamath kültem be, kegđ kerem kerye Zaboo
Georgy Vramot, Pap Ferenchet, es az teobbyth hogy az mi taal-
nak tanyernak, karpytnak, szeonegnek szeryt tehety kegđk, egy
konchyn kulgye ky kegđ, Myngiart, s az Kelemen Mestertys maas
szakachal egetemben.

Hosza Isten joo egessegeben kegđ, es az wdeonek hoszasa-
gath szabya kegđk az warasban az Brithaniay polusnak eleua-
tioyara, meljben az echakak ell wesznek az Napnak Cursusa
keozth, A' dio ex Mysle 17 July Anno 1589.

Kegđ yo akaro zolgaya s= athyafya

Michael Kathay

Nekem yo akaro Beochuletes Wramnak Sogoromnak es megh
hytt szerelmes athyamfianak, Melyth Isthuannak Chyasar eo fel-
sege Scepesy Camoraya praefectusának, adassek ez leuel.

Z. 2434. Autográf.

+ - + A margón beszúrva.

45.

Melith Istvának

Misle, 1589. pénteken

Zolgalathomot ayanlom keg Mynth Byszodalmas apam Wram-
nak, aggyon Isten keg sok eztendeygh walo yo egessegeth.

Ma szeredan estue adak megh az keg leueleth, kyben er-

tem az kegđ paranchyolattjath hogy szerdara paranchyollya keg
 hogy keg megh wysitallyam, az leueleth hogy szerda nap adak
 megh, (ky netalam Igen keseon erth en kezemben) nem tuthatom
 ha ez jeoueö szerdara hyuate keg: vagy az ell multra, akarok
 azerth keg: beleole ertenem, es keg: az keg yo akarattyja sze-
 rynt, egy <?> paripan altal szaguldanom, walamykor keg keuan-
 nja, vagy szerdara estuere vagy az utan, de szerdanak eleotte
 ell nem mehetek merth az eleoth walo napon kedden walamj kez
 fogas lesz hazamnall; keg azerth walazt warok, merth wgyan
 dolgomis wagyon, keg: Isten aggya hogy lassam egessegeben keg
 Irtam Mislen ma penteken Anno 1589.

Generosae dominationis Vestrae beneuolentissimus et pa-
 ratissimus seruator et filius

Michael Kathay

Nekem jo akaro byszodalmas Wramnak, es apamnak, az Wy-
 tezleö Melyth Istuannak, Romay Chyasar Wrunk eö felsege Se-
 pesy Camorayanak praefectusának, adassek kezeben

Z. 2432. Autográf.

46.

Telegdi Pálnak

Misle, 1590. november 4.

Wytezleö s. Nekem Jo akaro Wram s. apam, az en kyczin
 zolgalathom ayanlasa wthan, Iltesse Isten kegdet sokaygh
 bodogul.

Thalaltham megh léuelem althall, Wramoth Bathyamothis
 wgyan azon dologh feleol, Balassi Ferench urammall az athyam-
 fiaual, kegđ Jo akaro zolgayaua, Kereok Melyth Istuanne
 aszonyomnak az húgomnak egy leanyath megh, Nekem egy Jambor

zolgam hegedüs paal számara, Myuel hogy elseö szerenchenk ez dologban ez uolth, haszontalan keresunketh nem hattak, az athyafiakall az dalibogyath wegeztük lenny Cheken az Sogorom hazanal 22 Novembris az wy Calendarium szerynth, Myuel hogy keg az tayban az az 20, es 21 Novembris az Zemplyni zekben leszen, Job alkotossagoth wgyan nem kereshettünk uolna annall.

Kegdet azerth kerem az my zolgalathinkerth, Bathyam wramtull ell ne Maradgyon, hanem legyen Jelen akkor Cheken, az zek uthan walo szerdan es cheoteorteokeon, tessék megh ab-bays az kegđ Jo akarathya hoszank, kegđet penigh megh most et jure et debito magunknak foglallyúk, Jollehet azerth, wegveys Mynd eggye kell lennek, de megys annyual Nagyob reputatoria tarthattyúk kegđ Melleth Magunkath, az leuel uyueö zolgamtull Iszentem kegđ ha Megh nem tuggya Mondani, wettesse kegđ az kapú keozeoth walo waasMenetskeben.

A'dio Irtam Mislen 4 Novembris Novj styli Anno 1590.

az az ky kegđnek Igazan zolgal kegđ fya

Kathay Myhaly

All' Molto Magnifico Signior Paulo Telegdi, Conte in kysuarda Signore é padre mio molto affetionatissimo

Z. 9920. Autográf.

47.

Melith Istvánnak

Misle, 1590. pénteken

Generose domine affinis obseruandissime. Salutem et Seruitiorum Commendationem. Lassa Isten sok youal kegđ.

Az kegđ ereös boszonkodo leueleben, modnekull Iroth szauayra talam enys walaszt tehetnek, de ne Ityllyen kegđ gyermek embernek, megh tartom az Cato mondasath. Az hugom aszoni louayth Im haza külthem, <Nem> en chyak paripanis ell Jarhatok idestoua. Byszoni banom az kegđ leuelenek egynehani chykkelyeth, szegyenlemis, talam beys teotte kegđ az Cheke <kapy> kapuiath azzall eleottem. Merth en hamis szyuell nem woltham keg. az mynth kegđ <szoolł> mongya myndennek feleo-lem, es Iryais leueleben.

Masodszor az Terentius mondasa kenth, Exprobatio est Commemoratio benefictiorum, Az kegđ lovayth, walamenyt adoth kegđ Im mynd eoszue gyuteóm, s=megh kuldeom keg: talam ez utan az en busitasom mya ell nyughatyk kegđ. Ereöuell wram senkyre magam nem keothetem, byszom az Istenben. Isten eltesse kegdet. Irtam Mislen Ma penteken Anno 1590.

Seruator et affinis

Michael Kathay

Im hat kancha lovath kyth keg: adoth wala megh kultem.

Generoso ac Egregio domino Stephano Melyth de Bryber, Sacrae Caesareae Maiestetis Camorae Scepusiensis praefecto et Consiliario, domino affini obseruandissimo.

Z. 2435. Autográf.

48.

Telegdi Pálnak

Misle, 1591. január 15.

Generoso ac Egregio domino, pater, frater, et Amico obseruandissimo. Seruitiorum meorum ut debitam ita paratam commendatione

Veottem az kegd leueleth. Mynd az Pesthy Gabor altal
 yszent keöuetseggel eoszue. Megh emlekezem uram arra, hogy
 myuta az kegd ismerety nekem adatoth, Igertem mindenkor kegd-
 nek annyra az m/yr/e az Isten segyth, Jo akaratu zolgala-
 thomot, ugy hogy debito modo kegd megh tapasztalhassa bennem
 az kegednek <walo> zolgalatyara valo Indulatomoth, nem nesz-
 uen abba sem keöuetuen az horvath teoruenth. Az My az pey
 loo dolgath ylleti, kegd maganak tülaidonythat abban Vetketh,
 Merthha chyak egy szykrani keduetth esmerhettem volna kegdnek
 Nalam leteben az lohoz, kegd alat Iarnaa most Vardaban az
 Nagymihali tanchoth, Mert quod dixi dixi, de az kegd ell
 Mente vthan egynihani leuele altal, talalt egy baratom megh
 feleole kynek Pesthy Gabor mostys Jelen latta zolgayath de
 Myuel hogy, Im ezen oraban Indulok az Capytanunk hyuatallya-
 ra, es az louath elys Indytottam Egre, ez egy louamnal pe-
 nygh, (Myerth hogy az Masyk, sem Eeel semhaal) teob nynch,
 aznak az Jo Vramnakys semy byszoniost nem Irhattam sem ell
 adoo szandekom feleol; sem penygh az arra feleol. Hogy azerth
 extempore kegdnek kedue ellen chelekeszem, ne nekem, hanem
 az Vdeö alkotatlan voltanak, es az szüksegnek tülaidonychya,
 Mynden arosymath hatra hagyuan, <wö> egyhinahi nap múlua,
 Vagy szolgaya altal kegdet uagy Magam szemelyeben Megh ke-
 resuen, Valamire Isten segyth, es foedus beneuolae affectio-
 nis exigit azt chelekeggyük, Most engednem kell tempori et
 Vocationi. Merth tuggya kegd, hogy quam quisque Nouit, ⁺aut
 discit⁺, artem in ea se exerceat, per sua media. Kegdnek
 beosegel Iszentem s Jo szyuel Pesthy Gabortul. Az asztagok
 feleol, nem tudok kegdnek myt Irni. Myuel hogy Eoketh nem
 lattam, bysztam az emberymre kyknek en Megh hattam hogy ka-
 romra ne Igekeze/ne/k, Mynd az altal ha kegd akarya eoketh
 Venni, Megh hattam nekyk hogy kegdnek ne Vgy aggyak Mynd Ide-
 gennek, Myerth hogy tuggya kegd, hogy azok nekem Surit res
 partae labore en Magamoth az My neszy, Mynd Most Mynd ezuthan
 ayanlom kegdnek az en kyczin erteku zolgalatomoth. A dio. Ex

Misle raptim 15 January Anno 1591.

Generosae dominationis vestrae Seruitor

Michael Kathay

Genero/so ac Eg/regio Domino P/aul/o Telegdy de ead/.../
&c domino patri fratri et Amico ut charissimo ita obseruandis-
simo Kys Varda

Z. 9921. Autográf.

+ - + Beszúrva.

49.

Telegdi Pálnak

Kassa, 1591. november 20.

Generose ac Egregie domine et frater obseruandissime Ser-
uitiorum meorum Commendationem.

Bodogytsa az Isten kegdet es algya megh Mynden Jokkall.

Veottem az keg d leueleth, az parduch beöreök feleoll va-
lo panoszolkodasatys ertem. Meltanys penygh, Myerthogy Ithon
nem leuen az fogyatkozás az Megh nem kuldesben nem enmagamtull,
hanem Zolgamtul eseth. Kegdet kerem megh bochyassa ebbely
chelekedetemeth. Im kegdnék az ketteyth Magam Zolgayatul megh
kültem, az harmadyk Werebely Janoss úrame uolth, Kyth Pesthy
Gaborr megh vyth volth neky.

Kegdet kerem aggya erthesere Zokoly Miklos Vramnak gon-
gya Vyseleoyenek, Vysellyenek hon my porthekayara Zokoly Al-
bertnak gondoth, Merth az Kolykaban, es az Arenaban olly be-
tegh, hogy rementhelen Elethe ha az Jo Isten nem keőneorül

raytaa. Tarczya megh Isten kegdet. Irtam Cassan 20 Novembris
Anno 1591.

Kegd athyafia zolgal kegdnk

Michael Kathay

Nekem Joo akaro Wramnak athyamfyanak az Vytezeleö Thelegdy
Paal Vramnak adassek ez leuel.

Z. 9922. Autográf.

50.

A Szepesi Kamarának

Misle, 1599. szeptember 22.

Reuerendissimi, Generosi ac Egregy domini fautores ob-
seruandissimis Salutem et Seruitiorum meorum Commendationem.

Hizem hogy eddigh kegnel. nyluan Vagion, hogy eö felsege
az Callay Capitansagoth az kk Comendatioiara, Es az En kyczin
zolgalatomrais tekintue kegelmesen Conferalta ennekem. Eö fel-
sege nekem serio Immingala, hagi ez vezedelmes Vdeöheöz kepest,
kesedelemmekül be Mennyek, Es az En tysztemre adnegellallyak.
Akaram azerth kk mynth byzodalmas Vraymath feleole megh ta-
lalnóm, Es kernemis, hogy az reghy adossagokban az oth Valo
Vytezeknek, kk akkorra Mykorra en be Megek, adatna Egy nehani
hoo penzt megh, hagi Igy az En be menesemis keözykbe, lenne
Mynd tysztessegeseb, s Mynd kedueseb, kyth kk tudom beneuole
megis prestal.

Azonnis kerem kketh felette Igen, az my az magam zeme-
lere Valo adossagomath nezy, azt myngiart adassa ez zolgam ke-
zeben, had eppülhessek vele Myuel hogy az my keues keöltsegem
Volt, azt az Bechy vtra keöltteottem ell. Megh zolgalom kk,
az hoom penigh kezdeteth Eö felsege akarattiabol 11. Augusti.

Ezekre kktul Jo Valaszt Varok. Tarchya Isten meg kketth Jo Egesssegeben. Irtam Myslen 22 Septembris Anno 99.

Reuerendissimarum Generosarum ac Egregiarum dominatio-
num Vestrarum

Seruator et Amicus

Michael Kathay

Szepesi Kamara Regisztratúrája E 254, 30. cs. Autográf.

51.

A Szepesi Kamarának

Misle, 1599. szeptember 27.

Reuerendissimi Generosi ac Egregii domini fautores ob-
seruandissimis Salutem et Servitiorum praemissa Commendatio-
nem.

Az Callay Vytezek kultek ketteöth fel keözuleök hozam,
kernekk Igen hogi kkk Irnek fizeteseek feleol. Az Mynth penigh
ez Eleottis kekketh megh talaltam feleole, hogi Mynd keduesb
s Mynd tysztessegesb legen az En keozykbe valo Menetelem, ke-
rem kekketh, bochyassa jo valazall Eoketh kekk, fizettessen
megh nekk, ha zynte most nem lehetys bar chyak akkor Mykor
En be Megek hozayok, kyt en az 10 octobris Noui Calendario
rendeltem, ha Generalis Vram az Commissariusokath expedia-
hattia. Az egeb dolgokath kkk, Eo magoktul megh erth. Easdem
foeliciter valere optamus. Datarum Mysle 27 Septembris Anno
99.

Reuerendissimarum Generosarum ac Egregiarum dominationum
Vestrarum

Seruator Et Amicus

Michael Kathay

Szepesi Kamara Regisztratúrája E 254, 30. cs. Autográf.

A Szepesi Kamarának

Misle, 1599. szeptember 27.

Reuerendissimi Generosi ac Egregy domini. Et fautores obseruandissimis. Salutem et Seruitiorum meorum paratissimam commendationem.

Ez Eleottis irtam Vala kk egy leueleth, de myuelhogy kk mynd egyyuth nem uolt, az zolgam nem akarta praesentalni, tudom hogy kkel Nyluan Vagyon immar, az kk jo Comendatioya vtan. Es talam az En regy zolgalatom kyczin erdemeertis, az Callay Capitansagoth eö felsege nekem conferalta, eö felsege nekem serio mumgalta otfen letemben, hofi az Vdeonek allapat-tiahoz kepest, kesedelemnekül bele mennyek: Imar Isten segyt-sege Velem leuen, Myndenap azon igekezem, hogy bele mehessek, de ez aall eleottem, hofi az oth Valo Vytezeknel mynd kedue-seb s. mynd Eoruedetesb lehessek, kerem kketh mynth byzodal-mas Vraymath Kapronchay Georgh Vramath, kyth vgyan speciali-ter kiuantam egyik Commisariusomnak Eö felsegeteöl, bochyatana vgy akkor be velem, hofi hozna vagi keth hoo penzt az Vytezek-nek, kyt en kegktul loco maximi beneficy fogok venni. Masik dologról erreöl talalom kegteketh megh, hogy Myuel az En ez-tendeöm az Eö felsege Mustra registromabais tyzeneggedik Sep-tembris kezdeteth ez Capitansagba, felette Igen kerem keketh, adasson kegk nekemis megh ez hora valo penzemeth, haad eppül-hessek vele. Es kezülhessek, Mert byzoni az My keues keoltse-gem vala az Bechi Vth Igen ell fogyata. Zynte ollya tartom Myntha ayandekon adna kek, kerem keketh ez zolgam altal kulge megh kegk Es az Vytezek dolgarulis kegktul, mynden Jo Valaszt varok. Easdemque bene et foeliciter Valere optamus. Da-tarum Mysle 27 Septembris Anno 99.

Reuerendissimarum Generosarum ac Egregiarum dominationum

Seruitor et Amicus

Michael Kathay

Szepesi Kamara Regisztratúrája E 254, 30. cs. Autográf.

53.

A Szepesi Kamarának

Misle, 1599. november 1.

Reverendissimi Generosi ac Egregy domini mihi obseruandissimi. Seruitiorum meorum parata commendatione praemissa.

Bizodalmas Vraym, az minth kegtek Zathay Janos Vramtul yzenth wala, Az witezek yghen fel zaidultak wolth raita, annyra hogi mind zazlostul akartanak fel kelny, nagi nehezen chendezytettem le ewketh sok zep zomwal. Kiben ha ketek kéétes, wegere meheth kegtek az Nemeth witezektul, En raitam az Colica wolt, rettenetes nagi kynban woltam, méégis fel teetettem magamoth az zekerre, hogy kegtekkel bezelhessek feleölek, de betegsegem miat be nem mehettam kegtekhez, addegh zalitottam le ewketh, mygh wyzha teerek es kegtektul io walazt wizek nekyek, kerem azerth kegteketh mygh kegtekhez be mehetek, tallion modoth kegtek benne, hogi lehessen walahonneth fizetesek, merth altalan fogwan, ha ktek fizettest nem rendel nekyek, meg nem tarthatom ewketh, ha az few legyniekben meg maradanakis, de zolga rend mind el megien, en magam oztan myth zolgalhatok eö felsegenek es az helnek, mert ygen ruhatlanok fogiatkozattokis. En mind Isten elect smind ktek elect protestalok, ha az helth puztan hadgiak, oka ne legiek. In reliquo me et mea seruitia Vestris Reverendissimis Generosis ac

Egregys dominibus defero. Ex Mysslye 1 9bris 1599.

Kegk zolgal
Kathay Mihaly

Szepesi Kamara Regisztratúrája E 254 30. cs. Az aláírás
autográf.

54.

Melith Pálnak

Kálló, 1599. november 18.

az en Zolgalatom vtan.

Bizodalmas Vram ennekem regy Jo akaro Atjamfia, Isten-
teol kegk mjnd Jo szerencas egesseget keuanok mjnd az kegđ
szerelmes Gyermekeuel egjetemben. Vram azt hizeom hogj kegnel
niluan uagion, hogj az Vr Isten engom Ide ebe az helljbe ue-
zerle Laknj. Keuannam azt az Vr Istentoll hogj it valo lakas-
somban ti kegk es az bizot Vraimnak szolgalhatnak. hallotam
vala Vram az kegđ betegseget kit szium szerent bantam. Bi-
zonj Vram enis chyak alligh labadozok fel mostanis folote be-
teges vagiok, mjnd fekuttem, akaram enis ez leuelemmel kegđ
megh latnom es az kegđ egessege fellol mjnd azzoniam fellol
es az kegđ szerelmes Gyermeke egessege fellol bizonyos hyrt
hallannom, mert enis az kegk Jo akaro attiafiuj Zolgaj kozot,
az kegk egessegenek nem keuesbet eorullok. Vegezetre Vram ba-
rat moddon allamisnara hozom az Dolgot, Kibol kegl Vram bo-
chianatot kerok de uizen az Kegđ Jo akaratiara valo bizodal-
ma/m/ rea, en Vram Igon puzta Kalastromban zallotam Ide. Penze-
men sem tehetem semjnek szeret. Kegđ mjnt Vramat ezeon kerom
hogj kegđ valamj verro marha nekul ne haggion penzemert, es
valamj Rost zabot az louaymnek annakis megh adom az arrat
kegk, annak folote megis zolgallom kegk mj tauolis az kegđ

Cekej tiztartoián soha meg nem vehetem az díznokot az kiket
kegd haggjot uolt adnia Vegezetre Vram az en zerelmes atjamfia
kegk es mjnd azzonjonnak zolgalatjat ayanlia. Velem egjetem-
ben. ezek Vtan Tarcha meg az Vr Isten kegd Jo egessegeben. Da-
tum ex Callo 18 Novembris Anno 99.

K. attyafia zolgaya

En Michael Kathay

Generoso <ac Egregio> ac Magnifico Domino Paulo Mellit de
briber domino et affinj obseruandissimo

Z. 2796. Autográf.

55.

A Szepesi Kamarának

Kálló, 1601. szeptember 8.

Reuerendissimi domini Generosi ac Egregy domini Et fau-
tores obseruandissimis Praemissa seruitiorum meorum parata
commendationem.

Az kegk leueleth ertem, melybe megis kk az Mysley Jo-
zagh auctioiat keuannia, En Vram ez ideigh sem uoltam az auc-
tio adastul Idegen, s nemis uagiok pro mea persona, de az My-
uel ez idejgh mentettem magam, most sem tudok egebet irnom,
kk chyak engem sollicitat feleole, s. En ha mit Vegezekis
kkell, feleö hogy az teöb atyafiak, kykkell en immar oztozt
vagyok, engem benne hadnak, hanem Im az Isten Kathay Lazlo
Vramotis ky hozta Erdelbeöl, Ferench Vramis vele egyyuth Mys-
len vadnak, kketh kerem talallya eoketis meg feleole kk.
Es Igy semith sem kesuen az dologgal, habetis mutuis consilyis,
az My lehetséges lezen, Vgyan aggyunk Vram, valami zegenseg-

gell lehet. Ebbe feokeppen chyak az akadalyunk, tuggia kk my-nemeö hyreink vadnak most, az Vezért byzonioson mongyak hogy felenk Ieö, Generalis Vram Irton Irr, hogy ez helbul sohous ky ne Mennyek, en most valamit chelekezik kk ez helyeth ell hadni nem merem, ne latassek az en absentiam mia ez hely periclitalni, hanem kk kerem, gondollya megh az Istent, s az mi zegyn atyank zolgalattiat, Es zeggul vegul az enimetis chelekeggek vgy velunk kk, ne nyomorodgyunk ennell jobban megh, az My az kk kiunsaga lezen, leuel altal oztan aggia ertesem-re kk ide Calloban byzonios keppen.

Touabba Im Ioll erty kk az Teoreeknek reank valo zandekath, akar Tokayra Jeojeon s akar Callora, en keketh az Isterth kerem, legyen gongia kk ez helre, byzoni Vram, ha My lezen ell vez ez az hely merth se drabant se katona benne, az nagy fizetetlenseg mia, az Elesis keues benne, az bastiaj feoldre le deoltek, Merth az Vrak Jozaganal az gratuitus labort, soha nem praesentaltathattiak. Eoreomest louast gyalogot kuldenek rea de nynch kyt, Merth az kapukatis Isten tuggia mynt Eoryztetem Mynd Ell Menth az Vitezleo nep az fizetetlenseg mia; Zallot Varba penigh Eless s. Vitezleo nep kellene. En, az My magam zemelet Illety Isten velem leuen azon lezek, hogy az en tyztem zerynth Igaz es hyu legek, de ha mi teortenyk ez helnek, Isten legen tudoya nem en lezek az oka. Kk erreol azerth deliberallion, Es ha My lehet Most kulgeon az Vitezleo nepnek, az kyk megh helyen vadnak, Es az ell Mentek helyebeis fogadgyunk Vyakath.

Vegezetre Irr kegk affeleöl hogy en az Vass Peter Marhayat az Profont kezehez aggiam, azerth valaky Informalta keketh de synistre chelekette, Merth en az ky egnehani barmot Vass Peterteöl ell veottem, azt Mynd en zamomra zette, az En neuemre Iratoth aall leueleth maganak hamis pechettell, kyt Ideouel megh lath kk. Es vgy keregette az Marhat Myndenestulis aprostul eozue vysz. Maas az hogy hat en ith az helben nem Capitani volnek hanem egeb valamy hogy az nyluan valo latornak Marhayahoz nem zabad volna nyulnom, ky zokas volt myndeltygh mynden vech varakban, En azerth semyeth ell nem veottem ezen kyuül, ebbeolis byzoni Inkab akarok az Eo felsege Camoras ta-

nachinak kedueskednem hogy sem Profont Vram kezehez adnom, Volna byzoni myth Eleö adni Profont Vramnak, az Maday Jozagbol s. egebunnenis en nem tudom honnan az kyt gyütöth, Merth vgy tessyk neky keth anni barmais vagyon hogy sem nekem. Ezekre kktul Mingiart Valaszt Varok. Easdemque foeliciter Valere opto. Ex Calo 8 Septembris Anno 1601.

Reverendissimarum Generosarum ac Egregiarum dominationum Vestrarum ad Inseruitudinem paratissimus Seruitor

Kathay Mihaly

Szepesi Kamara Regisztraturája E 254, 32. cs. Autográf.

56.

A Szepesi Kamarának

Kálló, 1601. november 27.

Generosi ac Egregy domini Et fautores obseruandissimi Seruitiorum Commendationem praemissa.

Az kegk leueleth ertem, Myth Iryon kk hogy Mykeppen panazolkottanak legen az Callay Eö felsege Jobagy en ream. Es az En alattam ualokra, Melyre valo kepest az Minemeö leueleth kk en ream Irr, En byzoni azt nem vartam volna kegktul, Mert ad symplicem ipsorum querelam, ezt en ream nem vezem, hanem engemetis megh kelleth volna kk hallani. reouideden azerth kk azt Irom, hogy hamissan panazolkottak kk, Merth soha senkynek tudomasom zerynth Ith laktomban semmi Marhayath ell nem hordattam, sem barmat le nem vagattam, Merth az Isten adoth egy naprol masra annith, hogy senkyere Toluayul nem zorulok, ha egy nap zenath hooz, vagy Egy nap Egy Eke ketteö zanth, Mynden bartsagat ezt cselekezy velem, kyre kepest, enis elegh keoltsegemell <ta> otalmazom eoketh az sok Jeoueö Jaro Ellen, azon kyuul ha soha egy penztis veöttem raytok Mast aggiak bar helye-

ben, Byzoni nem eppulne Igy Callo, ha az Igaz volna, hogy en nyomorgatnam Eoketh, az Mynth eppull, de en az Mynth latom, nynch semmi kedue halaya otalmomnak nalok, kyre Enis accomodalni tudom ezutan Magamath.

Kketh kerem effele hamis Informatioknak feleolem ne ag-gion Mingiart helt kk, Merth en nem olly ember vagyok, ky eö felsegenek zanzandekal kart tegek, Nam az Eö felsege Jozagath, azok kyk Ide byriak, zazamnal Inkab nyuzzak megis En vagyok buneos, ez napokban ha Isten fell vyzen, En magam beouebben bezellek kkell akkor Mynden Magam Mentsegeth tudom el hyzy kk. Easdem foelciter valere inopto. Datum ex Calo XXVII. Novembris Anno 1601.

Generosarum ac Egregiarum dominationum Vestrarum

Seruator

Michael Kathay

Szepesi Kamara Regisztraturája 32. cs. Autográf.

57.

A Szepesi Kamarának

Misle, 1601. december 27.

Zolgalatomat aianlom kegmeteknek mint byzodalmos Jo akaro wrainnak. Az Wristen minden kiuanssaga zerint ualo sok Jokal aldgya megh kegjemeteket. Az mint thy kegmeteknek percep-tor wram altal feleltwnk uala az Attiafiakal egietemben arra Hogy Zent Janos napiara az Mislej Jozagra ezer forintot adunk az eo Felsege Camoraiara, kierth egienleo Akaratbul az eocse-imel bizonj igen munkalkotunk bene, Hogi fogiatkozas ne legien dolgunkban, az mint zoktak mondanj beteghssiget zeginisseget nem tagathat ember megh. Az menjenek zeryt tehettwk azert illyen hyrtelenssegel, Im az eo Felseghe Camoraiara bekwlteok kegteknek. Az mj Hia lezen az ezer forintnak kegjemeteket

felete igen kerem mint nekem bizodalmos Jo akaro wrajmat, az en jeowendeobelj zolgalatomat, es az zeginy eöcseimnek Aruas-sagat megh tekintuin, ez mostanj zwk Ideönek ideinn wegíe ell thi kegmetek ezt a pintz, <kegjemetek> Im arra felelek kegíemeteknek hogy az mj hatra fogh maradnj ez mostanj ezer forint-bul, +kissebik /.../ízreöl+ byzonioson elhigye kegmetek, sem napot, sem orrat nem halasztok, Hanem igen hamar ualo napokon megh adom az eo Felsege Camoraianak semj fogyatkozás nelkwl, kjt ha kegtek megh czelekezik, ha az Wristen eltet haladas-sal Igíekezem kegteknek megh zolgalnj. Jo ualazt uarok keg-tekteol. Tarcha megh isten kegjemeteket sokaigh Jo egíssigben. Datum in Mysle 27. die Decembris, Anno 1601.

Generosarum ac Egregiarum dominationum Vestrarum

Seruitor paratissimus

Michael Kathay

Zoualis Izentem kegteknek
ez leuel uiueo zolgamtul higíe
megh zouat kegtek.

Szepesi Kamara Regisztraturája E 254, 32. cs. Az aláírás autográf.

+ - + A margón beszúrva és kiszakadva.

58.

A Szepesi Kamarának

Kálló, 1602. május 9.

Reuerendissimi ac Generosi Domini et Amici obseruandissi-mi. Seruitiorum meorum paratissimam commendationem.

Az Wristenteol minden Jot Jo egissiget kiuanok kegmetek-
 nek megh adatnj: Touaba bizodalmas Jo akaro wrain kegmeteket
 csak erreol akaram megh talalnom. Miuelhogy nyluan vagion ti
 kegmeteknel: minemo megh romlo/?/ nagy puztassagban niomor-
 gunk it ebben az heljben, az sok dulok foztok miat, Vgi Anje-
 ra hogy többire chak nem az markunkban tartiuk felessigesteol
 az lelkünket olj nagi filelemben uagiunk az sok kwleon kwleon
 fele Hirek mia, Hogi azt sem tudjuk melj nap uagj melj orra-
 ban fel perselnek bennwnket. Im zynten mostan Hogj ez lewelet
 Irom valais akor Hozak megh az Hjryt Debrechembeol Hogi az ta-
 tarok Beozeorminj es Debrechen taiarul mind el Hajtottak az
 Czordat, eheoz kepest penigh mi sem tudgiuk csak az orraiatjs
 mit ad Isten fejwnkre. Az Vristen ide az mi feoldeonket semj
 eseucl megh nem latogatta vgi anjera uagion Imar az mezej
 vetisinkis Hogj am telliessigel kj foniadouan uagion az feold-
 beol, ki feleol Igen kjczyn reminsigünk lehet. Ha az Vristen
 az eo Jo uoltabul kegiemessen Hozzank ualo aldassat megh nem
 muttattja, Varosunk telliessigel el zükült az sok Czauargo Ha-
 dak miat, veremben buzank ninczen, az faluk egi nehani myly
 feoldnire toleonk el futottak puztultak. Ahol az zeginy embe-
 reknek valamj rejtek Heljen ualo buzatskaja uoltis az feold
 allat mindeneot fel kborlottak kj astak fel vitek kj miat mj
 magunkis Im anjera Jutottunk, Hogi csak nem Halunk ehel megh
 hogi sem buzank se kenjerwnk. Eheoz kepest akarunk ti kegme-
 teket meg talalnj az fizetesswnk feleol. Im fel kwldeottek az
 Vitezek kegmetekheoz keteot közzwleok vgi mint Zuniogh Ist-
 uant es Racz Janost Kegmeket Azert kerem mint bizodalmas Jo
 akaro wrajmot megh tekyntuin kegmetek az mi nagi zwkiesegin-
 ket es fogiotkozot allapotunkat wressen eoket ne bocsassa, Ha-
 nem fizessen kegmetek nekjk kj altal okis illjen fogiatkozot
 allapotat liuin, ez mostani zwk Idonek Idein taplalhassak egj
 naprul masra magokat, mert bizonioson ell Hidgie ti kegmetek
 Hogj zynten el vntak az nagi fizetetlensiget zoual kegmetek-
 nek bouebben Izenteonk ez lewel uiueo baratainktól. Tarcha
 megh isten kegmeteket sokaigh Jo Egissigben. Datum in Kallo
 9. die May. Anno. 1602.

Generosarum ac Egregiarum dominationum Vestrarum Reverendissimarum

Seruator et Amicus

Michael Kathay

Szepesi Kamara Regisztratúrája E 254, 33. cs. Autográf.

59.

A Szepesi Kamarának

Kálló, 1602. július 28.

Generosi ac Egregy dominy mihi obseruandissimi seruitiorum meorum paratissimam Commendationem.

Az Vrsten minden Jokal aldgya megh kegmtetek kiuanssaga zerint. Touaba bizodalmas Jo akaro Vraim kegmtetek erreol akarom megh talalnom, Im egi bizonios Iffiu leginj zolgamat kültem oda kegmtetekhez az fizetesem feleol. Kerem Annakokajert kegmtetek mint bizodalmas Vrajmat az en touaba ualo zolgalatomert Hijaban ne legien oda kegmtetekhez ualo foroztasom ez mostani zükssigemnek Ideien ne Hadgion az nélkül Hanem adgion kegmtetek Ha nem töbet mostan akor csak 2. Hoo pinzt mert latja isten olj fogiatkozot allapottal uagjunk mostan ebben az Heljben, Hogj csak isten mondhattja, se buzank se tauazunk nem terme az Iden, Ide mj felenk olj modon az mj keues borunk uagionis draga ember nem tudgja mynt kellessek ebben az Heljben fizetetlen laknj. Eheoz kepest kegmtetek felete Igen kerem kegmtetek adgion pinzt, kit Ha isten eltet kegmteknek enis jouendoben Haladokipen Igiekezem meg zolgálnj nam februariustul foghuant enekem az eö Felsighe Camoraiarul egj pinzt sem attanak. Azert kegtek minden Jo ualaszt varok. Zoualis Izentem ez lewel ujueö zolgamtul kegknek. Hidgje megh zouath ezeknek vtanna Tarcha megh isten kegmteteket sokaigh Igen Jo egissyghben. datum in Kallo. 28. die July

Anno 1602.

Seruator et Amicus

Michael Kathay

Szepesi Kamara Regisztratúrája E 254, 33. cs. Az aláírás autográf.

60.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Kassa, 1606. január 16.

Generosa ac Magnifica domina mihi obseruandissima. Salu-tem et Seruitij mei commendationem.

Az Vr Isten latogassa kegdeh minden iokkal io egésség-gel

Io akaro Azzoniom, en az kegde leweleth el weöttem, s-az kegde kewansaga szerinth, mind az prokator leweleketh s-mind pedigh az Reuisionaliskath el készéttetem, Prokatorokath walakiketh tuttam ith ezen az feölden, /az/oknakis az neweketh bé irattam. Az minemw dolgoth kegde byztam Aszoniom, kegdeh felette ighen kérem, legien arra kegnek szorgalmatos gongya; Ez utanis parancsollion kegde, valamiben tudok, kegnek mindenkor örómesth szolgálok. Tarchia megh Isten kegdeh io egésségben. Datum Cassouiae 16 Ianuarii Anni 1606.

Kegnek örómesth szolgál.

Kathay Mihaly

Generosae ac Magnificae Dominae Christinae Chapy, Generosi ac Magnifici quondam Domini Pauli Melith de Briber &c. Relictae Viduae. &c. Dominae mihj obseruandissimae

Más kézzel: Kun Gaspar Vram levelelj Kigios feleoll.

Z. 872. Az aláírás autográf.

61.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Remeteség, 1606. február 13.

Szolgalatomat Aianlom kgdk mint szerelmes Aszonyomnak Atiam fianak.

Istentwl kgdk sok Jo szerenczakat, s, Egeseget kywanok. Az kgd lewelet megh ertetem hogj kgd szeretettel war es mynden kepen fogiatkozas nekwl wyssel kgd gondot Azon bizony igen örwltem, de hogy az nynczen ot az Atiam fia az ky leg Ikab köllene, azon fólóte el szomorodam, Azert Vgy wysellie kgd gondgiat hogy walahoua tete kgd de eleó keresse, mert ha ot nem lesz bizony en oda nem menek söt fódetlen fólde futok, Engem kgd bizonios hirel taplalion, csak közel lesznek kgdtekhez ot az Tayban, Vagj ököry ton, porczzalman, Vagy Janössyban, kgdet fólóte kerem az en szolgalatomert wyssellien oly gondot es gazdalkodgjek ugy kgdtek hogj semyból ne fogiatkozunk megh az En penzemet kgd ne kemelie ha az nem eleg lessen az kyt kgdk kwltem, hatt mynd anit kwldök az meny szükssegh. Ha elek megh szolgalom kgdtkk az en eretem walló faratsagat. Az my Ileti az Atiam fia dolgat Az Istenert kerem kgdet megh ne fogiatkozam bene, mert ha megh Jaczatatnam az eletemert sem wenem fól, en csak az kgd szauara Jwtem alla es kgdhez walló bizodalmomban, azert kgd az en bóczwletemet edes Aszoniom Atiam fia kerem hogj Igen megh gondolja. *Kerem hogi kwldgjón Ismet Eleyben az Atiankfianak.† Eltesse Isten kgdteket adgia

Egesegben latnom. Ex Remettessegben Anno 1606. die. 13. Febru-
ary.

Kgdk Jo akaro Atiafia
szolgal kgdk:

Kathay Mihaly
Cancellar

Generosae ac Magnificae dominae Christinae Chapy Magnifi-
ci quondam domini Pauli Melyth de Briber Relictae Viduae Do-
minae et consanguineae meae obseruandissimae

Z. 873. Autográf.

+ - + A margón beszúrva.

62.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Porcsalma, 1606. február 13.

Szerelmes Atiam fia, s Nekem Jo akaro Aszonyom, Igaz
szywel walo szolgalatom wtan, Istentől kk sok Jo. szerenczakat,
s, Egeseget kywanok etc.

Az kgd lewelet megh ertetem, mastanis csak az kgd bizta-
tasahoz tartom magamat, es Isten latia elegh bus szywel oluas-
som az kgd leweleyt, ha enel Jobakal nem ertet kgd hat megh
ezel kgd nem hogy taplalna sőt Joban ront kgd de hogy sem
Mynt Ilyen ketssegben Elyek nyncz mit tenem holnap Isten Ege-
segemet aduan regel Czengerbe leszek es kgdel szembe leszek,
de kgd az Istenert megis lassza se en se kgd megh ne czufoltas-
sunk Job wolna holtunk sem az emberektwl hordoztatnank. Isten

Eltesse kgdet sok Jo szerenczakal. Ex porczalma die 13 Febru-
ary Anno. 1606.

Kgd Jo akaro atafia szolgal kgdnek.

Mychael Katay
Cancellarius

Generosae ac Magnificae dominae Christinae Chapy Magni-
fici quondam domini Paulj Melith de Briber Relictae Viduae
Dominae et consanguineae meae obseruandissimae.

Z. 874. Autográf.

63.

Melith Péterné Szokoli Erzsébetnek

Kassa, é.n. /1605 vagy 1606/.

Ajanlom kek szolgalatomath mint Enekem jo akaro bechü-
letes Aszonjomnak Es kedues hugomnak Es az szenth Isten kemed
szerelmes germekiuell sok szep szenth jokall Es aldasokall la-
togasa mind az apro attjafiakall. Akartam volna az isten ke-
med Vramall Sogoromall ide az Kassaj gülesre be hozta volna,
de miuell hogh jmar az Venseghnek wdeje nem szenuedj hogh
kemed jmar mesze hazatull mehesen, en Istenem Egesegemeth
adgia az minth Sogor Vramnak o kemenek magamath igirtem ro-
uid nap kemed latogatnj megunk, mostan penigh kegdk nem tut-
tam miuell kedueskednem hanem jm Egh nema nemeteth kultem
kedk, egh nehanj gialoghiauall, adgia Isten hogy kemed roud
napon jo Egesegben lassam. Datum jn libera Ciuitate Casouia

Ked jo akaro attja fia es szogaia

Michael Kathay

Az Nagas Melith Peter Vram kedves hazas Tarsanak Szokolj
Ersebeth Aszonnak nekem kedves hugom Aszonnak adasek

Z. 4436. Nem autográf /?/.

IV.

CZOBOR MIHÁLY

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Nagyida, 1596. június 25.

Zolgalathomath Ayanlom kk mynth bizodalmas yo akaratú Aszonyomnak Anyamnak. Istentüll kyuanok kk yo egessegw hoszu eletetth megh adattny. Nagy keserwsegell ertem kk tegnap mirolunk ualo banatyth az Sogorom Vram levelebw. Kyth igen szyuem szerynth banok fő kepen hogy kd magath igh törüen betegsegett hozhatt es nyerhett maganak altala mertht mynden bunak sirasnak es aggodalynak az wege betegsegnell es halalnál nem egyeb. En pedigh kyuanuan az kd egessegeth es eltteth felttuennis kdett nyaualyatul akarnam hogy kd ezfele maganak arto banatitul onaya magath, myuelis my mynd az kd szolgaloo Attyafyauall eggyuth yo egessegben es emlekezettben vagyunk kd felöl. Ertem aztis hogy kd ualamy Ingh uallokon indultth uolna megh /reszebw/ azertht ugyan kerem kdett kd magath ne keseriche mertht azokath az Inguallakat nem viselte volna megh felesegem az en akaratombul sohais főkepen pedigh my felenk es ha az ladaban allott volnais nem haznaltt volna vele semmyth maganak hizem yob hogy szolgaloyvall uiseltetty ell hogy sem az ladaban uezsne. Mertht ualamedigh en elek es eo Czobor Mihalyne leszen adigh nem leszen szüky uaszonbul. Mas az hogy en gondom mar eo akar ruhason akar rongyoson yartassam. Sött ugyan aztth uartam uolna kdtulis hogy ugyan octattna kd arra hogy az en akaratimath myndaha szofogadassal köüetne. Hanem szerelmes Aszonyom Anyam kd nem törüen magath eö neky igen csak busodalmas szotth se yryon az en szolgalatomerth merth ifyu eszéll leuen es kdeth felttuen maganakis megh arthatth. Es kd mynketh tarczon yo akarattal szolgaloo Attyafyaynak myndaha. Isten eltesse kdett. Költh ma Nagy Idan 25 Juny Anno 96.

Kk szerettettell szolgaloo fya

Czobor Myhaly

Kk az en Atyamfya ayanlya
uelem Egiüth szolgalattyath.

Ez leuell adassek az en bizodalmas yo akaratu Aszonyomnak
Anyamnak Czapy Kristyna Aszonynek kezeben.

Z. 853. Autográf.

65.

Nyáry Pálnak

Cseke, 1606. december 6.

Spectabilis ac Magnifice Domine Compater frater et fautor
obseruandissime, Salutem praemissa seruitiorum paratissimam
Commendationem.

Az Ittualo allapatomath kelle kk, ertesere adnom mynt
Vramnak Atyamfianak, tuduan hogy kd ő felsegenek eleyben ad-
hattya. En nem uoniakoduan az ő felsege paranczolattiatul eo
felsegenek es hazanknak kell eggiutt iamborul szolgaltam menny
fogatkozasommal, karommal es hatra maradasommal azt az egj
Isten tudna elo szamlalny, mert sem az Aratason es annak be
takaritasan, sem az szureten sem az Vetesen en jelen nem uol-
tam. Ez alatt Jozagomath uisza foglaltak Czeke balas Szakmar-
rul haddal menuen rea, Jobbagiom felesegett mert hogj az Vra
byro leuen hon nem uolt foghua el uiuen; Jobbagim ökreyt le
uagatua Buzamatt el horduan, annak folotte semmi maiorsagott
Eztendöre ualotis nem teuen Erdomett meg tyzedlette molnombul
myndent ky hordoth. Az szerednje Jozaghban szennan Valamennj
Tauasz uetesem uolt az Albert kouacz hada mynd egj szemigh el
hordottak praedaltak Jobbagimnak mynden louokath inkab el uit-
tek es bodgoh közben az my buzam uolt es takarmaniom most azt
immar Az Török Istuan hada egj szemigh el pazarolliak. Az sze-
rednyey szölöimben a my lett uolna egjfelöl az en számomra mas-

felol az haiduk magok számara szürtek az boraimatt. Egj sörtes marhatt nem kaphatok nem hogj többett tülok, nekem penigh egyett sem hagianak megh afelett a haiduk az maiorimban mind el ölek. Boraimatt kikre megh niaron zolo uiragzaskort penztt attam uala az patakj tyztarto megh tartoztatuan sok heiaual mert megh ereztette oly uizesre hogj lörenelis sleytebbek oly nagj kartt tett az Istentelen ember annak felette gjalazatoss zoual illetet emberek előtt, summa summarum en Vram iambor zolgalathomert ugj Jartam, hogj ha orzaghomat el arultam uolnais euell kellett uolna töruentelen bantany, így elsőben: mert immar zolgastul louastul csak ehell kel halny embernek ez hoszu telen. Hogj haza jottem tyz kobol gabnat a hazamban nem talaltam hanim most kölczönözök mert uolna uagj harom asztagoczkam megh kyn, de azt sem czepelehetik el azért hogj a Varmegje fell szedte a szegenjsegetth, es mynd itt uadnak Zemlint füstönkintt. Immar csak uolna penzem uehetnek azon de az synczen. Enek penigh az Jozaghnak allapattiat tudgja kd mytt leheht, ha nem Iromiss. Csak kk uoltam uolnais tisz tartoja egyik hazanal anni ideigh attal uolna Vram ruhatt, es nagy taplalast. En örömet be mennek Kassara de nekem tyz ft ninczen, kitt ott el költczek, Im az Feyedelem küldé felesegemmel 200 Araniatt azt is megh adam nekj es öis egj lanczott czinaltat belole. ez kyul ha orzagott kellene uennijs nem tudnek penztt adhatnom. Merthogj penigh kdell eggiutt iartam farattam es kd hyuasaramentem elis kdel: Kdnek kell panazolkodnom felole es tanaczott kernem kdtül.

Az my a mass dolgott Illetj en mynden remensegett ky uettem onnan immar mert ha ezideigh szouall tartottak ezutan engem byzon nem tartnak mert mi mellet nyncz türnöm, ualamim uala a Jo Vram mellett en mynd el tudam költenem. Am Isten nekj nem mondhattia hogj zolgalatomban megh fogjatkozott uolna sohais, meltan, mert igazan hiuen es Jamborul zolgaltam ö fölsegett: eleg haragott, sok kartt, es gjalazatott ualuan erette. Nemis tehetek en arrul ha az ö serenczeie nem szolgalt es az poganiok meg hazuttak magokath, en tudom mint farattam bizontom Istennel az io conscientiauall, es kdellis. Ezalatt Ide haza oly gonduseles uolt Felesegemre gjermekekre csak nem

holtak ehell megh Isten tudgja atallom kk megh yrnom allapato-
matth, de mert hogj nem kurruakal sem latrokal uezstem el a
mim uala es kd iol tudgja hogj nekemis uolt byztomban yrom kk
merth megis könnyeb, ha az szyuem keserüsegerül panazolkodha-
tom kd előtt. Azertt kerem kdet byztomban szeretettell mint
Vramatt Atiamfiat minth patronusomatt legjen kd minden Jo ta-
naczall es Jo akarattal az en nagj modnelkül ualo allapatom-
ban es irion nekem mihez tarczam magamatt. Isten tarcza eges-
segbe Datum Datis Czeke 6 Xbris Anno 1606

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Adictissimus Seruitor et Compater

Michael Czobor

Spectabilj ac Magnifico Domino domino Paulo Nyari de Be-
degh &. Serenissimi Principis Intimo Consiliario & Domino
Fratrī Compatri et fautori oberuandissimo

Z. 8070. Autográf.

66.

Homonnai Drugeth Bálintnak és Nyáry Pálnak

Újvár, 1607. január 19.

Spectabiles ac Magnifici Domini Amici & fautores obser-
uandissimi Salutem praemissa Seruitiorum meorum paratissimam
semper commendationem.

Tegnap Redmeczh tayan Jöttemben hatul ere egj nemes ember
ky a Tyszantul Jön uala ky Besenyey Myhaljnak monda magatt az
Bathori Gabor V. hadnagjanak Attyafianak, kerdeztetuen tüle
oda ualo hyreketth: ezt bizoniall Izene hogj az haidusagh
mynd Job reszre el oszlott uolna hanem Batorj Gabor az Zylasj
hadabul ualogatottan 500 fogadoth uolna megh, e melle aztis

mondotta, hogj az Egesz Zakmar uarmegjeben levö fo nepeknekis az olliasatt megh fogatta uolna ö jollehett nem tudna my ueghre zynten de itelhetne hogj az feyedelemseghre ualo uagiodasbul; meljre ezis ad okotth beszedenek hytelere hogj az Zekelsegetis megh teritette uolna. Accedal ehez hogj Melyth Vid Vramnak irth Vardabul Melyth Peter egj leueleth kytt tegnape-loth hoztak neky in hanc eandem sententiam kytt nekem ö maga referalt melyth Vid. Sötth hogj Masoktulis ertegettne hogj az derek Zekelseghezis nagj igerettel be küldöt uolna. Ehez a Patakj Allapatott forgatuan, hogj Simoni az Vrfiat be nem akaria boczatani Patakra, szorul szora eredenk kerdezem tüle myczoda byztatasa uolna ebben Simoninak s monda azth hogj az Tokay kapitannal egj conspiratioban uolnanak melliett Innen tud hogj ezideigh megh mind iött s ment embere es elese compokkal oda, s mostis feles haiotth rangatott be a uarban, mas hogj neminemü byzonios zemeliekkal szolt e minap kik uiolagh allatok desöfihez, azok montak uolna hogj allatomban feles emberth fogad es esküt be oda, es hogj niluan beszellj hogj tarnak megh nem adgja soha azth a helt masonnanis leuen biztatasa.

Merthogj penigh ez in uisceribus ualo tumultuatio es contra statum publicum manifesta oppositio mind odabe ualo dologhban es azoknak processusában artalmas lehet es remoratiot tehet, mind az nemetnel suspicioban hozhat, ittis nagj pestist es perniciest czynalhat in vesceribus regni melto talam iol gondolni kk felole, hogj penig en ertuen noha talam keseon adom tutlara kk de uideo facere officium boni ciuis holott minden belso es kilsö gubernatioia az orszaghnak kkre bizottatotth. Ezfelenek eleiet uenni nem artalmas ne telljek raitunk az, sero medicina paratur & c, ezth sok lator megh kyuanhattia ha czak igh el negligaltatik etc. Penzeth Batori V. Paloczay V. küldött. Sollicitall premissis sok iambort. Ennek mind mas izgatoya. Hisce valeant Spectabiles ac Magnificae Dominationes Vestrae. Raptim Vyuar 19 January Anno 1607.

Spectabilium ac Magnificarum Dominationum Vestrarum

Amicus & seruator addictissimus

Michael Czobor

Spectabilibus ac Magnificis Dominis Valentino Comiti Drugeth De Homonna, ac Comitatus Zempliniensis Comiti & Paulo Nyari de Bedegh & Comiti Comitatus Heuesiensis & Partium regni inferiorum Vngariae. Generali et Praesidenti dominis. Amicis & fautoribus obseruandissimis.

Z. 1074. Autográf.

67.

Melith Pálné, Csapy Krisztinának

Tepła, 1607. július 13.

Magnifica Domina Affinis obseruanda. Salutem praemissa seruitiorum meorum commendationem.

Istentül kiuanok kegielmednek minden kiunsaga szerint való sok iokat nagy boldogul megh adatnj, mind az kegielmed szerelmes Germekiuel egietembenn. Chak arrul akaram kegielmedet leuelem által megh talalnom, miuel hogy ot letemben az Orzag elöt kegielmed ra felelt volt, hogy az iöü Gülesre, egik fiat feöll bohattia, azért kegi legien ideyen gongia rea, mert az Orzag gülesse chak elöttünk vagion, tudom kegi hireuell vagion, ugy mint Zent Jakab napyara vagion a' hagiót napia. Kegik a' felölis akarek irnom, hogy ha mi dologrul fognak panazolkodnj az en alattam valok, uagi Jobbagim, vagi zolgaim, az kegi alatta valoyra, tegien kegielmed igazat nekik, es agion törüent. Vizont enis megh irtam Baczmegeinek, hogy ha mi panaz iün az kegi alatta valoitul, az en alattam valokra, tahat igazat lattasson, es törüent aggion. Isten tarcha es eltesse sokaig kegi Datum Teplla die 13 July Anno 1607.

Kk szolgalo Atyafia
Czobor Myhaly

Magnificae Dominae Christinae Chapy Magnifici Domini

q/uondam/ /.../ Paulo Melitt Relictae Viduae etc. dominae Af-
fini /.../ obseruandissimae

Tollpróba: Most ada uiragmam nekem. Bokre / magas az hson-
lo serem uira / kibü megí ismern hozam nagi sere /Más kézzel/

Z. 857. A levélzáró formula autográf.

68.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

1607. november 17.

Zolgalatomat ayanlom kegnek mint szerelmes azoniomnak
Atiamfianak kiuanok Istentul kegg minden kiunsaga zerint ualo
sok iokat megh adatni mind az keggmed zerelmes Germekiuel egie-
temben. Szerelmes azoniom Atiamfia miben legien a' Buza es a'
bor dolga tudom kegg Tamasko az kegd iambor zolgaya mindenkep-
pen megh bezelte a' mint en magamis megh irtam uolt kegg Buza
it töb nincz kit kezemhez uettem huzon eót kóbólnel azért noha
illen rut esös ideöink iartak de ugian paitaban eleget czepol-
hettenek kerem azért keggmedet hogi a'menni megh hatra vagion
benne ha megh nem adatta megh keggmed adassa megh mennel hama-
reb Radbul a' mi penig a' borokat illetj, keggmed aztis a' mi
megh hatra uagion adassa Baczmegieinek kezében ugian ot Zered-
nien. a' penztis a' ky megh hatra vagion tudni illik ket zaz
forint ha keggmed az apro marhakat ell adatta megh zolgalnam
kegg aztis adna ugian ot Andorko kezében keggmedet en kepemben
mindenekrül quitallia mert tugia azt keggmed a' mastani haboru
udóban a' zolgot csak kez penzel kól megh elegetteni es föl-
lebis kiuan fizetesenel azért semmikepen nem lehetek most a'
penz nekul keggkis iob adig megh adni mig az a' haidusag iobban
el nem hatalmazik kegg itten uagion egi keues zabia ha kegg io
akarattia uolna en örömet el uennem anniban a' mennit tenne
Zerednien adot uolt kegg Doboczy, hogi Vduarbiro uolt zenat

kegk megh zolgalom adassa it megh kegmed mert a nekulis a' katonak es a' hozzam be futot Nemes Emberek megh etetik halliukis penig hogi a' Haiduk Gónczón uannak a' menniuel többet tez a' kegk szenaialanal kit kegk Doboczy adot kegk ugian it mast adok helette azutan Tag/.../ adossa ennekem 32 forintal kit előbbis kóuettem kegkül es ayanlottais megh adatasara magat kegk megh zolgalom kegk adattattassa megh uele, ne uarasson touab. Isten eltesse kegdet. Datum 17 9bris Anno 1607

Kk szolgalo Atyafia

Czobor Myhalj

Generosae ac Magnificae Dominae Christinae Chapy Magnificj Dominj quondam Paulj Melitt de Briber Relictae Viduae &c: Dominae et Affinj obseruandissimae

Z. 855. A levélzáró formula autográf.

69.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Cseke, 1607. november 20.

Magnifica Domina et Affinis obseruandissima. Salutem et Seruitiorum meorum paratissimam commendationem.

Büczületes azoniom Atiamfia megh ertettem az kegk leuelet meliben irya kegk hogy nem volt zo felól/e/ honnan valo borokat adgion kegk azért gondolom hogy megh irya Melith Vid uramis az eó teczeset kgk mint uolt a'uegezes de ennekem ugi iut ezemben mintha ezen oraban let uolna a' uegezes hogi Czekey Arday es Zeredniey borokat kiuantam eleytul fogua az utolso uegezesbe Leleztis megh izentem hogi Czekey Arday es Zeredniey boron kiul egiebet nem uezek el es kgdis arra atta a' fassiot uan a' ky it a' magunk zóleyeben termet es megh dezmat is noha igen sauaniuk es ala ualok uoltanak mind el uettem a' Gabna felól ir Baczmegiey ennekem hogy ot uezen tizen eót kóbólt fel azt en nem banom akar mennit uegien fel az en kezem alat kegdt quitalhattia rola kerem azért kegdet

mind a' bort es Buzat a' uegezes zerint a' mi megh hatra uagionis adassa megh mert ha a' uegezesen kiul kezdunk lepnj nem lez allo a' uegezes a' minapi iedzesben kit kegđ Csulay Istuantúl kuldót uala Lelezt a' maga iedzese azt tartia kegk hogi ennekem Ardoban 32 boromnak kóllót uolna iutnj az Vduarbirom kezében penig csak 17 attak azert gondollia kegđ mint kellessek annak lennj kegđet kerem igazettassa el. Minden ióuedelmeuel uagion penig a' zólók megh adasa es lóret semmit sem adtak kezében azis a'contractus ellen lezen melinek nem en lezek bontoya bizonittom Istennel hanem kegđ hogi azert effele ne essek kegđ bólcz iteletj es melj ertelme.Kegk hireket nem tudok egebet irnj, hanem bizoniossan hallom hogi a' Haidusag Kassa kóruł uannak Isten eltesse kegđet Datum Czeke die 20 9bris Anno 1607

Magnificae Dominationis Vestrae

Affinis et seruitor paratus

Michael Czobor

Generosae ac Magnificae Dominae Christinae Chapy Magnificj Relictae dominj quondam Paulj Melith de Briber & cdominae et Affinij obseruandissimae.

Z. 854. A levélzáró formula autográf.

70.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Cseke, 1608. május 14.

Magnifica domina, Affinis mihi obseruandissima Salutem seruitiorumque meorum paratissimam commendationem.

Vettem az keglmed leuelet, ker keglmed azon engem, hogy

touab hadnam Czekey kasteliomban az kegld partekayat s=borait, kiben kegk eórómeóst kedueskednem ha lehetne, de chodalkozom hogy kegđ naprol napra eleób eleób vontattia az keg marhaia innen ualo vitelet, bozzuiat latom, hogy magam hazaban seller-segben kel laknom, az keglmed hol ualoia miat, kegld okot vety Sogor Wram betegsighe miat, az w keglme betegsiget en zúból banom, s kywanom Isten gyógecha megh w keglmet, de hiszem uagion kegldnek olly megh hytt szolgaia, az kyre rea bizhatna kegld az parteka ky hordasat es az borok ky hordasat uoniasat, roudiden azert keglmed ugy gondolkodgiek rola altalan fogua touab nem hallaztom sem nem varom uagy hordattia el kegđ uagy nem, de en oka ne legyen ha keglmed mi kartt wall, en tudom dolgomat s=az szerintt iarok el dolgomban. Bacz megyey Iry, hogy Kesken Janos vramatt talaltanak megh Geocz Czazlocz Derchen es Ardo dolgaból, hogy az vetist oztanna megh, de w nem akaria, mynt hogy kegltul nem uolna Instructioia, Nem tudom mi legyen az oka, hogy kegld az Kys Jozzagoczkan megis kapdos, az en io attiafiusagomat nem akaria wennj, hanem az kys fiamet erowel akaria birny, noha elegge elte keglmetek es puztettotta de megh sem szwnik kegđ, rea sem akar kegld az vegezesre mennj. Azert en megh hattam Baczmegyeynek mihez tarcha magat, ha kwlomben kegld nem akaria im mar mas modot kel keresnem benne. Az Tolczuay sellerek felolis es az zóló felól Irtam uala kegk, hogy keglmed emberet ala kuldotte uolna hogy megh oztannak, hogy enis tudnam mellik enym smellik mase; Mert biszonj dologh az mi az fiame megh oltalmazom, masnak birni sem hagiom, az zólóban az mesde koveketis az mintt mastól hallom killieb hantak. Azert kegđ kulgie ala emberet es ozzak megh mind az sellereket smind az zólóket. Az mi penigh az quietantia dolgat illeti, kegld tellesiche ky mind az gabonat mind az zabot, es az en elobbeny particularis quietantiajmat integre ide kulgie az vtan enis egesz quietantiat kez vagiok adnom kegk tsak az maradék adossagis tellesedgiek ky. Tarcha megh Isten kegldet Jo egissigben. Ex Castello Czeke die 14 May Anno 1608.

Magnificae Dominationis Vestrae

Affinis & seruator

Michael Czobor

Generosae ac Magnificae dominae Cristinae Chapy Relictae
quondam Magnificj Dominj Pauli Melyth. & Dominae mihi Affinis
obseruandissimae

Z. 858. A levélzáró formula autográf.

71.

Melith Péternek

Cseke, 1608. június 8.

Magnifice domine, Affinis obseruandissime Seruitiorum
nostrorum paratissimam Commendationem praemissa.

Vettem Vram az keglmed leuelet, mit Irion keglmed megh
ertettem. Azert az mit Bacz Megey az en tisztartom kywantt
igazat s-meltot kywant, egiebet kegk nem irhatok, hanem tud-
gia keglmetek azt, hogy en keglmetekkel nem az Jöwendeó ha-
zonrol, mert azt minden bolond tudgia a' ky az Decretomot ol-
vassa s-erti, hogy res cum onere uadit, es a' kye a' conti-
nens hogy aze az contentumis, es a' kye a' principale az ac-
cessoriumis azoke, hanem de praeteritis vegeztem, myuel hogy
Isten ellen hamissan birta az Arua fiam Jozzagat keglmetek,
hogy annak ualami recumpensaiaban terichen keglmetek ualami
keues bort buzat ennekem, Neszuen abban az keglmetek sok ese-
dezeset ayanlasat, es sok fele adossaginak szamlalasad, es az
magam embersiget. Immar Vram ezekről modgiaual quietaltamis
keglmeteket, gondolhattia keglmed ha praeteritorum male fidei
possessor uolt keglmetek. Mi keózi keglmeteknek ualion az
fiam Jozzagahoz. Azert Vram az mi az en gyermekeme, annak kegl-

metek hadgion beket, mert nem szuksegh immar az keglmetek Tuttorsaga ennekem, es uagy a' Mezon fweben uagy pediglen kalandgiakban legien az Aequalis diuisio az en portiom szerint. Ha az szegyn Telegdy Vram elne lolkere hadnam, hogy chak az Maguatt kery uala tulem Zerednien, akkor mikor az tracta uolt kózóttwnk hogy megh terichem, de nem miuelem, Mert azt montam hogy nem illik es nem melto az hogy egynehany esztendeigh birtak legyen a' Joszagomat, sayatunkat, es en magot terichek ualakinak, Mas az hogy nem szalagos Joszag az, es nem pusztan uettek kezekhez, seot pusztan aggiak ennekem es sok karommal, tudom penigh hogy akkor Telegdy vram nem chak maga szaiabol szollot, hanem mas akarattiabulis. Annakokaert myuel hogy Jo Vram Soghorom kegd ertj az igazat, keglmed adgia eleiben Aszoniomnak, ez uilagh elót ualo hamis dolgot ne kowessen ő keglme, es az en gyermekemenek hadgion beket, seot ha mas kywana illientis eó keglmenek kellenne ellenzennj, Mert az Isten nem kesik sem siett, es az igazat kóueti. Az mi az fa dolgat illeti, az keglmed vinchellerenek nem leszen tiltwa, chak legyen hiréuel emberunknek, hogy ualaky masis ez zwn alat ne hordgia az fat, es vesztegesse az erdeot. Keglmed Jo Vram Soghorom resoluallia magat mind Aszonjommal egyetemben, Mert egyud oztam kichin dologbul nagy szikra tamad. Tarcha megh Isten Jo egessigben kegldetth. Datum Czeke die 8 Juny Anno 1608.

Magnificae Dominationis Vestrae

Paratus seruator et Affinis

Michael Czobor

Magnifico domino Petro Melytth de Briber &c Domino et Affini nobis semper obseruandissimo.

Z. 3305. A levélzáró formula autográf.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Cseke, 1608. június 8.

Generosa ac Magnifica domina Affinis nobis obseruandissima. Seruitiorum nostrorum paratissimam Commendationem praemissa.

Vettem szeretettel az keglmed leuelett, kytt az keglmed Jambor szolgálja megh ada, keglmed panazolkodik az Tisztartomra, hogy meltatlan haborgattia keglmedet kytt ha en megh tapasztalnek benne, bizonios legyen abban keglmed, mynt hogy megis kell ualaha halnwnk, es pokolis uagyon ez elet vthan, nem bochatannam szaiara, nem hogy keglmednek engednem vetenny; Melytth vramnak Soghoromnak irtam az en sayat foldeimben ualo vetes felwl, keglmedetis kerem, hadgion beket az Enymnek es hamissat nem kywannion keglmed. Mert ahol keglmed azt iria, hogy nints az vegezesben be irua hogy en uegiem el a' hasznat, az zóleó haszna sints be irua, hatt keglmede leszen azis, de mint hogy az sem keglmede ehez sints semmi keglmednek, Nagy almelkodással chudalkozom azon, keglmed nem gondolkodik azon, hogy ez ideigis minden igassagh kywul practikalit benne keglmedetek, biszonniál irhatom keglmednek, hogy en Tuttor nelkulis tudnek immar mind ennem smind Innom chak uolna mit. Azert nem szuksegh ennekem toab az Tuttor, hanem az mintt Melytth vramnak megh irtam arra Ideyn ualo ualazt uarok keglmedtull. Az mi az Derchery dolgot illeti, es azfele Chereberet, en uagy sok uagy keues, uagy Jo uagy rossz, az en gyermekeme, azon maradok, abban semmit sem ide sem toua nem ueztegetek. Az mi az Kowacz dolgot illeti, en azt vyonnan szállitottam szállitomis, ahoz keglmednek semmi keglmedetis nincsen; Az Barbell dolgot penigh mi illeti, tudgia keglmedetis azt hogy az oztalban jutot ennekem az osztoszaskor, ez napokban Isten egesseget aduan Czekenis egynehaniat akarok szállittany. Teghnapp w folsegetóllhozanak ualami leuelekett, ennekem vthan leszen, keglmed az marhat vitesse ell. Mert ha mi keduetlensighe keglmednek emberimtől esik, ha keglmedetis el nem viteti, keglmedetis en ream ne vessen. Isten eltesse kegl-

detth. Datum Czeke die 8 Juny Anno 1608.

Kk szeretetell szolgal
Czobor Myh/aly/

Generosae ac Magnificae dominae Christinae Chapi de
Eszen Magnifici quondam Domini Pauli Melytth de Briber Relictae
Viduae etc. Dominae et Affinis nobis ob/seruandissimae/

Z. 859. Autográf.

73.

Melith Pálné Csapy Krisztinának

Nagyida, 1608. június 18.

Magnifica domina nobis obseruandissima.

Seruitiorum nostrorum paratissimam commendationem prae-
missa. Az keglmed leuelet uettem, mit Irion keglmed megh er-
tettem. Iria azt kegl d hogy en gialazatos leuelet irtam uolna
kegk kyre nem emlekezem, noha ebed után uoltam de rezezh akkor-
is nem uoltam, az mit irtam igassan irtam tudgiak mindenek hogy
az szegyn Melytth vram keglmeddel egyetemben minden Isteni es
ez uilagi igassagh kyuul birta az en fiam Joszagath sok ideigh,
es mastanis biria io rezet, kikre ha Isten egessigett ad es
erot ennek utanna gondot kellenne uiselnem. Az mi az vetes dol-
gat illeti hol kegl d azt iria hogy a' ky uett aratt, a' ky az
maga foldeben uett arattia, en iol tudom s emlekezemis rea
mynth uegesztem kegl d ell a' hoz tartom magamat, ha kegl d nek
mas emberrel ualo dolga leott uolna kulombenis uegezet uolna
kegl d ell, de en tekintettem az Jo attia fiasagot es sok Jo
akaroinknak torekeseket, ugy engettem nagy emberwl kegdnek.
Megh irtam Melytt Peter Vramnakis akarathomat ez elect, es
kegl d etth megis Intem parcha az Jo uegezeshez kmed magat, had-
gion bekot az en fiamnak es az enymnek. Tarcha megh Isten Jo

egessigben kegldetth. Datum Nagy Ida die 18 Juny Anno 1608.

Kek szolgal

Czobor Myhaly

Magnificae dominae Christinae Chapy de Eszen /.../ Domi-
ni Pauli Melyth, relictæ Viduæ /Dominae nobis/ ... obser-
uandissimæ

Z. 856. Autográf.

V.

NAPRAGYI DEMETER

Szentiványi Jánosnak

Prága, 1600. december 20.

Generose domine frater obseruandissime Seruitiorum commendationem.

Istennek hala en egesegeben uagiok. Ha kegdís iol uagion minden haza nepeuel igen órwlm. En az kóueteket uarom kik egiket aszt hozzak az több propositiók közzót, hagi soha Erdeliben pwsópokseg ne legien, de bolonchag, mert ó felsege arra nem megien. Zilah kezwnknel uagion. Az szolgaink immar ot uadnak es birjak. Az többitis jsten kezwnkben adgia, ha adgig ualami új fordulas nem leszen Erdeliben. Az Szent Laszlo Koronaja ugi teczik hagi az k.ladaiaban uagion. mikor k.ualami bizot Embertwl hamar fel kwlhetne igen akarnam, de ugi hagi ne tudnak michoda. meg akarnam köuekkel rakatni mig it leszek. Turzo Vramot mondgiak hagi fel iw, ha hamar jwn<i>e el hozhatna, de aszt ki tudgia mikor leszen. Az mint k.modot talalhatna benne igen akarnam. Henkeli Lazarhozis talam Bechben io uona kwldeni, hagi osztón ó nekem kwldene. Azonközben k. kwlgion az szolgaimnak, kik az louakkal Turzo Vrammal uadnak, eginéhani forintot, ha ruha kellis, En kedet ha ala megiek meg elegitem. Ha penig olli kochi jwne, Palkois el hoszhatna az Koronát. Isten sokaig eltesse keteket. Datum Pragae 20 Decembris Anno dominj 1600.

Dominationis Vestrae Generosae

Seruator et frater

Demetrius Napragi

Electus Episcopus Transilvanensis

Generoso ac Egregio Joanni Szenthiuany, Vicecomiti Comitatus Liptouiensis &c. Domino et fratri obseruandissimo

Szentiványi cs. lt. Nr. 201. Autográf.

75.

Batthyány Ferencnek

Sopron, 1608. július 26.

Spectabilis ac Magnifice domine, Domine Vicine obseruandissime Seruitiorum commendationem. Az minth megh irtam ennek-eleőtte kegdnek, en fel mentem wala Bechben, de szinten akkor, hogy oda érkeztem, eő Felseghe Schot Wienbe indult neminemeő dolgokert, az howa az Graeczy Feyedelmekis mentek. En mindazon-altal eő Felsegewel az szekerbe eleget beszelletem wala, meny-nyit akartam, nagy kegyelmességét mutatta hozzam; Az teőbbi keőzeőt hoztam eleő eő Felsegenek Nadasdy Thamass Vram nepenek sok kar tetelit melliet most ott az szeghensegen, es az Nemes-segenis minden kemelléss nekül chelekesznek. Eő Felseghe arra azt mondotta, hogy Illyesshazy Vram azt irta eő Felsegenek, hogy annak az had nepenek megh egy hoo penzekkel tartoznak, es az dunan <tul>innen walo Warmegyek contribualnak, es megh fizettwen nekik, el bohattiak eőket: Az mint hogy eő Felseghe im chak mostanabanis, hogy ott fen woltam, irt az Warmegyeknek, hogy megh gondolwan eő Felsegenek hazank mellett fel wett sok faratsaghit es gongiait, contribuallianak walamitt az kiwel azt az Nepet contentalhassak.

Az my az Simeghy dolgott illethy; azt eő Felsege im nem reghen, az mint iol tudgya kegd, másnak conferalta wolt; Azon-ba az Nitray Púspeőkség az szegheny Szuhay⁺ Vram halála vtan vacalny kezdwen, vgy conferalta ezt neky vyobban eő Felsege: Most mentek ell az Introductiora Cardínal Vrunkal⁺ es Ban Vrammal Bechbeől⁺, Kegd azert lassá mitt chelekeszik.

Az kegd szolgait, Keserű Istwant es Lenard Deakot most az vtban eleő talaltam: Megh montam nekik, hogy eő Felseget most Bechben nem talalliak: Ez ieőweő hetfeőn waryak haza. Kegdennekem paranchollyon, az mibeől tudok eőreőmest szolglok kegd. Isten sokaigh eltesse kegdet io eghesseghben. Datum Soprony 26 die July. 1608.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Amicus

Demetrius Napragj

Electus Episcopus Jauriensis

Spectabili ac Magnifico domino, domino Francisco Battiany, Libero Baroni in Vywar Szolonok, et Rohoncz, Comiti Comitatus Soproniensis, et partium Regni Hungariae Ultra Danubianarum Generali Capitaneo. &c. Domino Amico et Vicino obseruandissimo.

B. 33 543. Az aláírás autográf.

+ A név beszúrva.

+ - + Beszúrva.

76.

Keserű Istvánnak

Győr, 1609. április 22.

Generose domine Vicine obseruandissime. Seruitiorum commendationem.

El wettem az kegd lewelet, melyben kegd irya mint weget legyen az Vrral Battiany Vrammal eő kegmewel. Lam szinten vgy teőrtent, az mint en kegd megh ieőwendeőlleőttem, hogy az ny keőzeőttűnk walo wegezesben semmy nem leszen. Az minemeő Conditioikat proponal kegd, azokat chak azért irta kegd, hogy tessek, hogy en raytam mulik ell: Tudwan azt kegd, hogy en a-

zokra az Conditioakra nem mehetek: Mert Azok lehetetlen dolgok, hitem ellenis volna. Azert en mostis azon ember wagiok, walamit akkor kegd en welem el wegezet, en azt megh allom. Ha most Battiany Vram Szombathelyen le teszy az ezer forintot Szent Giörgy napiara, az el mult nagy karaimat el kel immar szenwednem fogadasom szerent; Az ieöwendeörül en magamra olyan obligatiot nem adhatok, az minemeöt kiwan kegd. Ennekem bizony senkiwel walo perekedesem nem kellene: De ketelen wagiok wele, mind Kiraly Vrunkat eö Felget busitanom erette: Mind penigh maskeppen Igassagomat oltalmaznom. Ha kegd be wisz az ezer forintot Szombathelyre: Tetesse be kegd az Kapta-lanba. En ewelis megh mutatom az en embersegemet, es az Vrak-hoz walo obseruantiamot. Walamy borok felölis ir kegd, hogy az masik ezer forintnak sommayaban tuduak, miwelhogy akkor az bornak Akoya harom forinton iart. En nem tudom azokat az bo-rokat. Tudom hogy Battiany Vram küldeöt oda harmincz ket Ako semmire kelleö bort. Ha azt harom forintra tudgya kegd, enis arra tudom ez két esztendeöben ednehany ezer Ako el witt bo-raimat: ky, nem ket ezeret, hanem tizenket ezer forintotis fogh tenny, de mind ezek hadgiarianak, elegy hogy engemet Vram eö keglme Szomszed Vram chak szowal tart. Isten sokaigh eltesse kegdet io eghesseghben. Datum Jaurini 22 die Aprilis. 1609.

Generosae Dominationis Vestrae

Amicus

Demetrius Napragj

Electus Archiepiscopus Colocensis

Generoso domino Stephano Keserü, Spectabilis ac Magnifici domini Francisci de Battian, & familiari. & Domino Amico et Vicino nobis honorandissimo

B. 33 544. Az aláírás autográf.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1609. augusztus 23.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Vicine obseruandissime

Seruitiorum /comme/ndationem. Kegdnek egy reghy szolgálta talala megh engemet, Otrokochi /.../ Ky, az mint mongia, kegdet hat esztendeigh szolgalt: Most /..nt/ wolt Totth Orszagban neminemő Joszagaban statu/altatni mag/at; De onnan megh iuwen walamy Pribek halalaban keg/yelmed arest/altatta, es kezessegen bochatta ky. Bizakodwan azert, hogy /ennekem/ kegdnel walamy gratiam wagyon, es azertis, hogy az Alfeöldeön /az/ en magam Atiamfiaitis szolgalt; kere engemet, hogy kegdnel teőrekedn/em/ mellette. Ha ezert kegdtől meltatlan dolgot nem kiwanok, keglmedet /ke/rem, mint bizodalmas Vramat, kegden erettem chelekedgye megh /ezt/ az prima gratiat, es engedgyen megh neky. Most ismegh az hagiót Terminusra Totth Orszagba kellene menny, de az kegden disgratiaban lewen el nem mehett: Ky miat szegheny mind Joszagaban, miwelhogy az Terminusra nem compareal, s' mind penigh az ott walo wetesiben nagy karokat wall. Kerem kegdet, kegden weggye gratiaban, es az en keresemre engedgyen megh neky. Jo walazt warok kegdtől. Isten sokaigh eltesse kegden io eghesseghben. Datum Sabariae 23 die Agusti. 1609.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Vicinus

Demetrius Napragj

Electus Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Bat-tian, Libero Baroni in Vywar, Szolonok, et Rohoncz, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario, et par-

tium Regni Hungariae Vltra Danubianarum Generali Capitaneo &c.
Domino Vicino obseruandissimo

B. 33 545. Az aláírás autográf.

78.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1609. szeptember 4.

Spectabilis ac magnifice domine patrone obseruandissime
Seruitiorum commendationem

Immar az nap szinten el niugszik uala, hagi Keserw Vram az ked szep leuelet meg ada. Kire az időnek rövid uolta miat nem felelhetek hónap beuebben felelek. Kerem kedt en nekemis chelekegiek ugj ked, hagi se nagi karomra, se nagi kissebse-
gemre, auagi ne talam hitem ellen se essek. En contentus ua-
giok immar az el multakert az ezer forintal, es ez esztendo-
benis az ezerrel az ked dispositioia szerint. Az iovendokrol
kegdis igen contentus lehet az tizenketszaz forintert magia-
rul ertuen. Szent Georgj napian le tewen. En kenek igazan
szolgalok meg latia ked. Tarchia meg Isten kdet sok esztende-
ig aszoniommal es szep fiaual anniaual es minden hozza tarto-
zokkal egietemben, Datum Sabariae 4 die Septembris. Anno Domi-
ni 1609.

Eiusdem Illustrissimae Dominationis Vestrae

Seruitor et Vicinus

Demetrius Napragj

Electus Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Bat-
tian, Libero Barony in Vywar, Szolonok, et Rohoncz, Comiti Co-
mitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro,

Sacrae Regiaeque Maiestatis Consiliario, et partium Regni Hungariae Ultra Danubianarum Generali Capitaneo. &c. domino Vicino obseruandissimo

B. 33 546. Autográf.

79.

Thurzó Györgynek

Sopron, 1610. február 1.

Illustrissime ac Magnifice domine Comes, Domine frater et Patrone obseruandissime

Seruitiorum commendationem. Ez napokban egy Zecheny Hadnagiot Bene Ferenczet az Theóreókeók megh eöltek, akarwan megh torlany, chak ez eleót az Magiaroktul Sayo Szent Petert raytok eset, az mint beszéllek, meltatlan Ver ontast. Ennek eótwen lora wolt Hadnagysaga. Vagyon nekem egy Atiamfia Marczaly Miklos, kinek egy woltam az Annyawal: Zechen mellet wagyon Joszagochkaya, Ketsegh nekül io vitez legheny; Kér engemet azon, hogy en annak az helyet neky szerzenem. Azert kerem kegdet mint bizodalmas Vramat, es patronusunkat, hogy kegdt azt az Hadnagysagot adgya neky: Az mint hogy gondolom meghis adhattia kegdt; Awagy eó Felsegenel promoueallia. Ennekem kegdben oly nagy bizodalman wagyon, hogy en erettem ezt az gratiat, pro immortalis beneficij loco, meghis chelekeszy kegdt. Vgyan ezen Atiamfianak ez ieówendeó Sexagesima Wasarnapon Zolyomba leszen menyeghzeye. Oztroloczky Menyhart Leanyat wette. Minthogy ilylen keózel walo Atiamfia, tisztesseges eóreóme napiara oda wolna szandekom. Kerem kegdet mint Vramat, szerelmes Eóchemet, ielenche megh egy kys czedulachkaya által, ha nem lehetneő onnan feóllúl ebben walamy consideratio. Isten giogicha megh, es sok esztendeigh eltesse kegdet. Datum Soprony 1 die February 1610.

Illustrissimae ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor et frater addictissimus

Demetrius Napragj
Electus Archiepiscopus Colocensis

Illustrissimo et Magnifico domino, domino Comiti Georgio
Thurzo de Bethlehemffalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cu-
manorum, Comiti perpetuo Comitatus Aruensis, Sacrae Regiae Ma-
iestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenenti & Domino
fratri et Patrono obseruandissimo. Viennae.

Th. R. 82. fasc. 17. sz. Az aláírás autográf.

80.

Batthyány Ferencnek

Győr, 1610. március 22.

Spectabilis et Magnifice domine, Domine obseruandissime
Seruitiorum commendationem. Pittsh Giórgy Vram ide Giórré
külte emberet hozzam; kiuannia azt teólem, hogy az minemeó
pénz ott kegdnél volna ez esztendeóbely dezmaért, Arenda, azt
neky deputalnam. Az 12 száz forintot neky deputaltam: Mert az
eót szazat tudgya kegd⁺ hogy Theóreók Istuan Vramnak rendeltem
az kegd akarattiabol. Kegdet kérem, kegd wegyn quietantiat
teóle az 12 száz forintrol. Isten sokaigh eltesse kegdet Asz-
szonyommal es szép giermekiuel egyetembe. Datum Jaurini 22 die
Marty. 1610.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor

Demetrius Napragj
Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Battian, Libero Baroni in Vyuar, Zolonok, et Rohoncz, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario &. Domino obseruandissimo

B. 33 548. Az aláírás autográf.

+ E szó beszúrva.

81.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1610. augusztus 17.

Spectabilis et Magnifice domine, Domine Vicine obseruandissime

Seruitiorum commendationem. Az dezmakat kegk oda adtam, es chak keués penzen. Keórmeőndeót penigh, mielhogy nem ahoz az Joszaghoz walo kit kegđ reghenten az Púspeőkeőktől arenaldalt, hanem mas külőőn Joszagh, Vgyan nem akartam kegđnek arendalny; Hanem, az szolgaim vgy adak ertesemre, hogy Keórmeőnd chak Krayczaros dezma, es nem sokat teszen. Az kegđ ott walo Tisztartoya penigh, Somogy Andras nem elegedik, az mint ertem, az reghy szokassal, hanem az ott ualo lakosoknak nagy károkkal es nyomorusagokkal, irremis sibiliter, minden engedelem nekől, in specie szedy az dezmakat. Kegđet azért kérem, kegđ hadgya megh neky, hogy hadgyon beket nekik, es az reghy szokasokba tarcha megh őőkeőt. Seőt nem tudom az kegđ akarat-tiabolé vagy honnan, nem chak azt chelekeszy, hanem annakfelette, ky ighen mod nekől walo szokatlan dologh, az szegheny Keórmeőndy Apaczakonis megh wette az dezmat, kilencz hold feőldeket wette ell, az kalastromnak teőuét es fundamentomat asattia, es sok egyeb boszszusagokat es iniuriakat cheleke-

szik raytok. En lattia Isten az kegd iauaert es bőchűletiert szollok, hogy eó Felsegenek Kiraly Vrunknak az Apaczak kiualtkeppen walo protectioiaban wadnak; es miuelhogy ez el mult tenis supplicatiot adtak wala be eó Felsegenek panasz keppen, eó Felsege két Vrat walasztot wolt kegdhez azoknak az panaszoknak megh latasara; ky noha eddigh el halladot, mindazaltal tudom hogy eó Felsege tellyesseggel el mulny nem hadgya, hanem ez utanis megh lattattia, ha ekeppen nyomorgattatnak szeghenyek. Kegdet azert kerem, mint bizodalmas Vramat, tekintuen ebbe kegd maga a beóchűletit eó Felsegenel, szollicha megh erőlís kegd az Keórmeóndy Tisztartot, hogy ne haborgassa eókeót: Mert soha nem volt szokas, hogy az Apaczak, auagy egyeb szerzetbeliek, dezmat adgyanak, kiualtkeppen az Egyhaz feölden. Az Keórmeóndieketis ky nem wehettiük reghy szokasokbol, es Vyat nem szabhatunk nekik ez nyomorult allapattiokban; hanem abba kel megh tartanunk nekünkis, az miben az my eleink mind ez ideigh megh tartottak eókeót. Ezekreól hamar walo walaszt warok kegdteól. Isten sokaigh eltesse kegdet, minden hozza tartozoial, kedue szerent walo io eghesseghben. Datum Sabariae 17 dié Augusti. 1610.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Vicinus

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Batten, Libero Baroni in Vywar, Zolonok, et Rohoncz, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro ac Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario &. Domino Vicino obseruandissimo

B. 35 549. Az aláírás autográf.

Batthyány Ferencnek

Győr, 1610. október 19.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Vicine obseruandissime, Seruitiorum commendationem.

Mentem wala ez napokban Nagy Zombatba Cardinal Vramat latogatnj; Onnan megh iúwen, talaltam itt kegk egy leuelét, kiben kegk walamy fekete Aghár felől ir, ky Poppel Vramé wolt wolna. Bizonyossan el hidgye azert kegk, nem hogy en azt, de ha ez wilagon annal iob, es hiresb Aghár nem wolnais, bizony el nem titkolnam kegdtől. Az szolgaimatis mind fenegetessel, s'mind eskűwessel rea keszeritettem, hogy megh mongyak, es leó adgyak, ha keózeótteók wagion: de eskűsznek, hogy eó nalok bizony ninchen: Megh sem tagadnak, vgy gondolom, ha keózeótteók wolna. Azon kiweól, vgy wagion, hogy magoknak, ednehany rendbely, szép es io Agharok wagyon, kik keózzúl, ha ketteót akaris kegk el witetny, az kegk parancholattiara eóreóment oda adgyak. Kegdet azert kerem, kegk Poppel Vramat inche, hogy eó kegme szenuedgye bekeseggel annak az Agharnak el weszését: Mert ha az szolgaimnal wolna, soha bizony oly io nem lehetne, hogy az keglmed parancholattiara ky nem kerestetnem: Mert ennekem immar keues giónyeórásegem wagyon az Agharakba, azert, hogy naponkent mas dolgaim, es szorgalmatos foghlatatossaghim wadnak. Kegdet azert kerem, mint bizodalmas Vramat, kegk ennekem megh bochasson: Mert ennel egyebet nem irhatok kegk. Tarcha megh Isten, es eltesse kegdet, minden hozza tartozoival, kedue szérent walo io eghesseghben. Datum Jaurini 19 die Octobris 1610.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Vicinus

Demetrius Napragi

Archiepiscopus Colocensis

P.S. Knek egi uj köniuechket kwltem oluastassa el kegđ. Cardinal Vram adá nekem uesse egibe kegđ az Apologiaual es itellie mellik masik.

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Bat-tian, Libero Baroni in Vywar, &. Comiti Comitatus Sopronien-sis, Agazonum Regalium in Hungaria' Magistro, ac Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario &. Domino Vicino obseruandissimo

B. 33 550. Az aláírás és az utóirat autográf.

83.

Thurzó Györgynek

Győr, 1611. március 17.

Illustrissime et Magnifice domine Comes, Domine Patrone et frater obseruandissime.

Seruitiorum addictissimam commendationem. Vgy wayon hogy ennekeleótte kegđ ighen serió parancholt wala, hogy ad 15 istius mensis Posomba mennek, neminemeo dolgoknak, es Cau-saknak megh látasára, az teóbbiuel egyetembe, kiket kegđ hiwa-tot: Es meghis irtam wala kegk ez el mult napokban, hogy szer-dan altalan foghua ott leszek: Es szolgamatis kuldeóttem szal-lasert, ky mostis ott wayon. De oly akadekim talalkozanak hirtelen, hogy semmikeppen el nem mehetek. Mely impedimentumo-kat, ezen iambor szolgam által, megh izentem szoual kegk. Fe-lette ighen kerem kegdet, mint bizodalmas Vramat, es szerelmes Atiamfiat, adgyon audientiat neky, es hidgye megh szauát, s' wegye az en igaz mentsegemet. Az Vristent hiwom bizonsagul, es az kik itt keózel uadnak, hogy soha megh sem gondoltam, hogy el ne mennek: Hanem egy hituan Tisztarto miat león aka-dekom. Chak az keglmeddel walo conuersatioertis el kellett wol-na mennem. Cardinal Vramis felette sziwe szerent, es bizonyos-

san wárt oda. Talam penigh nemis wolnek ott szükségese, mert az minemeó dolgokat kegd most ott megh lattat, mind Criminalisok, in fine finali wadnak, chak pronuncialny kelletik vgy gondolom. Az promissumot en magam akartam kegd praesentalny, de nem lehete. Hanem im az szolgamtul kuldeóttam megh. Adgyon Isten kegd rea gratiat, hogy azokat, ad salutem animae, et gloriam sui nominis immortalem, szúntelen szeme eleót wiselwen, be teólthesse kegd. Ezt az irast, szép gyenghe tablach-kaba kel chinalny, es az Pictorral szeppen megh festetny. Ha el mehetek wala, en magham akartam megh chinaltatny, es vgy praesentalny. Kúltem egy kys keónyuechketis az kegd Bibliothecayaba: Gondolom hogy ott effele ninchen. Az keónyw nem szép, de réghy; oly materiatis tractal, kit kegd iol tud, es elégghe instructus azokban kegd. Meghis in mei memoriam, had legyen ott az Bibliothecaban. Tarcha megh Isten es eltesse kegdet, minden hozza tartozoial, sok esztendeóhigh io eghes-seghben. Datum Jaurini 17 die Marty. 1611.

Illustrissimae ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator addictissimus et frater

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Illustrissimo et Magnifico domino, domino Comiti Georgio Thurzo de Betthlemfalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, nec non de Arwa eiusdemque Comitatus Arvensis perpetuo et supremo Comiti, Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenenti. &c. Domino Patrono et fratri obseruandissimo.

Th. R. 81. fasc. 21. sz. Az aláírás autográf.

Batthyány Ferencnek

Kesző, 1611. április 25.

Spectabilis et Magnifice domine, domine obseruandissime, Seruitiorum commendationem.

Teórtének ide Keszőben iúneóm: Es hozák az kegđ leuelet, az Palatinus Vrameual egyetemben: kiben kegđ az Arenda felől ír, es menty magat, hogy kegđ Szent Giórgy napiara le nem tehety: Mert ninchen: Es kegk Cheh Orszaghban kellettik menny. Hogy kegk penze ne legyen, azt az Orszaghba keues ember hiszy el: Seót bizonnnyal írhatom kegk, hogy az emberek azt beszél-lik, hogy gazdasaggal, es penz giútesselis, az szegheny megh holt Nador Ispant, kezdy kegđ aequalny, es nehezen adgya ky kegđ az penzt; De en azt nem disputalom. Adgyon az Vr Isten kegk sokat. Wagyonis kikre maradny, Mert Isten kegk szép magh-zatokat adot. En bizonyara ighen kiuannam, hogy kegđ se magat, se engemet, effele fizetessel ne bantana: Hanem az reghy io szokás szerent, az mitth az feöld terempt, in specie adatna ky kegđ az alatta walokkal, igazan, haborusagh nekül.

Az my az Cheh Orszaghy vtat illethy, adgyon Isten kegk szerenches vtat, es hozza megh io eghesseghben. Ennekemis teghnap erkezek eó Felsege parancholattia, mikor szinten Pápa-ra Theóreók Istuan Vram⁺ nagy szeretettel varna ebedre. Kiben eó Felsege felette int es paranchol, hogy leuele latuan, min-gyarast menten mennyek Pragaban: Mert eó Felsegeuel es az Orszaggal minden iot wegezet, es immar restal az Coronatio: ki-ben kiuannya az en ielen woltomatis. Irya aztis, hogy teóbbbe-ke-tis hiuatot, de en nem tudom kichodakat. Elégh hogy en innen el indulok holnap Giórre, Istennek seghitsegeből; Onnan osztón walamint, s' walahogy Praga fele indulok. Sokaigh eltesse Isten kegdet, es adgya lassuk egymast io eghesseghben. Datum ex Kesző 25 die Aprilis. 1611.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Vicinus

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

/.../ domino, domino Francisco de Battian, Libero /.../
Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum /.../ ia Magistro, ac
Sacrae Regiaeque Maiestatis Consilia /.../ &c Domino et Vici-
no obseruandissimo

B. 33 551. Az aláírás autográf.

* E szó beszúrva.

85.

Thurzó Györgynek

Győr, 1611. április 30.

Illustrissime et Magnifice domine Comes, Domine frater
obseruandissime

Salutem, et seruitiorum addictissimam commendationem. Er-
tettem hogy kegd immar az Szent Gíörgy Octauara alá indult,
de azonkeőzben az Hėwizben tért; Adgya Isten, hogy hasznallyon
kegdnek, es ismegh iűyeőn megh io eghesseghben keglmed. Enge-
met Keszeőben talala eő Felsegenek erős parancholattia, hogy
Pragaban sietnek az koronazatra. Elėgh seghenyűl wagiok min-
den felől az sok keőltsegh miat. Bizony nem ennekem walo vth;
Betegesis wagiok. De meghis mindazon altal, Istennek akaratti-
abol, ez ieőueő heten el indulok. Megyek az mint mehetek: Es
ha Isten oda wiszen, az keglmed io hıret neuet eő Felsege Vd-
uaraban, es mindenűt, az hun szűksegh leszen, wiselem. Koma-
romy Istuan, es Kallay Gíörgy, kerenek engemet, hogy kegdnek

irnek mellettek neminemeó dolgokban. Kit eók ennekem megh nem montak. Ha lehetséges dologh, es kegđ tiszti bantasa nekúl megh lehet, keglmed en erettem chelekedgyek iol welek. Tarcha megh Isten kegđet sok esztendeigh, minden hozza tartozoial, es adgia lassuk egymast io eghesseghben. Datum Jaurini vltima die Aprilis. 1611.

Illustrissimae ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater addictissimus

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Illustrissimo et Magnifico domino, domino Comiti Georgio Thurzo, de Betthlemfalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, Comitatus Aruensis perpetuo et supremo Comiti, Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenenti. &c. Domino fratri obseruandissimo.

Th. R. 82. 18. sz. Az aláírás autográf.

86.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1611. július 17.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Vicine obseruandissime Salutem, et seruitiorum commendationem.

Talala megh engemet Theóreók Ferencz Vram, Nadasdy Pál Vram iambor szolgálja, panaszkoduan, hogy kegđ az Egyhazas Hollossy Jozzagabol, mind az dezmat, s' mind penigh az kilenczedet megh wétetne. Tudhattia penigh azt kegđ magatulis, hogy en az Nemes emberek Jozzagat nem arendalhattam kegk, nemis arendaltam, hanem chak az kegđ tulaydon Jozzagaban walo dezmaimat. Kegđet azert kerem mint io akaro Vramat, kegđ ne kezgyen

semmy affele innouatiot, az ky ez eleót nem uolt, es ez utan sem leszen. Hogy en reamis panasza ne legyen, hogy en immar az reghy szokas ellen, más vy format hozok be az dezma el arendalasaban; Es hogy az szeghenséghis gonozt ne mongyon, hogy eókeót vexalliak es haborgattiak effele vysagh be hozasert. Isten sokaigh eltesse kegdet, minden hozza tartozoiual, kedue szerent walo io eghesseghben. Datum Sabariae 17 die July. 1611.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor, et Vicinus addictissimus

Demetrius Napragj
Archiepiscopus Colocensis

P. S. Walazt warok keglmedtől.

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Bat-tian, Libero Baroni in Vywar, Szolonok, et Rohoncz, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro ac Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario, &. Domino et Vicino obseruandissimo.

B. 33 552. Az aláírás autográf.

87.

Thurzó Györgynek

Rákos, 1612. április 7.

Illustrissime et Magnifice domine Comes, domine frater obseruandissime, Salutem, et seruitiorum addictissimam commendationem.

Istennek legyen hala, az nehez betegségbeól walamennyre megh keónnyebeduen, szinten ma keóltam fel az ágybul. De lat-

tia Isten, hogy felette ighen gyenge ereóuel vagyok, vgy hogy mint az Nyarfa leuelet, mégh az szélis chak el nem fu. Minek eleótte beuebben iryak azert kegdnék, es szolgamat kúlgym fel. Keglmédet kerem az Istenertis, hogy keglméd, az teób ott walo Vrakkal égygút, az dunan innen walo Generalis kapitansagot hozza helyere. Mert halhatatlan dologh menny sok lator ember wagygon szellyel itth ez feóldeón. Vgy annyra, hogy, nemhogy immar batorsagosan iarhatna ky az ember, de mégh chak⁺ az maga hazabanis nem lakhatik felelem nélkül. Es, minthogy az gonosz teueóknek ninch senkíteól semmy felelmek, oly nagy szíuet wettek az nyluan walo gonossagra, hogy nemely helyeken Szombathely tayan mégh az falukrais rea útnek: Az gazdakát ighen werik, auagy meghis eólik; az hazban penigh walamit találnak, fel takaryak, es witten wiszik. Mondhatnek kegk nemellyeket, kikre nyluan walo panaszwagion; kik vgyan alkalmas allapattaly emberek, es meghis affele koborlokat tartnak hatok meghet. Kikról kegk ez napokban beuebben izenek. Sokaigh eltesse Isten kegdet, minden hozza tartozóual kedue szerent walo io eghessegben. Datum in Rakos 7. die Aprilis. 1612.

Illustrissimae et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruitor et frater addictissimus

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Illustrissimo et Magnifico domino, domino Comiti Georgio Thurzo, de Betthlemfalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, perpetuo et supremo Comiti Comitatus Arwensis, Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenenti. &c. Domino et fratri obseruandissimo

Th. R. 82. fasc. 19. sz. Az aláírás autográf.

⁺ E szó beszúrva.

Batthyány Ferencnek

Kesző, 1613. december 11.

Spectabilis et Magnifice domine, domine obseruandissime,
Salutem, et Seruitiorum meorum commendationem.

Az keglmed parancholattia szerent am irtam az Vasuary Kaptalannak, ha foghna valamit. En mégh nem szinten wagiok informatus ebben az dologban, de ennekemis vgy tetczik, hogy Papay Vramnak, nem kellett volna magatul az Executiora menny, Hanem wagian az Kaptalanokban Catalogus, es tudgyák eők kinek kel menny az Executiora: Mert az Relatoria vtan, mikor az Notarius ky adgia oszton az eghész processust, vgy szoktak irnia, Fratrem et Concanonicum nostrum e' medio nostri misimus et expediuimus, Mert oszton az kegd Aduersariususa ighen megh sulyosithatna az Kaptalant az országh eleót. Holot az léuelbe hamis Relatio talaltatnek. Azert mindazonaltal kemennyen irtam az Kaptalannak. Bizoniara banom az kegd karuallasat ebben, egyébennis. Hidgie el kegd, en kegd nagy sziuem szerent szolgálok, walamire elégh wagiok. Tarcha meg Isten kegdet, minden hozza tartozokkal, sok esztendeigh io eghessegben. Datum in Episcopali meo Castello Kesző Vndecima die Decembris 1613.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator addictissimus

Demetrius Napragj
Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Batthián, Libero Baroni in Vyvár, &c. Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c. Domino obseruandissimo.

B. 33 553. Az aláírás autográf.

89.

Kisfaludy Balázsnak

Kesző, 1614. március 16.

Generose domine Amice et Vicine Nobis honorandissime Salutem, et officij nostri amicum commendationem.

Itth Egyházas Keszőn lako egy Jobbagiomnak, Sziluas Balasnak teórue nye wolt az Vasuarmegye Szekin, Palasti halalaban; Kireól sententiaia lett. De minthogy nem tudgyuk mint pronuncialtak az sententiat, ha per non venit, wagy más keppen per definitiuam sententiam, kegdtól akartam wegere menny, es megh tudny. Kegdet azert kerem, keg d adgia tuttomra, mint lett az a' sententia. Sokaigh eltesse Isten kegdet io eghesseges es szerenches allapatban. Datum in Kesző 16 die Marty. 1614.

Generose Dominationis Vestrae

Amicus et Vicinus

Demetrius Napragi

Archiepiscopus Colocensis

Generoso domino Blasio Kysfaludy, Comitatus Castriferrei Vicecomiti. &c. Domino Amico et Vicino nobis honorandissimo

B. 33 554. Az aláírás autográf.

90.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1614. szeptember 1.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Vicine obseruandissime, Plurimam felicitatem, et seruitiorum meorum addictissimam commendationem.

Istennek kegyelmessegebeól, immar my Linczbeól wiszsza iúttúnk Béchbe. Ott, mind Chászár Vrunkat eó Felseget, es az Feyedelmeket, s' mind penigh az Orszagok keóueteit, Magyar Ország neúeuel salutaltuk, kik mind feyenkent nagy eóreómost es szeretettel láttak bennünket, es Magyar Orszagnak minden seghitseggel ayánlottak magokat.

Ertettem az kegđ betegeskedeset, kit bizony szíuem szere^{nt} bantam[†] es nem eóreómost hallottam. Es kiuanom, hogy az Isten kegđet reóuid nap ismegh fel giogycha, es sok esztendeigh tarcha megk kedues io eghessegben, Aszszonyommal, es minden hozza tartozokkal egyetembe.

Egyeb vysagot nem tudok mit írnya kegđnek, hanem, hogy Kolonich Vram az Orszagh teórekedesere immar megk szabadul remellyúk. Az oda fel walo Orszagokis semmikeppen az Hadat nem akaryak. Sokaigh eltesse Isten kegđet io eghessegben. Datum Viennae prima die Septembris 1614.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator addictissimus et Vicinus

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Bat-tián, Libero Baroni in Vyvár, Szolonok, et Rohoncz, Supremo Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c Domino et Vicino obseruandissimo.

B. 33 555. Az aláírás autográf.

[†] E szó beszúrva.

Batthyány Ferencnek

Kesző, 1614. október 21.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Amice, et Vicine obseruandissime Plurimam felicitatem, ac seruitiorum meorum addictissimam commendationem.

Immar három eghész esztendeye, hogy egy szegheny Jobbagiom, Horuathth Giórgy, az kegd Jobbagia miat, Monár Marton miat, ighen nagy karuallasban wayon, azért hogy az keglmed Jobbagyaert kezes lett wolt. Eleget futot faradot azutatul foghua nyaualias, de chak heaba lett minden faradsaga. Teórueny napot ketszer wayy haromszoris hattunk neky, kire Blaskouitth Vramis, minthogy interessatus ez dologhban, igerkezet, hogy rea iú, de egyszer sem iúth. Nem tudunk mit mielny, mert ha embert tartoztatunk, eóis tartoztat, es igy chak weszekedik welünk. Hanem kegdet kerem, mint Vramat, hogy megh tekintuen kegd az keózeónseges igassagot, es az mellet az io szomszedsagotis, eleghittesse megh kegd az szegheny karuallot Jobbagyomat; Nem io embereknek haborusagot es giúleólseget úzny, anniuál inkább masokat megh nyomoritany, Mert az szeghenieknek nyomorgatasa, nagy Isten ellen walo wétek, az éghre fel kialt, az Istent haraghra gheryezty, es az szeghenyek nyomorgatoynak megh büntetésére indittia.⁺ Ky hogy ne legyen, kegd eleit wehety, megh adatuan az szegheny embernek az my az eóue; kinek oly igassaga wacion hozza, mint ennekem az magam ruhayahoz. Meltois penigh hogy kegd megh eleghittesse, mert az kegd Jobbagyuál akaruan iol tenny, egyeledet ebben a karuallasban. Jo walazt warok azért kegyelmedteól. Tarcha megh Isten kegdet sok esztendeigh io eghessegben. Datum in Kesző, 21 die Octobris 1614.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruitor et Vicinus,

Demetrius Napragi

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico domino, domino Francisco de Battian, Libero Baroni in Vyuár, Szolonok, et Rohoncz, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium Magistro, ac Sacrae Caesariae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c. Domino Amico, et Vicino obseruandissimo

B. 33 556. Az aláírás autográf.

* E szó beszúrva.

92.

Batthyány Ferencnek

Rákos, 1614. december 15.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Vicine obseruandissime Plurimam felicitatem, ac seruitiorum meorum commendationem.

Megh bochasson kegđ, hogy az kegđ leuelére ilyen késén felelek, Mert miuelhogy eó Felsege keőzeót, Pograny es Lengyel Vramek keőzeót wagon az dologh, eó Felsegeuel kellett keőzlenem az kegđ leuelet. Ennekem eó Felsege ez eleót ednehanszor megh parancholta, hogy az en Púspeóksegem alat walo szentegyhazakat, parochiakat, es kalastromokat, az réghy io szokas szerent megh latogassak: Meghis parancholta, hogy az szentegyhazakat mindenút fel nissak, es engedelmesek legyenek mint igaz Praelatusoknak. En mindenút hiuen iartam el az en tisztembe. Mindenút beis bochattak. Mikoron Matersdorffhoz keőzelgetnek eó Felsege Joszagaban, az mezeón wala egy szentegyhazachka, a' feleöl ilyen controuersia wagon, az eó Felsege Fraknoy Rentmastere azt mondotta, hogy az eó Felsege fundusan wagon, ezek viszontak az Pograniak es Lengyel Vrak, azt asseneraltak, hogy az eó fundusokon wacion. De akar mellikén legyen, azt en nem disputalom, elegh hogy az megh bizo-

nyosodot, hogy Matersdorffhoz walo filialis Ecclesia. Mikor a' Rentmaster izent volna a' faluba, hogy megh nissák, es enis egy eghesz oranal touab az esseón, es mezeóban, ehen ot warakoznam, es mind hitemre embersegemre hiunam ky az Egyházfiat, az Praedikatort azonkeppen, hogy semmy bantasok nem lenne en teólem, chak tudakoznam az Egyhazy ieóuedelem es fogyatkozások feleól, nem ieóue a' Praedikator, azt mondak hogy el futot, el wéghre ieóue ky harom wagy negy polgar, en bizony nemis tuttam szinte ky Jobbagy, egy eóregh ember, reszegn szabasu, mikor szép szoual kernem, hogy megh nissa azszentegyhazat, hiszem ha az szentegyhazat megh nittyak, aual Papistakka nem lesznek, nem embersegesen szolla, mind magam, s' mind wallasunk ellen, le szallek az szekerrúl egy kichinnye a' szakállába kapék, egy keuesse rantam megh, monduan az szolgaimnak, nissatok megh az szentegyhaz aytayat, meghis nitak mingyart, be menuen elegh vlatatossan talaltam, mint affele puzta barlangot: Ottis hit-tam eleó az Praedikatort, es az eóregh népet, kerdettemis, mért futot el az Praedikator, azt mondák hogy eók nem tagadhat-tiak, az a' hire, hogy immar harmatis werettem wasba benne. En arra azt felelem, hogy bizony nem igazat mondot benne, az ky monta, mert chak égyet sem bantottam az Praedikatorokban, hanem az en Papiamat, az kik iol nem wiseltek magokat. Elegh hogy vgyan nem ieóue, <elegh hogy> es igj en el ieóuek, es az Aytot be tétetém, megh hagyam, hogy addigh se egy fel se mas fel ne bancha, migh az szentegyhaz feleól walo Controuersia nem decidaltatik. Az utan Matersdorffra iúttek az Polgarokba, es hoztak egy kis hituan kuchot. <Ha> Aztis megh adtam volna nekik, az mint ighertem wala magamat, ha walaky kéry wala, v-gyan kerestettem eókeót, enis azonkeözbe el iúttam onnet, az uta mind vgy wolt silentiumba. Az a' kuch penigh, nem a' szent-egyhaz kucha wolt, az mint abbais nem igazat montak, mostis megh adom nekik, walamikor kéri. Ezt azért igy erche keglmed. Inkab kerem kegdet edes szomszed Vram es fraterem, hogy kegdeffele Egyhazy dolgokban ne fáraszsa magát, mert az nem kegdtiszty, es nemis hitta Isten kegdet arra. Tekinche inkab kegda' nagy meltatlan violentiakat, kik Varmegyéinkben esnek, es compescallya azokat. Igy kegde mind tisztinek, mind szegheni

Hazanknak kedue szerent chelekeszik. Tarcha megh Isten kegdet, Aszszonyommal, es szép gyermekiuel, sok esztendeigh io eghessegben. Datum in Episcopali Curia Oppidi Rákos, 15 die Decembris 1614.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator, Vicinus et tanquam frater

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Spectabilis et Magnifico domino, domino Francisco de Bat-tián, Libero Baroni in Vyuar, Szolonok, et Rohonecz, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c. Domino et Vicino obseruandissimo.

B. 33 557. Az aláírás autográf.

93.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1615. június 19.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Vicine obseruandissime Salutem, ac Seruitiorum meorum addictissimam commendationem.

Ieóttek wala eleómba a' Szombatheliek, es mutaták az eó Felsege parancholattiat, kiben eó Felsege a' Negy száz forint feleól ir, mellyet kegđ praetendál, mintha eók borokat wettek volna kegđteól, es azert keresné raytok azt a' summat. De iol tudgya kegđ, hogy eók az Haborusagban, nem az wáras számára hozták el kegđteól azokat a borokat. Hanem az eó Felsege witezy ereóuel hozatták el welek. Nemis akartak penigh el hozny, seót vgyan kertekis kegdet, hogy kegđ azokat az borokat ne ad-

gya az Szombatheliek kezehez, hanem az eó Felsege fitezy más modot talallyanak az el hozatasaban; de kegđ azt mondotta nekik, hogy eók semmíteól bár ne tarchanak, bizuast el hozhattiak, mert arrul nem eók adnak szamot, hanem az Nemet witezek. Azert immar gondolhattia kegđ, ha meltan keresie kegđ raytok azt az negy száz forintot. En bizoni azt welnem, az<t> mint-hogi magokis azt mongiak, hogy kegk semmiuel nem tartoznak, mert nem magok számadásara hoztak el az borokat, hanem ereóuel es hatalmasul hozattak el welek. Mindazonaltal, ha kegk ez do-logban walami uista praetensioia wagion, en teóruenteól nem tiltom eókeót, hanem az mikor kegđ kiuannia, kész wagiok teór-uennielis megh lattatny. Kérem azonkeózbz kegđet, kegđ teór-ueninap eleót ne haborgassa eókeót. Megh szolgalom kegđnek. Sok esztendeigh eltesse Isten kegđet, minden hozza tartozokkal io eghessegben. Datum Sabariae, 19 die Juny. 1615.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Vicinus

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili et Magnifico Domino, domino Francisco de Battian, Libero Baroni in Vyuár, Zolonok, et Rohoncz, Supremo Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario. &c. Domino et Vicino obseruandissimo.

B. 33 558. Az aláírás autográf.

94.

Vas megyének

Kesző, 1615. október 3.

Generosi, Nobiles, ac Egregy domini, Amici et Vicini no-

bis obseruandissimi Plurimam felicitatem, ac seruitiorum nostrorum amicam promptitudinem.

Ertettem, hogy az en iambor szolgának, Giórrffy Palnak, neminemeó Causaya wolt kegltek eleót az Nemes Varmegye szekin; Es minthogy nyaualias, neminemeó bizonios impedimentumy leuen, az Causayanak eleóuetelin es reuidealasan nem comparealhatot, az teórueny, az eó foliasa szerent, per non venit, megh suliosította. Kerem azért keglteket, mint bizodalmas szomszed Vraimat, es baratimat, kegltek tekinche megh az szegheny Leghennek megh fogyatkozot es nyomorult allapatiat, s' az en mellette walo teórekedesemetis, es legyen engedelmesseggel neky; Mert bizony sohul semmie ninchen nyaualiasnak, az kiuel wagy keglteket, wagy penigh az wele walo perleó félt megh eleghithetne. Kiuel ha irgalmassagot chelekeszik kegltek, az Istenteólis iutalmat weszy, es enis minden io szomszedsaggal es baratsaggal megh igyekezem keglteknek szolgálny. Tarcha megh Isten keglteket mind feyenkent kedues io eghessegben es bekesegeben. Datum in Episcopali Arce Keszeó, 3tia die Mensis Octobris 1615.

Earundem Dominationum Vestrarum

Servitor, Amicus, et Vicinus,

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Generosis, Egregys, ac Nobilibus dominis N. et N. Vicecomitibus, Judicibusque, Nobilium, caeterisque Juratis Assessoribus Judiciariae Sedis Comitatus Castriferrei &c. Dominis Amicis, et Vicinis obseruandissimis

B. 33 560. Az aláírás autográf.

95.

Thurzó Györgynek

Kesző, 1616. február 16.

Illustrissime et Magnifice domine Comes, domine frater

obseruandissime Plurimam felicitatem, ac Seruitiorum meorum semper addictissimam promptitudinem.

Sok ideye immár hogy kegdnék semmit nem irtam, mert sok dolgaim es foghlatatossaghim woltak: Más az, azt tuttam hogy Sarkeózy Gáspár réghen haza ment, ky megh tutta volna kegdnék beszelleny az ide walo allapatunkat. De im mostan akar haza menny; Azert méghis nem túrhettem, hogy teóle semmit ne iryak. Jeót wala ide hozzam latogatny az Atiamfia Chiaky Istuanné Aszszonyom, az Eóchéuel égygút Wesseliény Pál Vrammal, chak latogatasnak kedueért farattak illyen meszsze feöldre. Mert immar tizenhat esztendeye hogy nem lattam eókeót.

Edes bizodalmas Eóchem Vram kegdnék bizuast irhatom illyen iniuriamat. Adak ertesemre, hogy egy ember opiniot adot feleólem az Eszterghamy Erseksegh dolgabol, es azt mondotta, hogy Napragy az haereticusoknak fautora es Palatinusnak Attiafia. Vgyan azon ember masokrolis adot opiniot. Tudgia penigh kegdt azt edes Eóchem Vram, hogy en sem kegk, sem masnak, az hit dolgabol soha nem kedueztem, hanem szerettem mindenkor es reuerealtam kegdet, vgymint Vramat, Atiamfiat, es réghy patronusomot: Es méghis illyen iniuriat kel szenuednem az emberek miat, kiert az Vr Isten fizessen megh walamikor. Nemely baratim adák aztis ertesemre, hogy nemellyek azon panaszkodnak, hogy en eó Felseget az my keglmes Vrunkat Chiaszarunkat még chak nemis akarnam megh talalny az Esztergamy Erseksegh dolgabol. Hogy azert ebbeólis panasz ne legyen ream, im ez napokban chak egy Deakomat küldeóttam fel Pragaban, es chak illyen forman irtam eó Felsegenek, hogy minthogy immar az Egyhazy rend keózeót az Orszaghban et senio et dignitate en wagiok elseó, Azert eó Felsegeis akaruan megh tartany az reghy szokot ordot es gradust, mellyek által szoktak az Praelatusok az Orszaghban eó Felsegeteól promouealtatny, talam melto hogy az teóbbly keózeót en reamis tekintet legyen. Kerem azert kegdet mint bizodalmas patronus Vramat, hogy ha netalan ez dologbul kegdre ieóne az opinio, kegdt az en hozzam walo igaz szeretetiért es atiafiusagaert, legyen seghitseggel, de feletteb nem kel exageralny az Commendatiot, mert talam az emberek azonis mást magyaráznanak, es keues promotiomra lenne, Hanem chak az, hogy

eó Felsegenekis melto az réghy szent Kiralyoknak efféle promotiokban walo io rendtartasokat megh tartany: Mert bizoniossan azt beszellik, hogy vgyan conferralny akaria eó Felsege. Szoual teóbbet mondhat kegk Sárkeózy Gáspár. Aszszonyomnak igaz atiafiusagos szolgálatomat ayanlom, es ha eó keglme eghessegben wagion, eórúlóm. Commendalom kegteknek az Atiamfiait, a' Wesseliény Nemzetseget. Sok esztendeigh eltesse Isten keglmeteket bodoghsagos io eghessegben. Datum in Episcopali Arce Keszeó, decima septima die February Anno Domini 1616.

Illustrissimae et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater addictissimus,

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Illustrissimo et Magnifico domino, domino Comiti Georgio Thurzo, de Betthlenfalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, Perpetuo de Arua, eiusdemque Comitatus Aruensis Supremo Comiti, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenentj &c. Domino et fratri obseruandissimo

Th. R. 81. fasc. 42. sz. Az aláírás autográf.

96.

Thurzó Györgynek

Kesző, 1616. március 6.

Illustrissime et Magnifice domine Comes, domine frater obseruandissime Salutem, ac Seruitiorum meorum addictissimam promptitudinem.

Egy iambor szolgámat, Baxay Petert, küldeóttém oda, hogy megh latogassa kegdet my allapatban wagion kegđ, es ha wagione

io eghessegben. En most it Keszeóban wayuszom a' sawanyu Keszeócze mellet: Mindazonaltal, legyen Istennek hala, az mostany sowany beóytheóz képest, méghis túrheteó eghesseggel birok. De minthogy fél fele lakom ide sohul semmy hirt nem halhatok. Ha kegk walamy hirey wadnak Erdely feleól, wagy walahonnan, kerem kegdet keglmed keózeóllye welem az my lehetséges. Aszszonyomnak ayantom imadsagomat es szolgálatomat, azonkeppen az kegk szerelmes gyermekinek. Sok esztendeigh eltesse Isten kegdet, minden hozza tartozokkal, kedues io eghessegben. Datum in Keszeó 6ta die Mensis Marty. 1616.

Illustrissimae et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frat(er) /add/ictissimus,

Demetrius Napragj

Archiepiscopus Colocensis

Illustrissimo et Magnifico domino, domino Comiti Georgio Thurzo, de Betthlenfalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, Perpetuo de Arua, eiusdemque Comitatus Aruensis Supremo Comiti, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenenti. &c. Domino et fratri obseruandissimo.

Th. R. 81. fasc. 43. sz. Az aláírás autográf.

97.

Thurzó Györgynek

Kesző, 1616. március 14.

Illustrissime et Magnifice domine Comes, domine frater obseruandissime Perpetuam felicitatem, ac seruitiorum meorum semper addictissimam promptitudinem.

El wettem az kegk leuelet, mellyet prima Marty irt kegk

Bitsereól: kibeól beusegesen megh ertettem az kegd allapatti-at, es az Istennek latogatasatis, az ky feleól kegd ir. De az Istenteól mindeneket io newen es nagy halaadassal kel wennúnk. Jollehet en annakeleótte nem szinten annyra ertettem wolt az dolgot, hanem chak keóz hirrel hallottam, hogy kegd beteges allapattal wagyon. Es azert egy iambor reghy szolgamat leuelemmel küldéöttem kegdhez, hogy megh latogassa es en newemmel salutallya kegdet: Mely szolgam mégh oda wagion, Nemis tudom ha immar el erkezet kegdhez. Engedgye Isten, hogy minden ked-ues hirt hozhasson az kegd io eghesseges allapattia feleól.

Az my az Esztergamy Erseksegh dolgat illety, en azt bizonyossan el hittem magamba, hogy en abban az kegd hozzam walo sok ielekkel es sok alkalmatossagokban megh mutatot teókelletes szeretetit es igaz Attiafiusagat vgyan walosagosan remelhetem. Es kegd is vgyan azont hidgye el en feleólem. De bizony dologh, hogy wadnak nemely iregy nem baratink, az kik abbol nem szinte ionkat kiannyak. De mindenkor wolt az Iregysegh az emberek keózeót. Istenre kel azert hadnunk magunkat. Mert eó tudgya legh iobban, kinek mint kel lenny. En, az mint kegdnek annakeleótte is megh irtam, bizony dologh, hogy chak ighen leuiter irtam eó Felsegenek Chászár Vrunknak az dologh feleól, es chak vgy, hogy, ha eó Felsege az réghy io szokast, es rendet akarya megh tartany az Egyházy meltosagoknak conferalasaban, talam en reamis, mind ratione aetatis, et dignitatis, mind penigh meritorum multorumque et fidelium seruitiorum, az mint eó magais iol tudgia eó Felsege, az teób Magyar Országhy Praelatusok keózeót, walamy tekintety lehet eó Felsegenek. Auagy, ha szinten en ream abbol nem lenneis semmy tekintet, ottan chak más ideghent ne praeferallyon eó Felsege abbol az dignitasbol az Magyar Országhy Praelatusoknak. Ha penigh az Istennek es Chiászár Vrunknak eó Felsegenek gratiaiabol walamint ennekem succedalna az a Remenségh, megh hidgie kegd edes bizodalmas Eóchem Vram, hogy ennekem mindahoz az réghy beóchúletes familiahoz eleiteól fogua walo io indulatombol, mind penigh az kegd Commendatioiabol, az my engemet fogh concernalny abbol az dologhbol, leghfeókeppen walo tekintetem leszen arra az emberre, az kit kegd commenda. Es egyeb alkalmatossagok-

banis, nagy szeretettel, es igaz atiafiuyképpen igyekezem kednek szolgálny. Az egy Religio dolgát ky wéuén, mert tudgya kedg edes Eóchem Vram, hogy en kednek abból soha nem kedueztem, es ez utan sem keduezhettek. De az my az teób kedghez walo keótelesseget, es atiafiusagos szolgálatomat illety, azon igyekezem minden tehetséggel, hogy kedg en bennem semmibeól meg ne fogyatkozzek.

Az my penigh az Vy hireket illety, az kik feleól kedg ir, bizony en sem szinte iauallom, hogy az emberek vgy niukhatatlankodnak, hanem ha walamy oly magan walo titkos es keózeónseges iora nezendeó dologh wolna keózeótteók. Kiben en bizony semmit sem tudok. Hanem chak hogy ideis nagy az hire annak az indulatnak. En kedg innen semmy vysagot nem irhatok, mert ighen fél felé lakom. Tudom hogy kednek minden feleól beuseges vysághy iúnek. Mint wagion, es mint proficial Nemet Országban Eóchem Imre Vram, eóreómet akarnam érteny. Aszszonyomnak is eó keglmenek ayanlom Isteny imadsagomat, es sok szolgálatomat. Sok beuseges iokkal algya Isten keglteket, es sok esztendeigh eltesse kedues io eghessegben. Datum in Keszeó, 14 die Marty. 1616.

Illustrissimae et Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor, et frater addictissimus,

Demetrius Napragj
Archiepiscopus Colocensis

Illustrissimo et Magnifico domino, domino Comiti Georgio Thurzo, de Betthlenfalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, Comiti perpetuo de Arua, eiusdemque Comitatus Aruen-sis Supremo Comiti, Sacratissimae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenenti. &c. Domino et fratri obseruandissimo.

Th. R. 82. fasc. 35 sz. Az aláírás autográf.

VI.

HOMONNAI DRUGETH BÁLINT

Nyáry Pálnak

Ungvár, 1601. május 9.

Spectabilis ac Magnifice Domine Affinis et Frater Nobis obseruandissime. Post seruitiorum Nostrorum paratam Commendationem etc.

Kiuanok az Vr Istenttüll kgdk minden kiuansaga zerintth valo iokatt io eghessegeth es zerenczes bodogh hozzu eletetth megh adattnj.

Thouabba akartam uolna ziuem zerintth hogy ha kgdnek mas rendbely dologh feleoll kellett uolna Irnom, kitt ziueonk zomorusaga nellküll Irhattam volna kgdk. De miuelhogi nyluan uagion kgdnell hogi az Istennek hatalmassaga nagioz ez uilaghi teremtetth embereknek okossaganall es beolczesseghenell. Bizony dologh hogi ha lehettsseghes leott volna; nem zantam volna semmi faradsagomoth es sok keolttsseghemett eretthe adnom ha megh valtthatando leott volna, es miuel hogi az Vr Istennek ez uoltt kedues el ueghezett akarattia, kireoll cziak hala adassal thartozunk eo zentt felseghenek, az kegdt kissebik leankaiatth az Juliaczkatth az mi zerelmes kis Attiank fiatth ma ugi mintt zombatton, delliestt harom orakor ueoue ki ez uilagnak arniekabull. Kinek Idueosseghes es czyendes ki mulasan Azzoniommall az en zerelmes Aniamuall eo Ngauall, nem kicziny zomorusagban uagiunk, mind az által cziak Istennek ualo halaadasunkban. Ennek feold zinin maradotth testeczkeienek thiztesseges eltakaritasara, es az feoldnek giomraban ualo be tetelere nekem zorgalmatos gondom uagion, nem kuleomben minttha kgd maga uiselne arra gondotth. Cziak akaram kgdk tiztem zerintt eztt zomoru allapatomban leuen tudasara adnom. Quod

super estt Spectabilem ac Magnificam Dominationem Vestram
quae diutissime bene feliciterque valere Cupiemus. Datae ex
Arce Nostra Vnguar 9 die May Anno 1601.

Eiusdem Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor et frater

Valentinus Drugett de Homonna

Spectabili ac Magnifico Domino Paulo Nyari de Bedegh Co-
miti Comitatum Bihariensis, interioris Zolnok et Krazna, ac
Sacrae Caesareae Regiae Majestatis Supremo Capitaneo Praesi-
dij Arcis Varadiensis &c. Domino Affini et fratri Nobis obser-
uandissimo

Z. 8124. Az aláírás autográf.

99.

Nyáry Pálnak

Ungvár, 1603. július 25.

Spectabilis ac Magnifice Domine Affinis Nobis obseruandis-
sime. Salutem et Seruitiorum Nostrorum semper paratissimam
Commendationem. Istentwl kewanonk kegnek minden kewanssagi ze-
rentth valo jokatt: boldogul es io zerenchiassan megh Adatnj.

Ez napokban ertettem vala kegnek eg paripam feleöl walo
kewanssagatt kitt kegmed keretett twlem. azertt azkoris Ir-
tham vala kegnek hog az Apam Rakoczy Sigmond Vram kerette tw-
lem: es immar elis vitette: az Paripatt twlem Rakoczy Vram:
Azkoris megh Irtham vala kegk, hog ha mind az neg keörme Ara-
nias Volnais de kegmetwll, megh nem thartottam volna: Ennek
vthannajs ha mj oly Marham thalalkozik, kj kegmednell kedwes
lezen, nag zeretettel io ziwel igiekezönk kegmednek mindenek-
bwll kedweskednwnk: Az melj lowa felöll, emlekeztem vala keg-

nek Vardaban letemben: Mostanis kerem kegdetth: hog az Lowatt
 kegmed Jambor megh hitt zolgay kezehez kwlgye Vardaban: es En-
 is Jambor Zolgamatth oda kwldwen megh lattatom: .s. Izennie
 meg kegmed az Ara mi legien, ha az lo teczik tahatt kegnek az
 Aratth eöreömest meg kwldeöm. Isten kegdetth sokaigh eltesse
 kewantt Jawaiban io Egessegessen: Datum es Arce Nostra Vngh-
 war 25 die July Anno 1603

Spectabilis Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator frater affinis

Valentinus Drugetth

de Homonna

Spectabilj ac Magnifico Domino Paulo Nyarj de Bedegh:
 Sacrae Caesareae ett Regiaeque Majestatis Supremo Capitaneo
 Varadiensis Nec non Comitj Comittatum Bihar Zolnok ett Krasz-
 na: Domino & Affinij Nobis semper obseruandissimo.

Z. 8127. A levélzáró formula autográf.

100.

Thurzó Szaniszlónak

Los, 1605. augusztus 18.

Spectabilis ac Magnifice Domine et Frater obseruandissi-
 me Seruitiorum nostrorum Commendatione.

Az aldott Isten kgtt algia meg minden jo akarojua.

Cziuti Gaspart az uezer hiuattia hagi ennekem akar izen-
 ni tolle. tudom az ajandekot igen seretik, kgdt igen kerem
 kölgiön egi orat illien sögsegemben had kölgiem nekj enis
 solgalok kk ewrette. Ezen solgamtul kölgie kegdt. Ha penet az
 arrat kk meg kölgiem aztis oromest mielem, cziak kgd annelkül
 semikeppen ne hagian. Isten eltesse kgtt: Datae ex Castris

ad Los positis 18 Augusti.

Spectabilis Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Frater paratissimus

Valentinus Drugeht Comes

de Homonna

Spectabili ac Magnifico Domino Stanislao Turzo de Betlenfalua, Consiliario Serenissimi Principis Hungariae ac Comitatum Scepusiensis Comiti, Domino et Fratri nobis obseruandissimo

Th. Irreg. 1. fasc. 12. sz. Autográf.

101.

Thurzó Szaniszlónak

Érsekújvár, 1605. szeptember 5.

Spectabilis ac Magnifice domine et Compater nobis obseruandissime, salutem et seruitiorum nostrorum paratissimam commendationem.

Istentul kegdnék jo egesseges hozzu eletet es mindenekben jo zerenciaikat kiuanok megh adatni. Touabba az kegd leuelebul megh ertem, az kegd Jobbaginak karakat, minthogi penigh az Elek Janos hadaban affele marhak beöuen vadnak, remenlöttem, hogi megh talaltathatom, keözeötteök, mind azon altal, mint zinten az sayat magamera, olli nagi gondom vagion az kegderes, ahol penigh megh talaltathatom, orzagh Teörüenie zerent es maga Erdeme zerent megh buntetem. Akaram kegdnék ertesere adnom, ma harmad napia, hogi egi Nemet Vrat hozanak, Nemethy Gergeltul, ki Thurzoo Miklosne Azzoniommal egi. Azert mint-hogi mostan az eö felsege vitezinekis fellelte igen zukseges az penz, kegtékis az eö hozza valo Jo Attiafiusagert, küldgeön valami egi nehani Ezer Araniat Erette, minthogi kegteket

az jo Attiafiusagh kenzeriti, mijs kegteknek akarank ertesere
adnunk. In reliquo Spectabilem et Magnificam dominationem
Vestram diu et foeliciterrime valere optamus. Datae ex Castris
Nostris ad Ersek Uyuar positis die 9 Septembris Anno domini
1605.

Spectabilis et Magnificae dominationis Vestrae
Seruitor et Compater, paratissimus
et Frater

Valentinus Drugehtt
de Homonna Comes

Spectabili ac Magnifico domino Stanislao Thurzoo, de
Betthlemfalua Comiti Comitatus Scepusiensis, nec non Libero
baroni in Sempte, Galgocz et Temetuen &c domino et Compatri
nobis obseruandissimo.

Th. Irreg. 3. fasc. 94. sz. Az aláírás autográf.

102.

Thurzó Szaniszlónak

Érsekújvár, 1605. október 19.

Spectabilis ac Magnifice domine, frater, amice, et Compater Nobis obseruandissime. Salutem et seruitiorum nostrorum commendatione praemissa.

Kiuanunk Istentül kegnék io egessegett megh adatny. Miel hogy az elő Isten beölcz tanachiabul immar Uyuarnak minden erősseget kezünkben atta, es az benne valo partos Magiar Vitezeknekis sziueket nekünk atta, kiuantatik hogy eő felsegettül adatot meltosagunkbul affeleknekis kedueskedgiünk, es jo ual legiünk. Ez Uyuari Kaza Janosis azert, termезeti es maga viselesehez kepest nekünk ugy lachik, hogy eő felsegehezis fe-

jedelmünkhöz ez után hiü es alhatatos lezen; Kiert meltonak iteltük hogy az mely portekaia kegnel vagion, azt megh tericziük neky. Kegd azert ne tarchion ellent benne, szabadiczia fel neky, melliet mies, mint jo akaro Urunk batiank es komanktul jo neuen vezünk. Isten keguel. Datae ex Praesidio Uyuariensi, 19 Octobris 1605.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater

Comes Drugehtt

Valentinus de Homona

Spectabili, ac Magnifico domino, Stanislao Turzo, de Betlehem falua, Comiti Comitatus Scepusiensis &c Domino amico, fratri, et Compatri Nobis obseruandissimo.

Th. Irreg. 1. fasc. 155. sz. Az aláírás autográf.

103.

Thurzó Szaniszlónak

Érsekújvár, 1605. október 22.

Spectabilis ac Magnifice domine, amice et Compater obseruandissime.

Seruitiorum nostrorum paratissimam commendationem. Isten-tül minden kiuansaga szerent valo Jokat, Jo egesseket /!/ kiuauunk kegdnek. Iria kegd hogy Uyuar allapattia felöl certifiálnok kegdet, mellyrül azt Irhattiuk kegne hogy Isten beöcz tanachiosul 16 die Octobris kezünkben atta; holnap Isten akarattiabul az Nemet Vitezeket el akarjuk tiztessegeessen kesirni: ha azert kegd vendegre szüksegek volna, en visza tertenben valami tizen hat ezer magamual megh latogathatnam kegdet, az Jo atiafiusagnak megh bizonitasaert. Isten eltesse

kegdet. Datae ex Praesidio Ersek Uyuariensis 22 die Octobris
Anno Domini 1605.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor et Frater

Comes Valentinus Drugeht de Homonna

Spectabili, ac Magnifico domino, Stanislao Turzo, de
Betlehemfalua, Comitj Comitatus Scepusiensis, &c Domino Amico,
et Compatri Nobis obseruandissimo.

Th. Irreg. 3. fasc. 97. sz. Az aláírás autográf.

104.

Thurzó Szaniszlónak

Mocsonok, 1605. október 26.

Spectabilis ac Magnifice domine et Compater Nobis obser-
uandissime. Seruitiorum nostrorum paratissimam commendatio-
nem.

Touabba az kegd Leuelebeöl megh ertetteök, hagi Ittis az
houa mostan zallottunk, karosy vagiunk kegdnek: Lattia az vr
Isten hagi mi az kegd karat, olli ziuunk faidalmual halliok
es olli Nehez minekunk, hagi kegdnek megh nem Irhattiok. De
megh hidgie kegd, hagi reouid nap ki mosdunk beleöle chiak
Machkasy Ferencz Jambor zolgankatt variok, kitt eö felsegehez
küldöttünk volt, kegd egi kichin Ideigh zenuedgie bekeuel;
az vr Isten egessegunkeött aduan, reöuid nap Jo modgiaual ki
menekedeönk ebbeöl. Az mi az Hadak dolgat Illeti, ennel na-
giob Hadaknakis gondgiat tudnank viselni, de ziuunk fay raita,
es Istentölis eö zent felsegeteol feleonk, az zegen kösseghnek,
enni dulasokon es foztasokon valo keserues, ohaitasokert. In
reliquo Spectabilem ac Magnificam dominationem vestram diu et

foeliciterrime valere optamus. Datae ex Castro Nostris ad
Mochionok positis die 26 octobris Anno 1605.

Spectabilis ac Magnificae dominationis vestrae

Seruator et Compater paratissimus

Comes Valentinus Drugeht de
Homonna

Spectabili ac Magnifico domino Stanislao Thurzo. Libero
baroni in Sempte Galgocz, et Temetuen. Comitatusque Scepusien-
si Comiti Nec non Serenissimi Principis Hungariae &c Consilia-
r/io/ Domino et Compatri nobis obseruandissimo

Th. Irreg. 3 fasc. 9. sz. Az aláírás autográf.

105.

Thurzó Szaniszlónak

Mocsonok, 1605. november 6.

Spectabilis ac Magnifice domine Amice et Compater obser-
uandissime,

Seruitiorum nostrorum paratissimam Commendationem. Isten-
től kiának kegnék jó egessegeth, mind Aszoniomual komamual,
es zerelmes kys fiaual, kedues kerezt fiamual. Az kegd irasat
megh ertettem, Isten lattia kegd kedueert az Vitezeket szar-
nion, auagy kebeleben hordoznam, hogy kartul ohatnam kegdet,
de az mynth tudgia kegd nem lehet, hanem az mely vitez bara-
tinkat kegd varosaban rendeltam, nekik megh paranchioltam,
kertemis baratsagossan, hogy mynt saiat magam jozagauual, oly
jól chielekedgienek, el hittem, oly emberseges vitezek, hogj
szomat megh fogattak; ha azert my bantasa lezen valakinek
teölök, talaltassa megh kegd előttök valo Capitanniokat, megh

büntetik rola, hogy penigh megh keuesithessem az vitezeket, az kegk jozagaban, Farkas Mihalt, Budaj Matiaszt, Zenasi Matiaszt es Nagi Marthonth Selymech ala bochiattuk. Zent Marthon napian hogj kegnel nem lehetek, megh bochiassa kegdt, ugy uagion, azon kiuölis megh kellene ennekem kegdet latogatnom, de ugian nem akarok addegh keguel szemben lennem, migh eö felsegeuel kegdet szemben nem jutatom, es sok karuallasith el felejtetj eö felsegek keguel. Merth mostan ugian nem mernek keghhez mennj, miuelhogj az vitezek miatth sok puztitast lat kegdt, melliet netalam nekem tulajdonith kegdt. Az en bechiülletes es tizteletes Aszoniom Komamnak, bechiülletes ayandokjat nagy szeretetuel vettem, kiert melto lezek Turzo Istuannak keönteöset, ha Isten nagiohra neuely, megh seperiem erette.

Ha azert Isten Vochiora kort jo egessegeben adgia ernünk, mynthogy vasarnapi napon chiak egyczier szoktunk enny, az kegk jo egessegeert, Aszoniom eö kegme ayandeky felet, vigan akarunk az vitezekuel, kiket hozzam szoktam huiatnom, lakny. Isten eltesse kegket Datae ex Castris Cury /?/ ad Mochionok positis 6 die 9bris Anno Dominj 1605.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Frater

Comes Valentinus Drugehtt

Spectabili ac Magnifico domino, Stanislao Thurzo, de Betlehem falua, Comitatus Scepusiensi Comiti &c Domino Amico, et Compatri Nobis obseruandissimo.

Th. Irreg. 1. fasc. 161. sz. Az aláírás autográf.

106.

Thurzó Szaniszlónak

Mocsonok, 1605. november 7.

Spectabilis ac Magnifice domine et Compater nobis obser-

uandissime. Salutem et seruitiorum nostrorum paratissimam commendationem.

Az kegđ Leuelet bechiulettel veöttuk, melibeöl megh ertetteök az kegđ Irasat: Azert kegđ mi feleölunk ugi gondolkodgiek hogi mi kegđnek olli Jo akaro komia vagiunk, hogi ha lehetne, az kegđ Jozagatt az Markonkbanis megh oltalmaznank, nem chiak ez Ideigh valo Tiztunkben akarunk kegđnek zolgalni, de ez utannis az miben kegđ minekunk paranchioll zeretettell zolgallonk kk. Az mi az eö felsege vitez Capitannianak Racz Abrahamnak Zeredbe Hadaual valo be zallasat Illeti, mi mindgiarast megh hagiuan neki, ell bochiatank, es hizzukis, hogi kegđnek semmiben nem akar ueteni, az vitezeketis megh hattok, hogi mindgiart ki hozza. Az mi az Eökreök dolgatt Illeti, abban nem keduezheteönk, hanem ha zinten mind annit nem adatis kegđ, de az felet, kegđ mingiart ködgie Ide, kit mi kegđtul fellette Jo neuen vezunk. Touabba az mi az Hadak dolgatt Illeti eö felsegetul meg vagion paranchiolua hogi itt az keörül valo varasokkat, es falukatt, az vitezekkell megh rakiok. Azert Galgoczra, Semptere, Zeredre, es az teöb kegđ Jozagira, olli bechiuletes vitezekett rendelunk, hogi kegk semmiben nem vetnek, seöt kegk eöremest zolgalnak: Minthogi magunknak, eö felsege eleiben kell egi nehani magunkall mennunk, akarank kegđnekis ertesere adnonk, kegđ mihez tarchia magatt, mert nem akariok hogi az vitezek zellell, ell ozollianak hanem hogi eö felseguel eggiüt, vizza jöuen, az Hadakatt talalhassok egi choportban, minthogi az eö feölsege akarattia ez hogi Vyuarat, Komiatyt, Seliet, Galgoczot, Semptet és Zeredet Hadakall megh rakiok: az migh mi eö felsegenel lezunk: Az utan eö feölsege fel erkezuen, vagi frigi lez, vagi az fegiuerhez[†] kell niulnunk Isten megh mutattia, addigh kegđ ez kichint zenuedgie bekeuel, de altalan foghua ell hidgie kegđ, hogi eö feölsege az Hadakatt itt nem Hadgia.

Kegđ megh bochiassa hogi kegđnek Illien hirekett kell Irnonk, de ebben most egieb nem lehet, ez kichin Ideigh kegđ zenuedgien bekeuel az Vr Isten reövid nap minden dolgainkban io modott ad. In reliquo Spectabilem et Magnificam dominationem Vestram diu et foeliciterrime valere optamus. Datae ex

Castris Nostris ad Mochionok positis die 7 9bris Anno 1605.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Affinis paratissimus

Comes Calentinus Drugeht

Spectabili ac Magnifico domino Stanislao Thurzo Libero baroni in Sempite, Galgocz et Temetuen, Comitatusque Scepusiensi Comiti &c Domino et Affini nobis obseruandissimo.

Th. Irreg. 3. fasc. 92. sz. Az aláírás autográf.

+ fegiuerret-ből javítva.

107.

Rákóczi Zsigmondnak

Ungvár, 1607. január 13.

Az en eletem fottaigh ualo igaz szolgalthom, Aianlom kegmednek, Az Ur Istennek zenth aldasath megh adatni kiuanom kegmednek, edes hozza tartozoiual egietemben:

Szinten megh mostth az Leuel nem Annira batorsagos leuen, Ibrani Mihalth kitth megh hittem, Noha Iffiu, Attiamfiaais, bo-
czattam kegmedhez, kezeth be ueuen, igen bizuast megh izentem
kegmednek mindeneketh, hamaris megh uarom, ha az kegmed Jo akarattia leszen. Bizonnial hidgie kegde, oli ereös az keötes Tokairul, hoga hanem ha Pokolban akar elni Deseöfi Uram, de en akaratomon kel iarni, es annak kell Tokaith adni, az kinek en mondom, minden kettsegh nelkwl hidgie kegde, ha penigh ez keues ideö alath megh nem halok, bizonnial kegmede leszen Tokai uára. Gondgia legien, en ream kegmednek, batorsaggal el hidgie kegde, hoga kegmede, es az kegde Giermekie lesznek etc. Az Ur Istennek zenth Aldasa, es gondgia uiselese legien kegmeden. Datum ex

Arce Unghuar. 13. Januarii. Anno 1607.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Filius deditissimus

Comes Walentinus Drugeth

Ha ez ideökeözben oli dologh talalkoznek, meghinth leuelemmel, uagi keöuetemmel ertetem kegmedeth.

Ad Spectabilem et Magnificum dominum Sigismundum Rakoczy.

Z. 8484. Nem autográf.

108.

Rákóczi Zsigmondnak

Ungvár, 1607. január 14.

Spectabilis ac Magnifice domine et Pater mihi semper Charissime, Confidentissime et obseruandissime.

Seruitiorum meorum addictissimam semper Commendationem.

Az Vr Istentol szent fiaerth kiuanok kednek minden jokath, Jo egessegeth hozzu eleteth es mindenekben kiunsaga szerenth sok jo szerenczakath, mind az kegð szerelmes bóczolletes haza nepeuel es kedues uduarauaal, es az en szerelmes Atyamfiaiaual egyetemben.

Tudom Nagos es beóczolletes Vr, nekem mindenkor jo akaro Apam Vram, tud/om/ ked olly bolcz ertelmo Vr, hogy ha vgyan sok elmenek tanacza szerent ajanlanam magamatis, auual annyth ernek, mintha reóuiden ernek. Summa szerent valahoua szukseges volth, mind az keth portara, es egyeb szukseges helyekre, s minden fele, szegen kegyelmes Vrunk testamentoma igazgatasa szerenth; leueleink bosesegessen ki mentenek, csak kiuantatik az kegð en rejam alazatos szolgajara, fiara valo gondgya uiselese, Mert kegð legh feob oltalom Isten vtan, Az elottem allo

Istentol, es az en szegen kegyelmes Vramtol ream rendelt nagy gondomban. Az en tiztessegem, fejem, es eletemis Isten vtan az kegd bolcz elmejeuel igazgattathatik.⁺ Tudom szerelmes apam Vram, jobban erthi nalamnal kegd, hogy minden fejedelemsegh Istentol vagyon, Elsoben ezertis Masodszor mert az termezeth szerenth valo attyai indulath, seot az kegd szerelmes gyermekihez, kedues Attyafiaihoz valo szeretetis arra indittya kedet, hogy most en erettem turest koltsegeth el szenuedgyen, kiert (noha nem szabad údó nap eloth, kotelessegem miath búuebben irnom) ha az Vr Isten ez vilagban eletemet megh tartangya, kedk mind az en szerelmes anyammal egyetemben, bizonyos es ketsegh nélkül valo szolgaja lezek, es az kemetek⁺⁺ gyermekinel, Iffiu szep Atyamfiainak tokelletes szíuel igaz edes attyok lezek. Ez roud iras vtan az en teremto Istenemnek órzesere, es minden gondommal magamath eggyoth az kegd bolcz gondgya viselese-re biztam. Ez kedues es jambor szolgamtol Ibrany Mihaltol mindenth bizuast izentem kedk, es kedis vizontagh izenheth ennekem. Tarcza megh az Vr Isten kedet, minden hozza tartozo kedues es búczólletes haza nepeuel egyetemben. Datae ex Arce mea Vnghar /1/ 14 January Anno Domini 1607

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator deditissimus et
filius obsequentissimus

Comes Walentinus Drugetth

Ad Spectabilem et Magnificum Dominum Sigismundum Rakoczy

Z. 8483. Nem autográf.

⁺ ha-szótag utólag beszúrva.

⁺⁺ Javítás miatt bizonytalan olvasat.

Rákóczi Zsigmondnak

Kálló, 1607. február 9.

Spectabilis ac Magnifice domine et Pater mihi semper charissime et confidentissime.

Seruitiorum meorum paratissimam commendationem. Keuanok az Ur Istenteol kigknek minden iokath io egessegeth hozzu eletet, es zent aldast kigdhez tartozokkal egietemben. Touabba az Istenertis kerem kigdet, hoga kigd ennekem megh bochassa, hoga az kigmed meltosagos beochewletes zemelie ellen ez dologban ugi mint Illieshazj Vram Battjamnak, kigmednek zollo leueleith biztomban fel zakasztattam, Miert hoga eo kiglme ennekem semmit nem ir. Mind az altal Rakoczy Layos Vram Sogorom es mind az Testamentomosok biztatasabol fel kellett zakaztanom. Kigdet azert kerem hoga kigmed ennekem megh bochassa. En soha chak eddigis ezen ez feoldeon nem uoltam, ez idegen zokatlan es igen esmeretlen vagiok ez feoldeon. En azert mindenekben az kigelmed io conduiselesere biztam feiemet, es eletemet, En az feo vezer az Buday Passa es az Testamentomosok kenzeritesebeol zeginy kgls Uramnak Orzaganak Generalis Capitannia, es eo Felgenek bottia es zazloia kezemben leuen megh indultam, kire kepest, melto ennekem zorgalmatos vigiazasban lennem, es kemeimnekis uigiazniok es halgatozniok, hoga az en Istenben el niugut es Iduezwelt keglmes Uramnak megh hidegedet teste mellet Orczamat kigmed eleiben tiztan vihessem, minden haborusag nelkewl, Nemis itilek most itth hoga utamban valakiteol valami bantasom lenne zeginy keglmes Vram megh hidegedet testenek el kesereseben, es el takaritasaban. Noha Batthori Gabor Vram berzenkedet, de az mint ezemben vettem, Nem hoga artani akarna, de megh inkabetel es itallal gazdalkodni akar; Jollehet fogodat uolt egi nehanj zamu vitezeket, de zeginy Istenben el niugut kegls uramnak tiztessegesen valo el takaritasaban beoczewlettel zolgaluan, mellette akar lennj es hewsegeth megh mutatni; Niary Pal vram, Teoreok Istwan vram, Czobor Mihali vram,⁺ Rakoczy Laios

vram, Reday Ferencz vram, Szechi Georgi vram, es homonnai Georgi vram,⁺ Barchay Janos, es teob sok feo emberek itt uelwnk vadnak, zeginj kegls vram megh hidegedet teste mellet. En mindenekben az en kiczin sorsommal es allapatommal megh elegendtem, chak hogi az en kegls uramnak megh elteben ualo fogadasom zerint, ez mostani utolso zwksegeben igaz teokelletes es hw zolgalathomat megh bizonitanj kezeimmel, az eo felge meltosagos megh hidegedet testet el takarithassam es adgia az Vr Isten hogi kigdetis minden io egessegben lathassam. Tarcha megh az Vr Isten kigdet sokaigh io egessegben. Datae ex Kallo die 9 Februarii Anno Domini 1607

Eiusdem Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor semper addictissimus
et filius obsequentissimus

Comes Valentinus Drugeth
de Homonna

Ad Spectabilem et Magnificum dominum Sigismundum Rakoczy.

Z. 8482. Nem autográf.

+ - + A margón beszúrva.

110.

Nyáry Pálnak

Szinyérváralja, 1607. április 6.

Spectabilis ac Magnifice domine, frater mihi obseruandissime et confidentissime

Seruitiorum meorum paratissimam commendationem. Latogassa az Vristen kegdet Aszoniomual, es szerelmes gyermekiuel egietemben bodogh szerenchiakual. Az kegielmed bechiwlletes leuelet

vettem, mellibwl mindenekat az melliek szüksegessek voltanak
megh ertettem; kegnek azert azt bizonnial Irhatom, miuel min-
den feleőlem valo hamis itelletbwl szarmazot Cassan valo Con-
stitutcioiokat, ez may napon minden pontiaban megh hamissitot-
tam, Hoffmany Geörgy Vram, es Alagy Ferench Vram szemeliek
előth Eő felsegenek, az en kegmcs Vramnak feiedelmemnek Coro-
nas Kyraliomnak, az Romay Chiazarnak, bizonios Commissariusy
eleőth. Lattia az Isten, olykor attak megh Keőuarban, az Cas-
say Gyülesben hywo leueletis, hogy az Giulesnek napia immar
ket napual mult volt el az eleőt, merth a' mint Jambor szolgam
megh irta, falurul falura, minth egy akarmichioda embernek,
ugy iktattak eleb, az nekem szolo leuelet. Az my penigh az
Teörök keövetektől el veőt Botot, zazlot, zabliat etc. nezy,
az minth hirdettek feleőlem, azis a' minth a' Nemzetes Hoff-
many Geörgy Vram, es Alagy Ferench vram szep bizonsagim rola,
tizta mereő hamissagh volt, merth nem hogy ayandekokat vettem
volna ekketigh az Teörök embereknek, de megh ingien szemelie-
ket sem lattam, hanem chiak tegnap, kykuel megh mostanis ad-
degh szemben nem leőttem, hanem tanachkozuan Commissarius Vra-
mekual, eő kegielmekis ielen lewen, midenek hallottara publi-
ce halgattam megh eőköt, kyknek minden ayandekok chiak egy
kaphtany, mellietis Commissarius Vramek tanachiabul ream nem
vettem, hanem chiak el fogtam teőleők. Mind ezekbül azert
kegd ezeben vehetj, ha meltan, auagy meltatlan ragalmaztanak
engemet az emberek. En, vagy bannia Kellemesi Mihaly vagy nem,
de az felseges Romay Chiazarnak, kegmcs Vramnak, Coronas Kyr-
liomnak, oly hiw szolgália /.../ mivel nem igiekezem soha azon,
hogy eő felsegek en bennem, chiak egy kichinbenis megh bantod-
giek; hogy penigh ide az hegiek fele, vagy inkab az hegiek
keőzeőt, vadaztam, azt nem karara, hanem inkab nagy haznara
chielekettem, eő felsegenek, meltosagos coronas kiraliomnak,
igiekezuen azon, mentül teőb szep hazakat foglalhassak eő fel-
segek szamara, kebelemben hordozuan eő felsege Matias Herchiegh
Vrunk paranchiolatit. Ha penigh Kellemesi Mihaly, auagy mas va-
laky, oly itelletben volna feleőlem, hogy en igaz hiü szolgália
nem volnek edes nemzetemnek, s, kedues hazamnak, es eő felsege-
nek az Romay chiazarnak, kegmcs Vramnak, Coronas Kiraliomnak,

+meg bocziása kegd, mert el busultam⁺ az tiztessegeben practi-
calo bestie hires kurua fiajul hazudna benne merth igaz szol-
gaia vagiok, s, akarokis lennj migh elek eö felsegenek. Megh
bizonitom penigh ezzelis, hogy Zakmarbais Hoffmanny Vramual es
Alagy Ferench Vramual, be megiek, es azon vitezkedem eö kegmek-
uel edgiűt, hogy aztis eö felsegeknek megh nierjem, es az Ma-
giar Orzagy Coronahoz kapchiolliam. Merth hogy iol megh erchie
Kellemesi Vram, my nem vagiok en, sem Imrefista sem Deseöfista,
sem penigh Kellemesista, hanem tizta Magiarista, es Romaj
chiazarista vgy gondolkodgiek Kellemesi feleölem, miuel, ha
ollian nagj volnais mint egy Goliat, es szemej oly nagiok vol-
nanak, minth egy orozlannak, megis szemben mennek vele, s, megh
mernek batran vinnj, elejtül foguan valo jo hiremben nevemben,
az ky pizkalna, auual, ugj remellien feleölem; Az mi touabba az
kegd io, s, beölch tanach adasat illetj, azt, nem chiak megh fo-
gadam jo sziucl, de valameddegh Isten el nem hagy, minden igie-
kezetemuel azon lezek, hogy ez kegd hozzam mostan megh mutatot
jo sziucl, melto szolgálatoknak nemeuel, megh szolgálhassam.
Isten akarattialbul kiczin szerelmes fiam kedueert, s, legh feö
keppen az eleöttünk allo szent, s, meltosagos Idnep napoknak
bechiülletiert, minden oraban ez utan, Vnguar fele igiekezem
keözelgetnj, Isten bekeseguel haza viuen, sokat nem kesem,
hanem eö felsegenek Matias Herchiegh Vrunknakis, mincl szeb
eölteözetuel lehet, az louat fel küldgiük, hasonlatos keppen
chiazar Vrunknak Coronas kiraliunknak eö felsegenekis. Az feö
vezer Passa, az Budaj es Egry Passak, michiodas leueleket kül-
tenek ez keövetektül, eörömost azoknak Copyait megh küldenem
kegnek, de miuel igen sok, es bü bezeduel vadnak, s, Deakinkis
ky ide, s, ky tova ozlottanak, azoknak le Iratasaban, szinten
mostan nem lehet modom, ez utanis ertesere <adgiuk> leszen
kegnek, ⁺mert az Hofman es alagi Vramek tudom arra mennek es
nalok leuen meg muttatiak kk.⁺ Vegezetre a /.../ visza kelle-
teth küldenem. Im megh küldöttem, es azokat valamint megh
olvastam, azon titokban chiendezen vadnak nalam, nemis megien
ky teölem semmi ideöben, bizonios legien kegd benne, de bizoni
ha Isten eltet, soha el sem feletkezem rola.

Isten eltesse kegdet sok eztendeigh, s, algia megh sok Jo

szerenchiakual, Aszoniomval, s, kedues gyermekiuel egietemben.
Datae ex Oppido Ziner Varallia 6 die Aprilis Anno 1607. Spec-
tabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Frater addictissimus

Valentinus Comes Drugehtt
de Homonna

Irion minden igaz melto dologrul mellettem k. az en serelmes
Apan Vramnak Turzo Giorgi Vramnak es Batiam Vramnak Forgacz
Zigmond Vramnak. Cziak azt engednek w kgk ennekem hogi uihat-
nek meg aual az kj be Commendalt akar uak lenne akar semes bi-
zoni meg uinek uelle, nemis io el senuednj kerem k. tudakozzek
ki inditotta ot Cassan ez meltatlan hamis hirtt. Zakmarrul es
Vnguarulis Irok kk.

Talam be megiek Cassara tudakozam ha Turzo Giorgine Azo-
niom ben uagion, noha semermes uagiok, de bizoni ingemis ninz
immar az Suniogokis megh czipnek ha ualakj nem fog legiezni.
Ecce quam bonum &c.

Spectabili ac Magnifico domino, Paulo Nyari de Bedegh, Se-
renissimi quondam Principis Consiliario, ac Consiliorum Praesi-
dentj, necnon Comitatum Bihariensis et Zolnoch Interioris Co-
mitj &c Domino ac fratri mihi obseruandissimo et confidentissi-
mo.

Z. 8132. A beszúrárok, az aláírás és az utóirat autográf.

+ - + Autográf beszúrárok a margón.

111.

Nyáry Pálné Várday Katának

Ungvár, 1607. május 15.

Tekintetes es Nagos Azzoni, nekem mindenkoron zeretettel

es böchiullettel io akaro Azzoniom:

Nagh tiztellettel es böchiullettel valo zolgalatomat aianluan, Istentul kk minden jokatt es io Egesseges hozzu Eletet kiuanok: Ez leuelem megh ado Olaz Vr, az ki Immar reghtul foghua buidosik, es Igaz Jarattbeli Ember, ide Mi hozzank Jeöuen, nem akar itt en nalam touab maradni, hanem Batthory Gabor Vramhoz fiamhoz vagiakozik, kitt en zolgaimmal eggiut kegdehzereserttettem. Kerem azert kgdetth Nagh zeretettel es böchiullettel hofi kgdis zolgaiual kesertesse eö kgehez Batthory Gabor Vramhoz; kit enis kk hasonlo dologhban megh Igiekezem zolgalnom. Tarchia megh az Vr Isten kegdetth sokkaigh io Egesseghben. Datae ex Arce Nostra Vnghuar die 15 May Anno Domini 1607.

Kegk seretettel solgal

Homonnai Balint

Addassek ez leuel az Thekintetes es Nagos Varday Kattha Azzonnak Az Thekintetes es Nagos Niary Pal Vramnak Zerelmes Hazzas Tarsanak: Nekem minden koron zeretettel es böchiullettel valo Azzoniomnak Kis Varda

Z. 10 490. A levélzáró formula autográf.

112.

Nyáry Istvánnak

Ungvár, 1608. március 28.

Spectabilis ac Magnifice Domine Frater mihi obseruandissime.

Seruatorum meorum paratissimam commendationem. Istentul kegdk minden Jokott es io Egesseget kiuanok megh adatni. Kegmedetth mint zeretettel valo Eöchem Vramott felette ighen ke-

rem, hagi ez Batthory Vramnak zollo leuelechkemet bizonios Embertul kulgie vtanna kegmed, es ha mi valaszt ad rea, vizontagh kulgie meg kegmed ennekem.

Az mint penigh annak eleötteis megh Irtam volt kegdk, mostannis az zereantt az en kegmes Vram feiedelmem es Coronas kiraliom Neueuel Tiztem zereantt Intem kegdt hagi az ott kegdk keö-rul valo Varmegiekkal eggiut, kegdk Jambor louas zolgaual, es Jozagabeli Gialogokkal melnel hamareb, sem oratt sem napott nem varvan, kiualkeppen hagi ha az haidusagh onnan kegtek feleöl ell tagult, jeötest jeöyeön mingiarast oda, az holott kegmed az mi létunket hallia. Legien az Vr Isten kegdkell. Datat ex Arce mea Vnghuar die 28 Marty Anno 1608.

Spectabilis, ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Frater addictissimus

Comes Valentinus Drugeth de

Homonna

Spectabili ac Magnifico Domino Stephano Nyary de Bedegh, Comiti Comitatus Bihariensis &c. Domino et Fratri mihi obseruandissimo

Ez be köteöt leuelekre ha mi valaszt Irnak, kegdk Iktassa ide Giurichko Vram Jambor zolgam kezeben Vnghuarra, es eö kegme valahol mi lezunk fel kerestet vele etc. Cito Cito Cito Cito Cito Cito Cito Cito

Z. 7484. Az aláírás autográf.

113.

Nyáry Istvánnak

Ungvár, 1608. március 30.

Spectabilis ac Magnifice Domine, frater mihi obseruandissime.

Seruitiorum Meorum paratissimam Commendationem. Latogassa kegdet minden keuansaga szerent valo Jauaiual az Vristen. Megh ertettem az kegdt levelet, meljre kepest nem kesleluen semmit az kegdt emberet, az kegdt Irasara valaszt attam. Im irtam Milith Peter Vramnakis egy levelet, kegdt praesentaltassa eo kegk.

Kegtek semmit ne kessek, hanem edgiert ertuen mindenekben Indullion megh ide felenk ugy kegtek, hogy valami keppen az Haidusagh kozziben ne essek kegtek. Az en kedues atiamfiaual Magóchy Ferench Vramual en mindenekben edgiert ertuen, Isten segitsegebül holnap napon vgj mint hetfon io reguel ky szallok, es mentest megiek, ahova szükseges, kegtekis utannunk sietuen, taborunkat minel hamarab keresse fel, Azzal mind eo felsegenel, smind az Nemes Orszagnal, nem kichin meltosagot Jo hyrt nevet szerez maganak kegtek.

Ide valo dolgokrul kegk azt Irhatom, hogy Nagy Andrasnak mostan het kovete vagion nalam; Edgiut leven azert Magóchy Ferench vramual kedues atiamfiaual, eokot megh nem keslelliuk, hanem monduan valamit nekik, visza bochiattiuk eokot, Mikor Isten megh engedj hogy egy bizonyos helien az Nemes Varmegiekvel, es kegtekuell fejenkent edgiut lehetunk, akkor ha my iot vegezhetunk Istent segitsegül hyuan igiekezzunk rajta. Isten tarchia megh kegdet Jo egessegben. Datum in arce mea Vnghuar, die 30 mensis Marty Anno 1608.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Frater

Comes Valentinus Drugehtt

P. S. Mostan erkezek az Illeshazy Vram eo kegme leuele, meliben bizoniossan iria eo kegme hogy 17 Marty megh lett az Töröckel valo bekesseg, es valaky hol fel kelhett, feienkent iötttest iönek szegitsegunkre.

Spectabilj ac Magnifico domino Stephano Niary de Bedegh, Comitatus Bihariensis Comiti &c Domino et fratri mihi obseruandissimo atque Confidentissimo. Cito Cito Cito Cito Cito Cito

Z. 7486. Az aláírás autográf.

114.

Nyáry Istvánnak

Szikszó, 1608. április 16.

Spectabilis ac Magnifice Domine frater miho obseruandissime.

Seruitiorum Meorum paratissimam Commendationem. Istentül sok Jokat es Jo egessegeth kiuanok kegnek kedues io szerenchiesen megh adatny. Vgy adak may napon ismegh Geztely feleöl ertessemre, miuel az haidusagis az Tizan valo keölteözesben volna foglalatos az vegezes szerent, es oly remensegh vagion feleóleók, hogy azok immar reövid ideön altal/.../znak. Melyre kepest, minthogy az szegensegis az sok ideöktul fogua valo hadak myat szinten megh epedeth a' sok karuallasban, mostanis penigh naponkent, minden feleöll sok keserues panazok erik fwleimeth. Itellem magamban illendeöneik lennj, hogy keörüleöttünk lévő Vrrffy atiankfiawall es szomzed varmegie Vraink s, baratinkkal edgiüt leven, mindenekrül az my legh iob vegezzünk. Azokaert kegdet nagy szeretettel kerem, Isten ez iövendeö szombatot egessegeben aduan erny, kegnek, tehat akkor minden okuetetlen Jo haynalkor, legien ielen ith Szikzon az en szallasomon, hogy

akkor teőb io akaro atiankfiaual edgiüt leven, mindenekröl,
 seöt ha az ideö alat valamy oly vy dolgok occurralnanakis azok-
 rul egy akaratbul bezelgetuen, vegez Hessünk minden iot edes ha-
 zanknak javara. In reliquo Spectabilem ac Magnificam Dominatio-
 nem Vestram diutissime bene valere exoptando. Datum in Castris
 ad Sixo positis, die 16 Aprilis, Anno 1608.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator Frater addictus

Comes Valentinus Drugeht

Spectabilj ac Magnifico domino Stephano Nyary de Bedegh
 Comitatus Bihariensis Comiti &c Domino et fratri mihi obser-
 vandissimo atque Confidentissimo.

Z. 7485. Az aláírás autográf.

VII.
LÉPES BALINT

Thurzó Györgynek

Badeni fürdőben, 1609. június 7.

Illustrissime domine, domine patrone obseruandissime seruitiorum meorum addictissima commendatione praemissa.

Itt az Podoni heu uizben adak megh ma az Nagsagod De 16. Mai kolth leueleth. Az Nagd beteges allapattian, lattia az ur Isten sziuem szerent szanakodom, lattuan niomorult hazanknak, az N. szolgallatiara, nagi szukseges uoltat. Maid ugi marad magyar orszag, mint az igen meg szedeth szoló uezsó, a' kinek agait, bogait tórdellik, giúmolchieert tepik, szaggattiak, vegtere ciak a' tokeje marad. Ez ell mult ennehani esztendőben, igen el ueue az ur Isten hazanknak gonduiselóytt, nemzetúnknak io gonduiselóyt ki szede koszollunk. Nem szuksege erről peldakat hoznom elő, iol tudgia Nagsagod, mely io uezerinktől fosztattunk legien meg, kik ha eltek uolna, talam az sok szur, za-uár hazankban nem tamadott uolna, Vagi ha tamadot uolnais, de okos gonduisselekkel azt az tuzet meg oltottak uolna, minek elottó ennire terjedne. Immar chiak igen keuesen uagion Nagtok, az kikre neznek az orszagnak, Vrunk ó folsege utan, gonduisselese. Azert Vram, Nagd egessegere mind magaert, mind a' közönseges hazanknac iauaert, szorgalmatos gondot uisellien. Hogy Nagd, Vrunkal ó folsegenek Lynczben menetele előth, ad 9. diem May nem meheteth Bechben, abból mentsege uagion, mert az mint ó folsege nekem monda, meg jóuen Lynczbol, Infirmitas excusat. En sem mehettem uolt ell ó folsegeuel, betegsegem miatt, noha masod nap föl érkeztem uala becben, de immar el ment uolt Vrunk, Chiak Draskouit Vram, Doczi Andras Vram, es Erdódi christoff Vramek uoltak magyarok ó folsegeuel, ertem hogi panaszkodottis felole, hogi igi el hagiátot az Magyaroktól. Ha iob

egessegem leszen, be megiek ó folsegehez, minek előttő Olo-muczban mennien, az Moruai giulesre, el megien pedig, az mint ertettem, mingiarasth feria tertia pentecostes. Az Nagd paranciolattia szerent, mindeneket meg ielentek ó folsegenek. Szint-en enis ugi iartam az ó folsege paranchiolattiaual, mert nek-emis sokkal kesebben hoztak megh, hogsem az mikor ottfon kol-lot uolna lennem, kit megis mondottam ó folsegenek.

Hogi Nagsagodnac ollian nagi gongia uagion az epoletre ualo fanak meg szerzesere, ha Isten eletemet hallasztia, meg igiekezem Nagk szolgálnom, sot hogi Nagd, nekem kóteles szolgaianac bizuast paranciollion, kerem Nagdath, bizon az mire eleg leszek, az Nagd szolgalttialtol meg nem uonszom magamath.

Az miotatol fogua Nagdat osmerem, mindeha io patronusom uolt, nem akarnek immar hala adatlannak iteltetnem. Im irtam Vram Zongor Benedek Vramnak, hogi az mig Nittrarol Vduar biram Galgoczra erkezik, addig ó kgme uisellie gongiat a' fak-nak, chiak otet talalliak meg felole, oly baratom, hogi el nem hadgia tekozlattatni. Itt uagioc Vram a' heu uizben, meg ad minus 19. napot kol főródnóm, bizoni mind a' koszuennek taget-tasara, mind az gonosz arenanak repellalasara, hasznos ez az uiz. Immar felben nem hagihatom, hanemha szinten uezstemet kiuannam, hoc nomine mentettem magamat ó folsegenelis ottben letemben. Talam meg menekedhetem, hoc occasione, az Moruai ut-tol. Ha nekemis az egesseg Jobbadon szolgálna, nem uonnam meg magamat attol az faratsagtól es koltsegtől. Tiburcius Vram meg iott pragabol, ez utan Bechben leszen lakasa. Nagimihali Vram, meg hazasodott, uette el Merey Imrenet, Draskouitt Vram, ma indol bechbol, keues magiar uagion masth becsben. Eltesse az ur Isten Nagdath sokaig, io egesseget meg aduan Nagdk. Datum ex thermis Badensis 7 Juny, 1609

Illustrissimae Dominationis Vestrae

a' seruitys Valentinus Leepes

Illustrissimo Domino, Domino Comiti Georgio Turzo de Battlehemfalua, Comiti Comitatus Aruensis, Sacrae Regiae Ma-iestatis Consiliario, et per Hungariam Dapiferorum, Regalium

Magistro, &c Domino et fautori obseruandissimo.

Th. Reg. 82. fasc. 14. sz. Autográf.

116.

Thurzó Györgynek

Bécs, 1609. november 12.

Illustrissime domine Comes, Domine Patroni primarie et
Confidentissime Seruitiorum meorum addictissima Commendatione
praemissa.

Kegmednek három leweleth weöuem mind egy napp, az eggie-
keth Pragabol kwtték uisza, mellyeth hogy oluasnek a' kette-
jis el érkezének. Hogi kegmed enny sok foglalatossagabannis ru-
lam el nem feletkezik, hanem szep bochiwlletes lewelejuel er-
tet es wigasztal naprol napra nagioz szolgálatra kötelez engem
kegd. Hogy kegmed az Vyuari motust le chiendesitette, bizoni
minnjajan tartozunk kegmednek megh szolgálni nagi munkajath es
faratsagatt, mert az kis guiladasbol giakorta nagy twz es ve-
szedelmes emizteo langh szokot keowetkezni, ha elseö indulatt-
janak ninch kj ellene alljon; Az Vr Isten azért tartotta keg-
medet edes uram wchiem erre az wdeóre, hogj szegenj hazanknak
megh maradasara oszlopul uesse kegdmagath, tudomis bizoni,
hogj olj hazaia szereteo feo Vrr kegmed, a' kj ennek eleotte-
is walahol az szwksegh kewantha sem keoltsegeth sem faratsa-
got, se wire hullasath nem szantha; kyerth megh holtha uthann-
is elni fogh az kegmed jo hire newe, es az io kronjkak twndeok-
leni fognak kegmed szep dichiretiuel. De ugian elthebennis megh
erdemli kegmed, hogi hazankis halaado legien kegmednek, es ja-
uajbol reszeltesse kegmedeth, ezt ha en igaz tisztha szwbeol
nem irathom, bar ez legien utholso lewel iratasom; Ahol keg-
med eggjik leweleben enghem arra inth, hogi ala siessek kegtek
keoziben, es uthat keszychjek urunk eo felghenek, bizoni sem-

mith keduesben nem chielekednem egguth most, minth az kegmed tanachylasa szerinth, ott lennem ha a' gonosz niaualia rab-sagabol megh szabadulhatnak.

Immar ezért az fájdalommal tagol lassan lassan, de hogj labomra alhassak es jarhassak, azt megh most nem remelhetem; Mind az althal azon lesznek hogi ha eleb nemis az jeouende hetfeon ala vitessem maghamat. Vrunck eo felghe az mint mastul erthem, ez jeovendeo wasarnapp Claustanaburgba megien, merth est festum Domini Jacobi; onnan megien oztan ala Posonba. Inth kegmed arrais, hogi Pragaban hejaban ualo faratsagomath bekewel szenuedgiem. Bizoni igen szenuedem Vram, egieb sem lehet benne, annak az Vthnak keoszeonhetem ez mostani nagj kin szenuedisimeth. Az faratsagot nem szannam mert azzal ugian tartozom Kiraliomnak, es hazanknak chiak illyen meltatlanul ne tractaltatunk wala, a' jo Chiehekteol. Lattia az Vr Isten, tudgia az Chiaszar, megh wallja az egesz Chieh orszagh, semmi el nem mult rajtam az igaz szolgálatban.

Az minemio jo remensegben wacion kegmed az szegenj Magyar Nemzetnek Isten olthalma alatt walo megh maradasokra, bizoni engemis azon bizodalom es io remensegh tARTH, et in spem meliorem contra spem erigit. Sok weszedelmes igiekbeol ki wezerlette giakortha az Isten az mi Nemzeteonketh, ez vthannis nem vonsza megh segetsegeth feole. Vbi desierit auxilium humanum, aderit Diuinum praesidium, chiak azok a' kik clauum et habenas Hungariae moderantur suo ne desint officio. Menthi kegmed azzalis magat hogi maga kaziuel nem irhatot, helt adok uram az kegmed mentsegenek, ha be weszi kegdis az en excusatiomath, merth enis szokasom kwueol, peregrina utor in scribendo manu et pro apicibus amanueli meo gratias ago, kegmedet az sok rendbeli occupatio, engem penigh, manus debilitatio, praepedial. Akar ki althal irasson kegmed ennekem, de chiak az kegmed neue alatt kelljen a' lewel, bizoni nagi gratia gianant weszem, abbulis esmerem penigh az kegdis hozzam ualo igaz affectiojat, hogi ilj giakortha walo lewelejuel erthet kegmed, kiket in Archiuis meis diligenter megh tartok. Most kegmedeth teob dolgaitol, hoszab lewelemnek oluasasaua nem akarom abstrahalom. Ajanluan magamat az kegmed jo gratiajaban. Istenteol kegmednek

egi Nagj feo Tisztet faratsaggal egiethemben, (quia ad labores obeundos natam esse nemini dubium est) egesseget es hoszu eletet kewanok.

Viennae 12 mensis Nouembris Anno 1609.

Ejusdem Illustrissimae Dominationis Vestrae

Seruator paratissimus et
frater addictissimus

Valentinus Leepes

Illustrissimo domino, domino Comiti Georgio Thurzo de Bettlenffalwa, perpetuo Comiti Comitatus Aruensis, Thesaurario, regni Hungariae Dapiferorum Regalium Magistro, Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario &c Domino et Patrono obseruandissimo

Th. Reg. 82. fasc. 15. sz. Az aláírás autográf.

117.

Melith Péternek

Bécs, 1610. október 27.

Magnifice domine, domine tanquam frater mihi charissime,
Salutem et mea studia.

Ha kegelmed egesseges allapattal uagion, igen órólók raita, kiben kgdeth Isten sokaig tarchia meg. Enis immar lassan lassan kónniebedem. Az kegelmed supplicacioit, mind az Commendaciokkal eggietemben, az Aulica kamoran talaltuk fol. Informaciora kuldik a' dolgott az Szepesi Kamorara. Lassa kgd magat uagi Jambor szolgáljat, farasztia ala uele. Ez az Iffiu legen, ki itt uagion, az en techesem szerent, el tud benne jarni, eleg szorgalmatos az kgd dolgaiban, odais be eri kgd uele. En Irok meg ma Forgacz Vramnak, es peczi Sigmond s= Hoffman Vramnak, hegi patrocinnallianak kegelmednek Igazsagaban. Meg ma

kezuchoz iutt a' dolog, hónap ala bociatom az kgd Jambor szolgaiatt. Daroczi Vramat kertem, hofi kgdeth Jo tanachiaual segechie es igazgassa. Igen aianlia magat, kegelmed requirallia. Senki nem eleg az maga dolgara maganak. Tudakoztam Daroczi Vramtoll miben jar Niari Istuan, nem tudgia bizonnial, de uelekedik ö kgmeis, hofi Vardat futtia. Talam igertis immar rea summat. Jo uolna kgteknek eggiet erten, es ha mit kollene rea adni, adna eggjut.

En bizoni, ha ueremmel tudnekis kgddel iott tennem, eóró-mest minden segetseggel lennek, leszekis meg lattia kegelmed. Talam Isten addig meg iob egesseget ad, mig az Informacio föl erkezik, nem szanom kegelmed mellet ualo faratsagomat es koltsegemet.

Vram ha az fako louakat kgd nekem szanta, az a' kgd Jo akarattia: de abban kgd igen bizonios legien, hofi en aiandekon bizoni el nem uezsem, hanem mas hatt szekeres louaimat adom erettek. Meg ugi, ha kegelmed maga kara nekul ide adhattia oket. Azon igiekezem hofi meg szolgálhassam kgdnek. Kegelman irion oda haza, hozzak fol posomban okett. Arra gondom leszen, hofi meg ne bannia kgd tolok el ualtat. Meg en innel mas fel hetig ala nem mehetek. Ott kgd uigiazzon dolgaira. Vigilantibus subueniunt iura. In reliquo Dominationem Vestram Magnificam diu felicem esse cupio. Viennae. 27. Octobris. 1610.

Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator paratissimus et
beneuolus frater
Regni hungariae
Cancellarius

Magnifico domino, domino Petro Melitth de Briber, domino Amico et tanquam fratri obseruandissimo Posony.

Z. 04769.* Autográf.

Melith Péternek

Bécs, 1610. október 30.

Magnifice domine, domine frater in Christo obseruandissime et charissime

Salutem et inseruiendi studium. Ez el mult Szerdan, irtam uala szolgálaim által, hofi az kegelmed supplicatioiat, mind az Commendatiokkal eggiut, föl talaltuk uolna, es hofi az Szepesi kamorara dirigaltak uolna Informacioiert. Mast sem irhatok egiebet, hofi eddig ala nem ment az kgd Jambor szolgálai, nem egieb az oka, hanem hofi meg subscription uagion Vrunknal ó folsegenel az leuel. Talam ma ki adgiak. Az leuelnek massa, a' kitt Irtanak az kamorara, nala uagion az kgd szolgálai, ala uiszi magauak kk. Immar ciak az kiuantatik, hofi kgd kassara el kulgie es sollicitaltassa szereuel az dolgott. En mind Forgach Vramnak, mind peechi Sigmond Vramnak irok diligenter felőő. Egessegem lassan lassan epol, de bizoni meg nem jarhatok, mihelen rea alhatok labaimra, mingiarast enis ala megiek. Adgia Isten talalliam kgdeth io egessegeben. Sokaig eltesse Isten kgdeth. Viennae 30. Octobris 1610.

Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater
addictissimus
Cancellarius
regni hungariae

Magnifico domino, domino Petro Melitth de Briber. &c. domino Amico et tanquam fratri obseruandissimo Posony.

Z. 04770.⁺ Autográf.

Melith Péternek

Pozsony, 1610. november 13.

Magnifice domine, domine frater charissime Salutem, meaque obsequia, precor ac deuoueo.

Chiótórtótkón irt kgd leuelet, ma szombaton adak meg. Hogi az leuelekhez ne niullianak az kgd Jambor szolgálai, az a' kegel-med io akarattia, elegett tóródtúnk raita, de immar im ertiúk az kgd teczeset, ugi legien az mint kgd rendelte. Ha Isten kgdeth meg hozza, batorsagosb leszen az leuelek körül ualo munkalodas. Interim ha ualamily causaiatt kk elő uennejek, parban bociattatom, es kgdnek meg irom. Banom hogi kgdnek kedue szerent ualo ualasztia nem lehett. Teczik nekemis hogi kgd Verebeli Vramatt ottfón hadgia. Diligens bizoni az kgd dolgai-ban o kgme. Ha kgd az en Secretariusomatis ott hadgia, nem banom, sot akarom szium szerent, lattia Isten magamis óró mest forganam az kgd dolgatt, ha az egesseg szenuedneje. De legien ugi mint az io Isten akarta. Ittis kgd attiafia uagiok es szolgaia. Adna az ur Isten azt az alkolmatossagott, mutathattnam meg, hogi kk nem szinnel, hanem sziu el ualo attiafia uagiok. Talam Isten hozzais segetth. Az fejetlen giermek szollasais io, de en inkab akarnam, ha Mussinger uagi mas szollana keduúnk szerent es kgd kedues ualasztal bociatanaia hozzank.

Hogy Secretarius Vramatt es Zongor Inasomott az frauchimerbeliek ustromolliak, im ertem az kgd leuelebol. Zongor pi-rul ualtig, de Gergeli Vram talam ciak fúló mellol bociattia. Lassa ciak mint iar uegttere azok miatt, a' kassai himló szot affele dolog utan ballagdogalni. Oya magat Gregorj Vram. Im irok maganakis. Isten sokaig eltesse kgdeth, es hozza io ualasztal ala hozzank. Posony 13. novembris 1610.

Kgdnek szeretettel szolgal

Nittray Püspök

Magnifico domino, domino Petro Melitth, de Briber.&c. domino fratri obseruandissimo
Viennae in hospitio Domini Cancellarij regni hungariae.

Z. 04771.* Autográf.

120.

Melith Péternek

Bécs, 1610. november 25.

Magnifice Domine, et Frater Charissime, Salutem, et omne bonum.

Nioltz orakor erkezem ide Beczben, be menuen Vduarhoz, Vrunkot ö Feölseget egeseghben talalam. Onnal haza iüuen Reuay Peter es Niary Istuan Vramekot ebedemre Szalasomra hium. Kit azert tselekettem hagi alkolmatossagom legien Niary Vrammal ualo bezelgetesemben. Bizonsagom lehet Reuay Vram menynt uertem legien a' feieben Niary Vramnak; eleyben attam beüsegeessen hagi ha tsak maga neuuel futia a' dolgot es kigdet ki akaria belöle sinleni, minden faratsaga es keöltsege hiaban lessen: de ha kigdel egiet ertend holot kignekis sok io akaroy es ebben e' dologhban Patronussy uannak, minden io ueget erhet kigtek benne; Aztis feieben raktam, hagi iol megh lassa mit tselekessik, mert bizoniosson uegere mentem hagi ö Feölsege az kigd igassagat ö neki nem engedi. Azert io hagi egi arant keöltsetek es törekedgietek a' dologert, es igi könieben megh nyeritek. Esküt előttem Reuay Vram hallotara hagi azt tselekessi, magais neuen esseben hagi igi essik iob aránt. Akarnam bizon ha agigh migh it uagiunk erkezneyek onnan alul az informatio. Itt mi az mit arunsuk sokat nem kessünk, <ma> holnap ki adgia ö Feölsege niolt orakor az dolgot a' meliért hiuatot; Hogi magam kezeuel nem irok, egiebre ne uelie kigd ha nem tsak arra, hagi izadny kesztem agiamban nem akaram fel uerni magamat. Tartsa megh Is-

ten sokaygh io egeseghben. Datum Viennae in festo Dominae Catharinae Anno 1610.

Dominationis Vestrae Magnificae

Seruator et Frater

Valentinus Leepes

Magnifico Domino Petro Melith de Bride/!/, &c Domino et Fratri obseruandissimo.

Z. 4768. Az aláírás autográf.

121.

Thurzó Györgynek

Nyitra, 1611. január 2.

Illustrissime Domine, domine patrone gratiosissime Serui-
tiorum meorum paratissimam commendationem

Kyuanom Istenteól Nogodnak ez Szent Jnnepeket egesseggel Idueősseggel el mulatni, es adgion Isten Nogodnak sok uy ezten-
deőket nagy boldogul megh ernye, Nogodat kerem megh bochasson
hogy magam nem irhattam Nogodnak, szinten ugy erkezek Rakoczy
Laios uram eő kegme hozam iőny, hogy enis praedicalny indul-
tam uala, maas uttis leuen előttem, es miuel hogj eő kegme sem
akara keesny, Nogodhoz akaruan menny, akaram Nogodot eő kegme
altal ez leuelemel meg thalalnom, Nogod minden koron kegiel-
messen aianlotta magat, kiben soha nemis ketelkedtem, Nittra-
hoz az minemeő tartozando⁺ jozagomat biria Redey Ferencz uram,
az ky mostis Erdelben uagion, en penig mindenkör minden tehet-
segem szerint szolgálni igiekeztem, mostis, Kyral urunknak eő
feőlsegenek, Nagodnak, es az Nemeós orzognakis, megh tekint-
uen az jozogban lakozo szegin embereknek sok rendbeli niomoru-
sagokatis kikel eőket terhellik, nem keues panaszozkodassokot

ertettem mogoktulis, miulta ithon uagiok, hatarokban esset karok felölis, gonduisseletlenseg miatt, Istenkednek szegeniek, hogy ne hadnam eőket, az melliet elis akartam foglalnóm, de meeg sem chelekedtem Nagod hire nekül, miuel hogy chak en uagiok utolsois, mert mindeneknek meg odattanak jozogok, ne legien nekemis iniuriam, kerem Nogodot mint Patronus uramott tallion modot benne, az en jozogom megh odosobanis, mert jmmaron ugyan keszerittetemis, hogy el foglalliam, kire feleteb igen kerem Nagdot hogy ennekem megh bochasson, ezen dologrul az en io akaro Rakoczy Laios uramtulis izentem Nogodnak, Nogod halgassa megh ő kegmetis kegielmessen. Tharcha megh Isten Nogodat sok eztendeigh jo egessegben. Datum Nitriae die 2 Januari Anno 1611.

Illustrissimae Dominationis Vestrae

Deditissimus Seruator
et humillimus Sacellanus

Valentinus Lepes
Episcopus Nittriensis

Illustrissimo Domino, domino Comiti Georgio Thurzo de Bettlehemffalwa, Comiti de Arua, eiusdemque Comitatus Arwensis, perpetuo Comiti, Judici Cumanorum et Regni hungariae Palatino, Suae Sacrae Regiae maiestatis intimo Consiliario, et Locumtenenti, Domino, domino et Patrono obseruandissimo.

Th. Reg. 81. fasc. 20. sz. Nem autográf.

+ Beszúrva.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1611. március 8.

Spectabilis et Magnifice domine, domine tanquam frater omni obseruantia colendissime, paratissima studia Vestram Spectabilem ac Magnificam Dominationem defero et omnem ex animo incolumitatem precor.

Vettem az kegelmed bóciúlletes leuelet, meliben a' hul menti kegelmed magat, hagi nekem nem irtt, azt en alattomban magamrais ueszem, miuel enis nem irtam kgdnek. En kgdnek óró-mest meg bociatok, chiak kgdis helt adgion az en mentsegemnek. Az en uesztemre dúhút atkozot kószueni uolt nem irasomnak akadeka. En az mire elegendő leszek, Vrunknal ó folsegenel az kgtek dolgaban, nagi óró-mest tórekszem. Ma io reggel mene el ó folsege, ualamire adgia Isten utat. Im chiak mast uala nalam Henkel Lazar Vram, ielente hagi pragaboll egi szolgaiatoll erkezet leuele, meliben azt iria hagi a' chiaszar ez el mult kedden kóueteket kuldót uolna a' Chiehekhez kik által kiuenta, hagi hozzaia esküdgienek, mert ha nem chielekeszik, koronaio-
kat, Tabulas regni es minden priuilegiomokat el uiszi uele. Amazok azt feleltek uolna, hagi uagion meg anni araniok a' ki-
ből mas koronat chinalhatnak; De Tabulis regni azt mondtak, hagi Annak előttóis eget uolna megh, de megent helere tudtak allatni; Priuilegiomokat ha el uiszi uele, azzal sem sokat gondolnak, Azok hartian es papirosson uannak, pariaia minden priuilegiomoknak nalok uannak le tudgiak uionnan iratni priuilegiomokat. Azt halliuk az Haracinban es kis Varasban nagi ehseg. Az nagi Varasban kedig mindenben nagi beuseg uagion. Az meli segetseget kirali Vrunk kuldót uolt, az a' nagi Varasban uagion, es az meli szigetet Velenczenek hinak, aztis ök bíriak. A Varbol algiukkal lóuóldóznak reaiok. Nekemis utanna kólletik mennem ó folsegenek, ha modom leszen az Irasban, onnalis irok kk. Engem kgd regi io graciaiaban tarchion meg. Sokaig eltesse Isten kgdeth. Viennae. 8. Marty. 1611.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et tanquam frater

Episcopus Nittriensis

Spectabili ac Magnifico Domino Francisco de Batthian,
Comiti Soproniensis Agazonum Regalium Magistro et Sacrae Re-
giae Maiestatis Consiliario, Domino et tanquam fratri obser-
uandissimo

B. 28 388.⁺ Autográf.

123.

Thurzó Györgynek

Prága, 1611. április 20.

Illustrissime domine, domine mecaenas gratiosissime, hu-
millima obsequia deuoueo dominationi Vestrae Illustrissimae

Az Nagisagod 15. Aprilis posomboll irt leuelet, ma es ez
oraban adak meg nekem. Fol szakasztuan, Pete Laszlo, es Appo-
ni Pal Vrameknakis el kuldem. Nagd intese es paranciolattia
szerent, giakorta irunk de occurrentibus Nagdnak. Hogi Nagd
itt koltseget adatot, en pro mea parte, meg igiekezem Nagk
alazatossan szolgalmom. Haromszaz araniat adott harmunknak
Iffiu Henkel Lazar Vram. Lattia Isten szinten el fogiot uolt
immar koltsegem, mert regtol fogua uagiok Vrunk ó folsege mel-
let. Minden halhatatlan draga itt mast. De chiak adgia Isten
io ueget itt ualo dolgunkban, mind faratsagunkat, mind koltse-
gunket el feleitiuk. Mert fortuna domini, fortuna erit et ser-
ui. Chiaszar Vrunk kiuansagi ezek, az mint ertettem ennehani
Chie Vrtul. Hogi az Chie orszagi kiralsagnak Titulussa, meg
maradgion nala; Hogy elteig, borral, buzaua, konihara ualo
uago marhaua segeciek: Hogi az koronazatig ualo Contribucio

az orszagtoll, neki adassek: Hogi szabad legien, uagi itt pragan, uagi masut a' hull akaria, itt Chieh orszagban lakni: Hogi az kinek mi graciat adot, meg fizessek, mind adossagual eggiut, az Chiehek: Hogi az meli joszagot, penzen szerzet uolna, az nala meg maradgion, es szabad legien felole disponalni: Hogi az uetkeseknek es foglioknak amnestiaia es szabadulasa legien: Hogi se irion se szollion senki gonoszt ellene. Meg nem resolualtak magakot a' Chiehek. Nemelliekben kedue telek ó folsegenek, nemelliekben nem szinten.

Kegielmes Vram, szannion meg eczer immar ualaha Nagd, es haiollion kegielemre, adassek meg az en ioszagom. Hiszem enis haza fia uagiok et Communis est Justitia. Lam Redei nem tarta meg a' Condiciokat, quo et pactum potest uiolari. Nem merem sok szoual Nagdath busettanom, az en dolgom ciak kóniórges. Eddig mind azt chielekedtem, az mit Nagd paranciolt. Legien reszem az Nagd io conduiseleseben, es igazsag szolgáltatataban, kiert az egesz keresztiensegben Nagdnak bóciulletes io hire neue uagion. En nem haniom szolgálatomat, Nagd mindent iobban ert es tud, hogi sem en meg irhassam. Az úr Isten Nagd algia meg es tegie hoszu életóue, az en kgmes Aszoniommal ó Nagual, kis Vrammal es Aszoniomokkal eggietemben. Pragae 20. Aprilis. 1611.

Illustrissimae Dominationis Vestrae

ad seruiendum paratissimus Capellanus

Valentinus Leepes

Illustrissimo domino meo, domino Comiti Georgio Thurzo de Bettlemfalua, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, Perpetuo Comiti de Arua, et Comitatus Aruensis supremo Comiti, Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario et per Hungariam Locumtenenti &c domino domino gratiosissimo

Th. Reg. 81. fasc. 23. sz. Autográf.

Thurzó Györgynek

Prága, 1611. április 21.

Illustrissime domine, domine patrone nobis gratiosissime post humilium seruitiorum nostrorum debitam oblationem.

Az Nagysagod nekünk irtt leuelet, nagy bóchiulettel uet-tuk, melybol meg erttuen, hagi Nagd ighen keduessen es szere-tettel latta leuelúnket, meliben az eddig itt ualo dolgoknak allapattia felol tisztunk szerent Nagdath tudosetottuk, ez utannis de occurrentibus Nagdath irasunk által bizonyossa tenni keszek leszünk. Az ur Isten az Nagd Eperiesse szandekozo aka-rattiat es utat szerenchieltesse, promouealhassa Nagd hazank igazsagatt es töruenietth, s= az elobbeni io allapattra hoz-hassa, kibol az Nagd dichieretes io hire neue, nem chiak gia-rapodni, de órókke ualo boldogh emlekezetet fog magauaual hozni, et in omnem prosperitatem bociatani. Mostani Irasunkatt ez eginehani rövid punctumba foglalliuk, ennek utanna kóuetkezen-dó dolgok, megent argumentomatt adnak az irasra.

Ma uagion negied napia, hagi solenne Consiliomunk uala, ugmint 17. currentis mensis. Az Chieh orszagi harom statusboll, fő fő Vrak es bóchiulletes szemeliek, tizen hatan; Mi megent Magyar orszagboll harman, folsó, Also Austriaboll, s= Moruabol az deputatus Plenipotentiariusokkal, az eó folsege Tittkos Tanachi egyben ülven, Proponaltata Vrunk eó folsege, kollesseke az Passauiauy ellenkedó hadnak graciatt adni, uagi nem; Es ha kollis adni, quibus Conditionibus id debeat fieri. Deliberati-ora ueuen az Chiehek a' dolgott, post satis longam tractatio-nem, nem akaranak hozzaia magoktoll szollani, hanem az egesz Orszagra hallasztanak, ugimint meli dolog nem⁺ chiak az magok szemeliatt, hanem az egesz orszagott illetve.

Mitt uegeztenek legien, meg nem tudgiuk, ha ertesúnkre leszen, Nagk megh iriuk. Az utan ualo harmad nappal, nagi frequenciaual, fol jottenek uala Vrunk Vduaraba, io falka ideig uoltanak audiencian, de ninch megh tudua nalunk, mi

felől Conuenialtak legien meg ó fölsegetth. Tegnap az titok Tanach inkab mind nap estig Consiliomban uoltt. Vrunk ó folsege e' kett nap alatt ben tartoztatta magatt, ualami alteraciott erez egessegeben, Az doctor es a' be Jaro komornikok mongiak hogi giomrat failalnaia, de remenliuk ó folsegenek kónniebúlesett.

Leopoldus herczeg itt ualo fogoli Cancellariussatt, per torturam examináltak, ugi beszéllek, hogi azt uallotta uolna, szandekiok az uoltt, hogy leg eloszoris Austriat es Moruatt megh uegiek, az benne ualo Vrakat mind porra tegiek, az utan akartak az Chieh orszagi Vrakatt mindenestol delealni. Magyar országban harom felol akartak be úttni, Moldua, Hauas alföldó es Erdelj haddal, egi felöl; Masfelol Lengiel orszagbul Lengielekkel, Harmad felol Austriabul, az Nemett haddal, Igi akartak az Vrakat es az Nemessegetth delealni, Itt ez a' hire, de ha ugian ez uolte szandekiok mi nem tudgiuk. Chiak hallomast irunk Nagdnak.

Az Nagdtol nekünk harmunknak deputaltatott hatt szaz forrentott, meg atta Iffiu Henkel Lazar Vram, Araniul, mert mas penznek nem tehette szeret, Mi ualtig sollicitaltuk, hogi mas penzt adgion, a' kitt uezteseg es kar nekul szuksegúnkre, ki adhassunk, Mertt az araniat ugi itt el nem kolthettiuk, mint Magyar országban, uagi ciak bechbenis, hanem karral kol ki adnunk, de ugian de nem adhata mas penzt, Causaluan az penznek szuk uoltat. Nagdnak folottó igen köszónniuk es megis igiekezünk szolgálni, hogi gongia uolt reank, Immar szinten az soprejere iutottunk uala koltsegúnknek. Oly remensegbennis uagiunk Nagd felol, hogi ha touab kolletnek itt maradnunk, es ezzel a' koltseggel be nem ernok, Nagd nem hagi meg fogiatkoznunk, hanem tob koltsegett rendel es adatt, a' kiuel, nem annira a' magunk, minth az orszag bóchiulletire, be eriuk.

Vrunk ó folsege ez ióuendő szombathon, ugininth 23. Aprilis, oda fol az Haraczinban, Poppel Christoph⁺⁺ hazaban koltózik. Chiaszar Vrunk minemó proposiciokatt adott legien ki az Chieheknek, noha Cancellarius Vram magatolis meg irta Nagk, mijs mindazaltal nem restelliuk itt elő szamlalni. Kiunsagi ezek: Hogi noha Vrunknak resignallia a' kiralisagott, de azert meg tarthassa maganak az chieh orszagi kiralysagnak Titulussatt.

Hogi uagi itt pragaban, uagi masutt akar lakni, szabad legien chieh orszagban maradni es lakni Vduaraul: Hogi borral, buzaual, konyhaiara ualo uago morhauul segechiek: Az Orszag Contri-bucioia meg adassek neki mind addig mig Vrunkat meg koronazzak: Az mi graciatt valakiknek adott, es Contrahalt debitomiat, meg fizessek: Penzen szerzet ioszagatt szabadon birhassa es disponalhasson felole. Hogi az kik ellen neheztelesek uolna a' chieheknek, azoknak Amnestiaia, es a' foglioknak el bociatasa legien: Ne szollianak, se irianak az ó bóchiülleti ellen. Ezekre meg nem ertettuk az chieheknek ualazt tetelekett, ki ha hirúnke leszen, Nagdnak halladek nekul meg iriuk. Mast az Nagd io graciaiaban aianluan magunkatt, Nagdnak Istentől io egesseget es hoszu boldog eletet kiuanunk. Pragae 21. Aprilis 1611.

Illustrissimae Dominationis Vestrae

Seruitores et Capellanus
paratissimi

Valentinus Leepes
Ladislaus Pethe
Paulus Apponj

Spectabili ac Magnifico Domino Comiti Georgio Thurzo de Bettlehemfalwa, Comitj de Arwa eiusdemque Comitatus perpetuo Comitj, Palatino Regni Hungariae, Judici Cumanorum, Sacratissimae Regiae Maiestatis intimo Consiliario, et per Regnum Hungariae Locumtenentj &c Domino, domino patrono nobis obseruandissimo

Th. Reg. 7. fasc. 26. sz. Autográf.

+ Beszúrva.

++Előbb: Giörgy.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1611. július 26.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae mea studia deuoueo.

Decima July Rohonczon kolt kgd leuelet, ma attak megh. Egi hete immar hogi pragaban uagiok. Az mandatomokot Vram meg irattam es subscription uannak. Nem tudom kinek kedueskednem Vram es szolgálnék iob szíuel, mint kgdnek uelem io tett Vramnak. Mindenha kgd nekem koteles szolgálának bizuast paranciollion. Az kolchion adott f. 100. meg hosztam Vram, a' kinek mongia kegelmed annak adom kezeben, Vagi ha el koltomis az Silesiaban ualo menetelúnkor, mast szerzek erette. Kgd igen iokor atta uolt, nem akarok hala adatlan lenni kk erette. Vrunk innel 19. Augusti indul meg, Lussatiaban megien eloszor, onnal Silesiaban, 8. octobris bechben akar lenni, az meniegző 9. Nouemb-ris leszen. Nem szolgaltatik ez esztendoben itt Chieh orszagban dieta. Meg leszen a' Concordia Chiaszar es Kirali Vrunk kozoth, nem sok uagion hattra, Immar negi dominiomot igert neki Vrunk, es három szaz eszer renes forentot, Chiaszar tobbet kjuanna. Seruet deus Dominationis Vestram Spectabilem ac Magnificam diu florentem. Pragae 26⁺ July. 1611.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator paratissimus

Valentinus Leepes

Spectabili ac Magnifico domino, domino Francisco Batthiani, Agazonum Regalium in Vngaria Magistro, Comiti perpetuo Soproniensis ac Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario domino patrono obseruandissimo

Rohoncz

Commendo Domino Magnifico Ladislao Pethe de Hethes

B. 28 889.⁺ Autográf.

⁺ 24-ből javítva.

126.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1611. augusztus 5.

Spectabilis et Magnifice domine, domine Patrone obseruandissime. Salute et seruitiorum commendatione premissa.

Akaram kek ertesere adnom, hogy en nagy rementelen ide Bechben ez el mult Zombaton beteges alapattal erkezem; Pragabul Urunkal eo felgeuel az Slesiai utra 28 Augusti indultam uala kj, akkoris immar az hituan keoszuenj miat beteges leuen: Remenlettem aztt hogy az uton megh köniededem, de megh trefala remensegem, mert inkab el hatalmazek raitam az rossz betegség kj miat Urunk eo Felge kegielmes annuentiaiabul Brandeisbul megh kellett ternem, es immar itt uagiok Bechben, ez nehany nap itt megh nyugoduan es Curaltatuan magamath Nitrara megiek onnal uagi az Trincziny uagi az Pöstinj heuű Vizben. Kitt chak auegre akarek kek tuttara adnom, hogy ha mit akar nekem parancholnj es az mibül keuantatik az en szolgálatom tudgia megis ked hol legiek. Urunkath eo felget türheteö egeseghben hattam, Jollehet az indulat eleott ualo napokban eo felgetis megh mer-te uala Ostromlanj az orczatalan es uakmerö keöszuenj. Minek eleötte ki indulna Pragabul az eleott be keoltözött az Uarban Ebeden Chiaszar uendege uolt, Bruntschweigal ketten ettenek ebedet eo maga Chiaszar nem uolt keosztók; Az Uduarnepetis ott ben uendeglettek megh. Ebed el uegezöduen el iött Urunk Pragabul, Chiászarral szemben nem leuen az nap, hanem szinten akkor hogy en Brandeisbul ki iűuek, ugi esek hallanom, hogy Chiaszartul Curir iűtt uolna Urunkhoz, kj ad colloquium priuatum uisza hinaia eo felget. Ment legiene uisza neme meg nem erthettem, de hogy megh bekelletenek legien egi massal, abban

se kegielmednek, se masnak semmj ketsege ne legien. En Uram
 Pragaban lakott Ember Erdelj hireketh kk nem irhatok, adgia
 Isten minden dolgok succedallianak odais feliciter. Nem uona
 iob az szep bekessegnel es adna az Ur Isten hogy quadralna mi-
 nekünkis amaz Izaias Profetanal Urunk Istenünknek mondassa.
 Sedebit Populus meus in pulchritudine pacis et requie opulen-
 ta. Engem kd igaz szolgálaiának tarchion es bizuastis paranchiol-
 lion. Eltesse az Ur Isten kedeth sokkaig io Egesegben. Datum
 Wiennae 5 Augusti 1611.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Ad seruiendum obstrictissimus

Episcopus Nitriensis

Spectabili ac Magnifico Domino domino Francisco Battyani,
 Comiti perpetuo Soproniensis Agazonum Regalium in Hungaria Ma-
 gistro, et Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario, &c, Domino
 Amico et tanquam Fratrj observandissimo.

B. 28 890.⁺ Nem autográf.

127.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1611. augusztus 10.

Spectabilis et Magnifice domine, domine patrone et tan-
 quam frater omni obseruantia, confidentissime ac colendissime

Seruitiorum commendatione praemissa, omnem ex animo pros-
 peritatem uitam longaeuam ac ualetudinem stabjlem Vestrae Mag-
 nificae Dominationi precor.

Nem tudom hogy s-mint történt a' kesedelem, de kgdnek 15.
 Juny Suetlan kolt leuelet, ciak tegnap eloth, ugi mint Augus-
 tusnak 8. napian attak meg. Bankodtam lattia Isten ez kesedel-

men, mert talam kgd azt ueli, hagi tuniasagom miat nem tettem ualaszt rea. En immar ugi kotelesztem magamat az kgd szolgálattiaara, hagi akarua bizoni az mire elegendó uagiok, semmit az kgd parancsolattiaban el nem mulatok.

Hagi kegelmed innel buchiu uetlen ment ell, abban uram semmi uetek nem eset, neis kóuessen kgd, en banom hagi akkor-beli betegeskedesem miat, nem tudok kgdk szolgálnom. Bizoni mig ez keues egesség nalam tart kgdnek enis szolgálai maradok es lesznek.

Azon kgd engem eczaniera se kouessen, hagi a' paripat szolgálaiatol el nem uehette az en szuksegemre, a' paripanal tobbet adott kgd, mert szuksegem koran koltseget adott az idegen helben, ki felol minapis irtam uala kk, es Pethe Laszlo Vramnak commendaltam hagi el kulgie leuelemet, nem tudom ha iutotte kk kezehez. Meg hoztam Vram a f. 100. ualahoua parancziollia kgd, oda kuldom cum gratiarum actionem.

Seruit in me benefitium Vestra Spectabilis ac Magnifica Dominatio dabo operam, ut fructum ex me metere possit. Azt inkab banom hagi az a' paripas baratunk, kgdnek meg uetette szauat, de am bűnhódot erette, mert io lakasaban niargaluan, meg sebesetette louatt. Edes Vram óchiem, maszor kgd azt ne iria, a' mit e leueleben irt, kit bizoni en ugian arcza pirulassal irok, hagi illien ember miat fillentet en elottem. Tauol legien az kgdtol, es en tólemis a' gondolat, soha bizoniara sziumben sem túnt, hogy igi uelekednem kgd felol, mert en meg eddig mindeha egi igaz alhatatossagot tapasztaltam kgdben. Mastis eleg az nekem, a' holl azt iria kgd, hagi Isten haza uiuen kgdeth azon leszen hagi a' paripa dolgabol nekem szegen, de igaz io akaro szolgálaiának kedueskedgiek. Az mind csak az kgd io akarattian allion Vram, de en erettem kgd se faratsagot se koltseget ne tegien, lattia az Isten meg elegettem az kgd hozzam ualo io akarattiaual.

Ir kegelmed ezen leueleben Rohonczra ualo sokadolom leuel/röl/. Az Kórmend priuilegiom leuelenek meg Confirmaltatasa es Vam leuel felolis, hagi meg szerzenem. Vram bizoni meg igiekezem szolgálni, hogy kgd bizuast paranchioll, ebbol osmerem, hagi kgd io akarom, Enis azon lesznek, hagi mindenekbol

kgdnek kedue/re/ essek a' dologh. Csak hogi Vram im Indulo felben uagiunk, mast nem lehet io modunk benne, hanem Isten becben uiuen, bizoni mingiarast gongiat uiselem. Ez sem sokat tesszen. Addig kgd mind a' supplicaciokot, mind az Varmegie Comendacioiat, az Vamra keszettesse el, Meg lattia kgd en raitam el nem mulik eggikis.

Honap igiekezik Kirali Vrunk az Varban be szallani, im csak mast ertem egi baratomtoll, hogi Chiaszar ellenzeneje, de nem uelem, mert az elot maga kiuanta. Meg eggiesettenek uolna egi massal, de meg az subscription hereall a' dolog, mintha Chiaszar Vrunk uarialni akarna nemeli condiciokat. Kinszkit a' kinek Vrunk Klumeczet es Kulint adta, mongiak hogi igen beteg, suspitio toxici, az mint mongiak niauالياja.

Az Erdeli hirek tudom kgdnel niluan uannak. Ezt iria onnal Forgacz Vram.

Sunt autem fortalitia ista infrascripta, quae his diebus in potestatem Maiestatis Vestrae Sacratissimae redacta sunt: Zekelhida, Kerekj, Saka, Sarkad, Telegd, Adorjan, Adon, Somlio, Henczida, Dioszegh et Almas. Totus Comitatus Bihariensis et Craزنensis. Nunc autem Comitatus Maramarusiensis sollicitatur. Quae omnia cum circa Varadinum sita sint, illud etiam diu subsistere non poterit, quod Illustrissimus quoque Dominus Comes Palatinus urgere non intermittit.

Maga az Erdelj fejedelem Zebemben uagion. Radul igen meg uerte uolt nepet 8. July, azt iria ide Sennej Miklos, a' ki ott uolt az Viadalon, hogi Imrefit es Varkucziot egi sarban tapodtak ell. Radult mongiak hogi igen egetet es rablot az Szekel folden. Ezek mind tudua uannak ketseg nekul kgdnel. Vram a' tanczhoz keszulliön kgd, Vrunknak meniekezese leszen 9. Nouembris azt hirdetik. Ennek a' honak 20. napian innel Slesiabam megiünk. Adgia az ur Isten meg teruen kgdeth io egesseben talalliam es lassam. Seruet deus Vestram Spectabilem ac Magnificam Dominationem diu incolumem. Pragae 10. Augusti 1611.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator addictus
Valentinus Leepes

Ez oraban érkezet a' leuel, Kolosuaratis meg attak, es meg eskúttek Vrunk szamara, mind az körül ualo nómesseggel.

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Batthian, Comitatus Soproniensis Comiti, Sacrae Regiae Maiestatis Agazonum Magistro et Consiliario Domino patrono obseruandissimo Rohoncz
Commendant Magnifico Domino Carolo Magno.

B. 28 891. Autográf.

128.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1612. április 28.

Zolgalok Vram kgdnek.

Róuideden irhatok kk, mert im mingiarasth megk kol indolnunk, engem az ur Isten chiak az nagi budosasra es edes hazam kiuul ualo niaualigasra adott uolt ez uilagra, ugi tartom mint ha ingien lakossa es fia sem uolnek magyar orszagnak, maga bizonyj Abelt meg nem oltem uolna az atiamfiat. De ugi legien minth az ur Isten rendelte, es az io kirali Vrunk paranchiolia. Talam egi io halál róuid idón ueget uett enni szarandoksagomban, Nullum enim uiolentum durabile. En el megiek az kirallial ó folsegeuel, adgia az ur Isten Chiaszart hozzunk haza. Immar ket koronazattiat lattam Vramnak, akarnam ha az harmadikhozis (az mint remeniliukis) hozza iutthatnank. Nekem szinten izeben esik ugian az io Cancellariussag, kinek bizoni mas szedte uette hasznat mig en idestoua budostam. Nem szabad touab panaszkodni, esztis chiak biztomban illien meg hitt io akaro Vramnak reconfealom, vgian kónniebben esik, ha mi naualiamot ielenthetem. Hogi minap Nittrara kgdtől nem /.../ mentem bocianatot erdemlek, mert kgd nem uolt/?/ az

szallason, lattattam kgdeth. En mind az kgd /.../ mind attiafiayera, mig el erkezem, kotelessegemet tuduan, gondot uiselek. Adgia Isten tapasztallia meg kgd igaz io akaratomath, es kesz szolgaltomath.

Meg kultem Vram az gracia leuelet, nagio b dologbol paranchiollion nekem kegelmed, mig elek kgd szolgaja uagiok. Adgia az ur Isten talalliam kgdeth io egessegben. Sokaig eltesse Isten kgdeth Aszoniommal es szep magzatiual eggietemben. Viennae raptim 28. Aprilis. 1612.

Kgd szolgálja mig ell

Magiar orszagnak
Cancellarius

Perillustri ac Magnifico Domino Domino Francisco de Battian, Comiti perpetuo Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Regiae Maiestatis Consiliario /.../ patrono obseruandissimo

B. 28 994.⁺ Autográf.

129.

Thurzó Györgynek

Nürnberg, 1612. május 15.

Illustrissimae Celsitudini Vestrae, mea humillima studia dedico, et omnem ex animo prosperitatem precor.

Jollehet ninc irasra melto uysagom, kgmes Vram, de hofi fogadasomnak resz szerent megis meg felelliek, /!/ akaram Nagisagodat leuelem által tudosettanom, az mi ide Nerimbergaban /!/ ualo be erkezesunk felol. Na, ug'mint 15. Mai, szinten negi orakor del utan iutank be, tegnapra uolt az szendek, de az gonosz koszu en miatt, Vrank o folsege lassan iarhatt, Leticaban hordozzak, Jollehett, ide kozelgettuen, szekerben ult uala es

ugi ióuó be az Varasban, Aszoniunk ó folsege előttó uluen azon szekerben. Az Chiudalo nepseg ualoban sok uala, nem chiak az uarasban, de az uaras kiuulis toliogot az sokasagh. Az Varas bizon szep epolettal, uczai tagassak, a' ki maid ekesseget leg nagiobbat ad nekie. Bechiet szépséggel es nagisaggal folliol halladta, de neppel fol nem eri. Sem lóuenek, sem louas neppel ó folsegenek eleiben nem ióuenek, ualami keues zold kurta kóntosben oltoztetet puskasokat es lancz dardasokat rendeltek uala az kapura. Ez len mind az tobbi, hanem az Senatus, uagi inkább Respublica, ennehani louast allatot uala, Vrunck szállasa eleiben. Ott excipialtak ó folseget, megis aiandekoztak, de meg nem tudom mi leszen az honorarjum.

A Varason által egy szep folio uiz, alkoholmas szeles, kitth Pengécznek neueznek, megien által, szep kó hid raita, kjenek az eggik uegen egy öreg okrot faragtanak ki kobol, kek színó festekkel ekesetettek, alatta ez distichomot irtak arainas bótokkal,

Omnia habent ortus, suaque incrementa, sed ecce
Quem cernis, nunquam bos fuit hic, uitulus.

Minden fele mester emberrel, sok kalmar aruual es kereskedessel, gazdag es beues. Az kenier draga, az ven bora túrhető aron uagion, 12 kraiczaron io bort talalni, chiak hogi kichin a' pint, maid mint egy bechi három meszoly. Az földó főuenies, maid mind negi melfoldnire, az uetes a' mi raita uagion, alkoholmassan fol nótt, az ros feiet hant, de ritka. Feniós erdeie kett felol igen szep, es mesze tart Faragot kőuekbol ualo erős bastiay uannek, negi kapuia a' uarasnak, mindenik szep epoletó es erős. Igazan dichierik szépségre es erossegre, benne uagion mindenik. Ha az atkozott koszueni beket hagi uala, iobban meg iartam es describaltam uolna Naggdk, de ez ell⁺ mult Vasarnap réam erkezek, nehezen uagiok uele az uti razadasban.

Hogi ezt irom uala, szinten most erkezek Curier, Vrunck ó folsegee, Frankfurtbol, azt beszelli hogi eszten kedden, uagi szerdan bizonióssan ben lesznek Frankfurtban az Electorok es fejedelmek; szenat, zabot, kenieret igen draganak mond lenni benne. Ket szazad magauul tobben nem eresztik be ó folsegett.

Az falukon, negi s-ótt melfoldnire quartiroltak minkett. Itt mongiak hogi Vrunck Nerinbergaban ueti le az magyar ruhatt, nemet ruhaban oltozkodik.

Ebben az Varasban, sot maid az tartomanban, oly szukón iart az elot, az mint eszemben uestem a' magyar nemzet, hogi egi praedikator kett szolgamtol, kiket elol el kultem uolt, azt kerdette, Monachi estis ne uos, maga latta hogi magyar fekete ruhaban uoltak, kard oldalokon, es szaras csisma labokban, aznak leg tob nezóió uolth. Sokan holl torokoknek, hol poliakoknak mondottanak, fulunk hallottara. Meg tob chiudalonk lett uolna ha tobben es szines ruhaban, szokot oltozetünkben iot-tunk uolna ó folsegeuel. Az nepseg igen paraszt, es eggiúgió, sokis az kenier euó. Ma ide iótünkben, iob kesz felol, Lafthoz egi melfoldón, egi hegien epettetet szep öreg uarat lattunk, 72. nómós ember biria. Innel sok szep öreg algiukbol, sokat louenek Vrunck eleyben. Az Norinbergi respublica meg mondhatatlan nagi summa penzt adna erette, ha óueue tehetne, de nem adgiak ell az nómós emberek. Szep epoletó Varakat es Varasokat lattunk chiak immaris itt az Imperiomban, de az mint folliol meg iram, az nepe igen paraszt, es bizoni chiak fruges consumere nati. Azt tudtam hogi chiak Liptoban es Turoczban uagion a' io sór, de lam ittis beuesek uele, semmi Marcz nem mullia folliol az ide ualo sóroket, nemis igen draga, ahoz kepest az mint az elettt allapattia uagion. Dichierie am bator mas ezt az orszagott, Jo uolna nekünk Magyar orszagban laknunk. etc. Nincz mast mirol iriak Nagdk beuebben, az idó magauat tobbet hoz, ez utan de occurrentibus irok Nagdk. Tarchia meg az ur Isten Nagdat kedues io egessegben. El hidgie Nagd (bizon nem hizelkedesbol irom) az ide ualo Vraknak, es az Neuburgi Herczegnek chiak immaris, sok szep Virtusit es dichiretit szamlaltam elo Nagdk, mert hazank allapattia felol sokat tudakosztanak, Vasarnap fel egez nap louon iaruan uelek (talan ezzel niertem a' kozuent) sokat beszelletem uelek, ielesben Nagd felol.

Meg uendegle a' herczeg Vasarnap ebeden Vrunkat ó folseget Szalczpak neuó uaraban, minden Vduara nepeuel, magais uele euet Vrunkal sok keremes utan, bira rea magat, hogi az az-

talhoz ullión. Az keszkoniót ó atta Vrunk kezere, mikor meg mosdot, nehezen uette el Vrunk toló. Fol keluen Vrunk aszta-
latoll, mi hozzank az holl az Vrak ettek, iott, megent euet
es iuott uelünk nagi niaiassan. Iffiu ember, harman uannak,
az kissebbik az elott ualo ejel, hagi oda ertünk, himlosódott
megh. Iter atque iter Illustrissimam Dominationem Vestram diu
uiuere, et florere animitus cupio. Norimbergae 15. Mai. 1612.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

A' sacris
Valentinus Leepes

Illustrissimo domino, domino Comiti Georgio Thurzo de
Bethlemffalua, Comiti de Arua eiusdemque Comitatus Aruensis,
perpetuo Comiti, Regni Hungariae Palatino, Judicique Cumano-
rum Sacrae Regiae Maiestatis Consilj et Locumtenenti &c Domi-
no patrono obseruandissimo

Th. Reg. 81. fasc. 27. sz. Autográf.

+ Beszúrva.

130.

Thurzó Györgynek

Frankfurt, 1612. június 16.

Illustrissimae Celsitudini Vestrae mea humillima Serui-
tia defero.

Nagysagodnak immar eginehaniszor irtam, bannam ha leuele-
jmett megh nem uinnek, nem egiebertt, hanem hagi lenne niluan
leueleimből Nagdnal, az en Nagysagodhoz ualo obseruantiam.
Vrunknak ó folsegenek ez íouendő Vasarnap, mely 24. praesen-
tis mensis, leszen koronazattja. Abban uegett aduan Isten er-
nünk, nem sokat fog ó folsege itt kesni, ugy ertiuk hagi Aszo-

niunk ó folsege kedueert, hagi keueseb töródese legien az uton (ferunt namque ipsam Matrem futuram) haiora szall es ugi megien az dunan ala bechben, ha ualami ok meg nem ualtoztatna az szandekoth. Nemis menne chiak Kurinbergabannis, hanem innel menne az dunara, de az Kurinbergafia Respublica install ó folsegenel, hagi arra mennien, ne legien tetth koltsegek heaban, merth nagi apparatussal akariak fogadni ó folsegetth. Azth halliuk hagi bechben, nem fogna sokatt ó fólsege kesni, ott hagiuan Aszoniunkatt, pragaban iónó az Chieh orszagi giúles kedueert, onnal Ratisbonaban menne az Imperiombeli giúlesre. Ha kulómben leszen a' dolog, Nagd meg ne notallion belole, szoktanak Vduarnal ualtozni az szandekok, shoz kepest, a' hirikis különbözni. Mogunciaban onnal Coloniaban ualo menetelre, uagion szandekom, az mi uysagokatt azokban az neuezetes helekben fogok lattnom, Nagdk meg irom, uagi ha Isten adgia, Nagd ualo szemben letemetth, referalom Nagdk. Ide orankent Herczegek, fejedelmek, Groffok, Kóuetek, Nagi Vrak, iótón iónek, nagi sokasaggal. Annira meg rakodott az uaras szallokkal, (minthogy immar az electio utan szabad mindennek be ióni) hagi szallastis nem találhattni immar. Az sok nep miatt, az elesegis szuk es igen draga ez helben; szinten kezeken uagion ugian az io Frankfurtiaknak a' dologh.

Ide Nagysagos Vram az a' hire, hagi Balassi Sigmond Vram, az Nemetekre, kik fol ióni akartak, az fold nepeben harom ezerig maid fol ueuen, rea tamadott uolna, es iollehett az neme- tekbennis uezett uolna ell, de uegttere meg toltak az magiarokatt, es sokat le uagtak benne a' Nemetek. Ezt nagi keduessen es kaczagua beszellik az kik nem igen io akaroynk. En mind ez oraig sem hittem, nemis hihetem; mert hagi merte uolna meg probalni Nagd hire nekúl Balassi Vram az fol tamadast? Ide sohol senki, semmit nem ir Magiar orszagboll. Az Electoroknal a' kiknel uoltam, mindenik tudakozott tolem Magiar orszagnac allapattiaroll, egiebet nem tudtam nekiek mondani, hanem hagi Nagd oli conduiseló Vr, a' ki chióndesz allapattiaira hazanknak mindenha igiekezet, mastis gongia uagion rea, hagi io allapattia legien hazanknak. Occasion leuen rea, feci officionem meum, tórekedtem nalok, hagi ókis azt a' hazatt ne hadgiak, a' meli-

nek enieben egiebb közel ualo országok, tartomaniok es az Imperiomis, chiöndesz szep bekesegeben niugoznak. Ha nem hasznaltam uele, de nemis artottam. Nagysagod ideie, allapattia egessege felol, mindenik keduessen tudakozotth tolem. Az Erdeli allapatt felol is ertekeztenek; Valaki azt hozta, uagi koltotte uala a' hirtt, mintha ismeg uionnan Bathori Gabor fol tamadott uolna, es uy zurzauar uolna az országban; de azt az folio hirtt, azzal tartoztattam meg, hagi Nagdk semmire nagio b gongia mast egire nincz, hanem hagi az eddig ualo haborutis le chiöndesechie es io bekesege hozza, nem hagi haborott hadna indettani. Ha ualami uolt uolna, Nagd kesedelem nekul, meg irta uolna ó folsegenek, Az Erdeliben ualo Saxokatt igen emlegetik, &c ezt ebben hagiom erti Nagd miben legien a' dologh. En szegeni Magyar, az holl congregialok az ide ualokkall, az mint lehet, ualtig euezek, óró mest nem hadnam szegen nemzetúnket a' holl lehattne.

Groff fon Snolcz, Rami, Kinderrott, iobnal iobbak, ide iottenek, uelem hagi oli remenseggel, hagi Vrunknal az mostan itt leuó fejdelmek el uegezik dolgokatt. Mauriciustis ide uártak. Az ur Isten az mi kmes Vrunkat regen meg erdemlet nagi fejedelemsege uiue ugian, de bizoni sok foglalatossagijs uanának. Chiak Nagisagod úres niughatatlansagtoll es feratsagos conduiselestol. Az giaz ruhatt Vrunk ó maga, nem az fejedelem Aszoni, ipso die electionis, le uetette, uórós szin uontt araniban oltozot, talam az koronazat utan, megent fol ueszi a' giasz ruhatt. Hagi minden aprolek dolgott meg irok Nagdk, bochianatot kerek Nagdtol. Ma Vrunk Vduarabeli kett iffiu, etek fogok, ebed folot egiben szollalkoduan, ki hittak egimast az duellumra, eggik a' masikat altal verte, Mast temetik el eggiketh.

Ha Nagd nem bannia, ez utannis, fogadasom szerent Nagdk az ide ualo dolgok felol irok, ez immar ótódik uagi hatodik leuelem Nagdhoz. De coetero Vestrae Illustrissimae Celsitudini diu feliciter uiuere et valere ex animo desidero. Francofurti 16. Juny. 1612.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

Seruitorum et Capellanorum
minimus

Valentinus Leepes

Illustrissimo domino domino Comiti Georgio Thurzo de
Bethlemffalua, Comiti de Arua eiusdemque Comitatus perpetuo,
Comiti Regni Hungariae Palatino, Judicique Cumanorum Maiesta-
tis Consiliario et per Hungariam Locumtenenti &c Domino et Pat-
rono obseruandissimo
Bicze.

Th. Reg. 82. fasc. 20. sz. Autográf.

131.

Thurzó Györgynek

Frankfurt, 1612. június 25.

Illustrissime Comes, domine, domine fautor benignissime,
obsequiorum humilium demissa commendatione praemissa, omnem
foëlicitatem, uitam diuturnam cum firma corporis constitutio-
ne Vestrae Illustrissimae Celsitudini precor a' prepotenti Deo.

Az Nagisagod 7. Juny Bittchiey uaraboll irt bóchiulletes
leuelet, ma niolcz orakor, hogi az ó folsege Vduaraboll szal-
lasomra ióuok uala, adak megh. Melibol ertem, hogi Nurimberga-
boll irtt leuelemet, meg uittek Nagdnak. Igen akarom hogi Ko-
lonicz Vram, az szerenchies uó legeni, az en fiam, meg kúltó
Nagdk. Vgian ezen oraban az ó kgme leueletis uettem, kitt
Baynocz Varabol, 7. Juny ir ó kgmeis. Jelenti hogi 1. Juny
lett meg Thurzo Miklosne Aszoniommal giúró ualtasok. Tegnáp
megent Daroczi Vram leuelebol ertettem, Magochyne Aszoniomnak,
Eszterhasi Miklos Vramhoz ualo ferhez menetelett. Szerenchiel-
tesse Isten oket es adgia lólkoknak iduossegere. Ezt ebben ha-

giom, terek az Nagd irasara. Nagdnak az mint ertem meg chiak kett leuelemet uittek meg, en ennehani rendbeli leuelet irtam Nagdk, semmi oda menő occasiott el nem mulattam, tuduan nagj kotelesseget Nagisagodhoz. Es adna Isten, hagi nem chiak leuel irassal mutathatnam meg Nagisagodhoz ualo deuociomat, hanem mas szolgaltatlis, meg latna bizonnial Nagd, hagi igaz szolgai uolnek Nagdnak. Soha bizoni az simulatiohoz nem tudtam, az mi nieluemen, uagi pennamon uolt, sziuembennis azt uiseltem io akaro Vraimhoz, patronusimhoz, es akar meli baratomhozis. Talam eddig mas leueleimis érkeztek Nagisagodhoz, mert ugi commendalom mindenkor Beczben Carolus Magnusnak, es posomban Pompeius parnak, hagi el nem kollene teuezni nekiek. Noha nem mindenkor adatik melto és fő irasra ualo materia, mind az altal, hagi fogadasomnak meg felelliek, ualami occurralt es occurral, eddig nem negligaltam, ez utan sem hagiom hattra. De innel talam ez leszen utolso leuelem, mert uelem hagi meg indoll e' heten ó folsege. Immar az Imperiomi giules felol tractalnak az Electorok es Vrunck, mikorra legien terminussa. Hatt honap elot kollene publicaltatni, ha touab nem uetik hatarat, egesz mind Husuetig sem megien ala Vrunck ó folsege Beczben, az mint igen meg hihető emberektol ertettem. Pragaban mongiak hagi fogna kesni es az chieh orszagi giulest ueghez uinni, battiatis el temettetni. Ez itt most kozonseges hir, de meg ualtozhatik.

Az holl Nagysagod leueleben azt kiuannia, hagi adgia az ur Isten, en róuid ualo nap azt irhassam Nagdk, hagi az mi kemes Vrunckat kiraliunkat ualasztottak es koronaztak az Romai kiralisagra es chiaszarsagra; Azt az ur Isten meg atta, es tegnap mingiart meg irtam Nagdk az koronazatott, az elót az Electiotis ertesere adtam Nagdk, minek előttó Coloniaban mennek. Im az Coronazatnak ielensegetis meg kultem Nagdk, uegie Nagd szegeni kaplanniatoll io neuen. Araniat kultem uolna, de meg hozza nem iuthattam. Azt monda ma Mussinger hagi tett őtt ezer forentott az meni penzt haniatott, de nem sok latattia uolt, azt uelem, hagi az szegeni penz haniok, magok szuksegekre, felreis tettek benne. Az mitt Nagysagod ez orszag felol ir, hagi el hitte felóló, hagi szep s=io, sok fejedelmekkel, nagj Vrakkal, Nómósseggel es gazdag aros emberekkal beues, de

chiak mi maradhatnank meg Magyar országban bekesegeessen, nem iregilenók azt az boldogsagott nekiek. Bator ne, Nagisagos Vram. Mert noha az ország szep es io, sok a' fejedelem, Nagi Vrak felessen uannak benne, minden fele arros ember bewseges, de megis nem koll iregilenúnk ertekeket, fejedelemségeket, szep epoleteket, mi az otthon ualo eggiúgiuseg mellet bator inkább maradgiunk. Ha az Isten Nagddal szemben iutatna, meg tudnam alkoholmassan az itt ualo allapotot beszellenem, leuelre talam nem szinten batorsagos bizni. Anni az fejedelem, Groffok, Nagi Vrak, hagi uagion az embernek mit nezni, ekes az oltozetek, friss mindenek, sok az arani lancz, draga kó, Istenes az ki ekesben oltozókódhetik. Nem chiuda, mert bekesegeben uoltanak, senkitol semmi bantasok. De mi az kik az ellenseg torkaban lakunk, es sok esztendótul fogua sok inseget, sok niomorusagot szenuedünk, nem chiuda ha fogiunk, ha minden ekessegúnktol meg fosztattunk. Ne adgia Isten hagi ó nekiek arra iusson igiek, mert ok azt az Impetust nem szenuedhetnek kozelis anni ideig, mint mi. Nagi a' pompa, de keues a' pupa: Nagiok a' uarak, keuesek az benne ualok. Nagi az ország, de szegeni a' népseg, ehel halo. Az dragasagroll nem irok, az maid szenuedhetetlen, az mint itt iutnunk koll szukseginkhez. Chiak adna Isten hamar ueget ernünk az itt ualo lakasunkban, de (noha tegnap azt irtam uala, hagi e' heten el indoll ó fólsege, mert az uala a' hire) meg ez íóuendő hetfen uagi kedden megíünk ell innel, Megh az electorokkal uegezni akar ó folsege chiaszar Vrunck, az Imperiombeli giúles felol, melinek, az mint oda folis meg irtam, ha touab nem hallad terminussa, egesz Husuetigis nem kezd ala mehetni ó folsege Bechben. Az minemó hireket Nagsagod nekem irni meltoztatott, azok eleg felelmessek, Occasium leuen benne, hagi ma ebéd után chiaszarral ó folsegeuel szolhassak, nemellieket a' kiket illet, ó folsegeuelis communicaltam, az Damper es Pukhom hadanak gazdalkodasinak Az Varmegiek elót ualo, meg unasatis, meg ielentettem, keruen azon, hagi eó folsege ne terhellie azzal az szegen Varmegieketh. Elejben adtam ó folsege nek aztis, hagi Nagd ualtig tórekedik de pecuniarío subsidio az Varmegieknell, de meg eddig, semmit sem efficialhatott nallok. Itt az emberek igen triumphalnak sokan, hagi immar helen

uagion a' dologh, senkitol nem tartnak (erche Nagd, mert nil-
uabban nem merem irnom, feluen raita, hagi ualamikeppen mas
kezehez ne iusson) Abban nem kol senkinek ketelkedni, hagi
Vrunknak ó folsegenek, Isten nagiohra uiuen meltosagat es bi-
rodalmat, gongia nem leszen mi reankis, kegies feiedelem, kit
az Isten sokaig eltessen. Az mit oda fol leueleben Nagd ielent,
hagi ha okis bekesegben akarnak maradni, (ertuen az ide ualo
lakossokat) ottan chiak penzel segechienek. Az a' chiak, ele-
gendó uolna, de sok kiuantatik hozza. Ha az Imperiomban giúles
leszen, akkor kolletik Nagdk bizonios kóuetek által, azért tó-
rekedettetni. Igen ressen uagion az en fúlemis, hallok neha ne-
melliektol, keduetlen szokatis, kire chiak uallat uoniettok,
sokra ualasztis adok. Az Herczegek szamanak, ma mentem uegere
az kik itt uadnak, az Electorok kiuull, huszon eggien uannak.
Az groffok, egi Vr monda ma, az ó szauat irom, annin uannak,
mint az &c ugian magiaroll szolla. En meg akaruan tartanom
meg erdemlet bóchiulleteket, nem irom ide a' magiar phrasist.
Nagdk araniat (mert az utan tettem szeret) Aszoniom ó Nagk e-
zúst penzt kultem, Vegie Nagtok szegeni kaplanniatoll ugi,
mint ha nagi marhat kultem uolna. Parua etiam magnum munera
pondus habent, az bóchiulletes nagi Vraknal. Az Vagion raita
irua, Concordi lumine maior. Nap es hold. A' hold lumen suum
accipit a' sole, maior postea ipso: Az mi Vrunkis ó folsege,
az Electoroknak consessusokbol, kik mint egi, Sol, mint (post
deum) az chiaszari meltosagra, Immar maior Electoribus. Mas
magiarazattiat is adhattiak, a' kik okoskodni akarnak touab
raita. Valami niomtatast is kultem Nagk meli numerum et de-
scriptionem, anni, mensis et diej Coronationis continet. Hagi
szapora irasommal bantom giakorta Nagdath, nekem meg bociasson.
Tarchia meg az ur Isten N. sokaig io egessegeben, edes hazank-
nak. Francofurti. 25. Juny. 1612.

Ma kol uala meg lenni Aszoniunk ó folsege koronazattia-
nak, de Moguntinus ualamennie betegeskeduen, honapra halladot.
Vestrae Illustrissimae Dominationis

Seruator humilis

Valentinus Leepes

Illustrissimo Domino Domino Comiti Georgio Thurzo de Bethlehemffalwa, Comiti de Arua eiusdemque Comitatus Aruensis supremo ac Regni Hungariae Palatino, et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario ac Locumtenenti &c Domino Patrono obseruandissimo

Biche

Th. Reg. 82. fasc. 21. sz. Autográf.

132.

Batthyány Ferencnek

Krems alatt, 1612. július 19.

Spectabilis et Magnifice domine, domine frater obseruandissime seruitiorum commendatione praemissa, uitam longaeuam cum ualetudine stabili Vestrae Dominationi Spectabili ac Magnificae precor.

Nem tudom szerenchiemree uagi karomra, en az mi kgmes Vrunck es Aszoniunk koronazattia utan, meg betegeduen Frankfurtban, es haza fele teruen, meg nehezeduen az uton, arra biram az en kgmes Vramat, hagi Nurinbergabol el eresztene. Vramat utaban, nem szoktam uala el hadni, ualamint történek ez uttal. Nurinbergaboll az ell mult Zombaton ióttém ell, Ratisbonan folliul ultem haiora, es ma negied napia, hagi az dunan euezek, talam ma estuere bechben erek Isten uelünk leuen. Haza megiek Nittrara es egessegemre s. hazi dolgaimra gondot uiselek. Oda fol az Imperiomban sok rossz hireket hallottunk Erdeli es az törók felol. Itt kremszbennis confirmalak. Isten tauoztassa a' gonoszatt. Frankfurtban Prokatort uallott elottem Groff fő Salmisne Aszoniom, im meg kultem ha mit hasznal. Az Imperiomban latot es hallot dolgokat kk mikor szemben iutunk egi massal, meg beszellek. Interim ualeat meus Dominus frater feliciter diu, cum suis, Iram az duna menteben, kremzen alol, 19

July 1612.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater
Episcopus Nittriensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Batthiany Comiti perpetuo Soproniensis Agazonum Regalium in Hungaria Magistro et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario Domino fratri obseruandissimo
Rohoncz et Vyuar.

B. 28 896.⁺ Autográf.

133.

Thurzó Györgynek

Nyitra, 1612. július 23.

Illustrissime Domine, domine Moecenas gratiosissime. Seruitiorum debitorum commendatione praemissa, Vitam diuturnam cum firma Valetudine Dominationis Vestrae Illustrissimae et charissimis suis pignoribus, deuote et ex animo precor.

Jo véget adwan az Vr Isten, Chaszar Vrunknak w feölsege- nek, az Imperiumban valo dolgaiban, ez ielen valo honak harmadyk napian, Frankofurtbol megh indulwan, Jeöth Herbipolisban Juliusnak eöteödyk napian, 6. 7. oth mulatot. 8. el indulth onnan es, 10. Jeöth Norinbergaban, holloth az Norinbergaiak, szép készeölettel fogattak w feölségét. Legh alab Niolcz szaz lowas menth vala ky eleiben: Az teöb polgarsagh az Vczakon rendeöth alloth fegiwerben. Szep Arcus Triumphalisokoth erigaltanak vala, Az melliek keözeöth legh szeb az volth hogy egy kéth feiö Sass, az mykor szinten Vrunk w feölsege az Arcushoz keözeölgetet, nagy reuerenter es profunde megh haitotta a' feiéth eleötte. Es hogy az Var fele be hatot

w feölsege, az Sasis megh fordulth, es hasomlokeppen reuerentiat teöth w feölségenek. Az Varat, ky nem igen nagy w magaban, de nagy ereos bastiackal dichéretes, Az Tanach megh vyetotta. Negied napygh mulatoth Norinbergaban w feölsége. Az volth szan-dekya, hogy ez el multh hetfen, vgy mynth 16 huius, megh indul-lion onnand, es recta Pragaban jeöien. En, megh betegedven az Coronazath uthan igen niaualiasul voltam az gonosz keöszweny miath. Latwan az vthon beteges allapatomoth az Coloniai Érsek, proprio motu, jelentette megh w feölsegenek beteghségemeth, kyn szanakodwan, w feölsege kegielmessen Consentialth haza jeö-wetelemre. El indulwan azerth, 14 Currentis Mensis jeöttem sequenti die Ratisbonaban, oth keth Hayora rakodwan szolgaim-mal es lowaimmal, ez el multh Cheöteörteökeön, hath orakor ju-tottam Bechben. Péntekeön szemben léwen Maximilian Herczegh Vrunckal, azon nap estwe felé ky Indultam Bechbeöl, es szomba-ton regwel Posomban érkeöztem. Onnanis estwe fele ky jeöwén, teghnap kylencz orakorth érkeöztem Nytttrara. Vala byzoni oly szandékom, hogy fogadasom szerénth, myndniarast Nagodhoz men-niek, es Nagodnak, az oda feöl valo dolgokoth oretenus megh beszéllem. De lattia Isten, hogy igen farath es beteges alla-pattal vagiok. Kyheöz képest készeréttetem ithon maradnom, es egy keuessé egességemre gondoth viselnem; Az labaim igen kesz-tenek dagadozny. Az faratsagtól legiené, vagy valamy vy nia-walia wtkeözeöth légien hozzam, nem tudom. Ez okaerth az Peö-reöllésheöz kesztem. Az peöstény hég vizeth hordotom ide az hazamhoz. Ha az Vr Isten, Jobbadon valo egességemeth adgia, es Nagodnakis értendem valamennire dolgai(m)tol valo wreösedé-séth, el nem mulatom Nagodhoz valo menetelemeth, hogy ezzelis megh mutassam obseruantiamoth.

Ezeknek utanna erreöl keölletek Nagodnak Irnom, Neminemeö Tyztebneky Jobagym, véresétettek es sébesétettek volth megh, egy Trinchiny polgarth. Mely Jobagimoth in sede Iudiciara Co-mitatus Trinchiniensis Capitalisra iteltének. Nagodat interim még en w feölsege wel az Imperiomban voltam, pro gratia megh talaltak. Melliet Nagod, hozzam valo Jo akarattiabol, kyth megis igiekeözem Nagodnak zolgálnom, megh adoth. Nem tudom hon-nan es myerth, ez mynapí Congregatioban, az Nagod Gratiaianak

helt nem adtanak, es az az szegeni Jobagimotis, az Nagod gratiaia mellet, el nem bochatottak,hanem hallaztottak, az Nagod mostany Giwlesre valo ala jöuetelére. Kérem azert Nagodath hogy mostis <mos> ollian Jo gratiaiath hozzam, az minth in absentia mutatta, es az gratia mellet, bochatassa el Nagod. Lam megh nem holth az polgar az seb miath, ne igiekeözzenek azerth halalara Jobagimnak, hanem bwnheödgienek maskeppen.

Az my kegielmesseggel leszen Nagod ez dologhban, megh igiekeözem Nagodnak szolgálnom. Tharcsa megh az Vr Isten Nago-dat sokaigh io egesseghben. Nittriae 23 July Anno 1612.

Illustrissimae Dominationis Vestrae

Ad seruiendum paratissimus

Valentinus Leepes

Illustrissimo domino, domino Comiti Georgio Thurzo, de Bethlemffalwa, Comiti de Arua, eiusdemque Comitatus Aruensis, perpetuo Comiti, Regni Hungariae Palatino, Judicique Cumanorum Sacratissimae Caesareae Regiaeque Maiestatis intimo Consiliario et inter Regnum Locumtenenti &c Domino patrono gratiosissimo.
Trinchiny.

Th. Reg. 70. fasc. 32. sz. Az aláírás autográf.

134.

Batthyány Ferencnek

Nyitra, 1612. szeptember 7.

Spectabilis ac Magnifice domine, frater mihi obseruandissime Seruitij mej debita, omnimodaque commendatione praemissa.

Isthentull kdnek testi es leolki iokath, Boldogh egesseges hoszw eleteth kiuanok megh adathny.

Minth supplicalth legyen Ezterhasz Miklos Vram, Chaszar Vrunknall ö feolsegenell, kgd ez leueleben includalth ö kme supplicatioinak az massokbull megh erty; Miuell azerth eö felsegek en rejam vgy dirigaltak hogy kgteknek pro opinione proponalljam; Beteges magam allapathom, sem peniglen az takaro ideonek mj volta, mastan azt nem szenuedj, hogy bizonyos helre conuocaluan kgteketh, ez dolgoth tractalhassuk egiuth; eö felsegek peniglen priuatimis ir en magamnak ez dologrull hogy ne keslellyem; keszeretethuen kgdeth leuelem altall, es az teob eö feolsegi Tanatsitis meg talalnom. Kerem kgdeth minth io akaro eocsem Vramath, ez dolgokban mj legjen tecsese, informalljon kgd, hogy kesedelem nelkull feoll kuldhessem, es az supplicans io <Vr>akaro Vrunk es attiankfiais legyen commendatus kgdnell; Ennekem kgd parancsolljon, szeretettell zolgatok kgdnek. Isthén eltessee kgdeth. Datum Nittriae 7. Septembris Anno 1612.

Eiusdem Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruator et frater

Valentinus Leepes

Spectabili ac Magnifico domino domino Francisco Batthiani Comiti Soproniensis perpetuo, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c Domino et fratri obseruandissimo

B. 28 897.⁺ Az aláírás autográf.

135.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1613. január 23.

Spectabilis et Magnifice domine, domine patrone, tanquam

frater summa obseruantia colendissime, Salutem et inseruiendi studium. Gondolkoduan felole, mi okbul kerdette legien kegiel-med itt leteben tolem, ha uagione szallasom posomban azt talaltam magamban rayta, hofi kgd tisztu szerent, es hozzam ualo nagi io indulattiaboll, minthofi az giules elottunk uagion, szallast akart rendeltetni Posomban, az en szamomrais. Jol lehatt szallasom uagion, az mint kgd tudgia, de minthofi mind louakkal, mind emberekkel felesben kol mennem, mint egiebha, Meg szolgálnam kgdnek ha kgd egi hazat adattna, a' kinek istalloiais uolna, Az meli fő emberek uelem lesznek, azokat szallettanam az hazban, es louaimatt az istalloban. Bator chiak az hostadban rendeltetne kgd, contentus lennek uele. Tob szolgay kózt, en sem lennek kgdnek utolso szolgaja oblata occasione. Nemis ketelkedem benne, hofi kgdnek eszeben iutok. Az niaualias Secretariusis, Ferenczfi Vram keru kgdett, egi kjs szallast eó nekijs rendeltessen kgd. Mi kgd szolgay uagiunk. Az Articulusokra szukseget lett uolna, kgd el felejtette megh kuldeni. Seruet deus Vestram Spectabilem ac Magnificam Dominationem diutissime florentem, et optime incolumem. Viennae 23. January, 1613.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator ab antiquo

addictissimus

Cancellarius Regni hungariae

Spectabili ac Magnifico domino, domino Francisco de Bathian, supremo Comiti Comitatus Soproniensis Agazonum Regalium Magistro et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario, domino patrono colendissimo
Rohoncz ut Vyuar.

B. 28 899.⁺ Autográf.

Thurzó Györgynek

Nyitra, 1613. június 24.

Illustrissimae Celsitudini Vestrae, humillima studia comendo.

Ez előtt ualo leuelebennis óruendeztem az Nagd io egessegen mastis nem keuseb uigasagom uagion raita, hagi az ur Isten egessegere atta Nagdk az fórdot. Tarchia meg ó szent folsege Nagdath sokaig kedues io egessegeben, mertt szuksegünk uagion bizoni minniaiunknak az Nagd egessegere, ugi uiselhet Nagd gondot mi reank, ha az eró es egesseg engedj.

Kegelmes Vram az articulusoknak ennire ualo halladása honnal es miért lett legien, semmit nem tudok benne, chiak azért kultem egi szolgamat fol, hagi ualami bizoniost hozzon felole. Cardinal Vram ó Naga penteken es szombaton nalam leuen innel szent kórosztben menuen, azt mondotta hagi immar nem keslelek. Az póchietet en, ala jóuen bechbol, Ferenczfi Vramnal hattam, hagi pa póchietleni kollene az Articulusokatt, ne uarjon en tolem, es ne halladgion ell az en absenciam miatth. Minthogi immar Zabragi púspök Vram ó Folsege körül uagion, ó kgmeis subscribalhatna es Secretarius Vramnal leuen az póchiatt, meg póchietelhetne nalam nekulis. En lattia az ur Isten, az minemó allapattban mast uagion az Cancellariussag, soha nem kjuanom uiselnem, se haszna, se bóchiulleti, kit nagi biztomban sokszor meg ielentettem Nagdk. Inkab akartam tisztességesen meg menekednem toló (noha meg szinten nem uagiok absolutus toló, az mint az nekem adott decretomnak az massaboll meg erthette Nagd) hagi sem íouendoben az orszagnak kara, es ream ualo neheztelese kóuetkezhettet uolna, az sok Inconuenienciakboll. Intelligenti satis.

Az Nemeteknek Vyuarban ualo be uitelekben, sem hirem, sem tanachiom, lassak mitt chielekesznek az kik illien dolgokat orszag uegezese ellen tanachlanak. Egi kis lineatt ir nekem Nagd, kin nem keueset gondolkodom. (Az igassagert uelem hagi chiak

haragott es neheztelet, szerzettem magamnak) Ninch mitt tenni Naggdnak, meg kol szollalni, mind tiszt, s- mind hiti arra uiszi Naggdath, s- Akar mellik hittel kótelezett Consiliarius Vratis, hofi io es hasznos tanachiott adgion ó folsegenek, mert az keduezes es keduure ualo tanacz adas, giakorta artal-massagott hoz magaua. It excurralhatnak ualamire, de nem batorsagos irnom, Az nemeteknek Vyuarban ualo be uitele, mint s- hofi lett legien, bizoni nem tudom, de talam ez, utcunque posset transire, ha nagiob nem kóuetkeznek utanna. Azt hallom hofi nem chiak az Vyuari fő kapitansagra, de az Generalissag-ra is Tiffenpakot meg eskuttettek. Ki ha ugi leszen, semmi iott nem uarok belole. Holl orszagunk uegezese? enni sok instanciak? Minemó szíuel lehessenek az Magyar negligalt erdemes Vrak? Ha ugian az a' szandek hofi idegennek iusson az a' tiszth. Nagd quantum potest se opponat, ne suo tempore propter taciturnitatem annuisse et consensisse uideatur. Nem szukolkódik Nagd, okos Vr leuen, az en tanachiom nekul, Neque sus Mineruam docere debet. Valeat feliciter Illustrissimus Dominus meus et me deuinctissimo famulo utatur libere et ad libitum, syncerus sum, syncere res tracto.

Nittriae, in festo Divi Johannis baptistae. 1613.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

Seruus obligatissimus

Episcopus Nittriensis

Illustrissimo domino meo, domino Regni Hungariae Comiti Palatino, domino fautori gratiosissimo
Ad proprias.

Th. Reg. 81. fasc. 31. sz. Autográf.

Nyáry Istvánnak

Nyitra, 1613. december 18.

Magnifice domine, Amice tanquam frater charissime Salute et seruitiorum commendatione praemissa. Adgion Isten kk kjuansaga szerent ualo minden iokatt. Szoktak mondani szeretó eóchiem Vram hofi sokan chiak ugi elnek baratiokkal, mint az magas helre hago emberek az laytoriaual, Midón fol hagtanak, el rugiak labokkal az laitortat, mintha soha az utan tobbe nem kollene. Nem applicalom kgdre, noha talam panaszolkothatnam hofi kgd en rolam io akaro szolgálaiarol szinten el feletkezek: Mind az altal, en nem uonszom meg kgdtől szolgálatomatth, ez utannis az mibol meg talal, kgdnek szeretettel igiekezem szolgálnom. Im megent Vduarhoz kol mennem, az en terhes Cancellariussagomnak tisztí melle, ott az miben kk kol szolgálatom, bizuast paranciollion kgd. Tarchia meg Isten kgdeth kjuanta io egessegben sokaig. Nittriae 18. Xbris. 1613.

Magnificae dominationis Vestrae

Seruitor et frater beneuolus

Valentinus Leepes

Regni Vngariae Cancellarius

Magnifico domino Stephano Niary de Bedeg Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Dapifero, domino Amico, et tanquam fratri obseruandissimo

Kis uarda

Z. 7765. Autográf.

Thurzó Györgynek

Budovec, 1614. február 14.

Illustrissime domine Comes Palatine, domine fautor gratiosissime post humilium studiorum meorum debitam oblationem, Vestrae Illustrissimae Celsitudini diuturnam uitam precor, cum optima corporis constitutione.

Hogy mind kőtelesseggemnek, mind fogadasomnak, meg felel liek, es Nagisagodnak insinualliamis ide Chieh orszagban ualo be erkezesemeth, ez kis leuelemmel akaram Nagdatt ertetnem, tuduan hagi Nagd mindenkor io keduel uette es óró mestis oluastá az en irasomatth. Jollehet Vrunk eó folsege az Chieh orszagi statusoknak meg 29. January ki atta az proposiciokatt, mel liekben summa szerent ó folsege kiuan tolok ad quattuor annos, singulos computando pro 9. mensibus 6000. peditum, 2000, equitum, Item pensum domorum, Vasorumque per eosdem quattuor annos, et pro aedificatione arcis pragensis f. 50 000. de meg eddig mind azon instaltak eó folsegenel Vrunknal, hagi mas terminust praefigallion az diaetanak es pragaban publicallia, a' kire kiuantatnek az Concorporalt es Confoederata orszagbelieknekjs ielen leték, hagi keöz akaratboll uegezhetnenek. Ez a' tracta sok nap tartot, de tandem meg ertuen Vrunknak eó folsegenek iusta racioyt, ugi tegnap hozza kezdettenek az proposiciokhoz, remenliuk hagi nem sokaig uegetis erik. Innel eó folsege Kromauban, onnal Lynczben szandekozik, talam az Nagi hettre, Beczben megien ala, ha ualami interim nem occurral.

Az Austriabelieknek ad 14. Marty publicaltatek giulesek ma harmadnapia, praesidealni fog ó folsege helet, Ferdinand Herczeg Vrunk.

Az Magyar orszagi giules felol semmit egiebet nem ertettem, hanem hagi eggik okat azt atta uolna Vrunk ó folsege, miert nem halladhatna meszeb ualo terminusra az chieh orszagi giules, mert Magyar orszagbannis giulest kollene tetetni, az sok occursens necessitasokerth. Ha mi bizoniost ertek felole,

Nagdk meg irom. En minden Nagdk szollo leuelemet Henkel Lazar Vramnak dirigalom Beczben, tudom eó kgme meg kuldi Naggk.

Loszene hadunk uagi nem, en a' felol Nagdk hogi iriak, nem alettom szuksegesnek lenni, holot tudom hogi mindeneket Nagdk ennehani felol meg irnak, de az mint aranzom aligha az hadat el kerulhettiuk. Immaris illien signaturakat forgatnak az emberek kezekben, kinek im pariaiat kultem Nagdk. Comes de Bukoy, Spinolanak az Viczeje, kit futurum Marsalchum belli ióuendolnek, el erkezet, Kromauban uagion. Nekünk az io beke-segre uolna nagiob szuksegünk, hogi sem az hadakozasra. Vrunk eó folsege es Nagd ertj iobban az szukseget, mely arra kesze-ret, hogi az fegiuerhez niolliunk, Curet sua templa sacerdos. Deum ego trinum et unum, qui solus cuncta regna gubernat, constituit, sustinet et fulcit, toto animo uotisue ardentibus precor, Vt Vestrae Illustrissimae Celsitudini horae fatalis aduentum diutissime proroget, inque hoc mundi senio, cum omni-bus Regni proceribus. Vestram Illustrissimam Dominationem in-columem, florentemque clementer conseruet. Restat, ut me, mea-que studia Illustrissimae Celsitudini Vestrae subiectissime commendem, gratia sua et beneuolentia complectendum. Dabam Budwicy Bohemiae ipso diui Valentini festo. Anno 1614.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

obsequentissimus

Episcopus Nittriensis

Illustrissimo domino domino Comiti Georgio Thurzo de Betlehemfalua, Regni Hungariae Palatino, et Judici Cumanorum, necnon de Arua perpetuo Comiti, Sacratissimae Caesareae Regiae-que Maiestatis Intimo Consiliario, et per Hungariam Locumtenen-ti, Domino fautori gratiosissimo

Th. Reg. 43. fasc. 37. sz. Autográf.

Thurzó Györgynek

Budovec, 1614. március 6.

Illustrissimae Celsitudini Vestrae, mea humillima studia defero.

Semmi ketsegem sinch benne, hogi Nagdk, mindenfele hireket, minden felol niluan megh ne irjanak, es talam ugian superuacaneumis, leuelemmel ertetnem Nagdath: de hogi az en obseruantiamat meg mutassam Nagysagodhoz, ez kis irasommal akaram Nagdath enis ex superabundanti, az ide ualo allapat felol alazatosan tudosettanom.

Az Chieh orszagi giules ell uegezódek: Az Contribucio, hett szaz ezer forentott teszen, de maid negi szaz⁺ ezereth, külömb külömbfele adossagoknak meg fizetesere conuertalliak: Vgian ezen summaboll adgiak meg aztis az szaz eszer forentott, melliet Vrunk eó folsege meniegezejere, igertek uolt: Aszoniunk ó folsegenekis, harmincz ezért adnak beloló, pro honorarjo; Attak egi domnatustis nekie elteig, ki az Szkinszkieknel uolt 15000 forintban zalagban, ezt az summat chiaszarne Aszoniunk le tette nekiek, Mongiak hogi annuatim 10000 forintra rea menne az ióuedelme. Az pragay Varnak epoletireis de /.../ talnak, az fol uetet hett szaz ezer forentboll, ualamitth. Eleg nagi az summa apparenter, de igen ell oszol sok fele, az fiscus kezeben nem sok megien benne. Immaris szedik az fol uetet penzt.

In casu necessitatis, ha hadnak kollene lenni, Igertenek ó folsegenek 3000. gialogott es 1000. louast. Megent az nepsegnek huszadatt fogiak szedni es az hadban kuldeni. Minden Vr, a' kinek 10000 forint eró dominiumia uolna, egi egi louast, a' kinek töb az ioszaga, az szerent fog expedialni Vrasagatoll. Immar ok tudgiak minden Vrnak menire ualo Joszaga es Vrasaga legien.

Vegh leuen azerth az giulesben, Vrunkis ó folsege Kromauban mene, ualami Comedia leszen Vasarnap, ott nem kesik, ked-

den bizoniossan kj indol es Linczben megien: Onnal houa le-
szen az menetel, meg nem tudhattjuk.

Voltunk oly remensegben, hagi husuettra becsben menne
ó felsege, de ugi ertem hagi Leopold herczeg ió hozza Lincz-
ben, uele fog tractalni, es hagi Linczbol meg nem indulna az
innep előtt. Ki Bechiet emlegeti, ki Pragat, ki azt mongia,
hagi Spiraban menne az Imperiombeli giulesre. Tudgia Nagd az
Vduar allapattiat, giakorta ualtozik az szandek, ahozkepest
az hirekis nem mind egi niomban folinak. Ha azert mindent ua-
losagossan Nagdk meg nem irhatok, ueteknek ne tulaidonichia.

Vrunk éó folsege, in omnem euentum 10000. embert fogad,
nem akar szinten inter spem et metum, keszoletlen talaltatni.
Igen all ó folsege elot, az Tóroknek tauali esztendoben Er-
delire ualo menetele, es sok ezer rabnak beloló kj ujtele,
az mint az proposiciobannis inseraltatta uolt az Chieheknek.
Loszene Magyar orszagban giules, uagi nem, nem ertünk semmitt
feloló. Az Austriacusoknak (az mint elottis Nagdk meg irtam
uolt) ad 14. labentis mensis, publicaltak uolt giulest, im
azis el kozelget. Sarmasagi Vram nagi busulasban uagion, hagi
remensegeben meg chialatkozot. Azon kollene Nagos Vram lenni,
hagi ualami tűz ne tamadna Erdeljbol, ha fol lobban osztan,
nehez meg oltani. Chiak Isten, Vrunk ó folsege, es Nagisagtok
az kik az orszagot gubernalliatok, tudgia, meni gondal, farat-
saggal chióndesettetek le az hazankban tamadott haborusagotth.
En pap uagiok, ehez nem ertek, nemis merem sok szoual az dol-
gott prosequaInom. Tudom Nagdk, éó folsege uthan, gongia ua-
gion szegeni hazanknak chióndes meg maradasara, kire segichie
az bekesegnek Vra Istene Naggdath.

En itt Budauczon maradtam uala, ualami oruossagoknak,
ex praescriptione medici, continualasaert, mert az gonosz Sci-
atika miat gonoszol uoltam, honap Isten kgmessegebol Lincz fe-
le megiek, Velem hagi Vrunkis, ó folsege, chiak ma erkezik be.
Az ur Isten Nagdath sokaig eltesse kedues io egessegben. Ex
Budauecz. 6. Marty. 1614.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

humilis Cliens
Episcopus Nittriensis

Ide mast uagion derek tell, Zent Mathias ieget beuen talalt de keueset oluasztot ell benne, hauak nagiok uannak, az kjnek uagion modgia benne, szabadon szanon uiheti ueghez utat.

Illustrissimo domino, domino Comiti Georgio Thurzo de Betlehemffalua, Regni Hungariae Palatino, et Judici Cumanorum, necnon de Arua perpetuo Comiti, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Intimo Consiliario, et per Hungariam Locumtenentj, domino fautori gratiosissimo
Bichiae

Th. Reg. 81. fasc. 34. sz. Autográf.

* Beszúrva.

140.

Thurzó Györgynek

Linz, 1614. március 15.

Illustrissime Comes, domine domine Palatine, Mecaenas gratiosissime, post humilium precum, et debitorum studiorum demissam commendationem, omnem prosperitatem deuote precor Vestrae Illustrissimae Celsitudini.

Az Nagysagod 3. Marty Bichien kolt leuelett, tegnap esttue ada megh Henkel Lazar Vram itt ualo factora. Banom sziuem szarent, hog' Nagd betegeskedik, kerem az ur Istent alazatos kóniörgesemben, hagi Nagsagodat kedues io egesseggel lassza meg, es eltesse, szegeni hazanknak es nemzetsegúnknek iauara, meg maradasara. Lattia az kgmes es minden tudo Isten, nem hizelkedesbol, sem chialardol irom, hanem nagi syncere, giakorta szoktam /mondani/ baratimnak es megh chiak szolgaimnakis, hagi mast oly szukseg az Nagisagod elete, minth az edes hazanknak meg maradasa, meli Vrunk ó folsege uthan, Nagisagodtoll uaria ez

sok langazo hirek közt piheneset es otalmath. Jollehet halandok uagiunk minniaian, de meli nagi kaar legien az gond uise-ló es nemzetsegek s=hazaiok, az egesz keresztiensegnek iauara tórekedő fejedelem embereknek, mostani habozo allapatban, ez uilagboll ki multok, akarkijs meg gondolhattia. Hogi errol emlekezem, kerem Nagdag bochianatot adgion, ezt adom okul fel-loló, Ide ugi futamodott uala az hire, hogi Nagd meg holt uol-na: de iokor erkezet az Nagd leuele, uolt mingiarast ez bana-tos hirnek miuel elejt uennem. Nekemis sokszor uolt meg holt hirem, de im meg ez niomorult uilagban uaiuszom.

Az Nagd mostani betegeskedesenek Martius az oka, Martius humorum genitor, motorque dolorum: de az ur Isten meg adgia az Nagd egesseget. Enis adozok ualamennie Martiusnak, uarom Is-tentől kónniebolesemeth.

Az allapat felol, meliben mind hazank, mind Erdeli heli-heztetet, nem irok, uezsem eszemben az Nagd leuelebol, minde-nek nagi niluan uadnak Nagisagodnal. Tudgia az ur Isten, mind iras altal, mind elő nieluel, az holl kiuantatot, meg ielen-tettem uilagossan, hogi az mieinknek, sem keduek, sem mongiok az hadakozasra, nem kól oket prouocalni, merth ha meg bantat-nak, egesz Fatraigh (de chiak ne touabbis) mind el all ó fol-segetol az all fold es Erdelihez kapchiollia magat, kibol e-gieb nagi uezsedelemnel es hazank romlasanal nem kouetkezik. Onnal touabbis teried, Tua namque res agitur, paries cum prox-i-mus ardet. Chieh orszagban az Giuleskor, nagi emberekkel uolt beszélgetesem, tudom mire hayoll az az orszag, semmi kedue az hadakozasra, chiak az szent bekeseget ohaytia, ahoz kepest uegezet ugi, az mint Nagdk meg irtam, es Thurzo Stanislo Vram óchiemnek includaltam leuelemet, talam addig meg uiszik, mig ez kezehez iutt Nagdk. Az hadakozast chiak azok kiuanniak, az kik ehell halok, es az mi edes keresmeniúnkel igiekeznek toltozni, sicut antea. Az mi az en Coniecturamot illeti, ugi uezsem eszemben, hogi nem hadra tendal az dolog, chiak uala-honnan ok ne adassek rea. Az minemó Instructional bochiattiak innel ell Hoffman Vramat, az Erdeliben menő kóuetekhez, az ua-lami io remenseget adna, az kosztúnk meg maradando eggiesseg es bekesege felol. Ha az Erdeli fejedelem uisza bochiatana kó-

uetit ide, remenlenem hagi minden iott uegezzenek ó folsege-
uel. Nem idegen ó folsege Erdelitol es az Vaidatoll, Assecu-
ratiot az melliet kiuan tolok, lehetséges dologh, okis acce-
dalhatnak reaia. A Varak dolgat mi illeti, ennehani modot ad-
nak elejben Bettlen Gabornak, talám ualamellikre accedal. Nem
chiak az uarak ternek uisza, de ha ioll assecurallia ó folse-
get maga es Erdeli felol, nagjób fejedelem leszen.

Ha Nagisagodnak történik oda be irni a fejedelemnek, in-
chie ó Nagsagatth az chióndessegre, ha min meg indult uolnais
ekkorig, chillapechia elmeje haborodasat, Isten meg mind iob-
ban adgia az dolgotth. De bizoniossan aztis irhatom Nagisagod-
nak, neis ketelkedgiek semmit benne, Nem magamtoll gondoltam,
hanem ex authentico loco habeo, hagi ha uagi Erdelibol, uagi
masonnan okot annak a fol tamadasra, es fol tesznek ó folse-
geuel, bizoni azonnal erő erkezik ala. In secreto irhatom
Nagdk, tudom megis marad Nagdnal, Forgacs Sigmond Generalis
Vramnak Hoffman Vramtoll, meg izentek ezen szoual, Dicas illi
Forgacz, sit animosus, nihil timeat. Ha Erdel, Hauas allfoldó,
Moldua ualamit indet, az ellen keszen uagion ó folsegenek
20000 embere; de nem fitogattiak, hagi se a' Magiarokat ne
rettenchiek uele, se az Erdelieket ne lattassanak irritalni.
Ha kedig meg ertendik az Tórok Chiaszar erejenek ióüeteleth,
az ellenis keszen es talpon uagion az egesz keresztiensegh.
Innel azert nem alettom hagi indechianak semmit, ha lacesstiti
non fuerint. Vgi ertem, hagi az Bukoy Contetis uisza bociat-
tiak, attak neki 13 000 forintot ide ualo faratsagaerth. Igi-
ekeznek chiak azon Nagd, ne tamadgion ott ualami tűz, ne ke-
szerettessenek innel uizet bociatani az megh oltasara, remen-
lem meg nem indolnak innel a felelmes hadak. Az mitt Nagd ir,
amaz en praeoccupationra, melliel prioribus litteris eltem
uala, Templá nimirum sua, curet sacerdos, helen hagiom, es io
neuen uezsem Nagdtol, az felolem ualo io uelekedeseth, bizoni
hazam fia uagiok, ninchis tob hazam, az kit mastis minden
szempillantásban ohaytok, Ennek meg maradasaert nem chiak fa-
ratsagomat nem szannam, de ha az en halalommal lehetne kón-
niebolese, talam pro patria occumbere, non triste, sed glorio-
sum imputarem.

Nem negligaltam eddig, ez utan sem tuniallom ell, az en hazamhoz ualo kotelessegemnek meg felelnem. De ha⁺ szabad uolna Nagyok panaszkodnom, szinten ugi, es azon okokbol la-mentalkodhattnam, mint annak elottó sok panaszimmal Nagdath heltem. Sicut erat in principio, et nunc et semper &c. Oly szukseges uagiok en itt, (chiak maganak Nagdk) mint az kociban szukseges az ótódik kerek. Egiedol chiak az egi subscriptio-ert lakom en Vduarnal. Ha ennel nagjob es tob dolog uolnais, mind magara uallalia G. Vram. Nacion mondom en, hogi az Magyar Tanach Vrakatis consulalni kollene, es ha nem aliter, megis per priuatas litteras, illien nagi dolgokban, minth szegen Rudolphus idejeben uolt, ertenejek az magyar Vraknakis teczese-
ket, mert óuek az haza, es ok ertik s=tudgiak inkab masnal Ma-
giar orszagnak allapattiat es szukseget: de minthogj keduek ellen szollok, kedues nem uagiok. Hireink ollovak ninchienek, kiket Nagdk bizoniossan irhatnak, az kik futamodnakis neha, nem confirmaltatnak. Tudgia Nagd az Vduar allapattiat, ualtoz-
nak az dolgok es hirek. Ha mit ertende, kesedelem nekul Nagdk bizuast meg irom, tudom Nagd meg nem itell belole, ha neha mast hozna magaua az idó, mint en hallomasbol irnek Nagdk. Ne szunniek Nagd ó folsegenek irni, es az io bekesege ta-
nachlani. Etiamsi legitima et omnium iustissima bellandi causa adesset, praestat tamen omnia potius consilio experiri, nul-
lasque non admittere aequas pacis condiciones, quam arma mani-
bus arripere, quae facillime sum/?/ possunt, difficillime de-
poni. Igen ioll es szentol tanachlotta N. V. ó folsegenek, hogi ha mi szandekia uolna ó fólseg: tehat ó folsege genera-
lem Diaetam hirdettne, es az szomszed orszagokbolis plenipo-
tentiarius szemelieket giúitene rea, s-ugi uegezenek feloló, ó folsege ielen leuen, mint s-hogi kollene hadakoznunk. Egi
opinioban uolt Nagd az Chieh orszaggal, okis mind chiak ezt praetendaltak, es kiuantak, azert halladott annira az ki adot
proposicioknak discutialasa. Azzalis oszlot ell az giules, hogi meg legien ez az generalis Conuentus, kire Confoedarati
prouinciae et concorporata regna teneantur interesse, Remen-
lik hogi meg lenne ad proximum January futuri annj 1615. ta-
lam elobbis ha ualamint az szuksege keszdi kiuanni.

Nemis chiudalom az Nagd tanachiat, sem az Chiehek kiuasagat. Sic enim fie/t/ praeterquam quod optime a multis cogitata et deliberata, plerunque meliores successus habent, quam quae temere ab uno aliquo incipiunt ut subditi, qui fortunas et uitam in discrimen haud inuiti adducunt, utriusque iacturam minus reformident, fortius pugnent, ac persequendo finiendoque belli certamini omnes neruos intendant: uel hoc nomine, quod ipsi suasores belli exstiterint. Az mit ir Nagd az nemetek felol, hogi dissuadealliam pro posse meo, ne kuldesse nek az all foldre, megh chielekedtem, mert meg otthon letemben hallogattam en ualamit, ha keduek ellen, oda bociatatnak. Latom en mire nez Nagd, es mi ió ki belole. Nem mondhatok egiebet. Satius fuerit, quantascunque sociorum et cognatorum dissensiones intra priuatos lares congruentius transigi: quam auxilijs externorum principum utrinque coactis, funestum sibi suisque bellum excitare: cuius indiuisa Comes est, exitialis Reipublicae conuersio, inuersio, euersio. Nem ertettem Vram, hogi mast Nemetnek odabe ualo kuldesere szandekoznanak, chiak, az mint odafólis meg irtam, ualami ok onnal a' felol ne adassek. En igen keuesre aianlhatom magamat, de az mihez erkezem, meg bizoniettom, hogi hazam fia uagiok, az Nagd irasa szerent. Ez leueletem Nagd mas kezre ne eresze, kerem Nagdath, ki tudgia kj mire magiarazhattia, Quod reliquum est, Vestram Illustrissimam Celsitudinem diutissime incolumem esse percupio. Ex Lincz 15. Marty 1614.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

Seruitorum et Capellanorum minimus

Episcopus Nittriensis

Illustrissimo domino, domino Comiti Georgio Thurzo, de Bethlehemfalua, Comiti de Arwa, eiusdemque Comitatus Aruensis Comiti perpetuo, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Intimo Consiliario, et Locumtenenti &c Domino fautori gratiossissimo Bichiae

Th. Reg. 81. fasc. 35. sz. Autográf.

* Beszúrva.

Thurzó Szaniszlónak

Linz, 1614. április 9.

Spectabilis et Magnifice domine et frater obseruandissime
Seruitiorum promptissimorum praeuia oblationem.

Gazdag aldomasial es kedues io egesseggel latogassa Isten kgdeth. Vettem az kgd leuelet melliet <28.> Galgoczy Varabol irt kgd, ez ell mult honak Marciusnak 28. napian. Igen óró-mest hallom hofi kgd mostan io egesseggel bir, kiben Isten kgdeth sok io boldog esztendeig tarchia meg. Iria kgd meli nagi erós tele legien oda ala kgteknek, nem ketlem, mertt mind Austria, Morua, Chieh orszag erzette eddig az hoszu telnek miuoltat, Regen nem emlettik hofi illien erossen fogot uolna az idő es ennire halladot uolna az tell. Itt immar az mezo szoldolni, az fak bimbozni kesztek, ha ualami keppen az practikának ióuendolese szerent meg nem bantodnanak uiragzasokban. Az hauak keztek az hegiekben oluadni, oly nagi arja uagion az dunanak, hofi maid az Linczi uarasnak az falait kezdi erni az uiz. Ohaytia kegelmed az szep chióndes bekesegetis: Az ki keresztien ember, es a' kinek uagion⁺ mit felteni, meltan kiuanhattia az bekeseget, mert noha az hadakozas bekeseznek meg szerzesere nez, de azert ha indulattiat es futamodasat teken-tiuk, mig az bekese meg szereztetik s=az fegiuer le tetetik, mi rajtunk meg eshetik a' kitol iob uolna úresnek lennünk. Az keues kezünkben ualo bekeseeggel kollene túrnek, mert az remenlhető giózódelem Isten kezeben uagion, adhattiais ő szent folsege, megis tagadhattia talam nem erdemliuk. Quis nostrum a' consilijs ipsius fuit? Litis et belli anceps ac dubius est exitus. De az mint Erdeli felol nemelliek feniegetkoznak, hofi Vrunk eó folsege Tiszan tul ualo birodalmaraerumpalnak, es azt Erdelihez subiugalliak, feló, Vrunkat eó folseget effele minitaciojokkal, sot az egez keresztieneseget ne prouocalliak ad arma. Innel bekese meg maradasunkat remenlhetnok, chiak ne adnanak okot ualami haborura az haborusagnak óróló emberek,

kik az Tórókhöz uonsznak inkább hogi sem ahoz az kinek hiúsege-
re hittel uolnanak kotelesek. Tag mezóm uolna Vram öchiem az
irasra, uolnais materiam hozza, de nem mindenkor batorsagos le-
uelre bizni nagi dolgokat. Fól ne tegien en a' tanacs akarkijs
most az mi kgmes Vrunkal, mert nem szinten imparatus, az mint
nemelliek gondolliak.

En talam soha anni kapitant, hadnagiokat, fő fő uitezló
nepeket sok orszagokból egiben giúlteket, nem lattam, mint az
kikkel masth ez az mi uarasunk beuelkedik. Mindenónnet oli re-
menseggel conflualtanak uolt ide, hogi bizoniossan hadat indet
chiaszar Vrunk. Immar hogi ertik, hogi temere ó fólsege semmi-
hez nem kezd, chiak nem eszik meg kezeket es labokat. Am eoód-
gienek es boszonkodgianak ok, chiak mi lehessünk bekesegben.
Az Nómós Varmegienek irt leuelemeth kgdnek commendalom. Mikor
giulese leszen kgteknek. Az en bizodalmas Vram Vitez Imre Vram
praesentalhattia o kk, meli o kgme faratsagat, meg szolgál-
ni igiekezem. In reliquo Vestram Spectabilem ac Magnificam Do-
minationem feliciter ualere percupio. Ex Lincz 9. Aprilis.
1614.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor et frater semper addictus

Episcopus Nittriensis

Spectabili ac Magnifico domino Stanislao Thurzo de Bett-
lehemfalua, Terrae Scepusiensis Comiti perpetuo, Sacrae Cae-
sareae Regiaeque Maiestatis Consiliario et Cubiculario, domino
ac fratri obseruandissimo et confidentissimo.
Galgocz ut Sempte.

Th. Irreg. 3. fasc. 1. sz. Autográf.

+ Beszúrva.

Thurzó Szaniszlónak

Linz, 1614. június 12.

Spectabilis ac Magnifice Domine, et Frater obseruandissime. Salutem ac Seruitiorum commendationem praemissa. &c.

Soha megh sem tuttam uolna gondolnj, hogy ennj butt es bossusagoth kellessek njelnünk az kgd Sepes Varmegienek feő Ispansaganak megh szerzeseben. Mitt mondott legien az feő Vezzer az kgd iambor szolgálaiának, mielhogy odiosum, et njmis durum est, nemis örömet hallottam, niúgue halgatom ell. Tudom megh nem leszen kötve nielue Ferencz Vramnak, megh ielentj kgk. Magamnakis merő azon merget izent Secretarius Vramtol, hogy en adgiak számot rola az Istennek itileő Szeke előtt, hogy illien instalok az kgd promotiojaban. Oly nehez neuuen uettem ezt az izenetett, hog bizony, ha modgiat eythetem so-kaigh nem szenedem, az Embernek efele czelekedetet. Megh vn-tam ualo ualoban annakelőtteis az io Cancellariussagott, de inkab el keduetlenet teőle, az io Vr, es ám uisellie bator ő, mihelen modgiat eythetem neky engedem. Im megh kültem kgk az Donatit, mely fundaltatot, az előbeny kgd elejnek adattatott Priuilegiumon. Kdnek ne legien ellene, seőt tessék es uegie yo neuen, Vrunktol w Feőlsegeteől, hog eő feőlsegeis Donatioual adgia, mert annal erősseb az előbeny adomány, hogy eő Feőlsege Vrunkis approballia es confirmallia Ősinek adomannjatt. Fel talaltatott in libris Regijs, hogy szegeny Thurzo Cristoff fiam Vramnakis Donatioual atta uolt, az boldogh emlekezteő Rudolphus Chiasar, et quidem nem illien declaratioual mjnth en kgdnek szerzettem, hanem simplicj cum donatione, mjnth egiebeknek sokott adattatnj e' fele honor Comitatus. Az Nemes Varmegiereis de recipiendo a' Dominatione Vestra Spectabile et Magnifica Juramento, megh kültem az paranczolatott. Restat jmmar hog kgk az vy meltóságban hoszu eletett, kedues yo egessegetth, es yo szerenchett kjuanniak, az mjnth kjuanokis. Ez vtanis kgd az mjbeől engem megh talall, tehetségem szerent ő-

rőmest zolgalok kgk. Ha kgd megh szerezhette uolna Berzeuiczey Vramtoll az szegeny fiam Vram fekete paripaiat, igen akarnam, volnajs szwksegem rea. Irtam uala annakelőtteis, soualis gia-korta emlekeztem Eőrkenj Ferencz Vram Battyam dolga feleől, kerem mostis kgdett, legien tekentete mellette ualo teőrekedemre, Valamj gratiaual leszen kgd erettem nekie, igiekezem megh zolgalnom kgk.

Vrunk ő Feőlsege akarattiabol Palatinus Vram ő Naga con-uocalnj fogia az Tanacz Vrakatt, et Status et Ordjnes, hogy Plenjpotentiarisokat ualaszon fel ide kgdtek az kik, cum aliorum Regnorum et Prouinciarum Ablegatis, bizonioss punctumok feleől uegezzenek, az mjnth tudom Palatinus Vram eő Nagatol coram kgd beuebben megh ertendeő. Megh hatta nekem Vrunk eő feőlsege, hogy kgdett ad partem arra inchem es tanaczolliam, hogy kgd, mjnth Hazaia szereteő Vr, es eő Feőlsegenek igaz Hiue, praestet bonum officium, es az ő Feolsege Intentumjat, promoueallia. Tudom kgd, etiam proprio motu megh czelekesy azt, a' ky bonum et vtile esse ujdebitur. Hogy eddigh kesett az kgd Jambor szolgália, ne tulajdonecza rőstsegenek, mert elegge Sollicitus uolt, hanem az sok kőlőmb kwleőmb fele, occupatioknak. Sat cito, si sat bene. Bar massoris ell kessek ennjt, tzak yo ualastal jarion. Megh mondhattia ő maga egib Supplicansoknak menj ideőteől fogwa ualo kesesek legien itt. Itt ualo hirejnk feleől, es az mitt latot, s hallott Ferencz Vram, tudosethattia kgdet. Szegeny Pogranj Benedek Vram halalát tegnapi nap, bizony nagy sziuem faydalmaual hallottam, nekem mjndenkör igen⁺ bizodalmas yo akaro Vram uolt, kjuantam uolna, touab ualo eletett: De ugy kell lennj mjnth az Vr Isten akarja. De caetero Dominationem Vestram Spectabilem ac Magnificam, cum charis suis pignoribus diutissime incolumem esse percupio. Lintz 12. Juny. 1614.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater deuinctissimus

Episcopus Nittriensis

Spectabilj ac Magnifico Domino domino Stanislao Thurzo

de Bettlenfalua, perpetuo Terrae Scepusiensis, et Comitatus eiusdem Supremo Comiti, nec non Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario et Cubiculario. &c Domjno et Fratrj obseruandissimo

Th. Irreg. 3. fasc. 3. sz. Nem autográf.

+ igaz-ból javítva.

143.

Batthyány Ferencnek

Linz, 1614. június 17.

Spectabilis et Magnifice Domine Domine Patrone et frater obseruandissime Salutem et inseruiendis studium. Ket leuelet uettem immar kgldkLinczben letemben. Megh nem tudom kgldk szolgálnom, hogy egesegem feleöl tudokozik, kiből naponkent megh tapasztalom kedk hozam ualo io akarattiat, ha az Vr Isten eltet igiekezem enis az kdheöz ualo keötelessegemnek ielensegit adnom es megh bizonitanom. Felete io neuen uezzem, hogy megh talal kd Vduarnalualo szükséges dolgai felöl, ez utanis bizuast es kimelles nélkül parancziolion kgld. Az kegld dolgat ugy mint az 721 forint deputatiot, a' kiert supplicalt kegld hogy Vrunck eö Felsege az Dicaöl engedneie az ked regi szolgaltatara, oda alla Beczben Ferdinand Hertczek Vrunckra dirigaltak. Effelem pemezben iaro dolgot nem öreömet bocziatnak az Magyar Tanaczra. Ha en elömben iöt uolna, szemem eleöt uiselnem az kegld erdemes es haznos szolgaltattiat, ugy dirigaltam /uolna/ az dolgot, hogy kegld minden informatio nélkül noti /.../ leöt uolna. Remenlem azert hogy Herczeg Vrunckis eö Felsege nem lezzen idegen kegldheöz.

Az masik /dolgot kiröl/ irt kegld, immar az eleöt ualo kgld nekem irt leueleböl megh ertettem uala. Kegld mostis re-

petallia: Nemis ez /.../mert ubi dolet, ibi palpamus. Nem lehet ugianis egy /.../ nehezeb dologh annal, mint mikor az embert artatlanul karhoztatiak, es büntelen uadolliak, ielesben azok az kik magok patrاليا es czielekezik azokat az excessusokat, kikből egiebeket carpalnak. Ezekről mondhatnok deakul: Sculpit in marmore Iesus, ki Magyarul anyt tezen, Vert uizzen ueretlent. De ueghtereis megh teczik ez illieten uados es irogatto embereknek mod nélkül ualo czielekedettek. Megh hidgie kegld mideön megh ertettem uolna, hogy az cziatazas feleöl kegldre nehezteles uolna, ueuen az kegld elseö leuelet, ugy dilualtam en azt, hogy nem üsmertem az utan, sem nem ertettem ualamj kegldre ualo nehezteleset eö Felsegenek.

Immar ez utolbanj leueleis erkezuen keldnek, ha mit a' felet hallanak, iobban obuialnj tudok, es masra tudom harintanj a' uetket. Elis hidgie keld ressen leznek füleim. Kegld securus legien benne, hogy it Vduarnal kegldk az en szemeliemben egy io akaro szolgália uagion. Nem cziak szoual es irassal aianlom magamot, hanem effectualniis ugiekezem az mit irok. Harmadik dologrol ir kegld ualamj Mandatumok feleöl, hogy az megh arendalt Pechj es Vaczj Püspek Vramek jobagit ad praestandam obedientiam attrahalhassa kegld. Melto az kegld kiuan-saga, eörömentis promouealom. De Vram nem magan magan ualo parancziolatokat kelirnia, hanem egy patens leuelet in modum litterarum protectionalium, mely mind azokra az szemeliekre szolion kikről keld specifice emlekezik. Az egy Protectionalis leuelben mint comprahendalhatnj azoknak neueket. Mindeniknek exhibealhatnj priuatim, es tartoznak az exhibita/.../ uetnj. Ha pedig azt itilj jobnak lenni, hogy az singulos priuata mandata dentur, cziak adgia mingiarast ertesemre, abbanis kedue zerint czielekesem kegldk Az includalt supplicatiot az kegld it ualo iambor szolgálainak attam, hogy ö Felsegenek exhibeallia. Mihellen előmbe iö, az kegld melto kiuan-saga feleöl informalom eö Felseget.

A hol kegld Chehet akar ioszagaban minden fele mester embereknek szerzenj eö Felsegetöl, abban nem lezzen semmi difficultas. Cziak kegld egy supplicatioban comprahendallia kiknek es minemü rendbely Mesterembereknek kiuanya az Chehet, en laboralok benne hogy megh szerezhessük. My szuksegh az keld

ioszaga belieknek az Varazdiaktol dependealnij, hizzem kd szabad Vrok eö nekiek, kedis rendeket es regulakot szabhat nekiek? Job azért hogy kegld supplicallion melletek es az kd neue alat szerestesegh megh eö Felsegetöl az Cheh.

Ez igekel concludallia kegld ez utolso leuelet. (Miert hogy kegld nekem nem parancziol es nem szolgaltat uelem, hizzem en keld regi szolgálai es attiafia uagiok) Vram en soha ke-tes nem uoltam az kegld giakor ielekböl hozzam megh mutatot, io akarattiaban, de mi nem lehettem oly orcziatalan, hogy minden aprolek dologhal mereszletem uolna kedet busittanom: Megh tanoltam uolt azt megh regen, hogy az mely fa maga hulattia giumeölczet, nem kel azt uernj es tepnj. Ha kegld egiebet nem akar czielekednj, hanem hogy parancziolliak: Ottan fel uetem az arcza pirulast, es nem parancziolok, hanem kerek kegldteöl. Nekem az mely iaro paripam uolt, egy gonoz loaszom az hidban kette törte az labat, most paripa nélkül uagiok. Ha kegld be-ues paripaua, kuldgien egiet az kin Vduarhoz iarhassak. Cziak termete legien szep, az iosagaua nem gondolok. Kd cziak Beczbe küldeneie bator Lysthius Vram hazahoz, ot uagion Letheney Istuan es Nittray Istuan ket alumnusom, azok mingiarast ide Linczben fel küldenei/ek/ nekem. De kerem kegdet egy ket uagy harom forint erő beö es io tag niergetis kuldgien raita kegld. Akar kegld bator cziak keölcziön adgia az paripat, mihellen innel alla mehettunk, uizza addom kegldk cum gratiarum actione, mert igirt Daroczj Vramis paripat, talam eö keglmeis megh kuldj. Voltanak Vram bizony paripaim, es nem kellett uolna mastol kernem, de gondoluan hogy talam az Vduartol megh menekethettem, szolgálaim közze ostotam uala. Ezt az nagy impudentiamot nem any-nyra magamnak tulaidoniczia mint az maga ingerlesenek, melliel prouocal az kereszre. Ked nekemis prancziollion haszonlo confidentiaual. Isten sokkaigh eltese ked Aszoniommal eö keglmeuel es szerelmes magzadtial egietembenn. Linczy 17 Juny. Anno 1614.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruitor et frater addictissimus

Episcopus Nittriensis

P. S: Szinten azt feleittettem uolt el, az miröl kd leuelei-
ben tudakozik, tudni illik miczioda egeseget birnök. Vagion
immar három hette, hogy az közuen miat kin nem iarthattam, de
Istennek hala szinten most tertem egesege. Ertem hogy kegđ
Todorsagban keszul ferednj addgia az Vr Isten egeseget fe-
redest kegtekk.

Ma, ugimint 18. Juny ki iöt hozzam opiniora az kgđ supp-
licatioja meg attam az opiniot, es megis hattam hog meg iriak
az patens leueleth: Ha kedig priuata mandata sunt expedienda,
kgđ mingiarast postan iria meg.

Spectabilj ac Magnifico Domino Francisco de Battian Co-
mitj Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Ma-
gistro ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario.
&c Domino et Fratrj obseruandissimo

B. 28 900.⁺ Az aláírás és az utóirat második bekezdése
autográf.

144.

Thurzó Györgynek

Linz, 1614. szeptember 10.

Illustrissimae Celsitudini Vestrae, mea humillima studia
deuoueo.

An Nagysagod 1. 7bris kolt leuelet, tegnap uettem, az be
includalt Istuanfi Vram es Torok Istuan Vram o kgmek leuelej-
uel, kiket Secretarius Vramnak attam, hagi az tob Vrak opini-
oihoz kösse. Immar az Bansagnak tishti felöl, resolualta Vrun-
k ó folsege magat es Erdódi Vram ó Nagisaga mentseginek helt ad-
uan, Drascouit Peterrel, ha fól uesti, tractaltat Zabragi Vram
es Istuanfi Vram által: Ha Drascouit Vram recusallia, Turoczi
Benedek Vramat uszonliak meg uele, ha ó sem akarja fol uenni,

Kegleuit Janos Vrammal transigalnak. Ma meg indoll Zabragi púspok Vram. Az tórokok hónap mennek ala Bechben. Nigronit tegnap előtt attak itt az uarban Custodia ala, eleg rossz dolgokat be-szellenek felole, kik kozzul nemellieket meg irtam uolt Nagdk. Addalliak hozzáia, hofi Vrunck es Aszoniunk felolis ó folsegek felol tiszteletlenol szollot uolna ottben az portan. Hofi Erdeltis ó folsege neuueuel meg igerte uolna az Tórok chiaszarnak, mintha Vrunck ó folsege nem sokat gondolna uele, akarkie legien Erdely. En mast abban tórekedem, hofi ala mehessek es dolgaim-hozis lathassak, nehezen nierhetek facultast, maga nem nagira uolnek itt mast szukseges, ha ala mehetek, meg irom Nittrarol, uagi bechbol Nagdk.

Az Octaua meg nem leszen, azokboll az okokboll, kiketh Nagd meg ert az ó folsege leuelebol. Vrunck ó folsege circa finem 7bris ala megien bechben.

Az Tórokkal ualo tractatusra kiknek kollessek menniek, uota dominorum colliguntur. En ez napokban, minden ide ualo allapat felol beuen irtam Nagdnak, ualahofi nem iutottak leue-lejrn Nagdk kezehez, oly moddal kultem ell oket, hogj ell nem kollene teuezniek. Hofi az Nittray tisztartom Nagdk kertembe-li maiorsagommal kedueskedet, keduem szerent es Jamboroll chielekedte: Chiak tudnek miből, en Nagdk mindenbol óró mest szolgálnak, lattia az ur Isten. Innel az Vr/ak/ igen ell osz-lanak, Detristan Cardinal Vramis ell ment. Prayner Vramat in-vestialtak ez napokban pro perfide/.../ Aulicae, ala ment teg-nap bechben, Nigron ott ualo morha/iat/ confiscallia. Molard Vramis ma ment ala bechben. Vrunck ad Sanctum Florianum, meg ez ióúó hetfen megien ell az Lengel kiralne temetesere, ki ante 32. fere annos holt meg. Az közel ualo Clastromokoth fogja osztan uisitalni, onnan meg iő/.../, mingiarast masod nap meg indoll ala. Immaris keszettik az haiokat es foglal-liak az haios mestereketh.

Aquisgranum rebellalt uolt inter se, Spinola supremus Hispaniae regis dux belli, occupalta: Az Hispanusok Leodium-ban, Aquisgranumban, Traiectumban uannak. Az Hollandusok egi-nehani cohorsott uittek es szalletottak be Juliacumban, meli Juliacum Aquisgranumtoll ciak/.../ melfoldon distal, Aquis-

granum kedig Coloniától tiz melfoldon. Talam Componalliak magok kozot az controuersiath.

En ismeg panaszzal megiek Nagd elejben, mertt nincz ki- nek ielentenem az sok fogiatkozasth. Semminemó Magiar expedicionknak nem consequentialtiuk subscriptiojatt, nem tudom haragzike reank Vrank ó folsege. Az priuatomokra sem uehetiuk ualasztot, meg mereggel koti sebejnket a' nagi pap. Kire minden ember keserues panaszt teszen, es mind chiak ó rea uettnek. Adgia Isten minden iora. En Vrank bizoni ualtig eleget tórekedem erette, irok, izenek, szollok, supplicelok, hagi kulómb tekintet legien mi reankis, de egiebet nem nierek uele haragnal, giulósegnell. Nem tudom mi haszna itt az en Cancellariussagomnak, ha minden chiak amaz ember által igazgattatik. Senkinek io ualaszt nem ad, senkit nem deuincial ó folsegehez, mindent idegeneth, ualami leszen az uege. Ennekem bizoni eleg bayom uagion uele, chiak az ur Isten adna ueget ualaha. Legfóueb betegsegem es niaualiam nekem, az Vduarnal ualo lakas, nemis uiselhetem/.../ ha mind igi leszen az dologh. Casar Gal Vranknak, a ki ige /.../ nekj, mindeneket fuse elejben attam, megis irtam ciak/.../gre, hagi adgia elejben praeses Vranknak, mely gonoszul tractalnak minketh.

Ha nekem ir ez utan Nagd, ne irion Linczben, mert azon uagiok, hagi ala mehessek ualahogi s. ualaminth: Ninczis mi mellet itt tekergenem touab, minden penzemet meg emesztette az io Lincz. Sokaig eltesse az ur Isten Nagdath Aszoniommal ó Nagual es szerelmes germekjuel eggietemben Linczy 10 7bris 1614.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

obsequentissimus Cliens

Episcopus Nittriensis

Illustrissimo domino, domino Comiti Georgio Thurzo de Betlehemffalua, Regni Hungariae Palatino et Judici Cumanorum, necnon de Arua perpetuo Comiti, Sacrae Caesariae Regiaeque Maiestatis Intimo Consiliario et per Hungariam Locumtenenti,

domino domino fautori meo gratiosissimo
Bychie.

Th. Reg. 82. fasc. 29. sz. Autográf.

145.

Thurzó Györgynek

Linz, 1614. szeptember 11.

Illustrissime domine, domine fautor gratiosissime, seruitiorum humilium commendatione praemissa, Vestrae Illustrissimae dominationis summam felicitatem comprecor

Akaram Nagdk rövideden ertesere adnom, hagi sok supplicolasom uthan, eginhani napra, ala menetelre ualo szabadsagom adatek, es im utamban uagiok: Megh uegion paranchjolua, hagi mihelen Vrunk ó folsege Bechben leszen, enis fol iójek. Az meni igazgatasim uannak hazamnal, nem tudom hagi mehessek fol oli hamar.

Nagisagodath kerem minth Vramatth, irion nekem egi kis leuelet, melljben exprobrallia, hagi egi ualaki, az en kapta-lanomboll ualo egihazai ember, igen relaxalta az nielueth, es egi orszag giulese ellen mert predikallani ez napokban, es paranciollia meg Nagd nekem, hagi animaduertalliak arra ualaki az, Megis neuezhetne Nagd, de nem akarja, kónió uegere mennem. Ez nekem, az Nagd irasa, tudom mire conducal.

De ugi iria Nagd, mintha mastoll ertette uolna az dolgoth, es az leuelet dirigallia Linczbzen, elob irattuan az datomath, azert Nittrara kulgió Nagd. Insolescalnak neha az iffiak, nem erezuen otthon elottok iarojokath. Tarchia meg az ur Isten sokaig io egessegben Nagdath, haza nepeuel. Iram az io duna menteben Linczbol meg indoluan. 11. 7bris 1614.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

Seruator minimus
Episcopus Nittriensis

Illustrissimo domino meo, domino Regni Hungariae Comiti
Palatino &c domino fautori meo benignissimo
Bichia ad proprias

Th. Reg. 81. fasc. 38. sz. Autográf.

146.

Melith Péternek

Radosina, 1614. október 8.

Spectabilis ac Magnifice Domine domine filj in Christo
charissime, seruitiorum addictissimam commendatione praemissa
Vitam diuturnam cum stabilj ualetudine Dominationi Vestrae Mag-
nificae lectissimae suae consortj ac liberis dulcissimis deuote
et ex animo precor.

Az mely leueleth, kegmed nekem ualami Bechben meneő Aros
emberekteől küldetőh, szeretettel uettem, It Radosinaj hazam-
nal. Ennel teőb leueleth sok időteől fogua nem lattam kegdnék
talam az Postak miatt, esett uetek, az megh hozasokban. Feő-
leőtte nagi io neuen uezsem kegtul hogj Allapatom, es egesse-
ghem felől szorgalmatoskodik kgd. Allapatom miben legien, tud-
hattya kegmed: mostis ugian azon hiuatalban es allapatban ua-
giok, az melyben kgd hagiott, az Posoni giulesbeől hazahoz men-
uen. Elegge ualek erette, hogj megh menthessem az en kegielmes
Vramnak Vduaratol, mertt szinten megh untam az sok uton ualo
teőreődest es faratsaghot, sok karommalis uagion, hazamtol ualo
tauol letem: de semmikeppen megh nem nierhetem eő Feölseghetől
hogj mentene az Cancellariussaghnak tiztiteől. Sok Supplicati-
om altal az egj Ratisbonay utrul el marattam uala, es Nittray
hazamnal leueő dolgaimban uoltam taualy ualamj keuese foglala-
tos, de remenseghem kiueől egjnehan parancholat altal megentt
az Che Orszaghi giűlesben Budbaisban hiuatott eő Feölseghé: ke-
szerettettem feől mennem. Azerth Januariustul fogua, mind eő
Feölseghé keörül uoltam, chak hogj az kis giűlesre ad 13<sep-

tembris> July Posomban ala küldeött uala eö Feölseghe, onnan megent recta feöl mentem Linczben. Ez napokban keredczetem ala chak addigh migh eö Feölseghe Bechben iún. Megh iuuetelet ertuen eö Feölseghenek, meghent feöl keölletik mennem Vduarhoz, elegh nagj keduem ellen. Minth az Isten irgalmat, ugj ki-uannam az Vduartol ualo megh szabadulasomoth, de az minth ueszem eszemben, az egj halál uet ueget benne. Egeseghem eleg giarlo giakorta az keöszuen miat, neha, mint szinten mostis, türheteö egeseggel birok. Ez az niaualya nem Vduarnal ualo faratsaghot, sok utakon ualo teöreödest, giakor niukhatatlansaghot, hanem niugodalmot kiuanna, melj nekem nem engettetik. Ahol kegmed azt iria hogj nekem sokkal tartoznéiek, hozais ualo io Akaratomerth, azt ingien nem az en erdememnek, uagj ualamj kegddel ualo io chelekedetemnek, hanem chak egiedeöl az kegđ hozam ualo szeretetinek tulajdonetom. Bizonios legien kegmed benne, ualami ioual tudnek lennj kegnek, arra kesedelem nekül kész, es hajlando uolnek, leszekis megh az Vr Isten ez Vilagban tartt, abban kegk semmi ketseghe ne legien, nemis ayanlot-tam uolna kegnek magamotth, ha kegnek jauara es előmenetelere nem igjekezmem. Hogj kegmed Melith Geörgj Vramot Eochenket, megh hazasetotta, eöreömet hallom, Isten tegie hozzá eleteöie, es gazdag Aldomasiual latogasa megh eö kegmekek. Aszoniom eö kegme szolgálattya aianlasara nem eösmerem magamoth meltonak lennj, mindazaltal keduesen es szeretettel uettem eö kegmeteöl, minth szerelmes Leaniomtol, hogj eö kegelmének ezenben jutottam. Örüleom hogj io Iffiu legen Fia uagion kegelmeteknek, es nagj hozzam ualo szeretetnek ielenek tulajdonetom hogj kegtek az en Vduaromban szanta eötet. El higie kegtek felölem, szeretettel fogadom, es oly gondot uiselek tanosagharais, mely eönekiis hasznara leszen, kegtekis io neuen fogia teölem uennj. Jol gondolta kegtek, megh se ualtoztasa az io szandekot: Ittis nalam kegteke leszen, ideigh igaz Apia, es Annia lesznek, az kegtek szerelmes giermekenek. Az minemö Armalisra ker kegđ, hogj Irsak Leleszj Istuan, es Leleszj Mihaly neuekre, azon lesznek, hogj Isten Vrunkot eö Feölseget megh hozuán, ebbeölis kegnek kedue szerent szolgálhassak, noha bizon Vrunk eö Feölseghe e-leg difficilis az Nobilitasban.

Nyarj Istuan Vram igen el feletkezek fogadasarol, es egj Canonicusom Bollerazy Istuan által teött izenetjreöl, sem penz, sem pozto, az minth szoktak mondanj. Izente uoltth eö kegme, hogj az leuel ualtsagherth 6 szep kanczat küld, de megh eddigh feöl nem érkeztek uelek. En nemis igirnem, ha ualamit megh nem akarnek allanni. Azt gondolja eö kegme, hogj ez utan el lehet szolgalathom nekül, ahöz kepest nem jutok ezeben. Azt en az leuelet, Balasa Gergely Vramtol küldöm megh kegnek, ualamjkor iütt kegd kezehez. Feöl iütt uolt bizonios dolgaiertth es enge-metis regi ioakarioiat megh kereset, nem akartam, hogj leuelem nekül uisza mennien. Kegmed felöl sok iot beszél, commendalom kegnek eötet. Tarcha megh az Vr Isten kegdet, Aszoniommal es szerelmes gyermekiuel sokaigh, boldogh allapatban es kedues io egeseghben. Datum Radosinae 8 die mensis Octobris Anno 1614.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor, et in Christo Pater addictissimus

Valentinus L/eepe/
Episcopus N/ittriensis/

Spectabili ac Magnifico domino Petro Melitth de Briber,
Equiti Aurato. &c. domino et filio charissimo ac obseruandis-
simo
Varda

Z. 4773.⁺ Az aláírás és a címzés autográf.

147.

Thurzó Szaniszlónak

Nyitra, 1615. július 9.

Spectabilis ac Magnifice Domine tanquam frater obseruan-

dissime Salutem ac seruitiorum commendatione praemissa.

Vettem az kegd ket izben küldőöt beöcseöletes levelet, melyben okat iria, es adgia, mert nem jühetet legyen kegméd eocsem Leepes Andrasnak tisztességhes lakodalma napiara. Bizony dologh edes Vram eöcsem hogy nagy sok adomány, beneficium helett uettem uolna ha, ielen lehetet uolna kegméd, de tudom, az beteges állapot sok dologra nem ereszt az embert. Lattya Isten szíuem szerent banom, hogy megis azon egy állapotban legien kegd, es keönniebuleset ne eösmerie, mindazáltal, el hittem azt kegméd felöl, hogy nagy csendes szíuel, sem haborodot elmeuel tőrj, szenuedj es uezsy eö szent feölsegheteöl ualamíuel latogattya kegmédet. Eoreömost ertem kegdteöl (az minemeö dologh feleöl ir eö Feölseghe) opinioiat kire adgya, hogy enis ahoz kepest neminemeö keppen eggiezni lattatnam kegméd okos opinioiaual, es bizony io uolna kegdnekis gondolkodni feleöle tandem tandem ualami baronatussaghoz consequentialna. Seruet Deus Dominationem Vestram

Spectabilem ac Magnificam diutissime incolumem. Nittriae
9 July Anno 1615.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et tanquam frater
addictissimus

Episcopus Nittriensis

Spectabilj ac Magnifico Domino, domino Stanislao Thurzo, de Bettlehemffalwa, Perpetuo terrae Scepuiensis et eiusdem Comitatus Comitj, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliaris et Cubicularis &c Domino et tanquam Fratrlj obseruandissimo

Th. Irreg. 5. fasc. 64. sz. Az aláírás autográf.

148.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1616. március 9.

Spectabilis et Magnifice domine, domine tanquam frater et patrone summa obseruantia colendissime.

Salute et seruitiorum commendatione praemissa. Az kgd Jambor szolgálja Kloyber Janos Vram, fol érkezuen Pragaban, meghmonda hogi kgd egességben uolna, es hogi az Vr Isten Aszoniomnak boldog szulese utan, egy szep kis leani aszonniál, meg szaporetotta uolna hazassaganak giúmolchiet: Mind a' ket kedues io hiren örultem, keremis az Istent, hogi ennek utannais kgdnek Aszonyomnak es szerelmes giermekinek egesseget tartossa es allandoua tegie. Az uy Vendegnek, az en osmeretlen kis aszoniomnak, erie meg kgtek ki hazasettasat, azon kerem ó szent folseget. Itt mast Vduarnal, chiak az Kinszki es az Velenchesekkel ualo igienetlenség forog. Immar Kinszkit ennehani iszben uittek fol az Tórueniben, penteken uelem hogi ueget ernek a' dologban. Igen felelmes, hogi meg elljen. Vrunk o folsegeis tegnap szemelje szerint pro Tribunali ben ult a' tórueniben, midón az ó factumit recensealtak. Nem tudom uagione kgdnek ertesere, en ugi hallom, hogi Zent Gothardot kgtektól ki akariak ualtani; talam kgtek maga io akarattiabol uagion. Vram per aliquam insinuationem, kgd tanquam ex se, mintha nekem hiremmel nem uolna, az itt ualo Attiafiayual efficiallja, legienek ualamj keues abrak es szena segetseggel. Hazaiokban uannak eó Nagk Nagi Vrak es fejedelem renden ualo emberek. En mesze uagiok hazamtoll, penzen sem tehetem neha szeret. Talam ualaha meghmeg szolgalom.

Engem kgd chiak egi igaz io akaro koteles szolgáljanak tarchion. Seruet deus Dominationem Vestram Spectabilem ac Magnificam dju incolumem. Pragae 9. Marty. 1616.

Spectabilis ac Magnificae dominationis Vestrae

Seruus ueteranus deuinctissimus
Cancellarius Regni Hungariae

Spectabili ac Magnifico domino Francisco de Batthian, Agazonum Regalium Magistro, Comitatus Soproniensis Supremo Comiti, et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c Domino Patrono et tanquam fratrj obseruandissimo

B. 28 901. Autográf.

149.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1616. március 14.

Zolgalok kgdnek, mint io akaro Vramnak Atyamfianak: Algia megh az ur Isten kgdeth kedues io egesseggel es hoszu e-
lettel. Jelentettem uala kgdnek az minapi leuelemben, hogy
itt Vrunknal eó folsegenel ket rendbeli emberekis sollicita-
liak a Zent gothardi Apatursagot. Eggik egi posoni Canonicus,
Ramoczahazi neue: masik Draskouitne Aszoniom es fiay Agense:
En elottem bizoni nem volt eggik supplicacioiays, ugian akar-
tua uélem, hofi el keroltenek, mert gondoltak, hofi ellen
tarto lennek az dologban. Az Aulica Camoran forognak, de megh
eggiknek synch bizonios ualasztia. Ma Terszka Vram es Aszoni-
om o Nagk kultek uala hozzam ez leuelem meg ado kgd Jambor
szolgaiat Janos Vramat, ertekezuen az dolognak allapattia fe-
lol. Im alays kuldnek ó Nagk kgdhez, kgdtöl akarnak informal-
tatni. Ha azert kgtek el nem akar esni az ioszagtól omnia med-
ja et remedja adhibeant, a' kj erre ualo. Az Inscriptionalis
ennek az fundamentoma es a' benne ualo Condiciok. En uelem ua-
lamit er kgtek, szolgatok uagiok. Tarchia meg az ur Isten
kgdeth sokaig io egezssegeben. Pragae 14. Marty. 1616.

Kgd szolgália

Magiar Cancellarius

Spectabilj ac Magnifico domino, Francisco de Batthian, Agasonum Regalium Magistro, Comitatus Soproniensis supremo Comitj, et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c. Domino Patrono et tanquam Fratrij obseruandissimo.

B 28.902. Autográf.

150.

Thurzó Györgynek

Prága, 1616. április 25.

Illustrissime Domine, domine Comes Palatine, patronorum maxime, et primarie, humilium precum, et promptissimorum seruitiorum demissam commendationem.

Ez ielen ualo honak Aprilisnek, huszon negyedjk napian Nagodnak két bócsólletes leuelet, csiak hamar uettem egymás után: az eggikét Henkel Vram atta megh ebed előtt, Vrunck ó fólgenek szollo kótés leuéllel eggiútt, kit kesedelem nekül mingiarast feő komornik Vramnak, ki most Kleszelius Cardinal Vram, ó Naga helett az titok Tanacsban Director kéruen szorgalmatossan ó Nagat, hogy késedelem nélkűl, adna megh Vruncknak ó fólsegenek es promouealnais a' dolgot, hogy méntől hamareb ualasztia lehetne Nagodnak, im maid magamis fól mégiek a' Varban, es sollicitalom. Mihelen Vruncktol ő fólgetől resolutionk leszen, legh ottan, minden késedelem nélkűl, expedialtatom a' dolgot. Azt en, kegmes Vram, nagy io szerencsenek tartanam magamnak, ha Nagodnak, ualamiben hasznossan szolgálhatnék. Latia Isten sziuemet, igaz affectioual uagiok Nagodhoz, nem ugy, mint némelliek qui simulantes amicitiam, aliud ore, aliud corde uolunt; gestantes altera manu panem, lapidem altera; qui sermonibus suis blandulis aures deliniunt et fascinant, amaritudine autem cor eorum plenum est; exterius sepulchra dealbata, intus plena immunditijs, linguis suis dolose agunt, pacem

loquentes cum proximo suo, mala autem in cordibus eorum; kiknek, ky mondgia Szent Daudid iutalmokat; Judica illos Deus. Sok esztendeie immar, hogy Naggod en hozzam nem chiak io, es kegyes patrociniummal uolt, de a' ki legh nagjob, es erdememetis megh előzy, hituo /.../ Attyaffiaua méltoztatot fogadni. Nem chiak altalsagnak, hanem bünnekis tartanam, ha mikor alkalmatossagh adatnék hozza, Nagodnak nem szolgálnék; quoniam probatio dilectionis, operis est exhibitio, teste Diuo Gregorio. Azért nugentur et blaterent alij, quicquid uelint, nesciunt enim quid faciant, ego in me nihil desiderarj patiar, quod ad ueram dilectionem, et obseruantiam pertinet, absit uerbo inuidia.

Az masik leuelét Nagodnak Sárkózy Gaspar Vram, olykor atta megh, mikor ednehany baratimmal, kósztoók léuén Henkel Vramis, mégh ebedem fölött uolnék. Adgia Isten szolgálhassam megh Nagodnak, hogy ez Tokay borok föl küldésenek alkolmatossagaua, nekemis méltoztatot Nagod irni. Órólók az Nagod egességes allapattianak, keremis az Vr Istent imadsagomban, hogy io egességét gyarapecthia, es életét hoszabecsza Nagodnak. Enis most Istennek hala, túrhető egessegeben uagyok. Szandekom az Vrunkis ó fölge kegyelmessen meghengette, hogy az főródés kedueért es hazamnal ualo dispositioért, ualami három uagy négy hétre ala mennyek, ha ualami uéletlen foglalatossagink azon közben, nem érkeznének. De talam mégh két hét alatt megh nem indolhatok, mert ualami kis munkának nyomtatásban uagiok foglalatatos, az Typographus kesedelmes uolta hallasztattia utamatis, mert ha ielen nem érez lenni, annal lassaban fogh a' dologhoz. Vannak ualami sollicitatorokis, kiknek igiekezmem dolgokat promouealni. Vrunk ó fölge, ez iüuendő Zerdan Brandaizban igiekezik mennj mulatsagnak okaert, ednehany nap ot léuén, be iu megent Pragaban, es az Ferdinand Herczegh Vrunk öchie Maximilianus Ernestus Exequiaiat peragallia. Az utan ugy értem hogy megént ky megien a tób Dominiumit latogatni. Ertem alatomban némelly fő emberektől, hogy Saksonianak Hálneuó uarasaban giülekeznének az Secularis Elector Feiedelmek, azok kózeis menendő uolna ó fölge. Ha ala mehetek es anni időm s, egességem léend, azon igiekezem, hogy Nagodot iduózól-

hessem, es kezet megh chiokolhassam. Semmi fastidiumot nem szerzek Nagodnak, se keresemmel megh nem bantom, egiedöl chiak cultus ac deuotionis ergo in Dominum benemeritum mégyek, ha lehetséges lészen, mert nem chiak paranchiolta, de, (az kit nem erdemlettem) kértis Vrunk ó fólsege hogy hiuatalt ne uariak, hanem fól siessek Vduarhoz. Az mi olly hazankbely dologh érkezik ide fól, nem praetereálnak az Vrak, uelem szokták közlenj. Hogy hazank állapotiat mostan szep chiendességben ielenti lennj Nagod, uagion min örölnóm, és a'kiről Ist /enne/k halágot adnom. Igen maga gondolatlanol chielekedne, ualaky maga hasznaért, uagy nagyra uagiodasaért, az régen ohaytott es nagy sok költséggel, fő tóressel, faratsaggal megh szerzett békeséget turbalnaia, nemis latom modgiat, hogy uéghez uihesse szandekiat, summis Monarchis, Principibus uiris, clanum ac habenas foeliciter moderantibus ipsis etiam Regnicolis renitentibus Niaualias Ferenczffy Vram ioban faradozna, ha az értékkal fólerneie, de igen költségtelen, eddigis chiak az tartoztatta. Orszagunkbely Kiralioknak kepeket, es Cronikaiokot igiekeznék ki nyomtattatny, dicheretes munka lenne, ha ueghez uihetné.

Nagodtol bochianatot kérek, hogy illien kichin dologgal kölletik Nagdot megh bantanom: az előttis emlekeztem uolt Nagodnak felöle, egy Bohus neuő Harminczados, ky az elöt Luczinan uolt harminczados, fogatta uolt, hogy nékem hat lora ualo szij szerszamot küld; attam uolt rea nekj tiz Aranyat, és egy leueletis sine taxa attam ky nekj, mind hamaim, es penzem oda uannak, kérem Nagdat, paranchiollia megh nekj, mondgion egyszer igazat, bizony a' boszusagát inkab banom a káranal. Szarkózy Vramtol nagy örömmel értettem, hogy Asszoniomnal ő Naganal gyakor io emlekezetben uagiok, légien az Vr Isten ó Naganak sok ioual érette, hogy szegény szolgaiarol nem feletkezik, en nem erdemlettem ő Nagatol, ha egyebbel megh nem tudom zolgalnom, Istent imadok az ő kegme hoszu ideig tartando io egessegeért. Tarchia megh az Vr Isten Nagodat sokaigh io egessegben, minden hozza tartoziuál egygetemben. Pragae die 25 die Mensis Aprilis 1616

Illustrissimae Dominationis Vestrae

A Sacris et seruitijs obsequentissimus

Regni Vngariae Cancellarius

Illustrissimo Domino Domino Comiti Georgio Thurzo, de Bettlemfalwa, Comiti de Arwa, eiusdemque Comitatus Arwensis Comiti perpetuo, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumanorum, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario, et per Hungariam Locumtenentj &c Domino et Patrono gratiosissimo

Th. Reg. 81. fasc. 45. sz. Nem autográf.

151.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1616. június 15.

Spectabilis et Magnifice Domine tanquam frater obseruandissime Salute ac seruitiorum commendatione praemissa.

Vettem az kegmed beöcseölletes leuelét, melynek minden reszet megh ertuén; igen öröltem rayta, hogy kegmednek nem displicealt az en opiniomnak megh adasanak touab, alkalmatosab időre ualo hallasztasa; bizony ennekemis ugy teczett hogy hasznossab uolt touab hallasztani, hogy sem azon dologh felől ualo kiuant opiniomot meg adni. Kit azert cselekedtem, hogy abbolis az en kész szolgálatomot kegtekhez megh mutassam, es bizonyetsam. Hogy penigh ne ketelkedgyek kegđ benne miért cselekedtem legyen, s az kegđ iambor feő szolgálai, Kloyber Vram megh tudgya mondani kegđnek. Az ioszagh hiszem kezenel uagyon kegelmednek, s, mindenkör modgya leszen kegđnek minden dolgokban. Hanem, restal az Dilatorium Mandatumot ky uenny; es ahöz hozzá iutni, kit talam csak mays kezehez ueszen. Engem kegđ minden dolgok felől tudosetson. Kegđ az en szolgálatomban

megh nem fogyatkozik. Kit sokaigh io egessegben elni kiuanok.
Tartsa megh az Isten kegdet sokaigh io egessegben. Pragae 15
Juny Anno 1616

Spectabili ac Magnifice Dominationis Vestrae

Seruator et tanquam frater addictissimus

Cancellarius Regni Vngariae

Spectabilj ac Magnifico Domino, Francisco de Batthyan,
Agazonum Regalium Magistro, Comiti supremo Comitatus Soproni-
ensis, et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis a' Consilys.
&c Domino tanquam Fratrj obseruandissimo

B. 28 903. Az aláírás autográf.

152.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1616. szeptember 24.

Spectabilis et Magnifice Domine domine patrone, ac tan-
quam frater summa obseruantia colendissime, Salutem in inserui-
endj studium.

Vettem az kegđ 9 labentis Mensis nekem irt beöcseölletes
leuelet, melybeöl ertem, hogy kegmed az Zent Gothárdj dolgot
Pethe Laszlo Vramnak külte, kiuantatnék ha iol informalnaia
eö keglme, de Thamas vagyok. My ekkorig Kloyber Vrammal semmit
el nem tnyallottunk, ualamit ad rem pertinensnek ueltünk len-
nj, ez utannis, mi bennünk kegmetek megh nem fogyatkozik. Tuda-
kozik kegmed azon, ky leszen az szegeny Lippay Vram helett
Personalis: praecise megh nem irhatom kegđnek, mert ez Vrunk
eö Feölge kegmes gratiaiabol dependeal. Ez napokban irtunk oda
ky az Tanacs Vraknak, tudom eddigh kegelmed kezehezis iutott
az eö Feolge leuele. Kiuannya Vrunk hogy bizonyos személyek
neueztessenek kik keözeöl Personalist neuezzen eö feölge. En

hogy megh értettem szegeny Lippay Vram halalat, legottan Czy-
 raky komam Vramot kezdettem commendalny, minden qualitasit eö
 kegnek elegendeökeppen declaraluan. Minden comparatio gyölöse-
 ges ugyan, de nem latom ky uolna elegendeöb erre a' tisztre
 eö kegnél. Az Orszagh Gyülese, es Oktaua felölis ertekezik
 kegmed, leszene megh ualamellik. Az Oktaua felöl resolualta
 Vrunk eö Feölge magat Palatinus Vramnak, hogy meg nem lehet,
 Personalis Vram halala miatt. Az Gyülest sem remenlem, hogy
 ebben az Esztendeöben publicaltassa eö feölge. In confidentia
 ielentem kegdnék: ennek az honak Tizen hatodik napian attak
 nekem Vrunk eö Feölge, es a' Titok Tanacs pro opinione et Voto
 hét nem kicsiny punctomot, kiknek az masodika ez az. Vt Comi-
 tia Vngarica non solum cum Vtilitate Regni, sed et cum Suae
 Maiestatis reputatione celebrentur, quo modo, quo apparatu,
 quae⁺ industria uel indicj, uel peragi debeant. Vehetj kegmed
 eszeben, hogy vagy on ugyan emlekezeteben a' Gyüles, de megh
 nincs resolutio felöle. Az kegmed discursussa hogy az Teörök-
 kel ualo bekeséget kellene ualoban el uegezny, nekemis igen
 teczyk, es suggeralomis a' kiknek kiuantatik. Minden Gyüles,
 es Oktaua szolgáltatatsnak, az allando bekesegh uolna e feie.
 Az Saaros pataky Inscriptionalist most megh nem küldhetem
 kegdnék, mert immar regen per Decretum ky kértek teölem az
 Liber Regiusokot, hogy le iriak, mostis az Camaran uannak. Mi-
 helen hozzaik iuthatok, ebbeölis eöreömost zolgalok kegmed-
 nek. Innel egyeb Vysagot nem irhatok, hanem csak azt, hogy
 Pazman Vram az Ersek, csak hogy mégh publice nem publicalta-
 tot, de immar az Donatioiatis megh irtuk, uarya oranként,
 hogy declarallya Vrunk eö feölge, engemis csak arra uartatnak,
 mert eddigis ala mentem uolna, uelem akaria eö feölge, mint
 Cancellariussauual Declaraltatny, ueluen, hogy ez iöuendö het-
 feön uagy kedden, abbannis ueget erhetnenk, enis azonnal megh
 indolnek s, haza latnék, az sok itualo kesesem utan. Kit
 azert ielentek kegdnék, hogy ha nekem irnya akar ezutan, ne
 Pragaban, hanem Nittrara dirigallya leuelét, onnalis zolgalok
 kegdnék. Azon keözben mig itfeön uagyok, ualamit ertek a' do-
 logban Kloyber Vramnak megh ielentem hogy tudgyon rea uigyaz-
 ny, es kegdet informalny felöle. En bizony szium szerint

akarnam ha egyczer immar kegmed uegét erné es megh menekedhet-
neiek, ez dologh felől ualo sok foglalatossagira. Ez el mult
Zent Matthe Napian Terszka Vramnal leuen ebeden eleggé intet-
tem Aszonyomot, hogy Cardinal Vramnal fussa az dolgot, mert
uegtereis eö Naga cselekedhetik minden iot. Tarcza megh Isten
kegdet sokaigh kedues io egessegben Aszonyommal eö keguel es
szerelmes gyermekiuel eggyetemben. Pragae 24 7bris Anno 1616.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruire paratissimus

Cancellarius Regni Vngariae

Spectabilj ac Magnifico Domino, domino Francisco de Bat-
thyan, Supremo Comitj Comitatus Soproniensis, Agazonum Regali-
um in hungaria Magistro, et Sacrae Caesareae Regiaeque Maies-
tatis Consiliario &c Domino Patrono et tanquam Fratrj obser-
uandissimo

B. 28 905. Az aláírás autográf.

+ quale-ből javítva.

153.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1616. szeptember 29.

Spectabilis ac Magnifice Domine domine fautor et frater
summa obseruatione colendissime Salute ac seruitiorum meorum
deditissima commendatione praemissa.

Tegnap VgymintZennttmihalj nap estin, Chyazar Vrunk eo
fölsege eleiben kölleteth mennem, beteges allopatom miath,
ugian chiak szeekben wluen, eo fölsege nagy solemniter uelem
declaraltota kj az Vy Erseket, Pazman Pether Ersek⁺ Vramath.

Ez eo fölsege es egyeb oth leueo ream bizatoth dologban uegeth uettuen; onned Klzell Cardinal Vramhozis eo Nagahoz mentem, holoth ugian Pazmanj Pether Ersek Vram előth Kardinal Vram eo Naganal, egyeb rendbelj dolgok közöth, az kegltek dolgarulis emlekeztem, es chöndessen megh halgattuan, azt monda eo Naga, hogy uagion (ugy mond) ertesemre hogy Ramocsyahazy itt uagion, es mind az Bechy es az Posony Kamorak informatioia nala uagion, de meegh kezemhez nem erkezheth, mindazonaltal kezemhez erkezen, gondom lezen eo kegmekek dolgara: Ebbenis pedigh bizoniossak uagiunk, hogy ugian nagy Vry renden ualo emberektöl hallotak volna, hogy Ramocsiahazy hazontalanul farodozna, es farotsaga megh nem terne. Noha az mint hallom Mussingerben uettette ebbol ualo bizodalmath, feo keppen, nem artalmasnak azerth mondanam lenny söth haznosnak, hogy kgd Mussinger Vramat előb talalnaia megh, deuincalna magahoz kgd, annyual inkább iob akarattal lezen kegdeh. Tercskane azzoniomnakis irion kegde, miuel hogy most igen io mod es alkolmatossagh uagion az dologban, farodozna eo kegme. Ennekem penigh, miuelhogy eo fölsegetöl egy kis ideigh ualo szabadsagom uagion az haza menetelre, holnap io idejen reggel Istennek kegielmessegeböl hazom fele megh indulok, es egy falkaigh othon lakom. Mindazonaltal Kloyber⁺⁺ Vrammal beusegessen uegeztem, hogy mihelen Valamy bizoniost erth az Kamorak informatioiaban legyen szorgalmatos chiak benne, es engem mingiarth informallion, noha inned valamennyire tauozomis, de ugian azerth szinten onned hazul Nitt-rarulis zolgalok en kegmeteknek. En bennem Vram kgd, es attiafiui igaz zolgalatomban semmi uttal es semmi idöuel megh nem fogiatkozik kegde. Eltesse Isten kegdeh sokaigh kedues io egesseghen. Datum Pragae, 29 7bris. 1616.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruitor semper
Cancellarius

Spectabili ac Magnifico domino domino Francisco de Bathian Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario & Domino fautori et fratri summa obserantia colendo Nemettuyuar

B. 28 906. Az aláírás autográf.

+ Előbb: Vram

++ Előbb: Kroypergh

154.

Batthyány Ferencnek

Prága, 1617. június 28.

Zolgalok kdnek, minth Vramnak patronusomnak. Algia meg Isten kgdeth kiuansaga szerint ualo kedues io egesseggel. El uettem az kgd 15. Juny nekem irt bócsulletes leuelet. Sok ideje immar hogi nem irt kgd, de hazanal nem lete miatt eset az irasban ualo tagulas, az mint meg ertettem. Innel Vram niluan az uolt parancsolua, iollehet nem az mi Cancellariankrol kolt uolt az leuel, hanem az Aulica Camorarol, hogi kgdeth fel hiuassak posomban es tractalliak ez Zentgorothi dolgoth, miben mult legien el, nem tudom. Hozot ualami Informaciot Ramocshazi V. de mi legien benne, nem lattam, meg az Aulica Camoranal uagion. Izente tegnap Cardinal Vram, hogi fel adgiak. Ha meg ertem, meg ielentem kk de az mint ertem kgd irasabol, tudis ualamit kgd benne. Amint ertettem Cardinal Vramtol benne, hogi ala igazettiak megent az dolgot, nemis recedálnak az elobbeni opiniotol, es csudasnak teczikis nalok, hogi az szent nem cselekedtenek, mint meg uolt parancsolua. En Vram kgd szolgálai uagiok, nem kardera ualo aianlassal, nem irassal, hanem bizoni realiter. Honap leszen Fedinand Cse kirali Vrunknak koronazattia, nekemis foglalatossagom uagion circa actum illum solemnem. Most kk bőuebben nem irhatok. Isten eltesse kgdeth sokaig kedues io egesseggben. Praga 28. Juny. 1617.

Kgd szolgálai mig el

Cancellarius

B. 28 907⁺ Autográf. C.n.

Thurzó Imrének

Nyitra, 1617. szeptember 23.

Spectabilis et Magnifice Domine tanquam Filij in Christo obseruandissime. Salutem ac reruitiorum meorum paratissimam commendationem.

Az keged beocseolletes leuelét mely keduessen uettem legyen, kegdk meg nem irhatom, de bizonios légyen keged benne, hogy en az teob io akaroy keozúl utolso nem uagyok, es nemis leszek, emlekeztet pedig arra, az keged Istenben el nyugot szerelmes Attyanak sokszorbelj commendatioia es egymas keozt ualo conuersationk. Feoleötte io neuen uészem kegdeol, hogy nem szünyk megh kisdedségeol foguast ualo io akarattal engem prosequálni, en felölemis azt igerie maganak kegd hogy nem hogy az kegd szerelmes Attyahoz ualo szeretetemet nem deriualnam kegdre de kegdkis úgy igyekezem tehetségem szerent szolgálnom, hogy eletemnek el fogyásaig egyebet ne tapasztaljon kegd en bennem keghhez ualo io akaratnál Ennalam Vysag az hogy el halladot uolna az Gyűlés, az kegd leuelebeol ertettem elseobennis, úgy uolt ertesemre hogy Vyhelben uarnak eö feolget, es bizonyos ielekbölis uettem eszembe, hogy eo feolge ala iún, kit hozzon Isten io egessegeben keozinkben. Ha pedig bizonyosson megh ertem hogy el halladott, mint= hogy szolgát bocsatottam feol kegdk ertesere adom kegdis ennekem hogy megh Iria kerem. Kegd ennekem byzuast parancsollyon szeretettel es hiuen szolgálni igiekezem kegdk. Sokaig eltesse Isten kegdet io egessegeben. Nittriae 23 7bris Anno 1617

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruitor et tanquam Frater
addictissimus

Episcopus Nittriensis

Spectabilj ac Magnifico Domino Comitj Emerico Thurzo de

Betthlenffalwa, Comitj de Arua et Comitatus eiusdem perpetuo
Comitj. &c Domino tanquam filio in Chrysto obseruandissimo

Th. Reg. 81. fasc. 50. sz. Az aláírás autográf.

156.

Melith Péternek

Pozsony, 1618. március 19.

Nagysagos Vr, es Szerelmes Vram fiam, szolgálatom aianlása
utan, kedues io egesseget es hoszszu boldog szerencses eletet
kiuanok N.

Kett szep bócsulletes leuelebol kk, banatossan ertettem
bizony az kgd beteges allapattyat, es szegen Aszszonyomnak, kk
Annyanak halalat. Az minthogi szium szerent akartam uolna kk
az orszag gyulesere ualo fol íóutelet, ugy nem keues keseru-
segem uagion kdk szerencsetlensegin, de mind ugi koll lenni,
mint az io Isten akarta. Immar ha az giulesre kgd nem iohet,
csak hallanam könnyebolelet kgdnek egessegeben, azon meg nyu-
godnek megis az szium. Az mi illeti aszszonyomnak ez uilagbol
ki koltozkodestet, az minniaiunkall koz, nyncs ez niomorult ui-
lagban maradando uarasunk, csak selljerseg itt niaualigasunk.
Az kgd promocioiaban, uayha en eszköz lehetnek, melly nagi
szerencsenek tartanam magamnak: Azonnis leszek, hagi szolgá-
hassak kk. Mind szolgáltnak meg nómóssettesere, mind az kgd
Czimerenek le iratasara es meg metczetesere gondom leszen, ke-
resem az iegizest a' czimerről, de meg az sok pappirosim kozott
fol nem találhattam. Az hon kiuantatik, en kgdeth mentem, hagi
fol nem iohetett betegsege miatt. Ma uariuk be Ferdinand kira-
li Vrunkat, Csaszar Vrunk ala nem iohet betegsege miatt. Enis
beteg uoltam itt posomban, maid harom hetig, csak szinten teg-
nap uetettem fol magamat az agybol, sok dolgaimekhez kepest.

'Az Vr Isten kdk előbbeni io egesseget adgia meg es eltes-

se sokaig. Posony 19. Marty. 1618.

Nagysagod szolgálja mig ell.

Magyarországi Cancellarius

Spectabili ac Magnifico domino domino Petro Melitth de
Briber, domino in Christo filio dilectissimo

Z. 04771.* Autográf.

157.

Batthyány Ferencnek

Rákos, 1619. április 24.

Spectabilis et Magnifice domine domine et Frater obser-
uandissime, Salute ac seruitiorum deditissima commendatione
praemissa.

Isten sok jóval aldigia meg kegdet. Magamis igen banom
hogy kegdel szemben nem leheték ott az szomszédságban, az én
beteges állapotom miatt; ezen kiueol Vrunck eo Feoge parancso-
lattiais érkezuén keszeréttettem onnal el sietnem. Jelenti
kegmed hogy nékem ezer ket szaz forintal tartoznék, es akaria
tudni mi légyen a' felöl akaratom, es ha az Gyülesig uárhatnam
kegd akor nekem megh adná. Erre én most kegdk különben nem re-
solualhatom magamot, hanem csak azon kerem kegdt, mint io aka-
ro Vramot Atyamfiát, hogy tekéntuén az en mostani nagy fogyat-
kozott állapotomat, mindenütt az egez püspeoksegeben csak azon
pusztára szállottomat, es azt az io szandekomot, kit kegdk
Becsben ielentettem, hogy tudnilik Szombathel Várát igiekezném
meg epettenem, de kiuannia teölem, hogy az Rohoncz es teob hoz-
zá ualo tartomannak dezmaiát kegdk engegiem, mert telliesség-
gel et citra omnem ambiguitatem el uegezet akaratom az, hogy
in specie annak a pusztá uárnak szükségére percipialliam a'

Dezmát. Lám az Vr Isten annékülis sok iouaiual megh aldotta kegdet, minden maga fogyatkozasa nélkül el lehet annékül. Ha kedig szinten oda engedhetnemis kegdk, de tudom kegdt értuén io intentiomot, nem kiuannia, azon az tizenket szaz forintot ugyan nem adhatnám, mert fel talaltam az Vrbariumban egyebekteolis uégére mentem, hogy tizenhet szaz egész tallért es harmadát az dezmanak szoktanak az előttem ualo Püspeok Vrak percipialni. Ha szinten szegeni Napragy Vram különben uegezettis kegddel, de eo az Successorinak nem praeiudicalhatott, ky ky mind szabad az maga ieouedelmereol, mint disponál.

Ezt kegdt semmi idegenségnek ne tulaydonecsa, hanem csak az egy szükségnek, es az en io intentiomnak, kiben remenlem hogi kegdt io segetseggel lészen. Hogy kegdt az Camorasok megh talalták az penz felől, melliet készék uoltak feol uennj, nem csodalom, mert ez tulaidonok. Hanemha, kegdt karban akarta uolna magát hozny, ugy keolleott uolna az terminus előtt, mikor immar enim uolt az Püspeokség penzét masua adny. Az hat kek kancza louak felől semmi bizoniost nem irhatok kegdk, Thelegdj Vramis szinten ide küldöött hozzam érettek, hogy néky adgyam, de minthogy azok draga szabaso louak, bizony magamnakis teobben uannak Negy szaz forintnál nem kébzem hogy oda adhassam, mert az mit érnének, megh nem adnaiak, sem az a' Nemet Vr, ky uenny akarná, sem Thelegdy Vram, mert alég ualhatom el teoleok alab eot szaz Magyar forintnál. En mostan az kanczakot nem latam, de az mint mondgiák igen szepek es iokis, reouid nap feol hozatom eoeket Becsben, es akkor tudóséthatom kegdt felöleok. Sokaig eltesse Isten kegdt kedues io egessegben. Datum ex Rakos In festo Divi Georgy. Anno 1619

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Frater deditissimus

Regni Vngariae Cancellarius

Spectabilj ac Magnifico Domino Domino Francisco de Batthyan, Agazonum Regalium Magistro, Comitatus Soproniensis Supremo Comitj, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consili-

ario &c Domino fratrj in Christo obseruandissimo

B. 28 908. Az aláírás autográf.

158.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1619. május 15.

Spectabilis et Magnifice domine, domine patrone et frater obseruandissime, Salutem et inseruiendi studium. Nem csak emberimtol informaltattam Vram az Arenda felol, de ugian az Vrbariombannis ugi talaltam fol; tudom kegd el lehett a nekul a' keues dezma nelkul, eleget adott az Vr Isten kk. En bizoni sok fogiatkozásban ugiok, mindenoue csak az nagi puztaban szallottam. Gondolom masonnan szerett tettek gabnanak szolgaim a' me-niuel uyg el erek, meg szolgalom az kd io akarattjat. Sokaig eltesse Isten kegdeth kedues io egessegeben. Viennae 15. Mai 1619.

Spectabilis et Magnificae dominationis Vestrae

Seruator et frater addictissimus

Episcopus /.../

Spectabili ac Magnifico Domino Domino Francisco Battiani, Comitatus Soproniensis supremo Comiti Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, Partium Cis danubianarum Generali Capitaneo et Sacrae Regiae Maiestatis Conciliario &c. domino patrono et fratri obseruandissimo

B. 28 909.⁺ Autográf.

159.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1620. május 2.

Spectabilis et Magnifice Domine Domine Patrone obseruan-
dissime Salute ac studii commendatione praemissa.

Teghnap keseő estue jombor feő szolgám erkezuin Beczbeől
hoza ez kgk szollo leuelett. Melliet megh kültem kgk. Poronchol
eő Feölseghe nekem hagi syetsegel feöl mennyek Beczben az mint
Groff Mekkau Vram insinuallia, aligh ha eő Feölseghe az teőb
Commissorius Vrakkal együtt kik az posoni tractatuson uoltanak,
engemetis el nem fogh küldeni az Bezterczey Gyülesben, mint
hagi pedig, az sok kor uallas miatt fogiatkozot allapattal
uogiok, keszerytetem az kgd segitsigehez folyamnom, keruien a-
zon kgdett hagi az tauali hatra maradott Arenda penztt, ugimint
az negi szaz forintott küldeni megh kd uti keöltsigemre, ezen
kiueöl ha /.../ uogion kgd ez eztendeöbeli Dezmanak meg /.../
lire, ennekis az Arendaiat küldeni megh kgd, ha pedig most
kgd megh nem küldi, in sortem et omnem Euentum megh tartom ma-
gamnak, az utan kgd en ream nem neheztelhet hagi megh nem ki-
naltam kgdett uele, ha miben kgd ott fen letemben tudnek szol-
galni, nem uolnek kesedelmes az kgd poroncholattiora.

Sokoigh eltesse Isten kgdett kedues io egissigben. Saba-
riae 2. May. Anno 1620.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater addictissimus

Episcopus Jauriensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Bat-
tian, Comitatus Soproniensis supremo Comiti, Agazonum Regali-
um Magistro, Partium Regni Vngaria Cisdanubianarum Generali
Capitaneo, et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consilia-
rio &c. domino patrono obseruandissimo et fratri charissimo.

Vbicunque fuerit
Cito Cito Cito Cito

B. 28 910.* A levélzáró formula autográf.

160.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1620. július 27.

Spectabilis et Magnifice domine, domine frater, et patrone obseruandissime. Salute seruitiorumque commendatio praemissa. Algia meg Isten kgdeth kiuansaga szerint ualo sok iauayual. Az kgd 25. labentis mensis irt leuelet, ma ugimint 27. negy orakor del utan, atta megh az posta. Az melly leuelet Vrunknak ó Fgk irt kgd azon oraban be adta a' posta, de Vrunk ó Fge, az Franciay kóuettel, ebed utan ki ment mulatni, estue-re be erkezen, azonnal sollicitalom az ualasztot: Ha tudnam miért hiuattia ó Fge kgdeth, meg ielentenem, de bizon nem tudom. Ha ugian az leszen megis ó Fgekmgmes parancsolattia, hogi fel iójón kgd, ne neheztellie ezt az faratsagot, io neuen ueszi ó Fge kgdtól, nemis kesleli kgdt. Az Valonokoktol, kik Kis Marthon tayan uannak, nem koll kgdnek tartani: Ha kedig kgd kezzi, Jobb leszen talam Lakompakra ióni kdk, es az hegien altal azon, az bekesegebsb utt. Az Nadasdi Vram fólso rend hazai most úressek, talam Kloh Vram nem tart ellent benne, ha kgd ide szall, en az hazamat, kiben lakom kgdnek engedem óró-mest. Eszterhas Vram Zerdan akar innel el menni. Hozza Isten kgdeth io egessegeben. Valeat feliciter. Viennae 27. July. 1620.

Spectabilis et Magnificae dominationis Vestrae
Seruitor et frater addictissimus

Archiepiscopus Colocensis

Meg érkezuen Vrunk ó Fge, onnal kiuul, mingiarast be mentem ó Fgehez es az kgd nekem irt bócsulletes leuelet, communicaltam ó Fgevel. Hagia hogi iriak kgdnek, Maturallya kgd az fol ióuetelt, mert igen szükséges fol ióni kgdnek. Olly dolog felol fog ó Fge kgddel conferralni, kit kgdis kőzönseges ionak itel lenni, es az kgd praesenciaia igen kuantatik, annak uegben uitelere. Nem kesleli eczanierais Vrunk ó F. kgdeth. Csak magamtol irom ezt, biztomban,

Ha kedig az ó Fge kgmes parancsolattiarara, most fol nem ióne kgd, Idegenseget kezdene kgd ezzel mutatni ó Fgehez; Azert Vram, kgd okos öreg Vr leuen, tauoztasson el minden suspiciora ualo akarmi kicin ok adastis: Az kis Marton taian ualo Valonoktol kgd ne tarcson, Azok inkab szolgálnak kk hogi sem arcsanak; Vrunk ó Fge, ha kuantatik, kesz meg parancsolnj az az kapitanioknak, hogi inkab elejben mennienek kdk, es kesercsek bócsulettel kgdeth, hogi sem uecsenek kgdnek. Adgia Isten lassuk egimast io egessegen.

El feleytettem uala meg irni, Vrunk ó Fge tetczese az uolna, hogi naglob giorsasagnak keduejert, kgd csak kóniú szerrel ióne, ugimint posta keppen, de ez az kgd kedues io akarattian all. Commendalom kgdnek, Zreni Giórgi Vramnak irtt leuelemnek el kuldesett, kit szolgalliak meg naglob dologboll kgdnek.

Edes io akaro Vram patronusom, szannia meg kgd sok karuallasomott, es az mostani nagi fogiatkozott allapatomat, hozzon ualami minden napra ualo koltseget, kiuel magamat taplalliam, bizoni meg szolgalom megh idóuel kdk, ha mi segetseggel leszen. Si non ex debito, faciat ex gratia, ac liberalitate sua.

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Bathian, Comitatus Soproniensis Comiti, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, Partium Cis danubianarum Generali Capitaneo, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c. Domino patrono et fratri obseruandissimo

B. 28 911. Autográf.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1620. augusztus 13.

Spectabilis et Magnifice domine, domine frater obseruandissime Salute et Seruitiorum commendatione praemissa.

Az kgd szoual ualo izenetit nekem meg mondotta Plakouitt Vram, az szerint Vrunck ó Fgenekis az kgd engedelmes uoltat, es föl ióuetelre ualo kesz io akarattjat, meg ielentettem, hofi ha kgdnek ugian föl kóll ióni, csak tisztesseges szállasa legien itt kgdk, nem kesik az föl ióuetellel. Semmitt nem ketelkedet, sem ketelkedik Vrunck ó Fge abban, hofi az posta altal meg izente kgd, hofi meg ez el mult heten meg indul kgd es fol ió, megis izente uolt Kloh Janos Vramnak, hofi az szállast kgdk rendellje es ki tisztittassa. Vrunck ó Fge meg parancsolta az Hopp Marsalknak, hofi kdk Vri bócsúlleti szerint ualo szállast rendelljen, abbol nem leszen fogiatkozás. Isten hozza kgdet kedues io egessegben hozzank. Seruet deus Vestram Spectabilem ac Magnificam dominationi diu sospitem. Viennae 13. Augusti 1620.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater
addictissimus
Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Batthian, Comitatus Soproniensis Suppremo Comiti, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro &c. ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c. domino et fratri obseruandissimo Rohoncz, ut ubicunque fuerit.
Cito Cito Cito Cito

B. 28 912.⁺ Autográf.

162.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. február 16.

Nemes Nemzetes es Uitezlő, regy yo akaro bizodalmas Vram Baratom, Zolgalatom ayanlása utan, kiuanok kegnek Istentől kedues yo egesseget hoszu eletet szerentsiessen es boldogul megh adatny

My uit legyen Vram engem erre az irasra, róuideden kegnek mint regy Vramnak baratomnak, megh ielentem, remenluen hogy kegnel nem tsiak foganatos nem leszen igaz szeretetből szarmozot yo intesem, hanem az főlőt kegd, ugy mint kyre nem keues tekintet vagyon, mind az Nemes Uarmegyektől, mind az Uegbely Uitezeknell, egyebeketis maga yo Peldaiauall, inteseuel es Tanatsiauall igyekezik az igen diczeretes hiúsegre vezzerleny es hozny.

Az Fólseges es hatalmas Romay Czyazar, Nemet, Magyar, Czeh etc. Orzagok Coronas kirallia, az my kegmes Vrunk; Az Tekintetes es Nagos Vrakall, Eszterhasy Myklos es Kinsperger Vramekkal, kinek eggike Hamburgban a' Tractan, masik Beczben vagyon, ugj mint Kinsperger Vram de orankent varom haza, engemetis Commissariussaua tett, es ez resz Dunan innend valo Orzagra, Uduarabol ugy küldöt, hogy az húsegtől elhasonlottakatt, inczem, Tanatsiolliam, uizza hozam az ó fólsege előbbeny húsegere es szolgalotttara: az Ueghazokat, Uegbely Vitezeket, Uarasokat ha meg akarnak terny, kezemhez vegyem, es minden megh haiolny akaroknak, bizonyos is es megh masolhatatlan kegyelmesseget nuitsiak ó fólsegetől adatot <kegyelmesseggel> hatalmammal. Bizony yo Sarkany vram, ha iol megh gondoltak volna a mind Tós giókeres hazankbely Tekintetes nagy vrak, mind az Nemessek kőzót ualo hires nemes familiak, menny yot vettek legyen ók, es eleyk az fólseges Austriay haztol, es abbol valo feyedelmektől, talam ily ok adatlan, megh nem hasonlottak volna kegmes vroktol, kit egyenlő akarattal, regy yo szokasok es szabadsagok szerint, ualoztottanak es Coronaztanak kirallyoknak, ky

legkisseb okot sem adot az túló valo megh hasonlasra, ky ellen senky meltan nem panoszolkodhatik, hogy Hazank Tóruenit, igassagat valamiben megh sertette volna, seót orzagul meg kó-zóntúk ó fólsegenek az 1619 eztendóbely giúlesúnkben, hozzánk valo nagy Attiay kegmesseget, hogy mindeneket be tellyesitet legyen, valamire magat ayanlotta volt, vagy függő pótsetes leueleben, vagy az Coronazotkor valo Articulusokban. Ez vala-mint s valahogy, vagy Orzagunk pusztulasauall, es Nemzetúnknek fogyatkozásauall, megh leuen, vgyan tsiak mind ebben menniúnke ell. Az okossagh, yo lólky ismeret, hazankhoz Nemzetúnkhöz va-ló kótelessegónk arra vezerl, ha tellyesseggel el nem akariuk magunkat fogiatny, hogy minden part útesnek, vizha voniasnak, magunk kózt valo verontasnak beket hagyuan, teriúnk az my keg-mes Vrunck Coronas kiraliunk hiúsegere, ky nem Erószak keppen, nem fegyuer által, sem penigh Tóruentelen iutot az feyedelem-seghez, hanem szokot moddall, Istentól es hazanknak minden renditől ualosztatuan, uette fól magara az Orzagh conduisele-set s az byrodalmatt, ha kyk venny akariak az ó fólsege grati-aiatt, most vagion az ideje, elhetnek vele, csak az kól hozza, hogy az Partosoktól el allianak s terjenek az előbbeny hiúseg-re, <haytsianak feyet, es zolgallionak kinek bizony vram min-den igyekezty tsiak arra nesz> és természet zerint valo Vrok-nak, kinek erős húttel kóttólesek húsegre, haitsianak feyet és zolgallionak, kinek bizony vram minden igyekezty tsiak arra nez, hogj az Istentől Attiay conduiselesere bizatot szeginy hazankatt, Magyar Orzagot, az uesttúnkre eskút és dúhút Pogany ellensegnek artalmas szandekiatol, megh oltalmazhassa, regy szep szabadsagiban gyarapithassa, regtól fogua ohaitot giónió-rúseges viragiara hozhassa: Ha az niuytot kegyelemmel, migh ideje vagyon, elny nem akarnak az emberek, am publicalta im-mar Deakol valo nyomtatásba ó fólse/ge/, nem tudom iutotte kegteknek kezehez, de im en mast egy Magyar exemplart kültem kegnek, keruen kegdet Eórdógh Simon vrammalis kózóllie kegdt, hogy igassagat fegyuerelis, ha immar külömben nem lehet, he-lere allattia. Nemis szenuedy touab, hogy ez a' partalkodas nagyob előmenetelt vegyen maganak, ky miat szeginy hazank, az egesz meszszi-re terjedet keresztensegnek, nyluan valo romlása-

ual, az Pogany Tórók birodalma ala Sakmaniul vettessek. Cziak hogj szanta vgyan <eddigh> ekkoraigh ó fólsege, az szeginy el fogyatkozot artotlan kósseget, szemey elót uiseluen kegmissen, menny Insegh, óldókles, pusztulas szallando legyen feiekre, egyebeknek vetkek es megh büntetesekek miat, de eddigis ennihany felól reaiok eresztette volna sok szep kesz Hadainak fegyuerit, kiról vgian tudomantis teszen Vrunck, az Isten es az egez kezertensegh elót, hogj semmy oka nem leszen ó fólge az Uerontasnak, lakollianak azok erette, kik geriesztói es tamoztoy voltanak az veszedelmes haborunak, es mind enny kegyes Attiay intesere es varakodasara ó folgenek nem eszmeltek megh magokat, nekünk vram az lezen nehez, hogy az Azzu fa mellet, az nyersis megh kezd egny, es az bünteleneknekis fogh iutny az büntetésben. Jo akaro bizodalmas Sarkany, Eórdógh Simon, es teób Vitez vrain baratim, nekem immar semmy feltó, es ell uezszhetó Morham, Jozagom nincz, feyem es eletem hogj megh vagion, az Istennek ream valo gondviselese altal, Vrunck ó fólsege Uduarat kóuetuen, remenlem hogj mind enny tamadasbannis megh tartatom, azon kóllene igyekóznny kegteknek, hogy ez az szeginy hazank, Magyar Orzag, mely sok zasz eztendótól fogva Paissa uolt az keresztensegnek, így magaban fól haboroduan, ne akasztatnak Peldauul az Uerünk szomiuhozo Pogany ellensegnek birtokaban, midón my ellensegkeppen kereztenyek leuen egj mast emeztiúk es fogiattiuk, akkor az Verben telhetetlen Tórókót magunk uezszedelmere uastagettiuk es fegyuerkezettettiók. Uay ky regen tórekódek ó Magyar Orzagra soha kónniebben s hamarban hozza nem iuthat, mint ez megh hasomlas altal, ne uezszessók ily akartua es szanszandekkal az orzagot, ne legiünk gyalazattiara Nemzetünknek, ne irianak Cronikakat rolunk hogy kissebsegessen uezszettük orzagunkat, ne variuk szinten feiünkre, az igen kózel valo uezzedelmet. Bizon vrain (noha talan nemelj hamis hireknek hintegetese miat, ketsegesnek iteltetik irasom kegtektől, de lattia Isten, es yo Lólky ismeretem byzonsagom igazat irok) anny Had nepe burittia ell hamar údón ez darab földet, hogj tsiak gondolua sem tuttuk volna enny erejet es hatalmat lenny Vrunck ó fólsegenek. Uduartól iúttem, Vram, Ben valo Tanaczbelly ember vagyok, (kyt nem kerkútsegból irok, tuduan arra valo elegte-

lensegemet, de az miuel Isten, es feiedelmem latot, azt nem tagadhatom) tudom s ertem az dolgot, kyk es menny Had nepe rendeltetet legyen ez darab földre, ha fegyuerrel kólletik megh haitatny, tsiak varnak túlúnk, mitsioda remenseget adunk az kegmtetek megh terese felól, azonnal megh indittiak minden felól az Hadakat, im penigh maid az wdóis ky nylik, my hasznunk leszen benne ha ennelis iobban el puztul es fogy hazánk, Nemzetúnk? Ne legiúnk az Fólsó s Alsó Austrianal ezesbek, Czeh Orzagnal es Moruanal, tan azok ky minalunknal, mind eróuel mind ertekkel fólliebbek, honnal az elót segítettónkis, megh hailottak, Vrunk ó fólgé húsege melle ióttek; My se altalkodgiunk ennire megh, mert magunk csak igen keueset tehetónk; Im tsiak maganak maradot immar szeginy Magyar orzagh, mind el allottanak túló az fólso orzagok, kikkel segitsegh adas remensegtól taplaltatuan, egyóue szóuetközót vala, nem tsiak az orzagok allottanak el túlúnk, de az az orzagunkbely Vry rendek kózúlis, mind az Dunan tul mind innend különb ertelemben vannak immar mast sokan, kyket megis neuezhetnek, de magok hamar valo nap ky ielentik magokat, hogy nem tartnak ez utan egyyet az el hasonlottakkal. Vraim Vraim gondolliatok megh, minden magaban megh oszlot orzagnak el puztulasat, hazatok Magyar Orzagh, legyetek egyyet ertók ennek megh oltalmazasaban.

Ha az en zolgalatom kedues nalotok, ha akaratotok vagion rea, megh neuezet Commissarius Ur tarsaimmal eggiót, el uegezem dolgotokat, mind bótsiúletetek mind fúszetetek megh leszen az my kegmés Vrunktól, mindennek a' ky venny akaria, gracia adatik ó fólgétól Czyaszar es kiraly Vrunktól. Igy erról az resz orzagrol, el terittiók az Hadat, es Bekesegben maradunk. De ha keduetek nem leszen az megh maradashoz es bekeseghez, videbitis paulo post, multos parentes liberis; Nepotes auis, filias matribus; maritos vxoribus; vxores maritis; patruos napatibus; clientes patronis; Heros ministris; Diues templis; templa Sacerdotibus; montes gregibus; Campos frugibus; Orbos relinqui. Semmi nemó my údónkbely romlas nagyob nem uolt ennel; semmi szu az fat ugj megh nem ette, semmy Moly ruhankat annira megh nem emeztette, semmy Saska es Czyerebok gabnankot oly karossan megh nem ueztegette semmy Hangya es Feregh

giúmóltsiúnket el nem fogiatto ollian szörnien mint az Hazank-bely szurszauar es szenebona kezdy le czópúlleney, ezt az szeginy orzagot, ha idejen koran ezeben nem ueszy magat, eleg pelda lehet erről Czeh orzagh, hogy regy peldakkal ne bizonitsiunk, eleg bűnteteset erze es veue Ura, kirallia, es fejedelme ellen valo, iszoniu hitetlen ószuó eskúuesenek es el partolkodasanak. Mert nem szokta Isten bűntetes nélkül hadny azokat, valakik az Tórueny szerint valo hatalom ellen, ky ó szent földsegetől adatik, tusakodnak. Declarallia kegmetek magat, akar tsiak Banffy Vramnak, hallogatas nélkül, mert touab ualo kesedelmet az dologh nem szenued, hogj tudgiuk miuel biztatny Vrunkat ó földseget, hogy el szant es el tókelllet haragianak ariat tudgyuk mys czóndeszitenny. El se titkollia kedigh kegtek ezt az my yo intesúnket az alatta valo Vitezló Neptől, hanem velekis kózóluen, incze mindenkeppen az húsegre, hogj kegtek szam adasa ne legyen az ó romlasokis, sok egyeb nyomorult kóssegnekis ueszedelmeuel egyetemben. Megh kegtek mind maga allapattiat helere hozhattia, mind alatta valo it segithety, ha kedue es akarattia leszen hozza. Etesse Isten sokaigh kedet kedues yo egessegeben, es szep bekesegben, Irtam Bórostian Varaban Beóit elő Honak 16 Napián 1621 eztendőben.

Kegnek regy yo akaro Zolgaia.

Leepes Balint, Caloczay Ersek
 Gióry Pispók, Magyar Orzagj
 Cancellarius, es ez Dunan innen
 valo földre küldetet Comissarius

C. n.

B. 28 913. Nem autográf.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. február 19.

Zolgalok kgdnek, mint Vramnak. Az gonoz koszuen miat, melly kezeimet allia, nem irhatok Vram sokat, kihez bizoni keduem uolna, de az mi bôu beszeddell kollott uolna kgdk ad partem biztomban mint io akaro Vramnak es benefactoromnak, Kaldi Vramnak o kk meg ielentettem, kgd ne csak hitelt adgion, izenetemnek, hanem okos Vr leuen, es a' többinek, maid elejjs, megis cselekedgie kgd. En az mit ertettem ó kgmetol el nem titkoltam, remenluen, hofi mind o kgmenel titkon marad, mind kgdnel, mig az időnek miuolta kiuannia. Hofi eddig nem irtam, nem egiebennel törtent, hanem nekem ugi attak előmben, hofi el sem uenne kgd leuelemet, nem uagi anni meressegem hofi az irasra mertem uolna ualamit bizni. Kgd semmi idegensagre ne uellje. Megis kerem kgdeth ualami koltseg nélkül ne hadgion kgd, halaado keppen meg igiekezem kdk szolgálni ha Isten el-tet, es az occasio hozza. Csak ide küldene kgd bator, mert nem latom hofi meg innel el mehessek, egessegtelensegemis nem engedi. Soha eczer iob korban nem segethetne kgd, mind most, sok len Vram rajtam az kar uallas. Eltesse Isten kgdeth so-kaig io egessegeben keduesiuel. Ex Borostian 18. February 1621.

Kgd regi szolgaja

Colocsai Ersek

Az Nagysagos es Tekintetes Battiani Ferencz Vramnak patronusomnak adassek

B. 28 914.⁺ Autográf.

164.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 1.

Spectabilis ac Magnifice domine domine et frater Veterane obseruandissime Salute ac reruitiorum commendatione praemissa.

Mith Irion nekem Zereny Gieorgy Vram nem akaram kegmtul el titkolnom hagi ebeólis tessek megh igaz keótelessegem es tudgion kegdis magara gondot uiselný, mert Jocolua praemisa minus feriunt.

Mast mint hagi Beczben nem vagiok semmit az dologh allapattja felól nem tudok ez vtan azert gondot uiselek kegmedre.

Az el mult eztendeóbelj negiuennapi beoytómnek veghez uiteleben nem keues segetseggel uolt kegmed Zombathelreól kiuel nagi emberek elót diczekettem. Most mint hagi It esek megh betegednem az kegdehez keozzel leueó zomzedsagban, az szemermete-seget felre teuen, akaram kegdet ez kys Irasommal megh talalom es kernem meltoztatnek Kegmed valamj keues böyty eleseget kuldeny ugi mint Lenczet Borsot Kassatt Aszú giúmeólczeót es Valamy keues Vayatt had Ittis ellyek az kegmed segitsegeuel. Nem uolna egyeb fele elesegbeól Ittis semmi szuksegem de az beoyty elesegnek nehezen tehetnj szerett. Istent Imadok az Nuiytando alamisnaert hagi az kegmetek maiorsaga megh szaporittasek eó szent feólseghe gazdag aldomasaua. Kinighspergh Vramat sietseggel hiuatta Vrunck eó feólseghe oda feól vagion Beczben. Vgi hallom hagi Valamj Vetezleó nepet bisznak rea, de nem vagiok biszonios benne. Nem leszen oda feól kesese azt Irta eó feólseghe megh varom keg túl az Zerenj Vram nekem Irt leuelett, eltesse Isten Kegdet sokaig Jo egessegeben. Ex Borostian 1 die Marty Anno 1621.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator paratissimus

Archiepiscopus Colocensis

A levél alján, más kézzel:

Lenczet

Borsot

Kasat

Aszu Gjomólczót

Vajat

Clait.

Spectabili ac Magnifico domino, domino Francisco de Batthian Comitatus Soproniensis supremo Comiti Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c domino et fratrj obseruandissimo In Vy Var, uel ubicunque fuerit.

B. 28 915. Nem autográf.

165.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 4.

Spectabilis ac Magnifice domine, domine ac Patrone summa obseruantia colendissime, Salute ac seruitiorum commendatione praemissa.

Algia megh Isten kegdet kiunsagha szerent valo Jovai-ban, Az Thavaly beóytomnekis ueghez uiteleben nagi segitsegeell uolt kgd seótt ugian csak kegmed taplalt Zombathelen letemben. Im mostis melj nagi szorgalmatos gondgia vagion kegnek ream, kinek legyen az Vr Isten megh fizeteójeó, ha en megh nem szolgalhatom kegnek. Jollehet ha az alkalmatossagh hozna biszon nem uolnek idegen az kgd szolgalattjatul. Kerem kegdet mint vramatt patronusomatt semmiból ne kemelljen engemetis ualahol kebzy hogi zolgalhatok had mutassam megh kegdhez valo igaz sinceritassomatt. Megh Cicerois azt Irta hogi bonum sic

serue beneficium, ut metere possis fructum. Sokaigh eltesse
az Vr Isten kegdet kedues Jo egessegben. Ex Borostian 4 die
Marty Anno 1621.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator obligatissimus

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili ac Magnifico domino, domino Francisco de Bat-
thian Comitatus Soproniensis Comitj Agazonum Regalium in Hun-
garia Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Con-
siliario &c. domino Patrono obseruandissimo

Vyuar

B. 28 916. Autográf.

166.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 8.

Zolgalatomatt aianlom kegnek mint bjzodalmas Vramnak Pat-
ronusomnak, es szerelmes Eóczemnek. Algia megh Isten kegdet
kiuansagha szeren ualo sok jouaiual. Eleghtelen vagiok csak
megh keószeónnys az kegmed sok rendbelj segitsegeth, legyen
az Vr Isten gazdag jutalommal kegk erette, ha en megh nem
szolgalhatom. Az Jegyzes szerent mindeneket megh hoztak az
egi keóból arpa kasa kiuúl kit velem felettekben hattanak ell.
Bioszoni nem ertettem ennél kúleómben Zereny, es Bannffy Vra-
meknak semmj indulattiokatt nemis tudom ha Vrunk eó feolseghe
hireuel czelekeznek, nem uolna jo hogi my egi felől bekese-
gett Tanaczlúnk, egyebek mas felől ellenkeszest indittananak;
nekem Beczbeól csak ez oraban erkezek leuelem melben iriak
hogi az Inducia megh ez jelen valo honak Marciusnak <16> 13.

napiaigh prorogaltatik es jo remensegh vagion az bekesegh felől. Kegmed okos Vr leven tud az magha dolgairol haznossan gondolkodnj, az mit en velem er kegd, biszoni hiuen es igazan szolgálok kegne. Nagi remensegben voltam kegd felől hagi nem hagy kegd illyen szuksegemben valamj kóltsegekulis meg most sem húlt meg bennem az remensegh ha elek igen róuid ideó alatt hala ado voltomatt meg Esmertetem kegd; Sokaigh eltesse Isten kegdett kiuansagha szerent valo Jauaiban
Ex Borostian 8 die Marty Anno 1621.

Kegielmed szolgálai

Colocsay Ersek

Spectabilj ac Magnifico domino, domino Francisco de Bathian, Comitatus Soproniensis Supremo Comiti Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario, &c domino Patrono obseruandissimo et in Christo fratrj carissimo

B. 28 917.⁺ A levélzáró formula autográf.

167.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 18.

Zolgalok Vram kgdnek, mint io akaro patronusomnak. Varom az kgd leuelemre ualo ualazt adasat, ha arra meltoztattattatik kgd magat birnia. Az zabot bar csak ide Borostianban hozzak, Idóuel meg szolgáalom talam kgdk, mostani segetseget. Az Kgd Jambor szolgálai mellett óró mest tórekedem, ha ualami módon meg terhetne morhaiaban ualo kar uallasa. Isten kgdet so-kaig eltesse boldogul. Ex Borostian 18. Marty. 1621.

Kgd szolgálai

Colocsay Ersek

Illustrissimo Domino, Domino Francisco de Batthian. &c.
Domino patrono, et fratri obseruandissimo

B. 28 918.⁺ Autográf.

168.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 20.

Spectabilis ac Magnifice domine domine Patrone et frater
obseruandissime, Salute ac Seruitiorum commendatione praemis-
sa.

Algia megh Isten kgmedett kiuansagha szerent ualo Jouay-
val nagy boldogul. Jóuenek hoszam, az Itten keószel valo fa-
luktól Kinigspergh Vram Jobbaghy, Jelesben Koborlingbol, es
Holczstagbol, panaszkodvan azon hogi az kegmed Zolonoky
Zolgay, reaik menuen, keszerittettek volna arra eóckett hogi
oda contribualnanak nekiek, 20. kóbeól Zabott, es tiszt sze-
ker szenatt keruen csak egi falun Koborlingon, kerem kdett te-
kincze Kinigspergh Vram baratsagath, es Jo szomszedsagatt,
paranczollia meg az Kathonaknak ne banczak eszel az szegen
meg fogiatkozot, es kár vallot Jobbagiakot. Thudom nagio b do-
logbol szolgal kgnek Kinigspergh Vram. Lam eó kegme senkinek
nem vétt sem semminemeó iniuriaual senkit nem illett. Eltes-
se Isten kgdet sokaigh jo egessegeben. Ex Borostian 20 die
Marty Anno 1621.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et Frater addictissimus

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Bat-
tian, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in

Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis
Consiliario &c domino patrono et fratri obseruandissimo.

B. 28 919.⁺ Az aláírás és a címzés autográf.

169.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 22.

Zolgalok kgdnek, mint Vramnak. Meg emlekezuen rola, minemő ualaztal, bocsatottam legien innel uiszsza az Nómós Vasuarmegie, hozzank kuldott, ket fő ember kóuetit Pataky Janos es Kaldi Ambrus Vramekat; bizoniossan ertuen, hagi Csaszar es kirali Vrunk ó Fge, ez dunan innel ualo földre szant es rendelt louas es gialog haday ide kirislak taiara el érkezett uolna, Immar pedig en meg irtam uolna Vrunknak ó Fgenek, mi legien Vasuarmegienek kiuansaga, az securitas felol, tegnap estue kesen, hat ora utan, csak ragadtam egi nierges louamra, mert minden hatas louaimtol az io haydu uitezek meg fosztottak uolt, sietseggel mentem, ennehani muskaterassal, es louassal kirislakra, kilencz orakor érkeztem oda: Eggiót talaluan Groff fo Salmissal, az kgd Sogoraua, mind louas gialog kapitaniokat, hadnagiokat, sok fő renden ualo embereket, csak el csudalkozanak ueletlen ualo oda menetelemen. Kerdezkedni kezdenek tolem, honnal, houa, mi uegre illjen ueletlenol. Az kiknek illet meg mondanom, meg ielentettem, ielesben Groff Vramnak, Francisco kapitannak, Somogyi Mathias es Kaldi Ferencz Vramekis ott leuen. Eokis nekem ielentek szandekjokat, hagi Vrunk ó Fge mi uegre kultó legien oket. Jol cselekedteme, neme, az kgd Vri itelete legien raita; Nagi sok ratiokkal igiekeztem oket meg tartoztatnom szandekiokban ualo elő menetelektől, kit ez utan kgd meg ert. Bar hitelem uezstett embernek tartasam kgdtol, ha hamissat irok. Addig, addig törttem oket ez el

mult ejel, es ma mind 12. oraig, hogi ualamennie uiszsza szallittattam quarterokban oket, Csak addig, mig Vrunck ó Fgetol az en leuelemre ualaztom erkezik. Vram, magyar uagiok, szanom nemzetem uezsedelmet, sok gondolkodasommal biram bizony ez leuel irasra magamat. Az kozónseges meg maradastokert kerem, intem kgdet, sietességgel az kiket talál kgd az közel ualo Vraimban, hiuassa ejel nappal magához, bocsassanak kóuetseget Groff Vramhoz uagi kirislakra, uagi az hol ott közel e' ket nap alatt talaltatik declaralliak ó kgmek magokat, mert bizony bizony ezek derekas dolgot probálnak, ma, uagi bizonyiossan hónap lett uolna kezdeti, ha oda nem érkeztem uolna. Eleg rosszszol szollott nemellik ellenem kozzúlók, hogi mi közí egi papnak az vitezló dologhoz, de azzal nem gondoltam, csak szolgálhasak nemzetemnek. Bizony Vram annin, es olli szerrel uadnak, hogi uegben uiszik szandekjokat, sokaknak romlasaual. En meg cselekedtem az miuel tartoztam, touabb nem cselekedhetem.

Kaldi Vram órómet meg menekednek tolok, de igen uigiaznak rea, nem akariak el ereztetni, nem tudom mint akadott kózikben o kgme. Jelente, hogi sok dolgokrol kollene kgddel beszelleni, nemelliekét maga bizott kgd rea, ha meg szabadulhatna, ha egiebb nem lehet benne, meg iria kdk, es talam meg ez kóuetkezendó ejel ide kuldi hozzam a' leuelet, Palatinus Vramis irt kgdk, nala uagion Kaldi Vram aztis meg kuldi eggiót az maga irasaual.

Tegnap estue ket szaz iuhat haitottak el Kinsper Vramnak, az Zalonaki uitezek, az előtt szena, zab adasra keszeretettek az Jobbagit; kirol tegnap előtt irtam uolt kgdnek, de az mint ertem Raiki Vram intercipialta leuelemet, nem kulte meg kgdk, Kinsperg Vram kgdnek io szomszedgia leuen, nem erdemli effele kartetelt, Hogi okot ne uegien maganak ad ulciscendum, kgd adassa meg az iuhokat, enis kerem kgdet. Lattia Isten el farattam, csak szallottam le a' lorol, mingiarast irtam ezeket kgdk sietességgel, akarnam ha kgdk kesedelem nekul kezehez iutna. Sokat irhatnak, de nem merek, es farattis uagiok. Ha gonozt kiuanok kgdk, Isten nekem adgia. Vestram sapientis non est futura praeuidere, Imprudentis dicere, Non putarom. Intelligenti satis. Ellien sokaig kgd, Raptim ex Pernstain 22.

Marty, estue ot orakor tajan 1621.

Kgd szolgálja

Colocsay Ersek

Az Nagysagos es Tekintetes Battiani Ferencz Vramnak Patronusomnak adassek hiuen es sietseggel.

Vyuar, dies, noctesque ad proprias manus. Cito Cito Cito Cito

B. 28 920. Autográf.

* Értsd: von

170.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 23.

Zolgalok Vram kgnek mint Vramnak Atiamfianak, Vettem az kegmed may napon keölt leuelett, kiben mit irion kgd ertem ugian ezen dologh felől irtam kegek tegnap mihelen megh érkeztem Kirislakrol, nem tudom my az oka hogi Zalonokbol olj kesen uiszik megh kgnek leueleimett, maga az mint, csak az szallasom ablakarolis el lathatom, nem igen mesze lakik kgd, ide tulunk: De megh az mint ertettem, nemelj leueleimet ugian megis tartoztattiak itt Zalonokon. Nem szuksegh repetalnom az mit tegnap, es mays ebed utan irtam, es irasommal eggiut kegnek szolo teób leueleketis kültem, azok ha kegmed kezeben jutnak, megh ertj kgd miben legien az allapatt. Valo es igaz dolognal egiebet nem irtam, vagi ad kgd hitelt irasomnak vagi sem; Im ertem az kegyelmed levelebeól hogi mosonnanis megh vittek kgk az hirett.

Vgian csak a uegre mentem uolt harmadik eyel Lo haton altal Kirsلاكra hogi tartoztassam a hadatt, migh kegnek es

Nadasdy Pall fiam Vramnak irhatnak feloleó. Ennek Vram egie b oruossagha ninczen, es kúleómben sem tartoztatthattiuk immar megh, az eó feólseghe Vrunck el erkeszet hadatt, ha nem ha fe-yet haytnak eó feólsegenek, az Varmegiek. Lam eleget irtam az houa kólleót, de senki nem hiue, mégh megh neuettek sokan igaz mondasomert, Ez oraban erkeszek Kirslakrol leuelem egi feó embertul, ezen szokkal kezdj el irasatt, es az leuel 23 vagi ma keólt. Ez az continentiaia. Ma Erkeszek leuele Groff Vramnak Beczból, tegnap egi orakor indult ki, aki hoszta, iriak hogi Comes Buquoy ma indul ala minden hadaual, es valahol talallia az ellensegett niluan megh uy uele. Az bekessegh felólis uagion remensegek, mellyet re ipsa adgion megh Isten. My itt nagi batran vagiunk, nemis kesúnk hanem megh indulunk. Ez eginhanj iget szorul szora iratom le annak az biszott Vrnak leuelebeól, sok teób leueleimis erkeztene Beczbeól kik ennemis nilvabban confirmalliak az hadi indulatokot, valamire adgia Isten auegett. Sok egie b rendbeli hirekett irhatnak kgnek mellyek Diuersis temporibus irattattanak, Slezia, Spinola az Unionistak, az Velenczey Keóuett felól, de sem ideóm nincz hosza, sem nem itelem szuksegesnek lennj gondolvan hogi mindenfele hirekett ert es tud kegmed eleób ennalamnal: Ha irnamis talam csak megh czufolna kgmed erette es Papista hirnek mondana lennj. Adigh igyenetlenkedunk egi massal Vram, hogi fogiton fogy az szegen Magiarsagh. Ha ueghez nem mehetet az bekessegh, kinek csak a' holnap nap volt terminussa, lassa kgd az nagi Verontast, es haszanknak romlasatt; Róuideden Vram nem csak az eley indult megh Vrunck eó feólseghe hadanak, az mint kgmed iria, de annj erkezet el, a ky feóleóslegis elegh ennek az my darab feóldúnknek, ki ueuen azokatt az kik erós Varaikban szorulhatnak be előtteók, de jay az szegen keóssegnek, es előtteók el nem alhato Nemessegnekis. Adgia az Vr Isten hogi Zor-ko Ferencz Vram bisztatasa szerent, mennien ueghez a' bekessegh, de adigh hallaztiak ueghez uitelett, hogi azon keózbén sokakon megh esik. Ha kgnek kedue lesz uala hosza mikor en irtam uala kgnek, erról a' feóldról mégh el terithettiuk vala a' fegiuert, de csak valaszt sem ira kgd leuelemre. Thudom. ez eyel vagi holnap érkeznek biszonios hireim Kirslakrol, el nem

titkolom kgmedtúl ha mit ertesere kól adnom kgnek. Eltesse Is-
ten sokaigh kegmedet io egessegben. Keölt Borostianban 23 Mar-
ty. het orakor estue giertia uilagnal Anno 1621.

Kgd szolgálja

Colocsay Ersek

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Bat-
thian, Comiti Supremo Comitatus Soproniensis Agazonum Regalium
in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis
Consiliario &c Domino et fratri obseruandissimo

Nemett Vyuar, ad proprias

Cito Cito Cito Cito

B. 28 921.* A levélzáró formula és a címzés autográf.

171.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 25.

Illustrissime Domine, Domine patrone etfrater obseruan-
dissime Salute ac seruitiorum praemissa commendatione:

Ertem mit irion kgd az en leuelejmre, Igen iol eseth, hofi
kgd Nadasdi Pal Vrammalis közlőtte a' dolgot: Ha kgd Palatinus
Vram leuelenek continentiat// uelem kozli, ha olly leszen, ki-
nek touabb ne kollessek menni, titkon leszen nalam. Szeretettel
kerem kgdet, haiollion a' io bekesegre, es egiebeketis tana-
csollion rea, abbol all megh maradasunk. Csak akariak az Vrak
es az Nómósseg, laboralok szium szerint benne, hogy az kozel
ualo fegiuer, innel masoua fordittassek. Jollehet, azt iria
Groff Vram, hogy tobb nepetis kuld Vrunk ó Fge melleje, es ut-
bannis uannak, de minthog meg uagion parancsolua neki (mint
nekemis meg irta ó Fge) hogy uelemis corespondeallion, es sem-

mitt hirem nekul ne cselekedgiék, meg en ezt az ide bocsatot hadat meg tartoztathatnam es auertalhatnam. Jott arrais ualaztom Vrunktól ó Fgetól, a' hol kiuantam securitast, az Nómós Varmegienek batorsagos egyben giulekezesere. csak hogy semmi bizonios meg hatarazott terminust nem adott ó Fge, hanem hogi mingiarast, minden hallaztas nelkul, resolualliak magokat, nem akaria hogi extrahaltassek az ido. Azonnal tegnap, hogy ó Fge leuele érkezet, ertesere adtam fő Ispan Vramnak, iruan az Varmegieknekis Tudom kgdk ertesere leszen, illikis, mert kegyelmed öreg Vr kóztúnk, legien kgd io promotor a' dologban, Mondhassanak ez utannis iot kgdre. Mi haszon Vram az sok Verontasban? es hazank romlasaban, s' nemzetünk el fogiasaban? Jo neuen fogia uenni Kinsperg Vram kgdtól az iuhok meg adattatasat, enis igiekezem kgdnek meg szolgálni, hogy irasomra tekinteti uolt. Lattam az kgd nemetol iratott leuelet, melyben az Tisztartott securitassal biztatta, csak nem ugian azon oraban esett az Johoknak el haytasa, Nem tudott senkitol tartani, az kgd biztato leuele nala leuen, Mert egiebkint, gondott tudott uolna rea uiselni, hogi az Vrnak kara ne történnek.

Sokkal kezdem kgdet bantanom, edes Vram ócsem, bocsanatot kerek kgdtól, nem annira magamert, mint kgd Vri bócsülletenek tekintetiért cselekeszem. Az Talian Pal, ki Vórósuari Tisztarto uolt foglia eset hiszem, es kgdnel uagion: Becsbol iriak nekem, hogi kgdnek regi haragia leuen rea, meg akaria óletni. Soha nem hallottam kgd felol, hogy igen gióniórkódott uolna, az ember halalban. Kerem kgdet ez uttal eresztesse el kgd, ne uelliek arra, hogy Vrunk ó Fgere ualo boszuialbol cselekedte legien kgd, Ez utannis, ha mit erdemel, mindenkor meg talallia kgd. Legien kgdnek az Erdódi Vrakrais, mint Attiafiaira es io szomszedira tekintete. Kirjslakra leuellet kuldott, egy Súneg giarto Mihaly neuó Musquaterusunkat fogtak tegnap el az Vitezek, oda uittek kgdhez Vyuara, kgd ha nem en erettem, ottan Kinsperg Vram baratsagaert es io szomszedsagaert, bocsattassa el, Lam mi innel semmi ellenkező dolgot nem cselekeszünk. En egiebet nem irtam uolt altala Groff Vramnak, hanem hogi az szegeniseg morhaiat kiken Vrunk ó Fge parancsollattialbol a' Taraczkot Kirislakra uittek, bocsassa uiszsza,

Groff Vram nekem mit irt legien, nem tudom, mert mind leueles-tol el uittek a' kóuetet. Nem illenek Vram az io szomszedsag-hoz, hogy miis innel csataztatnank, es el uitt szolgank helett, rabot fogatnank, az kgd kozel leuó Vrasagabol. Inkabb tarto-zunk szolgálni. Vgian ezen tegnapi nap, Riedlsagi szegeni em-bereknek negi louokatis uittek el az Vitezek, kiken fat akar-tak ide be hozni: szannia meg kgd szegenieket, es parancsolia meg adatni a' louakat. Tobbett hasznal kgd uele, hogi sem az negi kituan lo mitt tenne. Okossan cselekedte kgd az giult nep-nek Rohoncztrol el szallasat, mert ha indulattioknak kollene lennj az ó Fge hadanak, inkabb oda tórekednenek, az hol ellen-seget ertenenek.

Megis egy keresem uagion kgdnel, noha bizony orcza piru-lassal cselekeszem, de nagy az bizodalman kgdben, hogi meg nem iegyez belőle. Ha kgdnek olly uezsteg heueró paripaia uagion, ki nelkul most el lehetne, kuldene eggiett, bar csak addig, mig masnak szeret tehetem, ki uerekeduen ualamennye, az ray-tam uralkodo fogiatkozasbol, bizony uiszsza adom kgdnek, es ha modom leszen benne meg szolgalom. Kgd nekemis nem kulómben parancsolion, mint legh kótelessebbik eggik hiu szolgálaiának. Sokaig eltesse Isten kgdet keduesiuel io egessegben. Ex Bo-rostian 25. Marty. 1621.

Illustrissimae Dominationis Vestrae

Seruator et frater addictissimus

Colocensis

Illustrissimo Domino, Domino Francisco de Batthian. Co-mitatus Soproniensis Supremo Comiti, Sacrae Caesareae Regiae-que Maiestatis Consiliario et Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, Domino Patrono obseruandissimo &c Fratri charissimo

B. 28 922.⁺ Autográf.

172.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 27.

Zolgalok kgdnek, mint Vramnak. Jött uala hozzánk Kaldi Vram, Groff Solms Vramtol, Vrunk ó Fege egi parancsolattiaual, kinek continenciaiat időuel meg tudhattia kgd. Mi nem keues Conferalasunk után, miuel bocsatottuk legien ezen mai nap Kaldi Vramat, vissza,⁺ ha effectualhattiuk, aztis meg erti kgd. Meg hattuk ó kgmenek, hoga ne keslellie az ualazt meg kuldest. Nagi sinceritast tapasztaltam az emberben, óró mest auertalna az hostilitast hazaiarol es nemzeterol. Irt kgdnek, de mit, nem ertem, s nem tudom. Im meg kultem kdk. En kgdnek szeretettel szolgalok. Isten eltesse kgdet sokaig io egessegben. Ex Pernstain 27. Marty. 1621

Kgd szolgálja

Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Bathian, Comitatus Soproniensis Supremo Comiti, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiae Maiestatis Consiliario &c domino ac fratri obseruandissimo
Nemet Vyuar.

B. 28 923.⁺ Autográf.⁺ Beszúrva.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 27.

Spectabilis et Magnifice Domine, Domine frater obseruandissime Salutem et studia.

Akkor bizony en nálam nem uolt Kaldi Vram, mikor kgd iria, ugmint 25. Marty, hanem ma reggel iótt uala által kirlakrol, Groff Vramtol, Itt ueget éruen kóuetsegeben, mi uiszsa bocsatottuk, mind illien rut idobennis el mene. Kaldi Vram kgdk nem gonosz szolgálta, Az melly 50. Tallert kgd küldött uolt, Minthogi igen simplicianus ember hozta, es egiebeknek lett elobb tutlara, hagi sem nekem, Nem fogtam itt, hanem viszsza kultem Jobbagi Janos Vramnak, Iruan ó kgmenek, hagi mas Occasional es praetextussal ollial kulgió meg nekem kgme, hagi ne uegiek eszekben az emberek, kik nem tudom mire magiarazhatnak, mind az kgd reszerol, mind az en reszemrol. Ne uegie kgd gonosz neuen tolem ez cselekedetemet. Immaris suttoztak nemelliek, az itt ualok kozzul, kik lattak az kótóleket, monduan, Battjanj Vram, Ersek Vramnak penzt küldött. Maid annira uinnek a' hirt, hagi folliebb sem lehetne. Ha Isten eltet, meg szolgalom kgdnek. Itt en azt útóttam bele, hagi kgd uasarlani kultó uolna tolem Beczben, de minthogi en mast oda nem megiek, viszsza kultem kgdnek. Egi kis czedulaban, iria kgd, (Az irasokat senki nem latta, es meg is küldóm bizonyos ember által.) Akarnam erteni Vram micsoda irasok azok. Ha Nadasdi Vram valami olliat fog irni kgdnek, az kit melto tudnom, kgdnek meg szolgalom, kozolljó uelemis. Immár órómost innel uiszsa mennek, de minthogi azt parancsolta Vrank ó Fge, hagi mindenben correspondealljon uelünk Groff Salms Vram, nem merek el menni, mig itt leszen o kgme. Adna Isten uegezhetnenk ualami olljat, ne kollene szegeni hazanknak es nemzetünknek romlani. Megis kerem kgdet Talljan Pal es az szegeni Muskaterusunk el bociatasara. Jol cselekedte kgd, hagi' az Juhokat megh adatni parancsolta. Nem gonosz szomszedgia kdk Kinsperg Vram. Engemis kgd

igaz szolgálának tarcson. Sokaig eltesse Isten kgdet io eges-
segben. Iram Borostianban 27. Marty eyfelkor. 1621.

Spectabilis ac Magnificae dominationis Vestrae

Seruator et frater

Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de
Batthian, Comitatus Soproniensis Comiti Supremo, Agazonum Re-
galium in Hungaria Magistro, ac Sacrae Caesareae Regiaeque
Maiestatis Consiliario, Domino et fratri obseruandissimo

B. 28 924. Autográf.

174.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. március 29.

Zolgalok kgdnek, mint io akaro Vramnak atiamfianak. Im
ertem, mit irt legien Kaldi Vram kgdnek: Vgian ugi uolt Vram
akkor az Vegezes, hogy Quartirokban uiszsza szallianak az ha-
dak, de mig Kaldi Vram, innel tolunk uiszsza ment Kirislakra,
mas uy Ordinancza érkezett Groff Vramnak, hogy az ó Fge Vrunk
touabb ualo resolucioiara, uezsteg legienek. Bizonnial irhatom
kgdnek, megis zóndultek uolt rajta az tiszt uiselok, rea men-
uen Groff Vramra, ugian nehez szoualis keszerituen, hagi
ereszsze be oket az Varmegieben, ne tekeregtesse oket itt az
hegiek kozott. Azert kollott Kaldi Vramat postan fol kuldeni
Becsben. Groff Vram megint mi reank uet, hogy mi tartoztattiuk
az Varmegieknek meg tereseuel, az hadat, szandekiookban ualo
elő meneteltől. Onnal folliulis harag uagion reank, mintha mi
(az mint ok szolnak) az Magiarok melle uonnank tobbett, hagi
sem ó Fge hadainak előmenetelett kiuannok. Az Lakompakiak, mit
cselekedtek, im hallom, s' nem iauallom, de innet az kgtek re-

szerolis adnak okat rea, kinek nem kellene lenni; szinten csak ez oraban, hagi oluasom uala az kgd levelet, meg hozak a' hirt, hagi itt az kozel ualo szomszedsagbol, egi falubeli szegsegnek, minden barmat el uittek. Az kőszegiekreis, nagi panas uagion, De meg az szomszedinkis, az Zalonokiak, reank csataznak, es karositnak bennünket. Ha mi en raytam allana benne, sem egi fel, sem mas fel egimasnak nem artana. Illien kapdosason kezdik el az praedallok, uegre az nagi emberek sem tudgiak meg oltani, az egi kis szikrabol tamadando tuzet. En meg mostis azt iauallanam Vram, uetnenk ueget az uezekedesnek, es ternenk az szep bekesegre. Talian Pal felol, hagi irtam kgdnek, azt nem ueheti tolem gonosz neuen, szabad kgd uele, azzal sem busittom tobbe kgdet. Az zabot, meg hoztak Vram, adgia Isten szolgálhassam meg kgdnek. En immar itt időmet nem töltöm, ki megiek, ha mit parancsol kgd, az mire eleg leszek, óró mest szolgálk kgdnek, nem szoual, irassal, ajanlassal, hanem igazan es ualoba. Isten eltesse kgdeth sokaig io egessegeben. Ex Borostian 29 Marty. 1621

Kgd szolgália

Colocsay Ersek

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Batthian, Comitatus Soproniensis Comiti &c. Domino patrono ac fratri colendissimo

Cito Cito Cito Cito

B. 28925.⁺ Autográf.

175.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. április 2.

Spectabilis et Magnifice domine, domine frater colendissime, Salute ac seruitiorum commendatione praemissa.

Algia megh Isten kgdeth, kiuansaga szerint ualo iauayual, hozza tartozandoyual eggietemben. Tegnapi nap kolt kgd leuelet, ma ket orakor adtak megh, Engedie az io Isten, eriek io ueget az Szent bekesegnek, azt minden keresztien embernek kollene ohaytani. Irnak nekemis becsbol, de ki biztat uele, ki ketesse teszi. Harmad, uagy negied napia immar, hogy Groff Solms Vram, Francisco kapitanis izentek, hagi Pecsy Simon Vram, szaz loual, es szaz gialoggal, ment uolna be Becsben, de miuel, nem ertettem meg ekkorig. Biztomban, es csak maganak irom kgdnek, Haluan hogy kgd nepet giúyt ellenek, es reaiok akar menni kgd, okis naprol napra tobb nepet uarnak, erkezikis bizonyiossan, annit ertettem benne. Immar en az ide ualo Commissiomban ueget akarok érnem, mint minapi leuelebennis ielentettem uala, ó Fgenekis meg irtam, el megiek innel, előttünk leuen az Szent Innep napok. Igiekeztem ekkorig azon, hogy meg tartozzek ó Fge hada, ha talam Ver ontas nelkul, ueghez mehetne, az dunan innel, a' bekeseg; ez utan mas directioian leszen a' dolog, eleg talam en tolem, hogy semmi olly hostilitast nem hattam cselekedni az ó Fge hadanak, attol fogua, miota Vrunk ó Fge meg parancsolta Groff Vramnak, hogy Correspondeallion uelünk, es semmit nobis inconsultis ne cselekedgiek. Az Sopron Varmegie szolga biroianak el uiteleben, sem hirem, sem tanacsom nem uolt. Nem iauallom, nemis kollott uolna lenni, Nem Groff Vram alatt ualo Nemet had cselekedte: Nekem ugi uagion tuttomra, hogy uiszsza bocsatottak, de im mast ertek az kgd leuelebol hagi fogua tartatnek. Tallian Pal el bocsatasa felol, az mit irtam, hogy ez utan nem irok felole, csak illy okkal irtam, hogy latuan arra ualo keduetlenseget, miuelhogi Ban Vram az kgd szolgaitis, fogua tartana, nem akartam kgdet inkab keduetleniteni untatasommal, csak az kgd io tetczesere hadtam; Olly okos Vrnak osmertem lenni kgdeth, hogy mind elejt, utolliat meg tudgia gondolni cselekedetinek; En csak ugi kezbettem uala lenni iobnak, ha kgd el eresztette uolna, ó Fge harmiczadosat. Soha nem osmertem elobb, hanem hagi Vórós uarbol ki iótt, es ezen neuuel altal, be tert uala hozzam, menteni magat. Im egi czedulat irtam neki ualami ket kocislo felol, kiket, Kaldi Vramtol ertettem, hogy Mamicz Janos, altala kuldott uolna nekem,

mert kertem uolt. Bizoni nincs semmi fucus benne. Ez utannis meg erti kgd. Az Vasarlasra ualott meg kulte Tisztarto Vram, idóuel meg szolgáalom, ha elhetek. Egy dolgot ielentek kgdnek, pro cautela. Irt uolt kgd 22 Marty, Nemet Vyuarbol ualakinek, (tudgia kgd az emberet) Hogy Buquoy touabb immar hadat ott a' hun mostan uannak, nem tartia, mert elesek ell fogiatkozott, hanem bizoniossan Poson ala iónó, minden hadual, &c. Talam kgdnel meg uagion az Copiaia, oda irt leuelenek. Igy leuen azért a' dologh, kiuantatnek az, hogi, az mint az előttis kgd meg irta uolna neki, kultón kulgión Komaromhoz a' segetseg elejben, hogi sietseggel iójenek, s' nem csak azok peniglen, hanem meg azon kiuul leuokis, ualakik Komaromban, Csarlokózben, es egiebot uolnanakis, mint iotón iójenek, az szerint mind Papa uidekerol, s' mind Kemenes alol, s' mind egiebónnen fol szedgiek, az kik arra ualok, es igi ószue giúlekuzuen, ha ok szinten kgtekre nem mennenekis, de kgtek, Isten segetsege ueletek leuen, reaiok megien. Ezt az leuelet, el fogtake, uagi honnan Communicaltak, de ó Fgenel uagion tudua, Nekemis onnal irtak, egi kis pirongatassal, kit bizoni banok naginal inkabb. Mert akaruan (noha kgd nem kért rea, nemis attam kdk hireuel) kgdet nemelly dolgokban mentenem, Irtam uolt oda fol, Vgy; mint egij orczasas keppen, arczol kultek ream, az kgd leuelenek pariaiat. Ehez kepest Vram, hogi kgd nepet giúyt, es Vrunk hadara akar rea menni, okis ugi készólnek rea, hogij meg ne uerettessenek. Egynehany nap alatt (ha meg nem ualtozik am ualami okbol az szandek) anni hadat hall itt lenni kgd, az kit csak giózzón ez a' fold tartani. Nem magamtol gondoltam Vram. En io szantombol ielentem kgdk. Ma hozak meg a' hirt hogi kgd leseti Kinsperg Vramatis, es azon vagion, hogi el fogassa. Mintha nem hihetnem, hogi io szomszedgiara kgd igi tórekednek. Nem akarnam, hogi ennire menne a' dolog, mert sok gonoz iónó ki belole: eddig meg Kinsperg Vram ueszteg uolt, de ertuen az ellene ualo szandekot, Igen hamar, es io modgiaual, ueletlenol elejt tudna uenni. Csak egi szot sem szollottam, lattia Isten errol meg uele, Nemis uagiok hir hordozo. Kgd okos Vr leuen, Caute agat, et quicquid agit, prudenter agat, respiciatque finem. Finis nam coronat opus. Ne uegie

gonosz neuen, effele ielentesemet. Jacula preuisa minus ferj-
unt Eltesse Isten kgdet sokaig io egessegben. Ex Borostian
2. Aprilis. 1621

Spectabilis ac Magnificae dominationis Vestrae

Seruator et frater

Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino Domino Francisco de
Batthian, Comitatus Soproniensis Comiti, Agazonum Regalium
Magistro et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario
&c domino ac fratri colendissimo

Commendantur Generoso Domino Joanni Jobbagy, pro segura
transmissione.

B. 28 926. Autográf.

176.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. április 4.

Zolgalok kgdnek, mint Vramnak patronusomnak es szerelmes
ócsemnek. Algia Isten kgdet sok iauayual.

Harom orakor uirradora iuta kezemhez az kgd czedulaia. Ha
el kuldi kgd azt az kgd bizonyos emberet, óró mest latom, es
secureis iohet hozzam, itt semmi bantasa nem lesz: Nem hogi
emberenek, de meg (kgdtól bocsanatot kerek szennies irasom-
nak✓)/ ebenek sem uetenek kgdnek.

Az mi Kaldi Vram irasat illeti, holott az hadnak uiszsza
szallasa felől irt uolna kgdk. Akkor ugian az uolt a' uegezes,
Buquoy es Stadion Vramek meg irtak uolt Groff Vramnak, hogi
uiszsza a' Quarterokban bocsassa az hadakat, es maga fol men-
nien becsben; de mingiarast az kóuetkezendő akkori etczakan,
Vrunk ó Fge, megent azt parancsolta uolt, hogi uestteg legien,

mig mas Ordinanciaia nem adatik, abban tartozott megh, csak az Saxoniay Herczeg nepe szállott Ruszora uiszsza es az tobb elobbi quarterokban. Effelol, nem említette hogi kgd nekem irt uolna, mert kk ualaztott adnom, el nem mulattam uolna. Eltesse Isten kgdeth sokaig kedues io egessegeben. Iram Borostianban. 4. Aprilis, haynalban három s' negi ora közben. 1621.

Kgd szolgálja

Colocsay Ersek

Az Nagysagos es Tekintetes Batthyani Ferencz Vramnak Ócsemnek adassek

B. 28 927.⁺ Autográf.

177.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1621. április 5.

Spectabilis et Magnifice Domine, frater colendissime,
Salutem ac studia paratissima.

Elegge uaram az kgd ide kuldendő emberet, nem tudom kesesenek okat, mire uélni. Mint hogy Kinsperg Vram touabb nem akara kesni, nekem sem lon modom az itt ualo touabb maradasra. Megh uagion hagyua Kollipakker Vramnak, hogy ha kgdtol, uagy most, uagy ez utan, ualami leueley érkezzenek, utannunk kulgió, tudom kulómben sem cselekeszik ó kgme, secureis rea bizhatni. Az mire kgd elegendőnek itel, parancsollion bizony óró-mest es syncere szolgálok kgdk. Tegnap erkezek, mind Groff a' Solms, mind Francisco kapitany Vramektol innel Kirislakrol leuelem, melyben iriak, hogy Kaldi Ferencz Vramat Stadion Vram ez may napra csak azért uartatta ot fón Becsben, hogy tudgia micsoda resolucioual uiszsza bocsatani, holott ma te-

lik ki az Inducia, es ma ualik el derekassan, bekesege leszene, uagy az fegiuert continualliak. Sokan remenlik, mint kgdis irta, Szepsi Janos biztatasa utan, hogy meg lenne az bekesege, de az mint Groff Vramnak onnan folliúl irtak, olly nehez Condiocokat praescribalt az aduersa pars, hogy lehetetlennek alit-tiak lenni, hogy accedallion reaiok Vrunck ó Fge. Nekemis ugian ezent irtak bizott Vraim. Nem inthetem uyonna semmire kgdeth, mint ekkorig kertem, intettem es tanacsloottam, legien azon kgd, hogy az keresztien uer ontas tauoztassek, es hazank ennelis iobban ne pusztullion. Kertem uala kgdeth, egi kis csuszka paripara, ha alkolmatlansaga nelkul cselekedheti kgd, segetsen meg uele, bizoni halaadokeppen meg szolgalom kgdnek. Kolipakker Vram kezehez csak ugi kollene kuldeni, hagi Becsben leteben, eggik kgd Jambor szolgálaiának adtam uolt kolcson, Most meg kuld-uen, iktassa fol becsben, prima occasione. Tarcsa meg Isten kgdet sokaig kedues io egessegeben. Ex Borostian 5. Aprilis. 1621.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruus et frater syncerus

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Batthian, Comiti Supremo Comitatus Soproniensis Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c domino patrono et fratri obseruandissimo

B. 28 928.⁺ Autográf.

178.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1621. április 16.

Spectabilis et Magnifice domine, domine frater charissi-

me, Salute ac seruitiorum commendatione praemissa, omnia prospera precor Dominationi Vestrae Spectabili ac Magnificae.

Az kgd 13. Aprilis nekem irt leuelet, tegnap ugimint husuet utan ualo Csótórtókón uettem. Kegelman sem banhattya iobban en nalamnal, hogy az kgd kóuetseget meg nem hozhatta Horuath Ferencz Vram. En ream kgd nem neheztehet erette, mert lam io idejen tudositottam kgdeth onnal el íouetelem felol. Nem uolt modom benne, hogy el maradhattam uolna Kinspergh Vramtol, Eö kgme kedig ott nem akart touabb uarakozni. Talam olly lehetett uolna az kgd kóuetsege, kiben tudtam uolna szolgálni kgdk. Sokszor aianlottam magamat az szolgálatra, keduem is uolt hozza, hogi kgddell meg tapasztaltattam uolna kgdhez ualo igaz affectiomat, de nem ada occasiot rea kgd. Talam ketes uolt synceritasomban. Azzal kgd szabad, de en semmitt, latia az Isten fuccatem, sem irtam, sem izentem kgdnek. Ha egy ollykor, szapora igeikkel irt hoszszu leuelemben (kire kgd semmitt nem felele) nemelly dolgokrol talam kemenyebben irtam, hogy sem kgd uarta uolna tolem, arra en nem ualami csókelly indulatbol uitettem, hanem az ielen ualokbol, az kóuetkezendoket erualtam, s' annak akartam uolna kgddel elejt uetetnem, az mi kóuetkezzethetik ez utannis. Abundal tudom kgdis in suo sensu, de, est aliquando et olitor opportunem locutus. Megh most sem artana Vram kgd uele, ha nemelly Vrakat kóuetne az gracia keresben. Mert bar meg legienis az bekeseg, bar generalis amnistia adassekis, de el gondolhattia kgd. Mostis ezen igeikkel irtanak onnal az kgtek reszerol ide, egy nagi embernek: Ide Battiani fol dobolta uolt az Veghbelieket, azok altal íouen, hogy lattak, hogy az Varmegieket, fol nem ueheti Battiani, szantalan rablassal, uiszsza mentek. Mind kgdre uetnek erette. Meg csak aztis tudgiak immar Vduarnal, Viszsza menet, Lengiel Boldisar, melly ertetlenül felelt legien, Nadasdi Pal Vram szolgainak, es az szolga Bironak, Guari Miklosnak, mint szitkozodott legien azok ellen, kik Vrunk ó Fge hiusegeben meg maratának, es mint feniegette meg Nadasdi Vramat, es az tobb hiueket, íouendő kartetellel. Bar a' io Lengiel Vram, annira ki ne eresztett uolna, Nem uolt ó neki gonosz Vra, az mi kgmes Vrunk. Non est tutum. neque consultum, loqui aut scribere

contra REGES, qui possunt proscribere. Azt en Vram el hittem, hogy csak gondolattiaban sem uolt kgdnek Kinsperg Vram lesetetese, akkor sem hittem, mikor ertettem, hogy kgd azt cselekedtetne, de meg hidgie kgd, azis az sugallas, onnal a' tayrol adatot. Mi nem mind baratunk Vram az, nem mind io akaronk, az ki szemunkben szepet szoll, es igen aianlia magat; Sokakrol mondhattiuk Szent Dauiddal, Pacem loquunt cum proximo suo, mala autem in cordibus eorum. Minket Isten bekeuel el uezerlett, sem kgdtol, sem mastol, nem törtent semmi niauualiank. Referaltuk, irasbannis adtuk Vrunknak ó Fgenek, oda ualo Commissariussagunknak serieset, Immar ó Fge előtt uagion, szabad ó folsege uele, miben hadgia, Ha kgd ualamelly Jambor szolgálai-
nak nem szannia ide fol ualo faratsagat, kulgion fol ualakit, ingien se mondgia hogy kgdtol ió, adgion masoua utat, hogy uagy Erdódi Vram szolgálai, uagi Banffi Vrame bizuast el iohet, en assecuralom, semmi bantasa nem leszen, Iria meg, minden hozzam ualo ketelkedese nelkul, kgd, mi uolt a kóuetseg, miben kiuantatik szolgálatom, mint szinten magaua, ugy communicallia uelem, az mit akar, meg lattia kgd, titkos emberere talal kgd. Azzal kgd szabad, cselekeszie, uagi nem, Nekem sem hasznom, sem karom nem leszen eggikbolis. Kerem kgdet meg ne bantodgiek uele, hogy illyen ala ualo dologgalis bantom kgdet az bizodalomnak tulaydonicsa kgd Kulgión Borostianban ket agarat, bar csak kolcsón egi keues korig, onnal Kolipakker meg kuldene nekem. uehetnek ualami mezey mulatsagot, meg kuldóm megint kgdnek, s' megis szolgálatom. Az Vr Isten sokaig eltesse kgdeth kedues io egessegeben. Viennae 16. Aprilis. 1621

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator et frater addictissimus

Colocensis

Vram ócsem, ne feleycse kgd szegeni Ven beteges battiat, meg louasittani, talam meg szolgallia meg ualaha kdk.

P. S. Kgd ez kis insinualasomat nehez neuen ne uegie. Magam lattia az Vr Isten, ingien eszemben sem uettem, hogi az Titulusombol ki hatta, ezt az iget, Regiaeque Maiestatis, hanem csak, Caesereae Consiliario irta, de egiebeknek elobb iutuan

kezekben, az kgd utolsó levele, Notáltak, hoga Kiraly Vrunkat ingien emletteni sem akarta kgd. aperta rebellioiat hoztak ki kgdnek belole, ó Fge ellen. Irhatnek Vram sokat, materiamis uolna rea, de felek raita, ne iusson mas kezere leuelem. Gondolomis pedig, hogy mindeneket ertt es tud kgd. Mara kollene fol ióni Palatinus Vramnak, Ha Pecszi Simonon el nem mulnek, Vrunk ó Fge Commissariusi, az Gallusokis, ma meg iónek, Tiffenpak Vram, meg indult, Penteken bizonnial Buquoy Vramis el megien. Kerem, intem kgdeth, tegien ualami insinuaciot ide fol, soha meg nem bannia, ha intesemnek helt ad. Ha negligallia kgd, artani fog ióuendobennis. Intelligenti scribo. Ma Zerdan, ugimint 21. Aprilis kultem innel el az leuelet, előbb nem lehetett, nem tudom mikor iutt kgd kezehez.

Az Nagysagos es Tekintetes Battiani Ferencz Vramnak adassek hiuen
Zalanokrol, kulgió el az Vrnak Jobbagy Janos Vram ó kgme.

B. 28 930. Autográf.

179.

Batthyány Ferencnek

Bécs, 1621. április 24.

Spectabilis et Magnifice domine, et frater charissime,
Salutem ac mea studia.

Az kgd 22. Aprilis, nekem irt leuelet, ma uettem, ugymint Zent giórgy napian, kit Zombaton illenek ez helben. Ertem hogy kgd Kolipakkerre nem merte bizny nekem irando leuelejt, maga az en tetezesem szerint, szabadon rea bizhatta uolna kgd. Azal kgd szabad, ire, neme, Mihi nec seritur, nec metitur, En az kgd iauara collinealtam eddig. Zepsy Janos tudgia mit mondot az bekeseg felol, de itt mi semmitt olliat nem tudunk. Maga itt uagion Palatinus Vram, Apponi Pal es Jakositt Vramek

itt uannak. Talam mikor Zepsi Janos onnal el iott, akkor ugy uolt, Nekunkis ide Vduarhoz, szinten az szerint irtak uolt az ó Fge Consiliariussi, hogy mindenben accordaltak uolna, csak ualami igeket kollene explicalni niluabban, Consiliomunkis uolt rayta, Vrunk ó Fge szemelie előtt, de az utan, kóuetkezett az ruptura, es Pecsy Simon az Vrahoz Bethlenhez menuen, az Gallusok, az Vrunk Commissariusi, Palatinus Vram, az ket meg neuezett Vrakkal, tegnap előtt ide fol ióttének, az bekesegben semmi ueget nem eruen. Itt immar bekeseget nem tractalnak, hanem arma tractant, es megis inditottak az hadakat, Ez estue hozak hirt, Eker Lukacs iót fol Palatinus Vramhoz, hagi az Posoniak Vrunk ó Fge hiusegere allattonak. Tudom ertette kgd, Betlennek el menetelet. Abban kgd bizonios legien, ugyan oda kgtek fele bizonios szamu hadat rendeltenek. Ertettuk hagi kgd kincsehez niult, es hadatt fogad, leszen kd̄k szuksege rea, ha ugi gióniórkd̄dik kgd az hadakozasban: de en nem iauallom, sumus in alijs terminis, megh hidgie kgd. Irta kgd hagi ualami leuelnek massatt kulte nekem, Zreni Vram felől, de nem hoztak megh. Kgdnek, sok egieb hirek kozzul, csak azt akar am ertesere adni, Ma ertettuk, hagi az Spaniol kirali megholt, de uagion 18. eztendos fia, ki succedalt neki. Bizonios legien kgd benne, hagi az Vnionistakkal szepen Concordalt ó Fge Vrunk, es minden Imperiombeliekkal, onnal sincs semmi felelme ó Fgenek, Ha az Torok ellen akar hadat indittani, minden segetseggel igerik magokat ó Fgenek. Az Palatinust sequestromban adgia ó Fge. Ki hozta legien ezt az kgd leuelet, nem tudom, egy szolgam hozta be Kilmanszekrol, Avstriaban leuó egi kis Varambol. Ezt mint uihetik meg kgdk, nem tudom, en innel Potendorffra kuldóm, ugi ertettem, hagi ott uaria kgdk egi embere leuelemet, de idejs bizuast be ióhetett uolna hozzam, bizoni senkitol bantasa nem lett uolna. Vram ócsem, róuid tanacsom az, kgd se eszesebb, se kesedelmesebb ne legien masnal, bizoni, bizoni erő eri kgdeth, ha rea nem gondol. Ercse kgd, az mint akaria. Az Vr Isten eltesse kgdeth sokaig io egessegeben. Viennae 24. Aprilis. 1621.

Kgdnek óró mest szolgal

Archiepiscopus Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino Francisco de Batthian &c
domino fratri obseruandissimo

B. 28 931.⁺ Autográf.

180.

Batthyány Ferencnek

Győr, 1622. április 6.

Spectabilis et Magnifice domine, domine patrone et frater
in Christo charissime, Salute ac seruitiorum meorum commenda-
tione praemissa.

Nem szinten magamtól uitettem csak ez irasra, hanem enne-
hany io akaro Vraim baratim biztatasabol, es io remenseg ada-
sabol, kik nekem azt irtak, mind oda fol Becsben, mind immar
ide Giórrejs, hogy kgd en felolem tudakozuan, azt mondotta
uolna, Ha Cancellarius Vram Zombathelre iónó, mindgiarast be
bocsattatnam a' Varban, es hozza tartozando ioszagatis kezehez
eresztenem. Ehez kepest, keredzettem Vrunktól ó Folsegetól ala,
hogy experialliam ezt az kgd maga io aianlasath, kiben soha
ketsegem sem uolt, miotatol fogua az kgd osmeretsegeben iutot-
tam. Ha mi bizoniost erthetnek kgdtól, es heaban nem lenne fa-
ratsagom, az kgd assecuralasara, el mennek Zombathelre. Anni
Vrasaggal aldotta megh Isten kgdeth, hagi az en keues ioszagom
nelkulis Tekentetes es ertekes Vr kgd; sem nagi hazna, meg tar-
tasabol, sem kara nem kóuetkezik kezebol ualo ki eresztesebol,
annak az romlott Varnak es el pusztult joszagnak. Istentolis
erdemet ueszi kgd, enis meg igiekezem szolgálni, ha mi io aka-
rattiat niuytia kgd. Ezen Zombathelre menó Gióri emberektól
meg irhattia kgd, ha mj ioual akar lenni, en uarok az kgd ua-
lazt adasatól. In reliquo Vestram Spectabilem ac Magnificam D.
D. diutissime uiuere, et florere, una cum charissimis pignori-
bus suis, ardentissime uoueo. Jaurini 6. Aprilis. Anno Domini

1622.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruus et in Christo frater

Valentinus Leepes, Archiepiscopus
Colocensis et Episcopus Jauriensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de
Batthian, Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in
Hungaria Magistro, et Sacratissimae Caesaris ac Regiae Maies-
tatis Consiliario Domino Patrono et fratri obseruandissimo.

B. 28 929.⁺ Autográf.

181.

Batthyány Ferencnek

Sopron, 1622. július 16.

Spectabilis, ac Magnifice Domine, Domine et frater ob-
seruandissime.

Salute ac seruitiorum commendatione praemissa. Aldgia
megh Isten kegdet keuansaga szerent ualo sok iauaiual kedues-
siuel egietemben. Giakorta ualo bizonios es igen io remense-
get adot nekem Plakouitth Janos Uram kegdt neuueuel az kegdt
hozzam megh mutatando io akarattia felől, kiben nemis ketel-
kettem semmit. Immar Uram holott az Nemes orszagis uegezet az
Jozzagoknak megh ereztese felől, kegdt kérem ne hallazza to-
uab felöllem ell szant io akarattiat effectualni, hanem erez-
ze megh az szegeny pusztas ioszagomat, lathassak enis ott ualo
dolgainhoz. En sokkal magamat nem aianlom kegk, hanem az minten-
nek előtteis io szíuel szolgaltam kegk, az holl kéuantatott,
ugi ennek utannais nem lesznek idegen az kegdt szolgaltattatul.
Szoual bőuebben izentem kegk Telekessy Istuan Praepost Uram-
tul, melleie aduan eő kegmenek Barsay Istuan Uramat, kiknek

hogi hitelek legien kegdnél, kerem kegdet. In reliquo Spectabilem et Magnificam Dominationis Vestram diu uiuere et feliciter ualere cum charissimis suis pignoribus ex animo uoueo et exopto. Datum Soprony 16. July. Anno 1622.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae

Seruator, et frater addictissimus

Valentinus Leepes

Spectabili, ac Magnifico Domino Francisco de Battian, Equiti Aurato, Supremo Comiti Comitatus Soproniensis, Agazorum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacratissimae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c Domino, Patrono et fratri obseruandissimo

B. 28 932.⁺ Az aláírás autográf.

182.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1622. szeptember 9.

Spectabilis et Magnifice domine, domine patrone ac frater in Christo honorandissime, Salute ac seruitiorum commendatione praemissa, uitam longaeuam, cum firma ualetudine Vestrae Dominationis Spectabilis ac Magnificae precor.

Szalanokon kgdnél letemben, egy kis Memorialemben emlékeztettem uala kgdeth az 1619. esztendobeli hattra maradott arendam felöl, keruen azon kgdeth, hogy mostani sok karuallásimat es fogiatkozásimat szeme előtt uiseluen, elegettene meg kgd akar kész penzöl, akar gabnaöl, akar boröl, de semmi bizonios ualasztom nem erkezek kgdtöl: Immar itt nem keshetem, nincsis mi mellett ez nagy pusztasagban touabb maradnom, oda megiek az hol jobb alkolmatossagom lehet lakosomban. Ez utan

nem terhellem kgdeth arenda keró irasommal, mert latom s' ueszem eszemben hogy csak keduetlenseget szerzek uele kgdnek, hanem az en dezmaimmal meg elegeduen, ualamit ad Isten raytok, in specie be ueszem, tudom hogy kgd sem tart ellent benne; Mert ha kgd az dezmakon igen kapott uolna, mind az restanciat meg adta uolna requisitiomra, mind ez esztendobeliról, meg talalt uolna, uagy emberi, uagy leuele által; de hogy eggik sem leen, az a' iele, hogy nem immittallia kgd ez utan magat az puspoksegnek dezmaiban, ki ennekem ighen kedues dolog, s' igen contentusis uagiok az en íőuedelmeknek in specie ualo be takarasaul, kire bizoni szüksegemis uagion. Izent uolt kgd Szele Istuan által az szena, es Sithi dezmanak a' feleröl, hogy kgdnek engednem. Az Siczy dezmat en meg ez előtt ket uagi három esztendőüel Kinsperg Vramnak arendaltam certis annis, et in summa certa, minthogi az io Vr segetsegeüel eltem az haboruban, uegezesemet meg nem masolhatom, ninccsis birtokomban, hogy az masnak adottatt, masoua conuertalhassam, ebböl kgdtöl bocsanattott kerek: Az melly szenat kgd keretett, hogy oda kgd szüksegere engedgiek, az Vram ighen keueset tenne, ha ugy uolnek, mint az előtt, de ha meg latta uolnais kgd, csak ighen keues uolt, ualamint uiselt az szena takarasra gondott az io Szele Vram, Mint szinten az egieb fele Maiorsagra, kit Isten meg ne fogadgion neki; egy barazda szantast nem tetetett; szinten eletlenne akart tenni, de ugian gondunkat uiseli azért Isten, es el taplal bennünket. En az keues szenat, louaimnak szüksegehez kepest, be hordattam Vram, csak igen keues: hanem ha kgdnek szüksege uagion szenara, io kazal szenat talal kgd Szele Vram uduaran, abböl kollesse magat a' bizott Vram kgdnel, ne ezzel a' keuessel, a' kit csak pro forma hagiott a' reten, a' tobbitt ő tudgia houa tette, es kiknek kedueskedett belöle. Tudta ő haznat uenni az Zombathely tisztnek, mind bor aroltatösböl, mind Jobbagiok szölgalattiabol, erdő le uagattatasböl, es az reteknek tolem el idegenetteseböl. Ha mi ő rayta allott uolna, ez oraigis nem iutott uolna birtokomban ez niomorult pusztu uar es ioszagh. De caetero Dominationis Vestram Specabilem ac Magnificem diu uiuere uoueo, ac florere percupio.

Sabariae. 9. Septembris. 1622.

Spectabilis ac Magnificae Dominationis Vestrae
Seruitor et frater in Christo addictissimus

Valentinus Leepes, Archiepiscopus
Colocensis

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de
Batthian, Equiti aurato, Comitatus Soproniensis Suppremo Co-
miti, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, necnon Sacratissimae
Caesareae ac Regiae Maiestatis Consiliario &c. Domino et
fratri obseruandissimo.

Szalanok.

B. 28 933.⁺ Autográf.

183.

Batthyány Ferencnek

Szombathely, 1622. december 10.

Spectabilis ac Magnifice Domine, domine Patrone et frater
obseruandissime. Salute ac seruitiorum commendatione prae-
missa.

Annak előtte ualo it letembenis talaltam uala megh kegd
leuelem által, hofi kegd uagi in specie engedne be szed-
nem Dezmaimat az kegd birtoka alatt ualokot, uagi az mint
conuenialtunk uolt egi massal, az Arendat, ugi mint az tizen
hét szaz forintot megh kuldeneie, de kegd csak ualazt sem ada
leuelemre nagy idegenseget mutatuan hozzam, maga en, az holl
keuantatot, kegd szeretettel szolgaltam.

Ehez kepest, hofi kegd egykre sem resolualta uala magat,
megh hattam uolt Tiztartomnak Barsai Istuan Uramnak, hofi az
dezmallasnak ideie el iöuen, ki küldene az Dezmakra, kit megis

cselekedet, az mint Jobbagy Janos Vramnak, es az kegđ Rohonczon lakozo Safaranak tudasokra uagion, kik szolgaimnak, ugy mint Nagi uati Ferencznek Porkolabomnak, es Peter Deaknak, csak igen kőniű ualaztot attanak, kegđdel magaua! nem lehetuen szemben szolgaim.

Kenszeritetem azert kegđet uionnan ez leuelemmel megh talalnom, ne mondhasa kegđ, hagi mindgiart ad iuridica remedia leptem legien, ualazzon kegđ a' kettőben egjket, uagi hagi az megh neuezet Arendat fizesse megh kegđ, uagi az en Dezmatat in specie, uagy sok, uagi keues lőtt, engedgie el hordatnom, mert ha kegđ Arenda fizetes nekű el uezsi az enymet, bizonios legien kegđ benne, hagi törvenielis megh keresem. Kegk az magabolis kellene engemet most segiteny, ki nem uoltam rest az kegđ szolgallatiara, nem hagi szokot iőuedelmemet kellene megh tartani. Megh az első esztendőbeli Arendabanis négy száz forint uagion hatra, aztis megh uarom kegđtől.

Azert pedigh kegđ ream ne neheztellien, hagi az enymet kerem, mert az szűkseghis uiszen rea, es arra ualo kőtelesse-gemis, hagi az mi az Ecclesiae, azt nem abalienalom, ha semmiuel egiebbel nem segitis kegđ mostani fogiatkozásomban, csak azt adgia megh, az mi tam diuino quam humano iure enym, ne kenszerettessem pőrrel, patuarral az en saiatomhoz iutnom. Erre az leuelemre chategorice felellien kegđ haladek nekű, tudgiam ahoz kepest mihez tartanom magamot. De caetero Dominationis Vestram Spectabilem et Magnificam diutissime uiuere et florere percupiens. Datum Sabariae 10. Decembris Anno 1622.

Spectabilis et Magnificae Dominationis Vestrae

Veteranus seruus, et frater addictissimus

Valentinus Leepes, Archiepiscopus
Colocensis, Episcopus Jauriensis et
Regni Vngariae Cancellarius

Spectabili ac Magnifico Domino, domino Francisco de Battyan, Equiti Aurato, Supremo Comiti Comitatus Soproniensis, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro, ac Sacratissimae Cae-

sareae Regiaeque Maiestatis Consiliario &c. Domino, Patrono
et fratri obseruandissimo.

B. 28 934.⁺ Az aláírás autográf.

184.

Batthyány Ferencnek

Borostyánkő, 1623. március 23.

Zolgalok kgdnek, mint Vramnak ócsemnek. Algia Isten sok
iauaial kgdet. Irtam tegnap estueis kgdnek meg érkezuen ki-
rislakrol, uiszike meg kgdnek uagi sem leuelemet, nem tudom,
minthogi immar ennehani leuelemre semmi ualaztom nem iott kgd-
tól. Addig nem hiue ez a' mi foldünk, hagi fegiuer éri, hogy
am el érkezett, adgia Isten ne legien ueszedelmes. Sokan kete-
sek uoltak hozzam, hagi csak simulate irok, de azt lattia Is-
ten nem szoktam. Lassak immar, ha elegek lesznek, magok meg
oltalmazasara. En ream eleg nehezteles uagion erette, hagi en-
ni idejgis tartoztattam az hadakat. Meg mostis kesz uolnek fa-
radni, ha uenne kgtek. Mind Isten, s' mind ez uilag előtt ment-
segem leszen, megh cselekedtem az miuel tartoztam hazamnak es
nemzetemnek. Ez oraban hozanak egi kótes leuelet Kirislakrol,
koztó uolt az kgdnek szollo leuelis, im meg kültem kgdnek. Ez
utan talam ritkabban irhatok kgdnek, mert nem leszen csak il-
lien batorsagosis az leuel kuldes, mint eddig uolt. Pentekre
uarom Kinsperg Vramat, talam enis el mehetek immar innel. Ir-
tam ó Fgenek, csak onnal uarok. Az mibol tudnek, szolgalnek
órómest kgdnek. Isten tarcsa meg kgdeth io egessegeben. Ex Bo-
rostian 23. Marty. 1623.

Kgd szolgálja

Colocsay Ersek

Szinten azt felejtettem meg irnia kgdnek, az mi fő czellia a'
dolognak. Ertette Groff Vram, es az kapitaniok, hagi az Ma-

giarsagis giul, es az kgd uaraihoz, Zalanokhoz es Rohoncra giulekeztek; fulemmel hallottam, azt mondottak, hogi ha harom, negi annian lesznekis mint ok, soha tisztessegek, s' bócsulletek ne legien, ha annal inkab reaiok nem mennek, es meg keresik oket, ualahol ellenseget hallanak lenni. Vram nem trefat irok kgdnek. Tudom uannak kgdnek kimjej, meg uihetek kgdnek, ha en nem iromis. Magam sem ueltem uolna, hogi minden fele igy el erkezzenek. Nem eleg a' ki iott, szaporotton szaporodik orankint, Onnalis ió had nepe, az honnan kgd nem gondolna. No-ha el gondolhattja, de talam nem hinne, hogi el erkezzek mostansaggal Igen el, es nem meszsze uagion, Nem tudom metcznek uele, mert ezis sok, a' ki uagion.

Spectabili ac Magnifico Domino, Domino Francisco de Bat-tian, Equiti Aurato, Comitatus Soproniensis Supremo Comiti, Agazonum Regalium in Hungaria Magistro et Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis Consiliario Domino fratri obseruandissimo.

In Nemett Vyuar, ad proprias. Cito. Cito Cito Cito

B. 28 935. Autográf.

HELY- ÉS NÉVMUTATÓ

- Aachen /Aquisgranum/ 238
Ábel 201
Adony 200
Adorján 200
Ahmed, I., török császár 41, 227, 238
Ajak 52
Alaghy Ferenc 168, 169
Alba hg. /Dux Albanus/ 50
Albert Kovács 102
Alföld 123, 226, 229
Almás 200
Alsó-Ausztria 193, 268
Altenburg grófja 50
Anarcsi István 51, 53, 58, 66
Andorkó, Czobor Mihály szolgája 107
Anglia /Britannia/ 75
Anna, II. Mátyás felesége 203, 207-207, 211, 238
Anquillanus hg. /"Dux A."/ 50
Antwerpen /Antthwerpia/ 12
Apáti Sándor 67
Apponyi Pál 191, 195, 294
Aquisgranum ld. Aachen
Aranyassi uram 29
Ardó /Arda/ 108-110
Ausztria 28, 194, 221, 224, 230, 295
 ld. még Alsó-Ausztria és Felső-Ausztria
Bácsmegyei uram, Czobor Mihály tiszttartója 106-108, 110-111
Baden(i fürdő) 179
Baj ld. Bay
Bajmócz /Baynocz/ 208
Baka 51
Baksay Péter /Baxay/ 147
Balassa Ferenc 57, 59, 76
 - - Gergely 243
 - - János 25
 - - Zsigmond 21, 206
Bálint uram 21, 38
Balogh mester uram 17
Bánffy uram 269, 273, 293
Baranyai <Bálint> 16
 - - István 21
Barcsay János 167
Barnamiza ld. Bornemisza
Barsai István, Lépes Bálint tiszttartója 297, 300
Basodi László 40
Basta György 31
Bátor 57
Báthory Gábor 104-105, 166, 171-172, 200, 207
 - - István, erdélyi fejedelem, lengyel király 12, 28, 39
 - - -, ecsedi, országbíró 37, 59, 60
Batthyány Boldizsár 4-6, 8-10, 12-13, 16-17, 20

Batthyány Boldizsárné
ld. Zrínyi Dorottya

- - Ferenc 19-20,
22-23, 32-33, 35, 45,
120-124, 126-127, 129,
132, 134, 137-138, 140-141,
143, 190, 196-198, 201,
212, 215-216, 234, 245-246,
250-251, 253, 255, 258,
260-262, 264-265, 270-276,
280, 283-286, 289-292,
294, 296-298, 300, 302

- - nemzetség 23

Baxay ld. Baksay

Bay /Ferenc?/ 16, 19, 28,
58

Baynocz ld. Bajmóc

Bazin /Bozin/ 16-17, 21-22,
45

Bécs /Vienna/ 8, 11, 19, 33,
35, 43, 50, 81, 83, 119-
121, 126, 138-139, 179-
181, 183, 185, 187, 190,
194, 196-197, 200-201, 203,
206, 209-210, 212, 214,
216, 218, 221-222, 224,
234, 236, 238, 240-242,
254, 258-262, 264-265, 271,
273, 279, 281, 284-285, 287,
289-291, 294, 296

Bécsújhely 256
Bélabánya 36

Belovári, fejedelmi szolga
36-37

Bene Ferenc 125

Berencs 24

Berki Boldizsár 14

Berstein ld. Borostyánkő

Berzeviczey /Berzeviczy?/
uram 233

Bessenyei Mihály 104

Beszterce 261

Besztercebánya 36

Bethlen Gábor 226-227, 295

Biccse /Bittchie/ 149, 208,
212, 225, 229, 240, 241

Bihar m. 200

Blaskovich uram 140

Bocskai István 29-31, 33-34,
36-44, 103, 158, 164-167

Bodrogköz 102

Bohémia ld. Csehország

Bohus, harmincados 249

Bollerazy István, kanonok
243

Bornemisza /Barnamiza/ Miklós
40

Borostyánkő /Borostian, Pern-
stain/ 265, 270-276, 278,
280, 283-286, 289-290,
293, 302

Borszolo Gáspár 3

Bosnyák Tamás 30

Botiani, Bottian ld. Batthyány

Bozin ld. Bazin

Böjthe /Beöithe/ István 22

Böszörmény ld. Hajdúböször-
mény

Brandeis /Brandaiz/ 197, 248

Braunschweigi hg. ld. János
György I.

Breuner /Prayner/, Siegfried
238

Bruck ld. Királyhida

Buda 24, 28, 30

Budai Mátyás 161

- - pasa 44, 166, 169

Budovec /Budweis - Budaucz,
Budbais/ 221, 223-224,
241

Buquoy /Bukoy, Pukhom/, Karl
Bonaventura 222, 227,
279, 288-289, 294

Castriferrei ld. Vas m.

Cato 78

Chiafar ld. Dsafir

- Chlumetz /Klumeecz/ 200
Cicero 272
Claustanaburg ld. Kloster-
 neuburg
Colonis ld. Köln
Csábrág 14, 15
Csáky Istvánné ld. Wesselé-
 nyi Anna
Csallóköz /Csarlóköz/ 27, 29,
 288
Csapy Kristóf 52, 53, 59
 - - Krisztina, Melith Pálné
 93-95, 101, 106-109, 113-
 114
Csehország /Bohemia/ 13, 50,
 132, 182, 191-196, 206,
 209, 220-221, 223, 226,
 228, 230, 241, 268-269
Csaszlóc /Czazlocz/ 110
Cseke /Ceke, Czeke/ 74, 77-
 78, 86, 102, 108-111, 113
Cseke Balázs 102
Csenger /Czenger/ 95
Cserép 65
Csery Mihály 37
Csukás /Csukát/ Péter 59-61
Csulay István 109
Csuti /Cziuti/ Gáspár 155
Czazlocz ld. Csaszlóc
Czeke ld. Cseke
Czenger ld. Csenger
Cziráky /Mózes?/ 252
Cziuti ld. Csuti
Czobor Erzsébet, Thurzó György-
 né 170
 - - Mihály 101, 104-106,
 108-109, 111-112, 114-115,
 166
 - - Mihályné 101
- Dampierre /Damper/, Henri Du-
 val, gr. 210
Daróczi uram 184, 208, 236
David, szent 248, 293
Debrecen 12, 91
Dengelegi uram 30
Dercsény 110, 113
Dersffy István 4
 - - Orsolya, Mágocsy Fe-
 rencné, majd Eszterházy
 Miklósné 208
Desseffy /Desöfi/ uram 105,
 163
Dévény 3
Dietrichstein, Adam 15
 - - /Detristan Cardinal/,
 Franz 238
Diószeg 200
Dobó Ferenc 25, 64, 75
Doboczy uram, udvarbíró 107-
 108
Dóczi András 179
Dömeck /?/ /Deömechk/ 8
Draskovich /János?/ 179-180
 - - /János?/né 246
 - - Péter 237
Drugeth ld. Homonnai
Dsafar /Chiafar/ pasa 65
Duna 30-31, 206, 212, 230,
 240
Dunén innen 23, 120, 136,
 265, 268, 276, 287
Dunántúl 268
Ecsed 16
Egerszeg ld. Zalaegerszeg
 egri pasa 30, 169
Egyházashollós 134
Egyházaskesző /Kesző/ 132-133,
 137-138, 140, 144-145, 147-
 148

- Eker /Egger?/, Lukács, szenci
 harmincados 295
 Elek János 156
 Eördögh Simon 266-267
 Eörkény Ferenc 233
 Eperjes 193
Erdély 30-31, 34, 38-39, 42,
 64, 86, 119, 148, 188, 194, 198,
 200, 207, 212, 224, 226-
 227, 230, 238
 Erdődy Kristóf 179
 - - Tamás 8
 - - /Tamás/né 7, 9
 - - uram 237, 293
 - - család 281
Érsekújvár /Ujvár/ 28, 30-31,
 43, 104, 156-158, 162, 218-
 219
 Esterházy Miklós /Eszterhas/
 208, 216, 262, 265
 - - Miklósné ld. Dersffy
 Orsolya
 Eszeny uram 69
Eszeny 59, 68
Esztergom/Istergam/ 30-31,
 146, 149
 Ézsaiás /Izaiás/ 198

 Farkas Mihály 161
Fátra-hegység 30, 226
 fejérvári bég 6
Felföld 64
Felső-Ausztria 193, 268
Felsőregmec /F.redmec, Redmec/
 55, 104
 Ferdinánd, I. király és császár
 25, 28
 Ferdinánd, II., főhg., később
 király és császár
 221, 234, 248, 255, 257-
 258, 261-269, 271, 273,
 276-277, 279-285, 287-289,
 291-296
 Ferenc uram ld. Batthyány F.
 Ferenc uram 86, 232-233
 Ferenczffy /Lőrinc?/ 217-218,
 249
Filek ld. Fülek
 Firenzei hg. /Florentiai hg./
 49
Flandria 50
 Forgách Ferenc /?/ 31
 Forgách Zsigmond 170, 227
 Forgách uram 183, 185, 200
Fraknó/i számtartó/ 141
Franciaország /Gallia/ 50, 56
 Francisco kapitány 276, 287,
 290
Frankfurt /Francofurt/ 203,
 205-206, 208, 212-213
Fülek /Filek/ 12
 Fülöp, II., Habsburg, kir. 12,
 49-50
 Fülöp, III., Habsburg, spanyol
 kir. 295

Galgóc 162, 180, 230-231
Gallia ld. Franciaország
 Gallo, Cesare /Casar Gal/
 239
Genua 49
Geor ld. Győr
 Gergely, XIII. pápa 49
 Gergely uram 186
Gesztely 175
Gior ld. Győr
Gjenő ld. Jenő
Gönc /Geöcz/ 108, 110
 Graz/i főhg./ 120
 Gregori uram 186
 Guary Miklós, szolgabíró
 292

Győr /Geor, Gior, Jaurinum/
8, 121, 126, 129-130, 132-
133, 296

Győrffy Pál 145

Gyűrűcsko uram, Homonnai Bálint
szolgája 172

Habsburg-ház 265

Hadenrajch, tokaji kapitány 57

Hainburg /Hamburg/ 265

Hajduböszörmény /Böszörmény/
91

Halle /Hál/ 248

Hamburg ld. Hainburg

Haracin ld. Hradsin

Harrach /Horrach/ uram 45

Hasszán, koppányi bég 54

Hatvan 62-63

Havasalfölde 194, 227

Hegedüs Pál 77

Hencida 200

Henkel Lázár 119, 190-191,
194, 222, 225, 247-248

Henrik, III., francia kir.
49-50

Herbipolis ld. Würtzburg

Héviz 133

Hidvég 5

Himmelreich Tiburc 180

Hispania ld. Spanyolország

Hodolin 23

Hódrusbánya /Odrusbánya/ 36

Hoffmann /Hofman/ György 168-
169

- - uram 183, 226-227

Holczstag 275

Homonnai Drugeth Bálint 104,
154-161, 163-165, 167, 170-
173, 175

Homonnai György 167

Homonnai Istvánné 68

Horatius 73

Horrach ld. Harrach

Horváth Ferenc 292

- - György 140

- - Pál 7

Hosszutóti uram 16

Hradsin /Haracin/ 190, 194

Ibrányi Mihály 163, 165

Illésháza 9, 14

Illésházy István 4, 6, 7,
9-12, 14-15, 17, 19-22,
24, 26, 29, 31, 33-35,
38, 40, 44-45, 120, 166,
174

Imre deák, Telegdi Kata udva-
rában 67

Imre uram ld. Napragyi I.

Imrefi /János?/ 200

Istergam ld. Esztergom

István király ld. Báthory I.

Istvánffy Miklós 8-9, 13,
16, 22, 33, 237

Izaiás ld. Ézsaiás

Jakusith /Jakositt/ uram 294

János uram ld. Jobbágy J.

János György, I., braunschwei-
gi hg. /Bruntschweig/
197

Jánosi 94

Jaurinum ld. Győr

Jenő /Gjenő/ 69

Jobbágy János 246, 284, 289,
294, 301

Joó Jakab 52

- - János 25

Juan, Don, d'Austria 49

Júdás 34

Júliácska ld. Nyáry Julianna
Jülich /Juliacum/ 238

Káldi Ambrus 276

- - Ferenc 276, 290

- - uram 270, 277, 283-285,
287, 289

Kállay György 133

Kálló ld. Nagykálló

Kanizsa 5, 6, 14

kanizsai kapitány 9

Kapronczai uram 60

Kapronczay György 83

Kárász 52

Kassa /Cassovia, Karsa/ 27,
30, 35, 53, 56, 59, 80, 93,
96, 103, 109, 168, 170, 185,
186

kassai kamarás 10

Kátai László 86

- - Mihály 74-78, 80-82, 84-
86, 88-91, 93, 95-96

Kaza János 157

Keglevich János 238

Kelemen mester 75

Kellemesi Mihály 168-169

Kemenes 288

Kepecseny ld. Köpcsény

Kerczi Tamás 52

Kereki 200

Kereki János 51, 58, 66, 69

Ker(e)slak ld. Kirschlag

Keresztes ld. Mezőkeresztes

Kermend ld. Körmend

Kerthi István 68

Keserü István 121, 124

Keskeny János 110

Kesző ld. Egyházaskesző

Keszthely /Keztel/ 8

Khlesl /Kleszelius, Kzlell/,
Melchior 247, 254

Khünigsberg /Kin(ighs)perg-
h(er)/ uram 265, 271,
275, 277, 281, 284, 288,
290, 292, 293, 299, 302

Kielmannsegg /Kilmanszek/
295

Kígyós 94

Kinderrot, gr. 207

Kin(ighs)pergh ld. Khünigs-
berg

Kinsky /Szkinszki/ 200, 223,
245

Királyhida /Pruk/ 45

Kirschlag /?/ /Ker(es)lak,
Kir(i)slak/ 276-279, 281,
284-285, 290, 302

Kisfaludy Balázs 138

Kismarton 262-263

Kisvárd /Várda/ 3, 51-55,
57-60, 63, 67, 69-70, 79,
80, 105, 155, 171, 184,
220, 243

Kleszelius ld. Khlesl

Kloh János 262, 264

Klosterneuburg /Claustanaburg/
192

Kloyber /Kroypergh/ János
245, 250-252, 254

Klumez ld. Chlumetz

Koborling 275

Kollipakker /Kohlbach?/ uram
290, 291, 293-194

Kollonich, Siegfried 31, 139,
208

Kolozsvár 201

Komárom 22, 31, 288

Komáromy István 133

Komját 162

koppányi bég ld. Hasszán

Korpona 3, 32, 36-37, 39, 43
Köln /Colonia/ 206, 209, 239
kölmi, /Coloniai/ éresek 214
Köpcsény 13
Körmend /Kermend/ 4, 5, 7, 9, 12, 32-33, 127-128, 199
Körmöcbánya /Körmec/ 36
Körtvélyes 63
Kőszeg 286
Kővár 168
Kövesd ld. Mezőkövesd
Kövesy Benedek 5
Krakkó /Craco/ 63
Kraszna m. 200
Krems /Kremzen/ 212
Krisztus /Cristus/ 34
Kromau 221-223
Krusith /János?/ 3
Kulin 200
Kutasy János, esztergomi éresek, kir. helytartó 21

Laft /Lauffen?/ 204
Lakompak 262, 285
Landskron /Landocorona/ 25
László, I., szt., magyar király 119
László uram 37
Latmacz 67
Lausitz /Lussatia/ 196
Lelesz 108-109
Leleszi István 242
 - - Mihály 242
Lelkes /Leóikes/ László 36
Lénárd deák, Batthyány Ferenc szolgája 121
Lengyel Boldizsár 141, 292
Lengyelország 18, 32, 34, 39, 194

Leodium ld. Lüttich
Leopold ld. Lipót
Lépes András 244
 - - Bálint 180, 183-186, 188-189, 191-192, 195-196, 198, 200, 202, 205, 208, 211, 213, 215-217, 219-220, 222, 224, 229, 231, 233, 236, 239-240, 243-246, 250-251, 253-256, 258-262, 264, 269-271, 273-275, 278, 280, 282-286, 289-291, 293, 295, 297, 298, 300-302
Lethenyey István 236
Léva 53
Linz 9, 139, 179, 221, 224, 225, 230, 232, 234, 236-237, 239-240, 242
Lipót /Leopold/ főhg. 194, 224
Lippay /János?/ 251-252
Liptó 37, 204
Listhius /Liszthy László?/ 236
Liszka 51
Litény /Luczina/ 249
Los 155
Lussatia ld. Lausitz
Lüttich /Leodium/ 238

Macskássy Ferenc 159
Mada 88
Magnus, Carolus 201, 209
Mágochy Ferenc 173
 - - Ferencné ld. Dersffy Orsolya
Magyarország 16, 18, 24, 28, 29-32, 34-35, 38, 41-43, 45, 53, 139, 149, 169, 179, 182, 193-194, 201, 204, 206, 210, 221, 224, 228, 266-268

Mahmud, pécsi bég 54

Mainz /Moguncia/ 206

Maklár 65

Mamicz János 287

Mándok 68

Máramaros m. 200

Marczaly Miklós 125

Mattersdorf 141-142

Mátyás főhg., később király és
császár 12, 15, 17-18, 28,
35, 40, 43-44, 51, 125,
128, 132-133, 139, 141,
146-147, 149, 168-169, 179-
182, 185, 187-188, 190-194,
196-197, 200-214, 216, 218,
219, 221-222, 224, 226-228,
230-242, 244-249, 251-254,
256-257

Mauricius ld. Móric

Maximilian ld. Miksa főhg.,
kir.

- - Ernestus ld. Miksa Ernő
főhg.

Mediolánium ld. Miláno

Meggau /Mekkau/ Leonhard?, gr.
261

Mehmeth ld. Mohamed

Melith György 242

- - István 55, 73-75, 77

- - Istvánné 76

- - Pál 74, 85

- - Pálné ld. Csapy Krisz-
tina

- - Péter 105, 111, 113-114,
173, 183, 185-187, 241,
257

- - Péterné ld. Szokoli Er-
zsébet

- - Vid 105, 108

Mérey Imréné 180

Mezőkeresztes /Keresztes/ 65

mezőkeresztesi /--/tábor 64

Mezőkövesd /Kevesd, Kövesd/
65

Miklós uram 38

Miklós, Szokoli Miklós inasa
56

Miksa /Maximilian/ főhg. 63,
214

- - I., magyar kir. 25, 49-
50

- - Ernő /Maximilian Ernest/
főhg. 248

Nilano /Mediolanum/ 3

Miskolc 64

Misle 73-78, 81-84, 86, 89

Mocsonok 159-161

Moguncia ld. Mainz 206

Mohács 35

Mohamed, III. 64-65

Molárd uram 238

Moldva 194, 227

Molnár Márton 140

Monaki Péter 55

Móric /Mauricius/, hessen-
kasseli gr. 207

Morva 30, 180, 193-194, 230,
268

Munkács 63

Mussinger gr. 186, 209, 254

Nádasdy Ferenc /II./ 9, 20,
27

- - Pál /I./ 262, 280, 284

- - Tamás 120

Nagy András 173

- - Márton 161

Nagyida 101, 114

Nagykálló 57, 81-83, 85-90,
92, 166

Nagy Mihály 79

Nagy Mihályi uram 180

- Nagyszeben /Szeben/ 200
Nagyszombat 27, 129
 Nagyváti, kassai kamarás 10
 - - Ferenc 301
Nándorfehérvár 64
 Napragyi Demeter 119, 121-124, 126, 128-129, 131, 133-140, 143-148, 150, 259
 - - Imre 150
Németbród 19
 Némethy Gergely 29, 32, 33, 156
Németország 150
Németújvár /Ujvár/ 21, 213, 254, 272-273, 278, 280-281, 283, 288, 303
Neuburg hercege 204
 Nigroni 238
Ninive 27
Nitra ld. Nyitra
Nürnberg /Norinberga, Nurinberga/ 202, 204, 206, 208, 212-214
 Nyáry István 171, 173, 174, 184, 187, 220, 243
 - - Julianna 153
 - - Pál 43, 102, 104, 153-154, 166-167
 - - Pálné ld. Várday Kata
Nyitra /Nitra/ 3-4, 21, 120, 180, 188, 197, 201, 212, 214, 220, 238, 240, 241, 243, 252, 254, 256
 - - püspök 34
 Nyitray István 236
Odrusbánya ld. Hodrusbánya
Olaszország 49
 Olmütz /Olomucz/ 180
Ónód 64
 Orániai Dux ld. Vilmos
- Osztroluczky /Oztroloczky/ Menyhárt 125
 Otrokocsi uram 123
Ökörítő 94
 Paar, Pompeius 209
 Palásti, jobbágy 138
 Pálffy Tamás 6, 8
 - - István 15, 19
 - - /Miklós?/ 27
 Palkó 119
 Paloczay /Palocsay?/ uram 105
Palota 6, 8
 Pap Ferenc 75
Pápa 8, 53, 132, 288
 Pápay uram 137
Passau 193
Patak ld. Sárospatak
 Pataky János 276
 Pázmány Péter 252-254
 Péchi Simon 287, 294-295
 Péchy Zsigmond 183, 185
Pécs 23
 pécsi bég ld. Mahmud
 - - püspök 58, 235
Pegnitz /Pengécz/ folyó 203
 Perényi /Priny/ György 57
Fernstain ld. Borostyánkő
Pest 24, 30
 Pesthy Gábor 79-80
 Péter deák, Lépes Bálint szolgája 301
 Pethe László 191, 195-196, 199, 251
 Phileph ld. Fülöp
 Pittsh György 126
 Pius, IV., pápa 3

Plakovich János 264, 297

Podon ld. Baden

Pogrányi Benedek 141, 233

Poppel uram 129

- - Kristóf 194

Porcsalma 94-95

Pottendorf 295

Pozsony /Poson/ 8, 10, 12-13, 16, 21, 53, 73, 130, 182, 184-186, 191, 209, 214, 217, 241-242, 254-255, 257, 261, 288, 295

Pozsony m. 29

Pölöske 7

Pöstyén 197, 214

Prága 9, 19, 25, 34-35, 49, 56, 119, 132-133, 146, 180-182, 190-193, 195-198, 206, 209, 214, 221, 223-224, 245-248, 250-253, 255

Prayner ld. Breuner

Priny ld. Perényi

Pruk ld. Királyhida

Pukhom ld. Buquoi

Rácz Ábrahám 162

- - János 91

Rád 107

Radosna /Radosina/ 241

Radu /Radul/ Serbán 200

Rajki uram 277

Rákóczi Lajos 30, 39, 166, 188-189

- - Zsigmond 154, 163-164, 166

Rákos 135, 141, 258

Rami, gr. 207

Ramocsaházi, pozsonyi kanonok 246, 252, 254, 255

Regensburg /Ratisbona/ 206, 212, 214, 241

Remeteség 94

Révay Péter 187

Rhédey /Reday, Redei/ Ferenc 30, 40, 44, 168, 188

Riedlslag 282

Rohonc 196, 199, 201, 213, 217, 258, 264, 282, 301, 303

Rudolf /Rudolphus/ I., magyar király és német császár 5, 7-12, 14-18, 20-22, 25-26, 28, 31, 41-43, 50-51, 56, 60, 81, 84, 87-90, 92, 113, 119-122, 159, 161-162, 168-169, 172, 174, 182, 190, 192, 194, 196-197, 200, 209, 228, 232

Rueber György 3, 12

Ruszo 290

Sabaria ld. Szombathely

Sajószentpéter 125

Saka ld. Száka

Saksonia ld. Szászország

Salm /Solms/, gr. 276, 283, 284, 287, 290

Salmné 212

Salonok ld. Szalonak

Sándorffy Miklós 21

Sarkad 200

Sárkány uram 265, 267

Sárközy Gáspár 146, 147, 248, 249

Sarmasági uram 224

Sáros-patak /Patak/ 103, 105, 252

Sasvár basa 54

Saxonia ld. Szászország

Schot Wien 120

Sellye /Selie/ 28, 162

Selmebánya /Selymec/ 36, 161

- Sempte 162
Sennei /Sennyey?/ Miklós 200
Seopes vara ld. Szepesvár
Sepes m. ld. Szepes
Sicz /Sith/ 299
Silesia, Slesia ld. Szilézia
Simeg ld. Sümeg
Simonyi 105
Sixo ld. Szikszó
Snolcz, von 207
Solms ld. Salm
Somlyó 61, 200
Somogyi András 127
 - - Mátyás 276
Sopron 120, 125, 297
Sopron m. 287
Spanyolország /Hispania/ 236
Speyer /Spira/ 224
Spinola 222, 238, 279
Stadion uram 289-290
Stanch Ferenc 37
Suetla 198
Sulzbach /Szalczipak/ 204
Sümeg /Simeg/ 32, 120
Süveggyártó Mihály 281
Szabó /Zaboo/ György 75
Száka /Saka/ 200
Szalczpak ld. Sulzbach
Szalónak /Salonok, Szalanok,
Zalonok, Zalanok/ 6, 275, 277,
 278, 286, 294, 298, 300,
 303
Szalonta /Zalonta/ 64
Szászország /Saksonia/ 248,
 290
Szatmár /Zakmar, Szakmar/ 60,
 102, 169, 170
Szatmár m. 105
Szeben ld. Nagyszeben
Széchy György 167
Szécsény /Zechen/ 125
Szegődi János 68
Székelyföld 200
Székelyhíd /Zekelhida/ 200
Szele István 299
Szénási /Zenasi/ Mátyás 161
Szenc /Zempch/ 11
Szenna 102
Szentelek /Zentelek/, Doboka
m. 11
Szentgotthárd /Zentgothard/
 245-246, 251
Szentgrót /Zentgoroth/ 255
Szentiványi János 119
Szentkereszt /Sz.köröszt/ 218
Szentmiklós /Zentmiklós/, Be-
reg m. 66
Szepes m. /Sepes/ 232
Szepesi Kamara 81-84, 86
 88-90, 92, 183, 185
Szepesvár /Seopesvár/ 38
Szepsi /Zepsi/ János 291,
 294-295
Szered /Zered/ 162
Szerednye /Zerednie/ 102,
 107, 108, 112
Szikszó /Sixo, Zikzo/ 59,
 174-175
Szilás /Zilas/ 104
Szilézia /Silesia, Slesia/ 30,
 196-197
Szilvás Balázs 138
Szinyérváralja /Ziner--/ 167
Szitnya 15
Szkinszki ld. Kinsky
Szokoli /Zokoly/ Albert 57,
 80
 - - /- -/ Erzsébet, Melith
 Péterné 96

Szokoli /Zokoly/ György 55
 - - /- -/ Margit 55
 - - /- -/ Miklós 50, 52, 54, 55,
 57-58, 60-62, 64-67, 70, 80
 - - /- -/ Péter 55

Szolnok 67

Szombathely /Sabaria/ 122-124,
 127, 134, 136, 143-144, 258,
 261, 271-271, 296, 298-300

Szuhay István 100

Szunyogh /Zunyogh/ István 91

Tallián Pál 281, 284, 286-287

Tamasko /Melith Pálné szolgálja/
 107

Tata 37

Telegd 200

Telegdy Kata 69-70

- - Pál 56, 63-64, 66, 76,
 78, 80, 112

- - Pálné ld. Várday Kata

- - uram 259

Telekessy István 297

Tepla 106

Terentius 78

Terszka /Tercska/ cs. 246, 254

Teuffenbach /Tiffenpakh/, Ru-
 dolphus 57, 59-60, 219,
 294

Tharrodi Mihály 3

Thegzesné 51

Theoreok ld. Török

Thurzó /Turzó/ György 25, 119,
 125, 130, 133, 135, 145,
 147, 148, 170, 179, 181,
 188, 191, 193, 202, 205,
 208, 213, 218, 221, 223,
 225, 237, 240, 247

- - Györgyné ld. Czobor Er-
 zsébet

- - Imre 256

Thurzó István 161

- - Kristóf 39, 232

- - Miklósné 156, 208

- - Szaniszló 155-161, 226,
 230, 232, 243

Tiburcius ld. Himmelreich I.

Tiffenpakh ld. Teuffenbach

Tisza /Tiza/ 175

Tiszántúl 34, 42, 104, 230

Tisztelnék /?/ 214

Tokaj 12, 60, 87, 163, 248

tokaji kapitány 57, 105

Tolcsva 110

Torma Kristóf 49

Tótország /Todorság/ 20, 42,
 123, 237

Török /Theoreok/ Ferenc 134

- - /- -/ István 24, 102,
 126, 132, 166, 237

Trajectum ld. Utrecht

Trencsén /Trincsen, Trincsin/
 29, 36, 40, 197, 214-215

Turóc 204

Turóczi Benedek 237

Újhely ld. Bécsújhely

Ujlaky Sebestyén 3

Újvár ld. Érsekújvár, Német-
 újvár

Ungnad /Vgnod/ David 12, 63

Ungvár 153-154, 163-164,
 169-173

Utrecht /Trajectum/ 238

Uzaliné 16-17

Vác 32, 63

váci püspök 235

Vámos 64

Várad 60, 200

várad kapitány 60

Varasd /Varazd/ 236
Várda ld. Kisvárda
 Várday István 49
 - - Kata, Telegdy Pálné majd
 Nyáry Pálné 62, 170
 - - Miklós 3
 Varkuczi uram 200
Vas m. 138, 144, 276
 Vass Péter 87
Vasvár 5-6, 137, 221
Velence 49, 245, 279
Velence /prágai városrész/ 190
 Verebély uram 186
 Vgnod ld. Ungnad
Vienna ld. Bécs
 Vilmos, Hallgatag /Dux Craniae/
 12, 50
 Vitéz Imre 231
Vörösvár 281, 287
 Werebély János 80
 Wesselényi Anna, Csáky István-
 né 146

- - Pál 146
 - - cs. 147
 Würtzburg /Herbipolis/ 213
 zágrábi püspök 218, 237-238
 Zakmar ld. Szatmár
Zalaegerszeg /Egerszeg/ 5-7
 Zарvai uram 63-64
 Zathay János 84
Zemplén 77
Zentelek ld. Szentelek
 Zereny ld. Zrínyi
Zilah 119
 Zokoly ld. Szokoli
Zólyom 125
Zombor 67
 Zongor Benedek 180, 186
 Zorkó Ferenc 279
 Zrínyi /Zereny, Zreni/
 György 7, 263, 271, 273
 - - Dorottya, Batthyány
 Boldizsárné 22
 Zuniogh ld. Szunyogh

IDŐRENDI JEGYZÉK

1566. jan. 14. Nyitra	
Illésházy István Várdai Miklósnak - 1. sz.	3--4
1575. júl. 30. Prága	
Szokoli Miklós Várdai Istvánnak - 27. sz.	49-50
1575. nov. 18. Körmend	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 2. sz.	4
1577. okt. 21. Zalaegerszeg	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 3. sz.	5--6
1577. okt. 23. Zalaegerszeg	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 4. sz.	6--7
1578. jún. 8. Keszthely	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 5. sz.	8--9
1578. aug. 15. Illésháza	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 6. sz.	9-10
1579. aug. 22. Pozsony	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 7. sz.	10-11
1579. szept. 10. Pozsony	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 8. sz.	12-13
1581. aug. 12. Pozsony	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 9. sz.	13-14
1587. febr. 27. Illésháza	
Illésházy István Berki Boldizsárnak - 10. sz.	151
1587. jún. 19. Kisvárd	
Szokoli Miklós Kereki Jánosnak - 28. sz.	51-52
1587. júl. 10. Bazin	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 11. sz.	16-17
1587. aug. 14. Bazin	
Illésházy István Batthyány Boldizsárnak - 12. sz.	17-19
1587. okt. 28. Kisvárd	
Szokoli Miklós Csapy Kristófnak - 29. sz.	52
1587. dec. 1. Pozsony	
Szokoli Miklós Csapy Kristófnak - 30. sz.	53-54
1588. febr. 8. Kisvárd	
Szokoli Miklós és Péter Melith Istvánnak - 31. sz.	55
1589. jan. 15. Misle	
Káta Mihály Melith Istvánnak - 43. sz.	73-74

1589. júl. 17. Misle	Kátai Mihály Melith Istvánnak - 44. sz.	74-75
1589. péntek Misle	Kátai Mihály Melith Istvánnak - 45. sz.	75-76
1590. nov. 4. Misle	Kátai Mihály Telegdy Pálnak - 46. sz.	76-77
1590. péntek Misle	Kátai Mihály Melith Istvánnak - 47. sz.	77-78
1591. jan. 15. Misle	Kátai Mihály Telegdy Pálnak - 48. sz.	78-80
1591. márc. 27. Frága	Szokoli Miklós Telegdy Pálnak - 32. sz.	56-57
1591. Bátor	Szokoli Miklós Balassi Ferencnek - 33. sz.	57-58
1591. nov. 20. Kassa	Kátai Mihály Telegdy Pálnak - 49. sz.	80-81
1592. aug. 19. Németbród	Illésházy István Batthyány Ferencnek - 13. sz. .	19-20
1592. dec. 15. Bazin	Illésházy István Baranyai Istvánnak - 14. sz. . .	21-22
1592. szombat Kisvárdá	Szokoli Miklós Anarcsi Istvánnak - 34. sz. . . .	58-59
1592. Kisvárdá	Szokoli Miklós Csapy Kristófnak - 35. sz.	59-60
1593. ápr. 27. Kisvárdá	Szokoli Miklós Ecsedi Báthori Istvánnak - 36. sz.	60-61
1593. aug. 15. Bazin	Illésházy István Batthyány Boldizsárné Zrínyi Dorottyanak - 15. sz.	22-23
1594. május 4. Hatvan(i tábor)	Szokoli Miklós Telegdy Pálné Várday Katának - 37. sz.	62
1595. Kisvárdá	Telegdy Kata Szokoli Miklósnak - 41. sz.	67-69
1596. jún. 25. Nagyida	Melith Pálné Csapy Krisztinának - 64. sz. . . .	101-102
1596. aug. 14. Kisvárdá	Szokoli Miklós Telegdy Pálnak - 38. sz.	63-64
1596. okt. 16. A mezőkeresztesi táborban	Szokoli Miklós Telegdy Pálnak - 39. sz.	64-66
1596. nov. 28. Szentmiklós	Szokoli Miklós Kereki Jánosnak - 40. sz. . . .	66
1599. szept. 22. Misle	Kátai Mihály a Szepesi Kamarának - 50. sz. . .	81-82

1599. szept. 26. Kisvárdá
Telegdy Kata Kereki Jánosnak - 42. sz. 69-70
1599. szept. 27. Misle
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 51. sz. 82
1599. szept. 27. Misle -
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 52. sz. 83-84
1599. nov. 1. Misle
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 53. sz. 84-85
1599. nov. 18. Nagykálló
Kátai Mihály Melith Pálnak - 54. sz. 85-86
1600. dec. 20. Prága
Napragyi Demeter Szentiványi Jánosnak - 74. sz. .119-120
1601. máj. 6. Ungvár
Homonnai Drugeth Bálint Nyáry Pálnak - 98. sz. . 153-154
1601. szept. 8. Nagykálló
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 55. sz. 86-88
1601. nov. 27. Nagykálló
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 56. sz. 88-89
1601. dec. 27. Misle
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 57. sz. 89-90
1602. jan. 14. Hodolin
Illésházy István Batthyány Ferencnek - 16. sz. . . 23-24
1602. máj. 9. Nagykálló
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 58. sz. 90-91
1602. júl. 28. Nagykálló
Kátai Mihály A Szepesi Kamarának - 59. sz. 92-93
1603. júl. 25. Ungvár
Homonnai Drugeth Bálint Nyáry Pálnak - 99. sz. .154-155
1604. febr. 7. Landskron
Illésházy István Thurzó Györgynek - 17. sz. 25-26
1605. aug. 18. Los
Homonnai Drugeth Bálint Thurzó Szaniszlónak -
100. sz.155-156
1605. aug. 24. Nagyszombat
Illésházy István A csallóközieknek - 18. sz. . . . 27-29
1605. szept. 5. Érsekújvár
Homonnai Drugeth Bálint Thurzó Szaniszlónak -
101. sz.156-157
1605. szept. 25. Trencsén
Illésházy István Bocskai Istvánnak 29-31
1605. okt. 19. Érsekújvár
Homonnai Drugeth Bálint Thurzó Szaniszlónak -
102. sz.157-158
1605. okt. 22. Érsekújvár
Homonnai Drugeth Bálint Thurzó Szaniszlónak -
103. sz.158-159

1605. okt. 26. Mocsonok
Homonnai Drugeth Bálint Thurzó Szaniszlónak -
104. sz. 159-160
1605. nov. 6. Mocsonok
Homonnai Drugeth Bálint Thurzó Szaniszlónak -
105. sz. 160-161
1605. nov. 7. Mocsonok
Homonnai Drugeth Bálint Thurzó Szaniszlónak -
106. sz. 161-163
1605. nov. 14. Vác
Illésházy István Batthyány Ferencnek - 20. sz. . 32-33
1605. v. 1606. é. n. Kassa
Kátai Mihály Melith Péterné Szokoli Erzsébetnek -
63. sz. 96-97
1606. jan. 6. Kassa
Kátai Mihály Melith Péterné Csapy Krisztinának -
60. sz. 93-94
1606. jan. 12. Bécs
Illésházy István Batthyány Ferencnek - 21. sz. . 33-35
1606. febr. 12. Bécs
Illésházy István Batthyány Ferencnek - 22. sz. . 35-36
1606. febr. 13. Remeteség
Kátai Mihály Melith Pálné Csapy Krisztinának -
61. sz. 94-95
1606. febr. 13. Porcsalma
Kátai Mihály Melith Pálné Csapy Krisztinának -
62. sz. 95-96
1606. júl. 19. Trencsén
Illésházy István Bocskai Istvánnak - 23. sz. . . 36-38
1608. aug. 23. Szepesvár
Illésházy István Bocskai Istvánnak - 24. sz. . . 38-40
1606. dec. 6. Cseke
Czobor Mihály Nyáry Istvánnak - 65. sz. . . . 102-104
1606. dec. 24. Trencsén
Illésházy István Bocskai Istvánnak - 25. sz. . . 40-44
1607. jan. 13. Ungvár
Homonnai Drugeth Bálint Rákóczi Zsigmondnak -
107. sz. 163-164
1607. jan. 14. Ungvár
Homonnai Drugeth Bálint Rákóczi Zsigmondnak -
108. sz. 164-165
1607. jan. 19. (Érsek)újvár
Czobor Mihály Homonnai Drugeth Bálintnak és
Nyáry Pálnak - 66. sz. 104-106
1607. febr. 9. Kálló
Homonnai Drugeth Bálint Rákóczi Zsigmondnak -
109. sz. 166-167

1607. ápr. 16. Szinyérváralja
Homonnai Drugeth Bálint Nyáry Pálnak - 110. sz. 167-170
1607. máj. 15. Ungvár
Homonnai Drugeth Bálint Nyáry Pálné Várday Ka-
tának - 111. sz. 170-171
1607. júl. 13. Tepla
Czobor Mihály Melith Pálné Csapy Krisztinának -
67. sz. 106-107
1607. nov. 5. Bazin
Illésházy István Batthyány Ferencnek - 26. sz. . 45-46
1607. nov. 17.
Czobor Mihály Melith Pálné Csapy Krisztinának -
68. sz. 107-108
1607. nov. 20. Cseke
Czobor Mihály Melith Pálné Csapy Krisztinának -
69. sz. 108-109
1608. márc. 28. Ungvár
Homonnai Drugeth Bálint Nyáry Istvánnak -
112. sz. 171-172
1608. márc. 30. Ungvár
Homonnai Drugeth Bálint Nyáry Istvánnak -
113. sz. 174-175
1608. ápr. 16. Szikszó
Homonnai Drugeth Bálint Nyáry Istvánnak -
114. sz. 172-173
1608. máj. 14. Cseke
Czobor Mihály Melith Pálné Csapy Krisztinának -
70. sz. 109-111
1608. jún. 8. Cseke
Czobor Mihály Melith Péternek - 71. sz. . . . 111-112
1608. jún. 18. Nagyida
Czobor Mihály Melith Pálné Csapy Krisztinának -
73. sz. 114-115
1608. júl. 26. Sopron
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 75. sz. . 120-121
1609. ápr. 22. Győr
Napragyi Demeter Keserű Istvánnak - 76. sz. . . 121-122
1609. jún. 7. Baden(i fürdő)
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 115. sz. . . . 179-181
1609. aug. 23. Szombathely
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 77. sz. . 123-124
1609. szept. 4. Szombathely
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 78. sz. . 124-125
1609. nov. 12. Bécs
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 116. sz. . . . 181-183

1610. febr. 1. Sopron
Napragyi Demeter Thurzó Györgynek - 79. sz. . .125-126
1610. márc. 22. Győr
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 80. sz. .126-127
1610. aug. 17. Szombathely
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 81. sz. .127-128
1610. okt. 19. Győr
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 82. sz. .129-130
1610. okt. 27. Bécs
Lépes Bálint Melith Péternek - 117. sz.183-184
1610. okt. 30. Bécs
Lépes Bálint Melith Péternek - 118. sz. 185
1610. nov. 13. Pozsony
Lépes Bálint Melith Péternek - 119. sz.186-187
1610. nov. 25. Bécs
Lépes Bálint Melith Péternek - 120. sz.187-188
1611. jan. 2. Nyitra
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 121. sz. . . .188-189
1611. márc. 8. Bécs
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 122. sz. . .190-191
1611. márc. 17. Győr
Napragyi Demeter Thurzó Györgynek - 83. sz. . .130-131
1611. ápr. 20. Prága
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 123. sz. . . .191-192
1611. ápr. 21. Prága
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 124. sz. . . .193-195
1611. ápr. 25. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 84. sz. .132-133
1611. ápr. 30. Győr
Napragyi Demeter Thurzó Györgynek - 85. sz. . .133-134
1611. júl. 17. Szombathely
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 86. sz. .134-135
1611. júl. 26. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 125. sz. . .196-197
1611. aug. 5. Bécs
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 126. sz. . .197-198
1611. aug. 10. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 127. sz. . .198-201
1612. ápr. 7. Rákos
Napragyi Demeter Thurzó Györgynek - 87. sz. . .135-136
1612. ápr. 28. Bécs
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 128. sz. . .201-202
1612. máj. 25. Nürnberg
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 129. sz. . . .202-205

1612. jún. 16. Frankfurt
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 130. sz.205-208
1612. jún. 25. Frankfurt
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 131. sz.208-212
1612. júl. 19. Krems
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 132. sz.212-213
1612. júl. 23. Nyitra
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 133. sz.213-215
1612. szept. 7. Nyitra
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 134. sz. . . .215-216
1613. jan. 23. Bécs
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 135. sz. . . .216-217
1613. jún. 24. Nyitra
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 136. sz.218-219
1613. dec. 11. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 88. sz. . . .137
1613. dec. 18. Nyitra
Lépes Bálint Nyáry Istvánnak - 137. sz.220
1614. febr. 14. Budovec
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 138. sz.221-222
1614. márc. 6. Budovec
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 139. sz.223-225
1614. márc. 15. Linz
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 140. sz.225-229
1614. márc. 16. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Kisfaludy Balázsnak - 89. sz. . . .138
1614. ápr. 9. Linz
Lépes Bálint Thurzó Szaniszlónak - 141. sz. . . .230-231
1614. jún. 12. Linz
Lépes Bálint Thurzó Szaniszlónak - 142. sz. . . .232-234
1614. jún. 17. Linz
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 143. sz. . . .234-237
1614. szept. 1. Bécs
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 90. sz. .138-139
1614. szept. 10. Linz
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 144. sz. . . .237-240
1614. szept. 11. Linz
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 145. sz. . . .240-241
1614. okt. 8. Radosna
Lépes Bálint Melith Péternek - 146. sz.241-243
1614. okt. 21. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 91. sz. .140-141
1614. dec. 15. Rákoss
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 92. sz. .141-143

1615. jún. 19. Szombathely
Napragyi Demeter Batthyány Ferencnek - 93. sz. . 143-144
1615. júl. 9. Nyitra
Lépes Bálint Thurzó Szaniszlónak - 147. sz. . . 243-244
1615. okt. 3. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Vas megyének - 94. sz. . . . 144-145
1616. febr. 16. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Thurzó Györgynek - 95. sz. . . 145-147
1616. márc. 6. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Thurzó Györgynek - 96. sz. . . 147-148
1616. márc. 9. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 148. sz. . . 245-246
1616. márc. 14. (Egyházas)kesző
Napragyi Demeter Thurzó Györgynek - 97. sz. . . 148-150
1616. márc. 14. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 149. sz. . . 246-247
1616. ápr. 25. Prága
Lépes Bálint Thurzó Györgynek - 150. sz. . . . 247-250
1616. jún. 15. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 151. sz. . . 250-251
1616. szept. 24. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 152. sz. . . 251-253
1616. szept. 29. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 153. sz. . . 253-255
1617. jún. 28. Prága
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 154. sz. . . . 255
1617. szept. 23. Nyitra
Lépes Bálint Thurzó Imrének - 155. sz. . . . 256-257
1618. márc. 19. Pozsony
Lépes Bálint Melith Péternek - 156. sz. . . . 257-258
1619. ápr. 24. Rákos
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 157. sz. . . 258-260
1619. máj. 15. Bécs
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 158. sz. . . 260
1620. máj. 2. Szombathely
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 159. sz. . . . 261
1620. júl. 27. Bécs
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 160. sz. . . 262-263
1620. aug. 13. Bécs
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 161. sz. . . . 264
1621. febr. 16. Borostyánkő
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 162. sz. . . 265-269
1621. febr. 19. Borostyánkő
Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 163. sz. . . . 270

1621. márc. 1. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 164. sz.	. . . 271-272
1621. márc. 4. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 165. sz.	. . . 272-273
1621. márc. 8. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 166. sz.	. . . 273-274
1621. márc. 18. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 167. sz.	. . . 274-275
1621. márc. 20. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 168. sz.	. . . 275-276
1621. márc. 22. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 169. sz.	. . . 276-278
1621. márc. 23. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 170. sz.	. . . 278-280
1621. márc. 25. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 171. sz.	. . . 280-282
1621. márc. 27. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 172. sz.	. . . 283
1621. márc. 27. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 173. sz.	. . . 284-285
1621. márc. 29. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 174. sz.	. . . 285-286
1621. ápr. 2. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 175. sz.	. . . 286-289
1621. ápr. 4. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 176. sz.	. . . 289-290
1621. ápr. 5. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 177. sz.	. . . 290-291
1621. ápr. 16. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 178. sz.	. . . 291-294
1621. ápr. 24. Bécs	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 179. sz.	. . . 294-296
1622. ápr. 6. Győr	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 180. sz.	. . . 296-297
1622. júl. 16. Sopron	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 181. sz.	. . . 297-298
1622. szept. 9. Szombathely	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 182. sz.	. . . 298-300
1622. dec. 10. Szombathely	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 183. sz.	. . . 300-301
1623. márc. 23. Borostyánkő	Lépes Bálint Batthyány Ferencnek - 184. sz.	. . . 302-303

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ

I. ILLÉSHÁZY ISTVÁN

1. Nyitra, 1566. jan. 14. - Várday Miklósnak	3
2. Körmend, 1575. nov. 18. - Batthyány Boldizsárnak .	4
3. Zalaegerszeg, 1577. okt. 21. - Batthyány Boldizsár- nak	5
4. Zalaegerszeg, 1577. okt. 23. - Batthyány Boldizsár- nak	6
5. Keszthely, 1578. jún. 8. - Batthyány Boldizsárnak	8
6. Illésháza, 1578. aug. 15. - Batthyány Boldizsár- nak	9
7. Pozsony, 1579. aug. 22. - Batthyány Boldizsárnak .	10
8. Pozsony, 1579. szept. 10. - Batthyány Boldizsár- nak	12
9. Pozsony, 1581. aug. 12. - Batthyány Boldizsárnak .	13
10. Illésháza, 1587. febr. 27. - Berki Boldizsárnak .	14
11. Bazin, 1587. júl. 10. - Batthyány Boldizsárnak .	16
12. Bazin, 1587. aug. 14. - Batthyány Boldizsárnak .	17
13. Némethbrod, 1592. aug. 19. - Batthyány Ferencnek .	19
14. Bazin, 1592. dec. 15. - Baranyai Istvánnak . . .	21
15. Bazin, 1593. aug. 15. - Batthyány Boldizsárné Zrí- nyi Dorottyanak	22
16. Hodolin, 1602. jan. 14. - Batthyány Ferencnek . .	23
17. Landskron, 1604. febr. 7. - Thurzó Györgynek . . .	25
18. Nagyszombat, 1605. aug. 24. - A csallóközieknek .	27
19. Trencsén, 1605. szept. 25. - Bocskai Istvánnak . .	29
20. Vác, 1605. nov. 14. - Batthyány Ferencnek . . .	32
21. Bécs, 1606. jan. 12. - Batthyány Ferencnek	33
22. Bécs, 1606. febr. 12. - Batthyány Ferencnek . . .	35
23. Trencsén, 1606. júl. 19. - Bocskai Istvánnak . . .	36
24. Szepesvár, 1606. aug. 23. - Bocskai Istvánnak . .	38

25. Trencsén, 1606. dec. 24. - Bocskai Istvánnak . . .	40
26. Bazin, 1607. nov. 5. - Batthyány Ferencnek . . .	45
II. SZOKOLI MIKLÓS ÉS TELEGDY KATA	
27. Prága, 1575. júl. 30. - Várday Istvánnak	49
28. Kisvárdá, 1587. jún. 19. - Kereki Jánosnak	50
29. Kisvárdá, 1587. okt. 28. - Csapy Kristófnak	52
30. Pozsony, 1587. dec. 1. - Csapy Kristófnak	54
31. Kisvárdá, 1588. febr. 8. - Melith Istvánnak	55
32. Prága, 1591. márc. 27. - Telegdy Pálnak	56
33. Báthor, 1591. - Balassi Ferencnek	57
34. Kisvárdá, 1592. szombat. - Anarcsi Istvánnak	58
35. Kisvárdá, 1592. - Csapy Kristófnak	59
36. Kisvárdá, 1593. ápr. 27. - Ecsedi Báthory István- nak	60
37. A hatvan(i táborban), 1594. máj. 4. - Telegdy Pál- né Várday Katának	62
38. Kisvárdá, 1596. aug. 14. - Telegdy Pálnak	63
39. A mezőkeresztési táborban, 1596. okt. 16. - Teleg- dy Pálnak	64
40. Szentmiklós, 1596. nov. 28. - Kereki Jánosnak	66
41. Kisvárdá, 1595. Telegdy Kata Szokoli Miklósnak	67
42. Kisvárdá, 1599. szept. 26. Telegdy Kata Kereki Já- nosnak	69
III. KÁTAI MIHÁLY	
43. Misle, 1589. jan. 15. - Melith Istvánnak	73
44. Misle, 1589. júl. 17. - Melith Istvánnak	74
45. Misle, 1589, pénteken. - Melith Istvánnak	75
46. Misle, 1590. nov. 4. - Telegdy Pálnak	76
47. Misle, 1590, pénteken. - Melith Istvánnak	77
48. Misle, 1591. jan. 15. - Telegdy Pálnak	78
49. Kassa, 1591. nov. 20. - Telegdy Pálnak	80
50. Misle, 1599. szept. 22. - A Szepesi Kamarának	81
51. Misle, 1599. szept. 27. - A Szepesi Kamarának	82
52. Misle, 1599. szept. 27. - A Szepesi Kamarának	83
53. Misle, 1599. nov. 1. - A Szepesi Kamarának	84
54. (Nagy)kálló, 1599. nov. 18. - Melith Istvánnak	85
55. (Nagy)kálló, 1601. szept. 8. - A Szepesi Kamarának	86
56. (Nagy)kálló, 1601. nov. 27. - A Szepesi Kamarának	88

57. Misle, 1601. dec. 27. - A Szepesi Kamarának . . .	89
58. (Nagy)kálló, 1602. máj. 9. - A Szepesi Kamarának .	90
59. (Nagy)kálló, 1602. júl. 28. - A Szepesi Kamarának	92
60. Kassa, 1602. jan. 16. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	93
61. Remeteség, 1606. febr. 13. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	94
62. Porcsalma, 1606. febr. 13. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	95
63. Kassa, 1605. vagy 1606. - Melith Péterné Szokoli Erzsébetnek	96

IV. CZOBOR MIHÁLY

64. Nagyida, 1596. jún. 25. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	101
65. Cseke, 1606. dec. 6. - Nyáry Pálnak	102
66. (Érsek)újjvár, 1607. jan. 19. - Homonnai Drugeth Bálintnak és Nyáry Pálnak	104
67. Tepla, 1607. júl. 13. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	106
68. 1607. nov. 17. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	107
69. Cseke, 1607. nov. 20. Melith Pálné Csapy Krisztinának	108
70. Cseke, 1608. máj. 14. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	109
71. Cseke, 1608. jún. 8. - Melith Péternek	111
72. Cseke, 1608. jún. 8. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	113
73. Nagyida, 1608. jún. 18. - Melith Pálné Csapy Krisztinának	114

V. NAPRAGYI DEMETER

74. Prága, 1600. dec. 20. - Szentiványi Jánosnak . . .	119
75. Sopron, 1608. júl. 26. - Batthyány Ferencnek . . .	120
76. Győr, 1609. ápr. 22. - Keserű Istvánnak	121
77. Szombathely, 1609. aug. 23. - Batthyány Ferencnek	123
78. Szombathely, 1609. szept. 4. - Batthyány Ferencnek	124
79. Sopron, 1610. febr. 1. - Thurzó Györgynek	125
80. Győr, 1610. márc. 22. - Batthyány Ferencnek . . .	126
81. Szombathely, 1610. aug. 17. - Batthyány Ferencnek	127
82. Győr, 1610. okt. 19. - Batthyány Ferencnek . . .	129
83. Győr, 1611. márc. 17. - Thurzó Györgynek	130

84. (Egyházas)keszõ, 1611. ápr. 25. - Batthyány Ferencnek	132
85. Gyõr, 1611. ápr. 30. - Thurzó Györgynek	133
86. Szombathely, 1611. júl. 17. - Batthyány Ferencnek	134
87. Rákos, 1612. ápr. 7. - Thurzó Györgynek	135
88. (Egyházas)keszõ, 1613. dec. 11. - Batthyány Ferencnek	137
89. (Egyházas)keszõ, 1614. márc. 16. - Kisfaludy Baláznak	138
90. Bécs, 1614. szept. 1. - Batthyány Ferencnek	138
91. (Egyházas)keszõ, 1614. okt. 21. - Batthyány Ferencnek	140
92. Rákos, 1614. dec. 15. - Batthyány Ferencnek	141
93. Szombathely, 1615. jún. 19. - Batthyány Ferencnek	143
94. (Egyházas)keszõ, 1615. okt. 3. - Vas megyének	144
95. (Egyházas)keszõ, 1616. febr. 16. - Thurzó Györgynek	145
96. (Egyházas)keszõ, 1616. márc. 6. - Thurzó Györgynek	147
97. (Egyházas)keszõ, 1616. márc. 14. - Thurzó Györgynek	148

VI. HOMONNAI DRUGETH BÁLINT

98. Ungvár, 1601. máj. 9. - Nyáry Pálnak	153
99. Ungvár, 1603. júl. 25. - Nyáry Pálnak	154
100. Los, 1605. aug. 18. - Thurzó Szaniszlónak	155
101. Érsekújvár, 1605. szept. 5. - Thurzó Szaniszlónak	156
102. Érsekújvár, 1605. okt. 19. - Thurzó Szaniszlónak	157
103. Érsekújvár, 1605. okt. 22. - Thurzó Szaniszlónak	158
104. Mocsonok, 1605. okt. 26. - Thurzó Szaniszlónak	159
105. Mocsonok, 1605. nov. 6. - Thurzó Szaniszlónak	160
106. Mocsonok, 1605. nov. 7. - Thurzó Szaniszlónak	161
107. Ungvár, 1607. jan. 13. - Rákóczi Zsigmondnak	163
108. Ungvár, 1607. jan. 14. - Rákóczi Zsigmondnak	164
109. (Nagy)kálló, 1607. febr. 9. - Rákóczi Zsigmondnak	166
110. Szinyérváralja, 1607. ápr. 6. - Nyáry Pálnak	167
111. Ungvár, 1607. máj. 15. - Nyáry Pálné Várday Kátának	170
112. Ungvár, 1608. márc. 28. - Nyáry Istvánnak	171
113. Ungvár, 1608. márc. 30. - Nyáry Istvánnak	172

114. Szikszó, 1608. ápr. 16. - Nyáry Istvánnak	172
--	-----

VII. LÉPES BÁLINT

115. Baden, 1609. jún. 7. - Thurzó Györgynek	179
116. Bécs, 1609. nov. 12. - Thurzó Györgynek	181
117. Bécs, 1610. okt. 27. - Melith Péternek	183
118. Bécs, 1610. okt. 30. - Melith Péternek	185
119. Pozsony, 1610. nov. 13. - Melith Péternek	186
120. Bécs, 1610. nov. 25. - Melith Péternek	187
121. Nyitra, 1611. jan. 2. - Thurzó Györgynek	188
122. Bécs, 1611. márc. 8. - Batthyány Ferencnek	190
123. Prága, 1611. ápr. 20. - Thurzó Györgynek	191
124. Prága, 1611. ápr. 21. - Thurzó Györgynek	193
125. Prága, 1611. júl. 26. - Batthyány Ferencnek	196
126. Bécs, 1611. aug. 5. - Batthyány Ferencnek	197
127. Prága, 1611. aug. 10. - Batthyány Ferencnek	198
128. Bécs, 1612. ápr. 28. - Batthyány Ferencnek	201
129. Nürnberg, 1612. máj. 15. - Thurzó Györgynek	202
130. Frankfurt, 1612. jún. 16. - Thurzó Györgynek	205
131. Frankfurt, 1612. jún. 25. - Thurzó Györgynek	208
132. Krems, 1612. júl. 19. - Batthyány Ferencnek	212
133. Nyitra, 1612. júl. 23. - Thurzó Györgynek	213
134. Nyitra, 1612. szept. 7. - Batthyány Ferencnek	215
135. Bécs, 1613. jan. 23. - Batthyány Ferencnek	216
136. Nyitra, 1613. jún. 24. - Thurzó Györgynek	218
137. Nyitra, 1613. dec. 18. - Nyáry Istvánnak	220
138. Budovec, 1614. febr. 14. - Thurzó Györgynek	221
139. Budovec, 1614. márc. 6. - Thurzó Györgynek	223
140. Linz, 1614. márc. 15. - Thurzó Györgynek	225
141. Linz, 1614. ápr. 9. - Thurzó Szaniszlónak	230
142. Linz, 1614. jún. 12. - Thurzó Szaniszlónak	232
143. Linz, 1614. jún. 17. - Batthyány Ferencnek	234
144. Linz, 1614. szept. 10. - Thurzó Györgynek	237
145. Linz, 1614. szept. 11. - Thurzó Györgynek	240
146. Radosina, 1614. okt. 8. - Melith Péternek	241
147. Nyitra, 1615. júl. 9. - Thurzó Szaniszlónak	243
148. Prága, 1616. márc. 9. - Batthyány Ferencnek	245
149. Prága, 1616. márc. 14. - Batthyány Ferencnek	246

150. Prága, 1616. ápr. 25. - Thurzó Györgynek	247
151. Prága, 1616. jún. 15. - Batthyány Ferencnek	250
152. Prága, 1616. szept. 24. - Batthyány Ferencnek	251
153. Prága, 1616. szept. 29. - Batthyány Ferencnek	253
154. Prága, 1617. jún. 28. - Batthyány Ferencnek	255
155. Nyitra, 1617. szept. 23. - Thurzó Imrének	256
156. Pozsony, 1618. márc. 19. - Melith Péternek	257
157. Rákos, 1619. ápr. 24. - Batthyány Ferencnek	258
158. Bécs, 1619. máj. 15. - Batthyány Ferencnek	260
159. Szombathely, 1620. máj. 2. - Batthyány Ferencnek	261
160. Bécs, 1620. júl. 27. - Batthyány Ferencnek	262
161. Bécs, 1620. aug. 13. - Batthyány Ferencnek	264
162. Borostyánkő, 1621. febr. 16. - Batthyány Ferencnek	265
163. Borostyánkő, 1621. febr. 19. - Batthyány Ferencnek	270
164. Borostyánkő, 1621. márc. 1. - Batthyány Ferencnek	271
165. Borostyánkő, 1621. márc. 4. - Batthyány Ferencnek	272
166. Borostyánkő, 1621. márc. 8. - Batthyány Ferencnek	273
167. Borostyánkő, 1621. márc. 18. - Batthyány Ferencnek	274
168. Borostyánkő, 1621. márc. 20. - Batthyány Ferencnek	275
169. Borostyánkő, 1621. márc. 22. - Batthyány Ferencnek	276
170. Borostyánkő, 1621. márc. 23. - Batthyány Ferencnek	278
171. Borostyánkő, 1621. márc. 25. - Batthyány Ferencnek	280
172. Borostyánkő, 1621. márc. 27. - Batthyány Ferencnek	283
173. Borostyánkő, 1621. márc. 27. - Batthyány Ferencnek	284
174. Borostyánkő, 1621. márc. 29. - Batthyány Ferencnek	285
175. Borostyánkő, 1621. ápr. 2. - Batthyány Ferencnek	286
176. Borostyánkő, 1621. ápr. 4. - Batthyány Ferencnek	289
177. Borostyánkő, 1621. ápr. 5. - Batthyány Ferencnek	290
178. Bécs, 1621. ápr. 16. - Batthyány Ferencnek	291
179. Bécs, 1621. ápr. 24. - Batthyány Ferencnek	294
180. Győr, 1622. ápr. 6. - Batthyány Ferencnek	296
181. Sopron, 1622. júl. 16. - Batthyány Ferencnek	297
182. Szombathely, 1622. szept. 9. - Batthyány Ferencnek	298
183. Szombathely, 1622. dec. 10. - Batthyány Ferencnek	300
184. Borostyánkő, 1623. márc. 23. - Batthyány Ferencnek	302

HELY- ÉS NÉVMUTATÓ 305

IDŐRENDI JEGYZÉK 319

A kiadásért felel: Klaniczay Tibor

8212750 MTA KESZ Sokszorosító, Budapest. F. v.: dr. Héczey Lászlóné

Terjedelem: 28,5 (A/5 ív)